

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

1

Na osnovu člana 12. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije u oblasti obrazovanja i nauke ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/12), čiji je pravni sljednik Republika Sjeverna Makedonija te člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 56. sjednici, održanoj 26. oktobra 2022. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA BOSNE I
HERCEGOVINE U ZAJEDNIČKI KOMITET ZA
OBRAZOVNU I NAUČNU SARADNJU IZMEĐU VIJEĆA
MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE
REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE**

Član 1.
(Predmet Odluke)

Ovom odlukom imenuju se predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajednički komitet za obrazovnu i naučnu saradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Sjeverne Makedonije (u daljem tekstu: Zajednički komitet), određuje njegov mandat, zadaci, obaveza izvještavanja i finansiranje.

Član 2.
(Sastav Zajedničkog komiteta)

- (1) U Zajednički komitet imenuju se sljedeći predstavnici Bosne i Hercegovine:
- Ammar Miraščija, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - Daria Duilović, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;

- Peranović Miodrag, Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske;
 - Jelena Starčević, Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske;
 - Jasmin Branković, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke;
 - Dijana Tabori Dorović, Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Za sekretara Zajedničkog komiteta imenuje se Mirjana Nikolić, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Član 3.
(Mandat)

- Mandat predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajedničkom komitetu i sekretara Zajedničkog komiteta traje pet godina.
- Predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajedničkom komitetu i sekretar Zajedničkog komiteta nakon isteka mandata mogu biti ponovo imenovani u sastav Zajedničkog komiteta.

Član 4.
(Zadaci predstavnika)

Zadaci predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajedničkom komitetu su da sa predstavnicima u Zajedničkom komitetu, koje je odredila Republika Sjeverna Makedonija razmatraju pitanja koja se odnose na primjenu ovog sporazuma, prezentiraju pojedinosti iz programa suradnje kao i njihove finansijske uvjete.

Član 5.
(Izvještavanje)

Predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajedničkom komitetu o svom radu podnose izvještaj Vijeću ministara Bosne i Hercegovine najmanje jedanput u tri godine, a po potrebi i češće.

Član 6.
(Finansiranje)

Svaka institucija snosi putne troškove, troškove smještaja i dnevnica svojih predstavnika u Zajedničkom komitetu.

Član 7.

(Stavljanje van snage prethodne odluke)

Stupanjem na snagu ove odluke, stavlja se van snage Odluka o imenovanju članova – predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajednički komitet za obrazovnu i naučnu saradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije ("Službeni glasnik BiH", broj 3/16).

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 160/22
26. oktobra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 12. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije u području obrazovanja i znanosti ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/12), čiji je pravni sljednik Republika Sjeverna Makedonija te članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 56. sjednici, održanoj 26. listopada 2022. godine, donijelo je

ODLUKU**O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA BOSNE I HERCEGOVINE U ZAJEDNIČKI ODBOR ZA OBRAZOVNU I ZNANSTVENU SURADNJU IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom imenuju se predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajednički odbor za obrazovnu i znanstvenu suradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Sjeverne Makedonije (u daljnjem tekstu: Zajednički odbor), određuje njegov mandat, zadaci, obveza izvješćivanja i financiranje.

Članak 2.

(Sastav Zajedničkog odbora)

- (1) U Zajednički odbor imenuju se sljedeći predstavnici Bosne i Hercegovine:
 - a) Ammar Miraščija, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - b) Daria Duilović, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - c) Peranović Miodrag, Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske;
 - d) Jelena Starčević, Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske;
 - e) Jasmin Branković, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti;
 - f) Dijana Tabori Dorović, Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.
- (2) Za tajnika Zajedničkog odbora imenuje se Mirjana Nikolić, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Mandat)

- (1) Mandat predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajedničkom odboru i tajnika Zajedničkog odbora traje pet godina.

- (2) Predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajedničkom odboru i tajnik Zajedničkog odbora nakon isteka mandata mogu biti ponovno imenovani u sastav Zajedničkog odbora.

Članak 4.

(Zadaci predstavnika)

Zadaci predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajedničkom odboru su da sa predstavnicima u Zajedničkom odboru, koje je odredila Republika Sjeverna Makedonija razmatraju pitanja koja se odnose na primjenu ovog sporazuma, prezentiraju pojedinosti iz programa suradnje kao i njihove finansijske uvjete.

Članak 5.

(Izvješćivanje)

Predstavnici Bosne i Hercegovine u Zajedničkom odboru o svom radu podnose izvješće Vijeću ministara Bosne i Hercegovine najmanje jedanput u tri godine, a po potrebi i češće.

Članak 6.

(Financiranje)

Svaka institucija snosi putne troškove, troškove smještaja i dnevnica svojih predstavnika u Zajedničkom odboru.

Članak 7.

(Stavljanje izvan snage prethodne odluke)

Stupanjem na snagu ove odluke, stavlja se izvan snage Odluka o imenovanju članova – predstavnika Bosne i Hercegovine u Zajednički odbor za obrazovnu i znanstvenu suradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije ("Službeni glasnik BiH", broj 3/16).

Članak 8.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 160/22
26. listopada 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

На основу члана 12. Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Македоније у области образовања и науке ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/12), чији је правни слједник Република Сјеверна Македонија те члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 56. сједници, одржаној 26. октобра 2022. године, донио је

ОДЛУКУ**O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA BOSNE I HERCEGOVINE U ZAJEDNIČKI KOMITET ZA OBRAZOVNU I NAUČNU SARADNJU IZMEĐU SAVJETA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком именују се представници Босне и Херцеговине у Заједнички комитет за образовну и научну сарадњу између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Сјеверне Македоније (у даљем тексту: Заједнички комитет), одређује његов мандат, задаци, обавеза извјештавања и финансирање.

Члан 2.

(Састав Заједничког комитета)

- (1) У Заједнички комитет именују се следећи представници Босне и Херцеговине:

- a) Аммар Миращија, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине;
- б) Дариа Дуиловић, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине;
- ц) Перановић Миодраг, Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске;
- д) Јелена Старчевић, Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске;
- е) Јасмин Бранковић, Федерално министарство образовања и науке;
- ф) Дијана Табори Доровић, Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине.
- (2) За секретара Заједничког комитета именује се Мирјана Николић, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 3.
(Мандат)

- (1) Мандат представника Босне и Херцеговине у Заједничком комитету и секретара Заједничког комитета траје пет година.
- (2) Представници Босне и Херцеговине у Заједничком комитету и секретар Заједничког комитета након истека мандата могу бити поново именовани у састав Заједничког комитета.

Члан 4.
(Задаци представника)

Задаци представника Босне и Херцеговине у Заједничком комитету су да са представницима у Заједничком комитету, које је одредила Република Сјеверна Македонија разматрају питања која се односе на примјену овог споразума, презентују појединости из програма сарадње као и њихове финансијске услове.

Члан 5.
(Извјештавање)

Представници Босне и Херцеговине у Заједничком комитету о свом раду подносе извјештај Савјету министара Босне и Херцеговине најмање једанпут у три године, а по потреби и чешће.

Члан 6.
(Финансирање)

Свака институција сноси путне трошкове, трошкове смјештаја и дневница својих представника у Заједничком комитету.

Члан 7.
(Стављање ван снаге претходне одлуке)

Ступањем на снагу ове одлуке, ставља се ван снаге Одлука о именовању чланова – представника Босне и Херцеговине у Заједнички комитет за образовну и научну сарадњу између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Македоније ("Службени гласник БиХ", број 3/16).

Члан 8.
(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 160/22
26. октобра 2022. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

2

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 17. stav (1) Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 42/22), Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22), Zaključka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-2590-195/22 od 17.11.2022. godine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 81. vanrednoj (telefonskoj) sjednici održanoj 15. decembra 2022. godine donijelo je

**ODLUKU
O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE
BUDŽETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I
MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2022. GODINU ZA IMPLEMENTACIJU ZAKONA O
IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U
INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.
(Предмет Одлуке)

Ovom odlukom odobravaju se sredstva iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu u iznosu 1.187.099 KM za svrhu osiguranja nedostajućih sredstava za finansiranje bruto plaća i naknada budžetskih korisnika na osnovu izmjene koeficijenata obračuna plaće u skladu sa odredbama Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Члан 2.
(Извор финансирања и намјена средстава)

- (1) Средства из члана 1. ове Одлуке ће се осигурати са позиције Резервирања 9999-2 - Текућа резерва.
- (2) Средства из члана 1. ове Одлуке ће се евидентирати на економској категорији 611100 - Бруто плаће и накнаде код слједећих буџетских корисника:

REDNI BROJ	BUDŽETSKI KORISNIK	IZNOS
1	Memorijalni centar Srebrenica - Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine	16.316
2	Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	100.000
3	Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	278.880
4	Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine	28.813
5	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine	17.026
6	Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	9.932
7	Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	210.000
8	Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	6.741
9	Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine	7.186
10	Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	12.205
11	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	500.000
UKUPNO		1.187.099

- (3) Средства из става (1) овог члана користит ће се искључиво за финансирање Закона о измјенама Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 3.
(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и институције наведене у члану 2. став (2) ове Одлуке.

Član 4.

(Izvrješćivanje)

Korisnici sredstava iz član 2. stav (2) ove Odluke dužni su podnijeti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 163/22

15. decembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući

Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 17. stavak (1) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 42/22), Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22), Zaključka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-2590-195/22 od 17.11.2022. godine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 81. izvanrednoj (telefonskoj) sjednici održanoj 15. prosinca 2022. godine donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE PRIČUVE PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU ZA IMPLEMENTACIJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobravaju se sredstva iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu u iznosu 1.187.099 KM za svrhu osiguranja nedostajućih sredstava za financiranje bruto plaća i naknada proračunskih korisnika temeljem izmjene koeficijenata obračuna plaće sukladno odredbama Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Izvor financiranja i namjena sredstava)

- (1) Sredstva iz članka 1. ove Odluke će se osigurati sa pozicije Rezerviranja 9999-2 - Tekuća pričuva.
- (2) Sredstva iz članka 1. ove Odluke će se evidentirati na ekonomskoj kategoriji 611100 - Bruto plaće i naknade kod sljedećih proračunskih korisnika:

REDNI BROJ	PRORAČUNSKI KORISNIK	IZNOS
1	Memorijalni centar Srebrenica - Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine	16.316
2	Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	100.000
3	Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	278.880
4	Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine	28.813
5	Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine	17.026
6	Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	9.932
7	Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	210.000
8	Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	6.741

9	Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine	7.186
10	Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	12.205
11	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	500.000
UKUPNO		1.187.099

- (3) Sredstva iz stavka (1) ovog članka koristit će se isključivo za financiranje Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i institucije navedene u članku 2. stavak (2) ove Odluke.

Članak 4.

(Izvrješćivanje)

Korisnici sredstava iz članka 2. stavak (2) ove Odluke dužni su podnijeti izvješće o namjenskom utrošku sredstava Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 163/22

15. prosinca 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 17. stav (1) Zakona o buđetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 42/22), Zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22), Zaključka Savjeta ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-2590-195/22 od 17.11.2022. godine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 81. vanrednoj (telefonskoj) sjednici održanoj 15. decembra 2022. godine donio je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE BUĐETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU ZA IMPLEMENTACIJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PLATAMA I NAKNADAMA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobravaju se sredstva iz tekuće rezerve Buđeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu u iznosu 1.187.099 KM za svrhu obezbjeđenja nedostajućih sredstava za finansiranje bruto plata i naknada budžetskih korisnika na osnovu izmjene koeficijenata obračuna plate u skladu sa odredbama Zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Izvor finansiranja i namjena sredstava)

- (1) Sredstva iz člana 1. ove Odluke će se obezbjeđivati sa pozicije Rezerviranja 9999-2 - Tekuća rezerva.

- (2) Средства из члана 1. ове Одлуке ће се евидентирати на економској категорији 611100 - Бруто плате и накнаде код следећих буџетских корисника:

РЕДНИ БРОЈ	БУЏЕТСКИ КОРИСНИК	ИЗНОС
1	Меморијални центар Сребреница - Поточари Спомен обиљежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године	16.316
2	Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине	100.000
3	Служба за заједничке послове институција Босне и Херцеговине	278.880
4	Централна изборна комисија Босне и Херцеговине	28.813
5	Комисија за очување националних споменика Босне и Херцеговине	17.026
6	Институт за акредитовање Босне и Херцеговине	9.932
7	Обавјештајно безбједносна агенција Босне и Херцеговине	210.000
8	Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине	6.741
9	Агенција за јавне набавке Босне и Херцеговине	7.186
10	Уред за разматрање жалби Босне и Херцеговине	12.205
11	Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине	500.000
УКУПНО		1.187.099

- (3) Средства из става (1) овог члана користиће се искључиво за финансирање Закона измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство финансија и трезора Босне Херцеговине и институције наведене у члану 2. став (2) ове Одлуке.

Члан 4.

(Извјешћивање)

Корисници средстава из члан 2. став (2) ове Одлуке дужни су поднијети извјештај намјенском утрошку средстава Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 163/22
15. децембра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

3

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), члану 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члану 17. став (1) Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину ("Службени гласник БиХ", број 42/22), а у вези са закључком Предсједништва Босне и Херцеговине са 26. редовне сједнице одржане 17. маја 2022. године, на приједлог Министарства сигурности Босне и Херцеговине Вijeће министара Босне и Херцеговине на 57. сједници одржаној 09.11.2022. године, доњело је

ОДЛУКУ

О ОДОБРАВАНЈУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- (1) Овом Одлуком одобравaju се средства текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2022. годину, у укупном износу 2.050.000,00КМ (словима: двамилionaипедесетхиљадa-конвертибилних марака).
- (2) Средства из става (1) ове Одлуке дозначит ће се према слjedeћем распореду:
 - a) Опћина Лјубинје износ од 1.000.000,00КМ (словима: један милион конвертибилних марака)
 - b) Град Столац износ од 1.000.000,00КМ (словима: један милион конвертибилних марака)
 - c) Породици погинуле Elmire Spaho из Стоца износ од 50.000,00КМ (словима: педесет хиљадa конвертибилних марака).

Члан 2.

(Намјена средстава)

- (1) Средства из члана 1. става (2). тач. a) и b) ове Одлуке намјенјена су за санацију штета изазваних земљотресом и евидентирати ће се на економској категорији 614100 (текући трансфери другим нивоима власти).
- (2) Средства из члана 1. став (2) тачка c) ове Одлуке намјенјена су за помоћ породици погинуле Elmire Spaho и евидентирати ће се на економској категорији 614200 (текући grantови појединцима).

Члан 3.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство сигурности Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Извјештавање)

Задужује се крајњи корисник да према Министарству сигурности Босне и Херцеговине достави извјештај о намјенском утрошку средстава.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 165/22
09. новембра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Вijeћа министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), члану 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члану 17. став (1) Закона о прораћуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину ("Службени гласник БиХ", број 42/22), а у вези са закључком Предсједништва Босне и Херцеговине са 26. редовне сједнице одржане 17. свибња 2022. године, на приједлог Министарства сигурности Босне и Херцеговине Вijeће министара Босне и Херцеговине на 57. сједници одржаној 9.11.2022. године, доњело је

ODLUKU
O FORMIRANJU RADNE GRUPE ZA IZRADU
PROCJENE RIZIKA OD PRANJA NOVCA I
FINANSIRANJA TERORIZMA U BOSNI I
HERCEGOVINI POVEZANIH SA VIRTUELNOM
IMOVINOM

Član 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom formira se Radna grupa za izradu Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom (u daljem tekstu: Radna grupa).
- (2) Riječi koje su radi preglednosti u ovoj Odluci navedene u jednom rodu, bez diskriminacije se odnose na muški i ženski rod.

Član 2.

(Članovi Radne grupe)

- (1) U Radnu grupu se imenuju:
 - a) Mevsud Čuprija - predsjedavajući, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine;
 - b) Haris Vranj - zamjenik predsjedavajućeg, Darko Ristićević - zamjenski član, Državna agencija za istrage i zaštitu - Finansijsko-obavještajno odjeljenje;
 - c) Jusuf Džaferović - član, Olivera Korać - zamjenski član, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - d) Ismet Šuškić - član, Dubravko Čampara - zamjenski član, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine;
 - e) Radinka Lučić - član, Rialda Čorović - zamjenski član, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine;
 - f) Asim Horman - član, Amir Balić - zamjenski član, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine;
 - g) Davor Ilić - član, Anes Muslimović - zamjenski član, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
 - h) Marijana Đajić - član, Dragana Vujić - zamjenski član, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske;
 - i) Muhamed Ramić - član, Vlado Stevanović - zamjenski član, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine;
 - j) Sakib Halilović - član, Senad Kešinović - zamjenski član, Policijska Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
 - k) Nebojša Blagojević - član, Dajana Mišković - zamjenski član, Ministarstvo finansija Republike Srpske;
 - l) Belma Jazvin - član, Amela Hadžiahmetović - zamjenski član, Federalno ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine;
 - m) Bojan Petrović - član, Samir Vrana - zamjenski član, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine;
 - n) Biljana Jovetić-Bušinovska - član, Nikolina Kršić - zamjenski član, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske;
 - o) Spasoje Nedeljković - član, Daniel Šolaja - zamjenski član, Direkcija za finansije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
 - p) Gojko Pavlović - član, Vladan Kretija - zamjenski član, Poreska uprava Republike Srpske;
 - r) Muamer Dautbegović - član, Samira Tanović - zamjenski član, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine;
 - s) Milovan Predojević - član, Selma Hadžić - zamjenski član, Udruženje banaka Bosne i Hercegovine.

- (2) Predsjedavajući Radne grupe inicira, koordinira i usmjerava obavljanje aktivnosti iz njenog djelokruga rada.
- (3) Zamjenik predsjedavajućeg Radne grupe zamjenjuje predsjedavajućeg Radne grupe za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti da obavlja poslove iz nadležnosti Radne grupe i u tom periodu inicira, koordinira i usmjerava obavljanje aktivnosti iz njenog djelokruga rada.
- (4) Zamjenski član zamjenjuje člana Radne grupe za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti da obavlja poslove iz nadležnosti Radne grupe.
- (5) Administrativno-tehničke poslove za potrebe Radne grupe obavljaće Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (6) Ukoliko imenovani predstavnik jedne od institucija nabrojanih u stavu (1) ovog člana nije u mogućnosti da obavlja dužnost u Radnoj grupi, institucija je dužna dostaviti prijedlog za imenovanje novog predstavnika.
- (7) Članovi Radne grupe dužni su izvršavati povjerene zadatke efikasno, stručno i blagovremeno.
- (8) Izrada Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom će se izvršiti uz podršku i saradnju sa Odjeljenjem za privredni kriminal i saradnju (ECCD) Vijeća Evrope u skladu sa Metodologijom za provođenje sektorske procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa virtualnom imovinom i pružaocima usluga virtualne imovine.
- (9) Sastancima Radne grupe po potrebi mogu prisustvovati predstavnici drugih domaćih i međunarodnih tijela, u svojstvu posmatrača, odnosno stručnih konsultanata.

Član 3.

(Konstituisanje i Poslovnik o radu)

- (1) Radna grupa će donijeti Poslovnik o radu na prvom radnom sastanku, iniciranom od Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (2) Poslovnikom o radu regulisaće se način odlučivanja, prava i obaveze, kao i druga pitanja značajna za rad Radne grupe.

Član 4.

(Zadatak Radne grupe)

Radna grupa se uspostavlja kao privremeno, interesorno, tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa sljedećim zadacima:

- a) Izrada Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom u skladu sa Metodologijom Vijeća Evrope za sektorsku procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa virtualnom imovinom i pružaocima usluga virtualne imovine Akcionog plana za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom.
- b) Dostava Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Procjene rizika i Akcionog plana iz prethodne tačke.

Član 5.

(Rok za izvršenje zadatka)

Zadatak iz tačke člana 4. ove Odluke, Radna grupa je dužna izvršiti u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ove Odluke.

Član 6.

(Održavanje sastanaka)

- (1) Sastanke Radne grupe saziva predsjedavajući Radne grupe.
- (2) Zamjenski član učestvuje na sastanku Radne grupe u slučaju da imenovani član Radne grupe nije u mogućnosti da učestvuje na sastanku.
- (3) Sastanci će se održavati u Sarajevu, uz mogućnost održavanja i u drugim mjestima u Bosni i Hercegovini.

Član 7.

(Obaveza pružanja informacija)

- (1) Sve institucije i agencije u Bosni i Hercegovini, dužne su Radnoj grupi redovno ustupati informacije i podatke neophodne za izvršenje zadatka Radne grupe.
- (2) Imenovani predstavnici Radne grupe, imaju pravo i obavezu prikupljanja svih informacija neophodnih za izvršenje zadatka Radne grupe, koje su iz djelokruga rada institucija u kojima su zaposleni.

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 166/22
09. novembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 17. i članka 22. stavak 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 57. sjednici održanoj 09. studenog 2022. godine, donijelo je

ODLUKU**0 IMENOVANJU RADNE SKUPINE ZA IZRADU
PROCJENE RIZIKA OD PRANJA NOVCA I
FINANCIRANJA TERORIZMA U BOSNI I
HERCEGOVINI POVEZANIH S VIRTUALNOM
IMOVINOM**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom imenuje se Radna skupina za izradu Procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih s virtualnom imovinom (u daljnjem tekstu: Radna skupina).
- (2) Riječi koje su zbog preglednosti u ovoj Odluci navedene u jednom rodu, bez diskriminacije se odnose na muški i ženski rod.

Članak 2.

(Članovi Radne skupine)

- (1) U Radnu skupinu se imenuju:
 - a) Mevsud Čuprija - predsjedatelj, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine;
 - b) Haris Vranj - zamjenik predsjedatelja, Darko Ristićević - zamjenski član, Državna agencija za istrage i zaštitu - Financijsko-obavještajni odjel;
 - c) Jusuf Džaferović - član, Olivera Korać - zamjenski član, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - d) Ismet Šuškić - član, Dubravko Čampara - zamjenski član, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine;
 - e) Radinka Lučić - član, Rialda Čorović - zamjenski član, Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine;
 - f) Asim Horman - član, Amir Balić - zamjenski član, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine;
 - g) Davor Ilić - član, Anes Muslimović - zamjenski član, Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
 - h) Marijana Đajić - član, Dragana Vujić - zamjenski član, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske;

- i) Muhamed Ramić - član, Vlado Stevanović - zamjenski član, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine;
- j) Sakib Halilović - član, Senad Kešinović - zamjenski član, Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- k) Nebojša Blagojević - član, Dajana Mišković - zamjenski član, Ministarstvo financija Republike Srpske;
- l) Belma Jazvin - član, Amela Hadžiahmetović - zamjenski član, Federalno ministarstvo financija Federacije Bosne i Hercegovine;
- m) Bojan Petrović - član, Samir Vrana - zamjenski član, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine;
- n) Biljana Jovetić-Bušinovska - član, Nikolina Kršić - zamjenski član, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske;
- o) Spasoje Nedeljković - član, Daniel Šolaja - zamjenski član, Direkcija za financije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- p) Gojko Pavlović - član, Vladan Kretija - zamjenski član, Porezna uprava Republike Srpske;
- r) Muamer Dautbegović - član, Samira Tanović - zamjenski član, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine;
- s) Milovan Predojević - član, Selma Hadžić - zamjenski član, Udruženje banaka Bosne i Hercegovine.

- (2) Predsjedatelj Radne skupine inicira, koordinira i usmjerava obavljanje aktivnosti iz njenog djelokruga rada.
- (3) Zamjenik predsjedatelja Radne skupine mjenja predsjedatelja Radne skupine za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti u obavljanju poslova iz nadležnosti Radne skupine i u tom razdoblju inicira, koordinira i usmjerava obavljanje aktivnosti iz njenog djelokruga rada.
- (4) Zamjenski član mjenja člana Radne skupine za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti u obavljanju poslova iz nadležnosti Radne skupine.
- (5) Administracijsko-tehničke poslove za potrebe Radne skupine obavljat će Odjel za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako je imenovani predstavnik jedne od institucija nabrojanih u stavku (1) ovog članka onemogućen obavljati dužnost u Radnoj skupini, institucija je dužna dostaviti prijedlog za imenovanje novog predstavnika.
- (7) Članovi Radne skupine dužni su izvršavati povjerene zadatke učinkovito, stručno i blagovremeno.
- (8) Izrada Procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih s virtualnom imovinom će se izvršiti uz podršku i suradnju s Odjelom za gospodarski kriminal i suradnju (ECCD) Vijeća Europe sukladno Metodologiji za provođenje sektorske procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u vezi s virtualnom imovinom i pružateljima usluga virtualne imovine.
- (9) Sastancima Radne skupine po potrebi mogu sudjelovati predstavnici drugih domaćih i međunarodnih tijela, u svojstvu promatrača, odnosno stručnih konzultanata.

Članak 3.

(Konstituiranje i Poslovnik o radu)

- (1) Radna skupina će donijeti Poslovnik o radu na prvom radnom sastanku, iniciranom od strane Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (2) Poslovnikom o radu regulirat će se način odlučivanja, prava i obveze, kao i druga pitanja značajna za rad Radne skupine.

Članak 4.

(Zadatak Radne skupine)

Radna skupina se uspostavlja kao privremeno, međuresorno, tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa sljedećim zadacima:

- a) Izrada Procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih s virtualnom imovinom sukladno Metodologiji Vijeća Europe za sektorsku procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma u vezi s virtualnom imovinom i pružateljima usluga virtualne imovine Akcijskog plana za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih s virtualnom imovinom.
- b) Dostava Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Procjene rizika i Akcijskog plana iz prethodne točke.

Članak 5.

(Rok za izvršenje zadatka)

Zadatak iz točke članka 4. ove Odluke, Radna skupina je dužna izvršiti u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ove Odluke.

Članak 6.

(Održavanje sastanaka)

- (1) Sastanke Radne skupine saziva predsjedatelj Radne skupine.
- (2) Zamjenski član sudjeluje na sastanku Radne skupine u slučaju kad je imenovani član Radne skupine onemogućen sudjelovati na sastanku.
- (3) Sastanci će se održavati u Sarajevu, uz mogućnost održavanja i u drugim mjestima u Bosni i Hercegovini.

Članak 7.

(Obveza pružanja informacija)

- (1) Sve institucije i agencije u Bosni i Hercegovini, dužne su Radnoj skupini redovno ustupati informacije i podatke neophodne za izvršenje zadatka Radne skupine.
- (2) Imenovani predstavnici Radne skupine, imaju pravo i obvezu prikupljanja svih informacija neophodnih za izvršenje zadatka Radne skupine, koje su iz djelokruga rada institucija u kojima su zaposleni.

Članak 8.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 166/22
09. studenoga 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

На основу члана 17. и члана 22. став 1. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) Савјет министара Босне и Херцеговине, на 57. сједници одржаној 09. новембра 2022. године, донио је

ОДЛУКУ
О ФОРМИРАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ
ПРОЦЈЕНЕ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И
ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ ПОВЕЗАНИХ СА ВИРТУЕЛНОМ
ИМОВИНОМ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- (1) Овом Одлуком формира се Радна група за израду Процјене ризика од прања новца и финансирања

тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуалном имовином (у даљем тексту: Радна група).

- (2) Ријечи које су ради прегледности у овој Одлуци наведене у једном роду, без дискриминације се односе на мушки и женски род.

Члан 2.

(Чланови Радне групе)

- (1) У Радну групу се именују:
 - a) Мевсуд Ђуприја - председавајући, Министарство безбједности Босне и Херцеговине;
 - б) Харис Врањ - замјеник председавајућег, Дарко Ристичевић - замјенски члан, Државна агенција за истраге и заштиту - Финансијско-обавјештајно одјељење;
 - ц) Јусуф Џаферовић - члан, Оливера Кораћ - замјенски члан, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине;
 - д) Исмет Шушкић - члан, Дубравко Чампара - замјенски члан, Тужилаштво Босне и Херцеговине;
 - е) Радинка Лучић - члан, Риалда Ђоровић - замјенски члан, Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине;
 - ф) Асим Хорман - члан, Амир Балић - замјенски члан, Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине;
 - г) Давор Илић - члан, Анес Муслимовић - замјенски члан, Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине;
 - х) Маријана Ђајић - члан, Драгана Вујић - замјенски члан, Министарство унутрашњих послова Републике Српске;
 - и) Мухамед Рамић - члан, Владо Стевановић - замјенски члан, Федерално министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине;
 - ј) Сакиб Халиловић - члан, Сенад Кешиновић - замјенски члан, Полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
 - к) Небојша Благојевић - члан, Дајана Мишковић - замјенски члан, Министарство финансија Републике Српске;
 - л) Белма Јазвин - члан, Амела Хаџиахметовић - замјенски члан, Федерално министарство финансија Федерације Босне и Херцеговине;
 - м) Бојан Петровић - члан, Самир Врана - замјенски члан, Комисија за вриједносне папире Федерације Босне и Херцеговине;
 - н) Биљана Јоветић-Бушиновска - члан, Николина Кршић - замјенски члан, Комисија за хартије од вриједности Републике Српске;
 - о) Спасоје Недељковић - члан, Даниел Шолаја - замјенски члан, Дирекција за финансије Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
 - п) Гојко Павловић - члан, Владан Кретија - замјенски члан, Пореска управа Републике Српске;
 - р) Муамер Даутбеговић - члан, Самира Тановић - замјенски члан, Поресна управа Федерације Босне и Херцеговине;
 - с) Милован Предојевић - члан, Селма Хаџић - замјенски члан, Удружење банака Босне и Херцеговине.
- (2) Председавајући Радне групе иницира, координира и усмјерава обављање активности из њеног djelokruga рада.
- (3) Замјеник председавајућег Радне групе замјењује председавајућег Радне групе за вријеме његовог

- одсуства или спријечености да обавља послове из надлежности Радне групе и у том периоду иницира, координира и усмјерава обављање активности из њеног дјелокруга рада.
- (4) Замјенски члан замјењује члана Радне групе за вријеме његовог одсуства или спријечености да обавља послове из надлежности Радне групе.
- (5) Административно-техничке послове за потребе Радне групе обављаће Одсек за борбу против организованог криминала и корупције, Министарство безбједности Босне и Херцеговине.
- (6) Уколико именовани представник једне од институција набројаних у ставу (1) овог члана није у могућности да обавља дужност у Радној групи, институција је дужна доставити приједлог за именовање новог представника.
- (7) Чланови Радне групе дужни су извршавати повјерене задатке ефикасно, стручно и благовремено.
- (8) Израда Пројекције ризика од прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуалном имовином ће се извршити уз подршку и сарадњу са Одјељењем за привредни криминал и сарадњу (ЕССД) Савјета Европе у складу са Методологијом за провођење секторске пројекције ризика од прања новца и финансирања тероризма у вези са виртуелном имовином и пружаоцима услуга виртуелне имовине.
- (9) Састанцима Радне групе по потреби могу присуствовати представници других домаћих и међународних тијела, у својству посматрача, односно стручних консултаната.

Члан 3.

(Конституисање и Пословник о раду)

- (1) Радна група ће донијети Пословник о раду на првом радном састанку, иницираном од Министарства безбједности Босне и Херцеговине.
- (2) Пословником о раду регулисаће се начин одлучивања, права и обавезе, као и друга питања значајна за рад Радне групе.

Члан 4.

(Задатак Радне групе)

Радна група се успоставља као привремено, интерресорно, тијело Савјета министара Босне и Херцеговине са следећим задацима:

- а) Израда Пројекције ризика од прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуалном имовином у складу са Методологијом Савјета Европе за секторску пројекцу ризика од прања новца и финансирања тероризма у вези са виртуелном имовином и пружаоцима услуга виртуелне имовине Акционог плана за борбу против прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуалном имовином.
- б) Достава Савјету министара Босне и Херцеговине Пројекције ризика и Акционог плана из претходне тачке.

Члан 5.

(Рок за извршење задатка)

Задатак из тачке члана 4. ове Одлуке, Радна група је дужна извршити у року од шест мјесеци од дана усвајања ове Одлуке.

Члан 6.

(Одржавање састанака)

- (1) Састанке Радне групе сазива предсједавајући Радне групе.

(2) Замјенски члан учествује на састанку Радне групе у случају да именовани члан Радне групе није у могућности да учествује на састанку.

(3) Састанци ће се одржавати у Сарајеву, уз могућност одржавања и у другим мјестима у Босни и Херцеговини.

Члан 7.

(Обавеза пружања информација)

- (1) Све институције и агенције у Босни и Херцеговини, дужне су Радној групи редовно уступати информације и податке неопходне за извршење задатка Радне групе.
- (2) Именовани представници Радне групе, имају право и обавезу прикупљања свих информација неопходних за извршење задатка Радне групе, које су из дјелокруга рада институција у којима су запослени.

Члан 8.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 166/22

09. новембра 2022. године
Сарајево

Предсједавајући

Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.**5**

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 56. sjednici održanoj 26.10.2022. godine, donijelo je

ODLUKU**O ODOBRAVANJU KORIŠTENJA SDH MREŽE U
VLASNIŠTVU AGENCIJE ZA IDENTIFIKACIONE
DOKUMENTE, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA
BOSNE I HERCEGOVINE AGENCIJI ZA ŠKOLOVANJE
I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком одобрава се кориштење SDH мреже у власништву Агенције за идентификационе документе, евиденцију и разmjenu података Босне и Херцеговине Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Намјена кориштења мреже)

Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине ће користити SDH мрежу за потребу успоставе система учења на даљину и видеоконференцијског система, на начин да се путем SDH мреже повеже са полицијским тијелима Босне и Херцеговине (Државна агенција за истраге и зашћиту Босне и Херцеговине, Гранична полиција Босне и Херцеговине и Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине).

Члан 3.

(Реализација Одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство сигурности Босне и Херцеговине, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине и Агенција за идентификационе документе, евиденцију и разmjenu података Босне и Херцеговине.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 167/22
26. oktobra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 56. sjednici održanoj 26.10.2022. godine, donijelo je

ODLUKU

**O ODOBRENJU KORIŠTENJA SDH MREŽE U
VLASNIŠTVU AGENCIJE ZA IDENTIFIKACIJSKE
ISPRAVE, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA
BOSNE I HERCEGOVINE AGENCIJI ZA ŠKOLOVANJE
I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom odobrava se korištenje SDH mreže u vlasništvu Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Namjena korištenja mreže)

Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine koristit će SDH mrežu za potrebu uspostavljanja sustava učenja na daljinu i videokonferencijskog sustava, na način da se putem SDH mreže poveže sa policijskim tijelima Bosne i Hercegovine (Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, Granična policija Bosne i Hercegovine i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine).

Članak 3.

(Realizacija Odluke)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine i Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 167/22
26. listopada 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 56. sjednici održanoj 26.10.2022. godine, donio je

ODLUKU

**O ODOBRAVAJU KORISHTENJA SDH MREZE U
VLASNIŠTVU AGENCIJE ZA
IDENTIFIKACIONA ДОКУМЕНТА, ЕВИДЕНЦИЈУ
И РАЗМЈЕНУ ПОДАТАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
АГЕНЦИЈИ ЗА ШКОЛОВАЊЕ И СТРУЧНО
УСАВРШАВАЊЕ КАДРОВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет Оdlуке)

Овом Оdlуком одобрава се кориштење СДХ мреже у власништву Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Намјена кориштења мреже)

Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине користиће СДХ мрежу за потребу успостављања система учења на даљину и видеоконференцијског система, на начин да се путем СДХ мреже повеже са полицијским тијелима Босне и Херцеговине (Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине, Гранична полиција Босне и Херцеговине и Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине).

Члан 3.

(Реализација Оdlуке)

За реализацију ове Оdlуке задужују се Министарство безбједности Босне и Херцеговине, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине и Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Оdlука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 167/22
26. октобра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

6 Na osnovu člana 5. stav (1) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 83. vanrednoj sjednici, održanoj 21. decembra godine, donijelo je

ODLUKU

**O PRIVREMENOJ SUSPENZIJI I PRIVREMENOM
SMANJENJU CARINSKIH STOPA KOD UVOZA
ODREĐENIH ROBA DO 31.12.2023. GODINE**

Члан 1.

(Предмет Оdlуке)

Овом Оdlуком прописују се робе и критерији за одређивање роба које ће се увозити до 31.12.2023. године, уз кориштење привремене спензије и привременог смањенја каринских стопа утврђених у Закону о каринској тарифи ("Службени гласник БиХ", број 58/12), (у даљем тексту: "тарифне спензије").

Član 2.
(Spisak roba)

- (1) Robe koje će se do 31.12.2023. godine uvoziti uz korištenje tarifnih suspenzija, utvrđuju se prema kriteriju da se radi o materijalima i sirovinama koji se koriste u vlastitoj proizvodnji a koje se ne mogu nabaviti na domaćem tržištu u količinama i kvalitetu potrebnom za proizvodnju gotovih proizvoda.
- (2) Robe iz stava (1) ovog člana i carinske stope po kojima će se ove robe uvoziti do 31.12.2023. godine su, kako slijedi:

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
1.	2002 90 91 00	Paradajz, pripremljen ili konzerviran na drugi način osim u sirčetu ili sirčetnoj kiselini; ostali, u originalnim pakovanjima neto-mase veće od 1 kg	0
2.	2804 69 00 00	Vodonik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostali nemetali; silicij; ostali	0
3.	2815 12 00 00	Natrijev hidroksid (kaustična soda); u vodenom rastvoru (natrijeva lužina ili tečna soda)	0
4.	2901 10 00 00	Aciklički ugljenvodonici; zasićeni	0
5.	3701 30 00 00	Ostale ploče i filmovi, čija je jedna stranica veća od 255 mm	5
6.	3901 90 80 00	Polimeri etilena, u primarnim oblicima; ostalo	3,5
7.	3904 10 00 00	Poli(vinil hlorid), nepomiješan sa drugim materijama	0
8.	3920 10 25 00	Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i trake, od plastičnih masa, koji nisu celularne strukture, neojačani, nelaminirani, bez podloge ili na sličan način kombinirane sa drugim materijalima; od polimera etilena; ostalo	6,5
9.	3926 90 97 00	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914; ostalo	7
10.	4016 93 00 00	Ostali proizvodi od vulkaniziranog kaučuka (gume) osim od tvrde gume; zaptivci, podlošci i ostali proizvodi za zaptivanje	2,5
11.	4104 41 51 00	Štavljene ili "crust" govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, bez dlake, cijepane ili necijepane, ali dalje neobrađivane; u suhom stanju (crust); govede; cijele kože ukupne površine veće od 28 kvadratnih stopa (2,6 m ²)	1
12.	4107 12 91 00	Govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon stavljnja ili crust-obrađe uključujući i pergamentno obrađivanje, bez dlake, cijepane ili necijepane, osim kože iz tarifnog broja 4114; cijele kože; cijepane kože sa licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	1
13.	4107 92 10 00	Govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon stavljnja ili crust-obrađe uključujući i pergamentno obrađivanje, bez dlake, cijepane ili necijepane, osim kože iz tarifnog broja 4114; ostale, uključujući bočne dijelove; cijepane kože sa licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	4
14.	4205 00 90 00	Ostali proizvodi od kože ili od vještačke kože; vrsta koje se koriste u mašinama ili mehaničkim uređajima ili za drugu tehničku upotrebu; ostali	3
15.	4412 33 10 00	Šperploče, fumirane ploče i ostali slojeviti proizvodi od drveta; ostale šperploče koje se sastoje samo od drvnih listova (osim od bambusa) pojedinačne debljine sloja ne veće od 6 mm; ostale, sa najmanje jednim vanjskim slojem od breze (Betula spp.)	0
16.	5205 24 00 00	Pamučna pređa (osim konca za šivanje), masenog udjela pamuka 85% ili većeg, nepripremljena u pakovanju za pojedinačnu prodaju, jednolitna pređa, od češljanih vlakana, finoće manje od 192,31 decitaksa ali ne manje od 125 decitaksa (metričke numeracije veće od 52 ali ne veće od 80)	4
17.	5208 33 00 00	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka 85% ili većeg, mase ne veće od 200 g/m ² ; obojene; tronitnog ili četveronitnog keper prepleta, uključujući ukršteni keper	5
18.	5211 32 00 00	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka manjeg od 85%, u mješavini pretežno ili samo sa vještačkim ili sintetičkim vlaknima, mase veće od 200 g/m ² ; obojene; tronitnog ili četveronitnog keper prepleta,	5

		uključujući ukršteni keper	
19.	5401 10 14 00	Konac za šivanje od vještačkih ili sintetičkih filamenata, nepripremljen ili pripremljen u pakovanju za pojedinačnu prodaju, od sintetičkih filamenata, nepripremljen u pakovanju za pojedinačnu prodaju, jezgasta pređa ("core yarn"); ostali	4
20.	5401 10 16 00	Konac za šivanje od vještačkih ili sintetičkih filamenata, nepripremljen ili pripremljen u pakovanju za pojedinačnu prodaju; od sintetičkih filamenata; nepripremljen u pakovanju za pojedinačnu prodaju; ostali; teksturisana pređa	4
21.	5402 33 00 00	Pređa od sintetičkih filamenata (osim konca za šivanje), nepripremljena u pakovanju za pojedinačnu prodaju, uključujući sintetičke monofilamente finoće manje od 67 decitaksa, teksturirana pređa, od poliestera	4
22.	5402 44 00 00	Ostala jednolitna pređa, neupređena ili upređena sa brojem uvoja ne većim od 50 po metru: elastomerna	6
23.	5407 10 00 00	Tkanine od sintetičke filament pređe, uključujući tkanine dobivene od proizvoda iz tarifnog broja 5404; tkanine od pređe velike čvrstoće, od najlona ili drugih poliamida ili od poliestera	8
24.	5407 52 00 00	Tkanine od sintetičke filament pređe, uključujući tkanine dobivene od proizvoda iz tarifnog broja 5404; ostale tkanine, masenog udjela teksturiranih poliesterskih filamenata 85% ili većeg; obojene	5
25.	5408 22 90 00	Tkanine od vještačke filament pređe, ostale tkanine, masenog udjela vještačkih filamenata, traka ili sličnih proizvoda 85% ili većeg; obojene; ostale	5
26.	5504 10 00 00	Vještačka vlakna rezana, nevlačena, nečešljana niti drukčije pripremljena za pređenje; od viskoznoeg rajona	3
27.	5515 11 90 00	Ostale tkanine od rezanih sintetičkih vlakana; od rezanih poliesterskih vlakana; u mješavini pretežno ili samo sa rezanim vlaknima od viskoznoeg rajona; ostale	8
28.	5515 12 90 00	Ostale tkanine od rezanih sintetičkih vlakana; od rezanih poliesterskih vlakana; u mješavini pretežno ili samo sa vještačkim ili sintetičkim filamentima; ostale	5
29.	5516 14 00 00	Tkanine od rezanih vještačkih vlakana; masenog udjela rezanih vještačkih vlakana 85% ili većeg; štampane	8
30.	5806 32 90 00	Ostale uske tkanine; od vještačkih ili sintetičkih vlakana; ostale	7,5
31.	5903 10 10 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; sa poli(vinil hloridom); impregnirani	8
32.	5903 10 90 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; sa poli(vinil hloridom); premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani	8
33.	5903 90 91 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; ostali; premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani; sa celuloznim derivatima ili drugim plastičnim masama, sa licem od tekstilnog materijala	8
34.	6006 22 00 00	Ostali pleteni ili heklani materijali; od pamuka; obojeni	5
35.	6006 24 00 00	Ostali pleteni ili heklani materijali; od pamuka; štampani	5
36.	6406 10 90 00	Gornji dijelovi obuće i njihovi dijelovi, osim umetaka za ojačanje; od ostalih materijala	3
37.	6406 20 10 00	Dijelovi obuće; vanjski donovi i pete; od gume	3
38.	6406 90 50 00	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio koji je pričvršćen ili ne na unutrašnji don, osim na vanjski don); izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za pete i slični proizvodi; nazuvci, i slični proizvodi i njihovi dijelovi; ostalo; ulošci i drugi izmjenjivi dodaci	3
39.	6406 90 90 00	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio koji je pričvršćen ili ne na unutrašnji don, osim na vanjski don); izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za pete i slični proizvodi; nazuvci, i slični proizvodi i njihovi dijelovi; ostalo; ostalo	3

40.	7019 12 00 00	Staklena vlakna (uključujući staklenu vunu) i proizvodi od njih (npr. pređa, "rovings", tkanina); rovings-predpređa	0
41.	7208 51 20 00	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće, koji nisu platirani niti prevučeni; ostali nenamotani (u pločama) koji su samo toplo valjani bez daljnje obrade; debljine veće od 15 mm	0
42.	7208 51 98 00	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće, koji nisu platirani niti prevučeni; ostali nenamotani (u pločama) koji su samo toplo valjani bez daljnje obrade; debljine veće od 10 mm ali ne veće od 15 mm, širine; manje od 2050 mm	0
43.	7210 70 80 00	Pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće, platirani ili prevučeni; obojeni, lakirani ili prevučeni plastičnom masom; ostali	0
44.	7408 11 00 00	Bakrena žica; od rafiniranog bakra; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 6 mm	0
45.	7601 10 90 00	Nelegirani aluminij; ostalo	0
46.	7601 20 40 00	Legure aluminija; poluge	0
47.	7605 11 00 00	Žica od aluminija; od nelegiranog aluminija; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0
48.	7605 21 00 00	Žica od aluminija; od legura aluminija; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0
49.	8308 10 00 00	Kopče, okovi sa kopčama, spone, šnale, kukice, ušice, rupice i slično, od prostih metala, za odjeću ili odjevne dodatke, obuću, draguljarske predmete, ručne satove, knjige, nadstrešnice, predmete od kože, predmete za putovanje ili sedlarske i ostale gotove proizvode; cjevaste ili račvaste zakovice, od prostih metala; biserke (perle) i titrejke (šljokice), od prostih metala; kukice, ušice, rupice	3
50.	8308 90 00 00	Kopče, okovi sa kopčama, spone, šnale, kukice, ušice, rupice i slično, od prostih metala, za odjeću ili odjevne dodatke, obuću, draguljarske predmete, ručne satove, knjige, nadstrešnice, predmete od kože, predmete za putovanje ili sedlarske i ostale gotove proizvode; cjevaste ili račvaste zakovice, od prostih metala; biserke (perle) i titrejke (šljokice), od prostih metala; ostalo, uključujući dijelove	3
51.	ex 8414 90 00 20	Zračne ili vakuumske pumpe, zračni ili plinski kompresori i ventilatori; ventilacijski ili recirkulacioni hvatači pare (nape) sa ugrađenim ventilatorom, sa ili bez filtera; dijelovi; za upotrebu u proizvodnji sklopova za automobilske turbokompresore	1
52.	8482 99 00 00	Kuglični ili valjkasti ležaji; dijelovi; ostali	0
53.	8504 31 80 00	Ostali transformatori; snage ne veće od 1 kVA; mjerni; ostali	5
54.	8504 40 95 00	Električni transformatori, statički pretvarači (npr. ispravljači), te reaktantni kalemovi i druge prigušnice; statički pretvarači (konvertori); ostali; ostali	5
55.	8504 90 11 00	Električni transformatori, statički pretvarači (npr. ispravljači), te reaktantni kalemovi i druge prigušnice; dijelovi; od transformatora i prigušnica; feritne jezgre	0
56.	8534 00 11 00	Štampani krugovi; samo sa elementima provodnika i kontaktima; višeslojni štampani krugovi	0
57.	8536 10 10 00	Osigurači; za struje ne veće od 10 A	3
58.	8536 69 90 00	Utikači i utičnice; ostalo	3
59.	8536 90 10 00	Ostali aparati; spojni i kontaktni elementi za žice i kablove	0
60.	8538 90 99 00	Dijelovi prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa aparatima iz tarifnih brojeva 8535, 8536 ili 8537; ostalo;	5
61.	8544 49 95 00	Ostali električni provodnici; za napon veći od 80 V, ali manji od 1000 V	3,7
62.	9405 99 00 00	Dijelovi svjetiljki i drugih rasvjetnih tijela koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; ostali	0
63.	9607 19 00 00	Patentni zatvarači; ostali	8

- (3) Carinske stope na robe navedene u stavu (2) ovog člana, ne odnose se na robe koje su porijeklom iz zemalja sa kojima

Bosna i Hercegovina ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini.

- (4) Radi ostvarivanja prava na uvoz robe navedene u stavu (2) ovog člana, uz carinsku deklaraciju se podnosi potvrda Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) da će se roba koristiti u vlastitoj proizvodnji i potvrda Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da se roba ne proizvodi u Bosni i Hercegovini ili roba domaće proizvodnje ne zadovoljava potrebe privrede i tržišta.

Član 3.

(Preispitivanje Odluke)

- (1) Bez obzira na rok primjene određen prema ovoj Odluci, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može u toku godine preispitati primjenu ove Odluke i, na prijedlog Ministarstva, donijeti Odluku o prestanku primjene tarifne suspenzije za konkretnu robu, ako više nije u interesu bosanskohercegovačke privrede ili zbog tehničkog razvoja proizvoda ili izmijenjenih okolnosti ili ekonomskih trendova na tržištu.
- (2) Ministarstvo sačinjava i Vijeću ministara dostavlja godišnje izvještaje o primjeni i efektima odluka o privremenoj suspenziji i privremenom smanjenju carinskih stopa kod uvoza određenih roba.
- (3) Ministarstvo prati primjenu ove Odluke. U svrhu praćenja primjene Odluke Uprava za indirektno oporezivanje će na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke o uvozu roba iz člana 2. ove Odluke.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. januara 2023. godine.

VM broj 168/22
21. decembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Temeljem članka 5. stavka (1) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 83. izvanrednoj sjednici održanoj 21. prosinca 2022. godine, donijelo je

ODLUKU O PRIVREMENOJ SUSPENZIJI I PRIVREMENOM SMANJENJU CARINSKIH STOPA KOD UVOZA ODREĐENIH ROBA DO 31.12.2023. GODINE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom propisuju se robe i kriteriji za određivanje roba koje će se uvoziti do 31.12.2023. godine, uz korištenje privremene suspenzije i privremenog smanjenja carinskih stopa utvrđenih u Zakonu o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), (u daljnjem tekstu: "tarifne suspenzije").

Članak 2.

(Popis roba)

- (1) Robe koje će se do 31.12.2023. godine uvoziti uz korištenje tarifnih suspenzija, utvrđuju se prema kriteriju da se radi o materijalima i sirovinama koji se rabe u vlastitoj proizvodnji a koje se ne mogu nabaviti na domaćem tržištu u količinama i kvaliteti potrebnoj za proizvodnju gotovih proizvoda.

(2) Robe iz stavka (1) ovog članka i carinske stope po kojima će se ove robe uvoziti do 31.12.2023. godine su, kako slijedi:

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
1.	2002 90 91 00	Rajčice, pripremljene ili konzervirane na drugi način osim u octu ili octenjoj kiselini; ostale, u izvornim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0
2.	2804 69 00 00	Vodik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostali nemetali; silicij; ostali	0
3.	2815 12 00 00	Natrijev hidroksid (kaustična soda); u vodenoj otopini (natrijeva lužina ili tekuća soda)	0
4.	2901 10 00 00	Aciklički ugljikovodici; zasićeni	0
5.	3701 30 00 00	Ostale ploče i filmovi, čija je jedna stranica veća od 255 mm	5
6.	3901 90 80 00	Polimeri etilena, u primarnim oblicima; ostalo	3,5
7.	3904 10 00 00	Poli(vinil klorid), nepomiješan s drugim tvarima	0
8.	3920 10 25 00	Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i vrpce, od plastičnih masa, koji nisu celulame strukture, neojačani, nelaminirani, bez podloge ili na sličan način kombinirane s drugim materijalima; od polimera etilena; ostalo	6,5
9.	3926 90 97 00	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914; ostalo	7
10.	4016 93 00 00	Ostali proizvodi od vulkaniziranog kaučuka (gume) osim od tvrde gume; brtve, podlošci i ostali proizvodi za brtvljenje	2,5
11.	4104 41 51 00	Štavljene ili "crust" govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, bez dlake, cijepane ili necijepane, ali dalje neobrađivane; u suhom stanju (crust); govede; cijele kože ukupne površine veće od 28 četvornih stopa (2,6 m ²)	1
12.	4107 12 91 00	Govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrade uključujući i pergamentno obrađivanje, bez dlake, cijepane ili necijepane, osim kože iz tarifnog broja 4114; cijele kože; cijepane kože s licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	1
13.	4107 92 10 00	Govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrade uključujući i pergamentno obrađivanje, bez dlake, cijepane ili necijepane, osim kože iz tarifnog broja 4114; cijepane kože s licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	4
14.	4205 00 90 00	Ostali proizvodi od kože ili od umjetne kože; vrsta koje se rabe u strojevima ili mehaničkim uređajima ili za drugu tehničku uporabu; ostali	3
15.	4412 33 10 00	Šperploče, fumirane ploče i ostali slojeviti proizvodi od drvca; ostale šperploče koje se sastoje samo od drvenih listova (osim od bambusa) pojedinačne debljine sloja ne veće od 6 mm; ostale, s najmanje jednim vanjskim slojem od breza (<i>Betula spp.</i>)	0
16.	5205 24 00 00	Pamučna pređa (osim konca za šivanje), masenog udjela pamuka 85% ili većeg, nepripremljena u pakiranjima za pojedinačnu prodaju, jednonitna pređa, od češljanih vlakana, finoće manje od 192,31 decitaksa ali ne manje od 125 decitaksa (metričke numeracije veće od 52 ali ne veće od 80)	4
17.	5208 33 00 00	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka 85% ili većeg, mase ne veće od 200 g/m ² ; obojene; tronitnog ili četveronitnog keper prepleta, uključujući križni keper	5
18.	5211 32 00 00	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka manjeg od 85%, u mješavini pretežno ili samo sa umjetnim ili sintetičkim vlaknima, mase veće od 200 g/m ² ; obojene; tronitnog ili četveronitnog keper prepleta, uključujući križni keper	5
19.	5401 10 14 00	Konac za šivanje od umjetnih ili sintetičkih filamenata, nepripremljen ili pripremljen u pakiranju za pojedinačnu prodaju, od sintetičkih filamenata, nepripremljen u pakiranju za pojedinačnu prodaju, jezgrasta pređa ("core yarn"), ostali	4
20.	5401 10 16 00	Konac za šivanje od umjetnih ili sintetičkih filamenata, nepripremljen ili pripremljen u pakiranju za pojedinačnu prodaju; od sintetičkih filamenata; nepripremljen u pakiranju za pojedinačnu prodaju; ostali; teksturirana pređa	4

21.	5402 33 00 00	Pređa od sintetičkih filamenata (osim konca za šivanje), nepripremljena u pakiranju za pojedinačnu prodaju, uključujući sintetičke monofilamente finoće manje od 67 decitaksa, teksturirana pređa, od poliestera	4
22.	5402 44 00 00	Ostala jednonitna pređa, neupređena ili upređena s brojem uvoja ne većim od 50 po metru: elastomerna	6
23.	5407 10 00 00	Tkanine od sintetičke filament pređe, uključujući tkanine dobivene od proizvoda iz tarifnog broja 5404; tkanine od pređe velike čvrstoće, od najlona ili drugih poliamida ili od poliestera	8
24.	5407 52 00 00	Tkanine od sintetičke filament pređe, uključujući tkanine dobivene od proizvoda iz tarifnog broja 5404; ostale tkanine, masenog udjela teksturiranih poliesterskih filamenata 85% ili većeg; obojene	5
25.	5408 22 90 00	Tkanine od umjetne filament pređe, ostale tkanine, masenog udjela umjetnih filamenata, vrpce ili sličnih proizvoda 85% ili većeg; obojene; ostale	5
26.	5504 10 00 00	Umjetna vlakna rezana, nevlačena, nečešljana niti drukčije pripremljena za pređenje; od viskoznoeg rajona	3
27.	5515 11 90 00	Ostale tkanine od rezanih sintetičkih vlakana; od rezanih poliesterskih vlakana; u mješavini pretežito ili samo s rezanim vlaknima od viskoznoeg rajona; ostale	8
28.	5515 12 90 00	Ostale tkanine od rezanih sintetičkih vlakana; od rezanih poliesterskih vlakana; u mješavini pretežito ili samo s umjetnim ili sintetičkim filamentima; ostale	5
29.	5516 14 00 00	Tkanine od rezanih umjetnih vlakana; masenog udjela rezanih umjetnih vlakana 85% ili većeg; tiskane	8
30.	5806 32 90 00	Ostale uske tkanine; od vještačkih ili sintetičkih vlakana; ostale	7,5
31.	5903 10 10 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; s poli(vinil kloridom); impregnirani	8
32.	5903 10 90 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; s poli(vinil kloridom); premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani	8
33.	5903 90 91 00	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; ostali; premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani; s celuloznim derivatima ili drugim plastičnim masama, s licem od tekstilnog materijala	8
34.	6006 22 00 00	Ostali pleteni ili kačkani materijali; od pamuka; obojeni	5
35.	6006 24 00 00	Ostali pleteni ili kačkani materijali; od pamuka; tiskani	5
36.	6406 10 90 00	Gornji dijelovi obuće i njihovih dijelovi, osim umetaka za ojačanje; od ostalih materijala	3
37.	6406 20 10 00	Dijelovi obuće; vanjski potplati i potpetice; od gume	3
38.	6406 90 50 00	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio što je pričvršćen ili ne na unutarnji potplat, osim na vanjski potplat); izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za potpetice i slični proizvodi; nazuvci, i slični proizvodi i njihovi dijelovi; ostalo; ulošci i drugi izmjenjivi dodaci	3
39.	6406 90 90 00	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio što je pričvršćen ili ne na unutarnji potplat, osim na vanjski potplat); izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za potpetice i slični proizvodi; nazuvci, i slični proizvodi i njihovi dijelovi; ostalo; ostalo	3
40.	7019 12 00 00	Staklena vlakna (uključujući staklenu vunu) i proizvodi od njih (npr. pređa, "rovings", tkanina); rovings-predpređa	0
41.	7208 51 20 00	Toplo valjani plosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće, što nisu platirani niti prevučeni; ostali nenamotani (u pločama) što su samo toplo valjani bez daljnje obrade; debljine veće od 15 mm	0
42.	7208 51 98 00	Toplo valjani plosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće, što nisu platirani niti prevučeni; ostali nenamotani (u	0

		pločama) što su samo toplo valjani bez daljnje obrade; debljine veće od 10 mm ali ne veće od 15 mm, širine, manje od 2050 mm	
43.	7210 70 80 00	Plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće, platinirani ili prevučeni; obojeni, lakirani ili prevučeni plastičnom masom; ostali	0
44.	7408 11 00 00	Bakrena žica; od rafiniranog bakra; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 6 mm	0
45.	7601 10 90 00	Nelegirani aluminij; ostalo	0
46.	7601 20 40 00	Slitine aluminija; poluge	0
47.	7605 11 00 00	Žica od aluminija; od nelegiranog aluminija; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0
48.	7605 21 00 00	Žica od aluminija; od slitina aluminija, najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0
49.	8308 10 00 00	Kopče, okovi s kopčama, spone, šnale, kukice, ušice, rupice i slično, od običnih kovina, za odjeću ili odjevne dodatke, obuću, draguljarske predmete, ručne satove, knjige, nadstrešnice, predmete od kože, predmete za putovanje ili sedlarske i ostale gotove proizvode; cjevaste ili račvaste zakovice, od običnih kovina; biserke (perle) i titrejke (šljokice), od običnih kovina; kukice, ušice, rupice	3
50.	8308 90 00 00	Kopče, okovi s kopčama, spone, šnale, kukice, ušice, rupice i slično, od običnih kovina, za odjeću ili odjevne dodatke, obuću, draguljarske predmete, ručne satove, knjige, nadstrešnice, predmete od kože, predmete za putovanje ili sedlarske i ostale gotove proizvode; cjevaste ili račvaste zakovice, od običnih kovina; biserke (perle) i titrejke (šljokice), od običnih kovina; ostalo, uključujući dijelove	3
51.	ex 8414 90 00 20	Zračne ili vakuumske sisaljke, zračni ili plinski kompresori i ventilatori; ventilacijska ili recirkulacijska hvatala pare (nape) s ugrađenim ventilatorom, pa i s filterima; dijelovi; za uporabu u proizvodnji sklopova za automobilske turbokompresore	1
52.	8482 99 00 00	Kuglični ili valjkasti ležaji; dijelovi; ostali	0
53.	8504 31 80 00	Ostali transformatori; snage ne veće od 1 kVA; mjerni; ostali	5
54.	8504 40 95 00	Električni transformatori, statički pretvarači (npr. ispravljači) te reaktantne zavojnice i druge prigušnice; statički pretvarači (konvertori); ostali; ostali	5
55.	8504 90 11 00	Električni transformatori, statički pretvarači (npr. ispravljači) te reaktantne zavojnice i druge prigušnice; dijelovi; od transformatora i prigušnica; feritne jezgre	0
56.	8534 00 11 00	Tiskani krugovi; samo s elementima vodiča i kontaktima; višeslojni tiskani krugovi	0
57.	8536 10 10 00	Osigurači; za struje ne veće od 10 A	3
58.	8536 69 90 00	Utikači i utičnice; ostalo	3
59.	8536 90 10 00	Ostali aparati; spojni i kontaktni elementi za žice i kabele	0
60.	8538 90 99 00	Dijelovi prikladni za uporabu isključivo ili uglavnom s aparatima iz tarifnih brojeva 8535, 8536 ili 8537; ostalo;	5
61.	8544 49 95 00	Ostali električni vodiči; za napon veći od 80 V, ali manji od 1000 V	3,7
62.	9405 99 00 00	Dijelovi svjetiljki i drugih rasvjetnih tijela što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; ostali	0
63.	9607 19 00 00	Patentni zatvarači; ostali	8

(3) Carinske stope na robe navedene u stavku (2) ovog članka, ne odnose se na robe koje su podrijetlom iz zemalja s kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini.

(4) Radi ostvarivanja prava na uvoz robe navedene u stavku (2) ovog članka, uz carinsku deklaraciju se podnosi potvrda Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) da će se roba koristiti u vlastitoj proizvodnji i potvrda Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da se roba ne proizvodi u Bosni i Hercegovini ili roba domaće proizvodnje ne zadovoljava potrebe gospodarstva i tržišta.

Članak 3.

(Preispitivanje Odluke)

- Bez obzira na rok primjene određen prema ovoj Odluci, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može u tijeku godine preispitati primjenu ove Odluke i, na prijedlog Ministarstva, donijeti Odluku o prestanku primjene tarifne suspenzije za konkretnu robu, ako više nije u interesu bosanskohercegovačke privrede ili zbog tehničkog razvoja proizvoda ili izmijenjenih okolnosti ili ekonomskih trendova na tržištu.
- Ministarstvo sačinjava i Vijeću ministara dostavlja godišnje izvještaje o primjeni i efektima odluka o privremenoj suspenziji i privremenom smanjenju carinskih stopa kod uvoza određenih roba.
- Ministarstvo prati primjenu ove Odluke. U svrhu praćenja primjene Odluke Uprava za neizravno oporezivanje će na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke o uvozu roba iz članka 2. ove Odluke.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. siječnja 2023. godine.

VM broj 168/22
21. prosinca 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Zoran Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 5. stav (1) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 83. vanrednoj sjednici, održanoj 21. decembra 2022. godine, donio je

ODLUKU O PRIVREMENOJ SUSPENZIJI I PRIVREMENOM SMAŃEŃU CARINSKIH STOPA KOD UVOZA ODREĐENIH ROBA DO 31.12.2023. GODINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom propisuju se robe i kriterijumi za određivanje robe koje će se uvoziti do 31.12.2023. godine, uz korištenje privremene suspenzije i privremenog smanjenja carinskih stopa utvrđenih u Zakonu o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), (u daljem tekstu: "tarifne suspenzije").

Član 2.

(Spisak roba)

- Robe koje će se do 31.12.2023. godine uvoziti uz korištenje tarifnih suspenzija, utvrđuju se prema kriterijumu da se radi o materijalima i sirovinama koji se koriste u vlastitoj proizvodnji a koje se ne mogu nabaviti na domaćem tržištu u količinama i kvalitetu potrebnom za proizvodnju gotovih proizvoda.
- Robe iz stava (1) ovog člana i carinske stope po kojima će se ove robe uvoziti do 31.12.2023. godine su, kako slijedi:

РБ	Тарифна ознака	Наименовање	Царинска стопа %
1	2002 90 91 00	Парадајз, припремљен или конзервисан на други начин осим са сирћетом или сирћетном киселином; остали, у непосредним паковањима нето-маса преко 1 kg	0

2	2804 69 00 00	Водоник, племенити (ријетки) гасови и остали неметали; силицијум; остали	0
3	2815 12 00 00	Натријум хидроксид (каустична сода); у воденом раствору (натријумова лужина или течна сода)	0
4	2901 10 00 00	Ациклички угљенводоници; засићени	0
5	3701 30 00 00	Остале плоче и филмови, чија је једна страница већа од 255 mm	5
6	3901 90 80 00	Полимери етилена, у примарним облицима; остало	3,5
7	3904 10 00 00	Поли(винил хлорид), непомијешан са другим материјалима	0
8	3920 10 25 00	Остале плоче, листови, филмови, фолије и траке, од пластичних маса, који нису хелијасте структуре, неојачани, неламинирани, без подлоге или на сличан начин комбиноване са другим материјалима; од полимера етилена; остало	6,5
9	3926 90 97 00	Остали производи од пластичних маса и производи од осталих материјала из тарифних бројева 3901 до 3914; остало	7
10	4016 93 00 00	Остали производи од вулканизованог каучука (гуме) осим од тврде гуме; заптивачи, подметачи и остали производи за заптивање	2,5
11	4104 41 51 00	Штављене или "crust" говеђе коже (укључујући бивоље) и коже копитара, без длаке, цијепане или нецијепане, али даље необрађиване; у сувом стању (crust); говеђе, цијеле коже укупне површине веће од 28 квадратних стопа (2,6 m ²)	1
12	4107 12 91 00	Говеђе коже (укључујући бивоље) и коже копитара, даље обрађиване након штављења или "crust"-обrade укључујући и пергаментно обрађивање, без длаке, цијепане или нецијепане, осим коже из тарифног броја 4114; цијеле коже; цијепане коже са лицем (зрнасте); говеђе коже (укључујући бивоље)	1
13	4107 92 10 00	Говеђе коже (укључујући бивоље) и коже копитара, даље обрађиване након штављења или crust-обrade укључујући и пергаментно обрађивање, без длаке, цијепане или нецијепане, осим коже из тарифног броја 4114; остале, укључујући бочне дијелове; цијепане коже са лицем (зрнасте); говеђе коже (укључујући бивоље)	4
14	4205 00 90 00	Остали производи од коже или од вјештачке коже; врста које се користе у машинама или механичким уређајима или за другу техничку употребу; остали	3
15	4412 33 10 00	Шперплоче, фурниране плоче и остали слојевити производи од дрвета; остале шперплоче које се састоје само од дрвних листова (осим од бамбуса) појединачне дебљине слоја не веће од 6 mm; остале, са најмање једним спољашњим слојем од брезе (<i>Betula spp.</i>)	0
16	5205 24 00 00	Памучно предиво (осим конца за шивање), садржаја по маси памука 85% или веће, неприпремљено у паковања за продају на мало, једножишно предиво, од чешљаних влакана, финоће мање од 192,31 децитекса али не мање од 125 децитекса (метричке нумерације веће од 52 али не веће од 80)	4
17	5208 33 00 00	Памучне тканине, садржаја по маси памука 85% или веће, масе не веће од 200 г/м ² ; обојене; тројичног или четворојичног кепер преплетаја, укључујући укрштени кепер	5
18	5211 32 00 00	Памучне тканине, садржаја по маси памука мање од 85%, у мјешавини претежно или само са вјештачким или синтетичким влакнима, масе веће од 200 г/м ² ; обојене; тројичног или четворојичног кепер преплетаја, укључујући укрштени кепер	5
19	5401 10 14 00	Конац за шивање од вјештачких или синтетичких филамената, неприпремљен или припремљен у паковања за продају на мало, од синтетичких филамената, неприпремљен у паковања за продају на мало, конца са језгром ("core yarn"), остали	4
20	5401 10 16 00	Конац за шивење од вјештачких или синтетичких филамената, неприпремљен или припремљен у паковања за продају на мало; од синтетичких филамената; неприпремљен у паковања за продају на мало; остали; текстурисано предиво	4
21	5402 33 00 00	Предиво од синтетичких филамената (осим конца за шивање), неприпремљено у паковања за продају на мало, укључујући синтетичке монофиламенте финоће мање од 67 децитекса, текстурисано предиво, од полиестера	4
22	5402 44 00 00	Остало једножишно предиво, неупредено или упредено са бројем увоја не већим од 50 по метру; еластомерна	6
23	5407 10 00 00	Тканине од синтетичког филамент предива, укључујући тканине добивене од производа из тарифног броја 5404; тканине од предива велике чврстоће, од најлона или других полиамида или од полиестера	8
24	5407 52 00 00	Тканине од синтетичког филамент предива, укључујући тканине добивене од производа из тарифног броја 5404; остале тканине, садржаја по маси текстурисаних полиестерских филамената 85% или веће; обојене	5
25	5408 22 90 00	Тканине од вјештачког филамент предива, остале тканине, садржаја по маси вјештачких филамената, трака или сличних производа 85% или веће; обојене; остале	5
26	5504 10 00 00	Вјештачка влакна сјечена, невлачена, нечешљана нити друкчије припремљена за предење; од вискозног рајона	3
27	5515 11 90 00	Остале тканине од сјечених синтетичких влакана; од сјечених полиестерских влакана; у мјешавини претежно или само са сјеченим влакнима од вискозног рајона; остале	8
28	5515 12 90 00	Остале тканине од сјечених синтетичких влакана; од резаних полиестерских влакана; у мјешавини претежно или само са вјештачким или синтетичким филаментима; остале	5
29	5516 14 00 00	Тканине од сјечених вјештачких влакана; садржаја по маси сјечених вјештачких влакана 85% или веће; штампане	8
30	5806 32 90 00	Остале уске тканине; од вјештачких или синтетичких влакана; остале	7,5
31	5903 10 10 00	Текстилни материјали импрегнисани, премазани, превучени, прекривени или ламинирани пластичним масама, осим оних из тарифног броја 5902; са поли(винил хлоридом); импрегнисани	8
32	5903 10 90 00	Текстилни материјали импрегнисани, премазани, превучени, прекривени или ламинирани пластичним масама, осим оних из тарифног броја 5902; са поли (винил хлоридом); премазани, превучени, прекривени или ламинирани	8
33	5903 90 91 00	Текстилни материјали импрегнисани, премазани, превучени, прекривени или ламинирани пластичним масама, осим оних из тарифног броја 5902; остали; премазани, превучени, прекривени или ламинирани; са целулозним дериватима или другим пластичним масама, са лицем од текстилног материјала	8
34	6006 22 00 00	Остали плетени или кукичани материјали; од памука; обојени	5
35	6006 24 00 00	Остали плетени или кукичани материјали; од памука; штампани	5
36	6406 10 90 00	Лице обуће и дијелови лица, осим уметака за ојачање; од осталих материјала	3
37	6406 20 10 00	Дијелови обуће; вањски ђонов и пете; од гуме	3
38	6406 90 50 00	Дијелови обуће (укључујући лице које је причвршћено или не на унутрашњи ђон, осим на спољни ђон); измјењиви улошци за обућу, умци за пете и слични производи; камашине, и слични производи и њихови дијелови; остало; улошци и други измјењиви додаци	3
39	6406 90 90 00	Дијелови обуће (укључујући лице које је причвршћено или не на унутрашњи ђон, осим	3

ODLUKU
O RASPOREDU GRANT SREDSTAVA ZA PODRŠKU
SAJAMSKIM I DRUGIM MANIFESTACIJAMA I
AKTIVNOSTIMA U ZEMLJI

Član 1.
(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom raspoređuju se sredstva u iznosu od 400.000,00 KM iz budžeta Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, sa pozicije "Tekući grantovi i transferi", za podršku organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji, usmjerenim na promociju i razvoj privrede Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana raspoređuju se na sljedeći način:

Redni broj	Naziv organizatora sajma ili manifestacije	Naziv sajma ili manifestacije	Iznos sredstava u KM
1.	"RC Consulting & Trade" d.o.o. Banja Luka	2. Međunarodni sajam turizma "Banja Luka 2022"	10.000,00
2.	Udruženje "HERCEGOVAČKI PLODOVI MEDITERANA" Stolac	14. međunarodna kulturno-privredna sajamska manifestacija "HERCEGOVAČKI PLODOVI MEDITERANA" Stolac 2022	14.579,00
3.	"GLAS SRPSKE" a.d. Banja Luka	27. međunarodni sajam knjige "Banja Luka 2022"	15.000,00
4.	U.D. Bosanska montaža sajmovi - EXPO" d.o.o.	GRAPOS - EXPO 2022	8.000,00
5.	Općina Rogatica, Rogatica	56. Regionalna poljoprivredna izložba i sajam Rogatica 2022	15.000,00
6.	Udruženje uzgajivača medonosnog, aromatziranog i ljekovitog bilja BPK-a, Goražde	XVI. Dani meda i ljekovitog bilja "Živjeti sa prirodom Goražde 2022"	9.000,00
7.	Udruženje privrednika Biznis centar Jelah, Tešanj	16. Međunarodni sajam privrede Tešanj - BiH 2022	27.821,00
8.	"FINA VINA" d.o.o. Sarajevo	SARAJEVO WINE WEEKEND - FESTIVAL VINA	8.000,00
9.	Udruženje privredno-kulturne manifestacije "DANI JABUKE" Goražde	Privredno - kulturna manifestacija "Dani jabuke"	10.000,00
10.	"MINT" d.o.o. Banja Luka	Balkan Solar Summit	48.000,00
11.	"Nuhanović" d.o.o. Lukavac	20. MEĐUNARODNI SAJAM TURIZMA I EKOLOGIJE "LIST" 2022	8.000,00
12.	Privredna komora Unsko-sanskog kantona, Bihać	"19. međunarodni sajam ekologije - EKOBIS 2022"	17.000,00
13.	"Sfera" d.o.o. Mostar	Sajam kozmetike, ljepote, zdravlja i wellnessa, Beautiful 2022	11.000,00
14.	Mostarski sajam, Mostar	23. Međunarodni sajam privrede Mostar 2022	100.000,00
15.	"Balon dekor BH" d.o.o. Sarajevo	15. Međunarodni festival vina i gastronomije "Sarajevo Wine Fest"	9.000,00
16.	SAJAM d.o.o. Banja Luka	Međunarodni sajam Grames Demi 2022	15.000,00
17.	Udruženje dječji i omladinski centar DIO Srca, Sarajevo	BEE FEST - Sajam pčelarstva i pčelarske opreme fea fest - Festival čaja i ljekovitog bilja	10.000,00
18.	Udruženje Referalni centar Branitelj/Borac-Zadrugar, Mostar	5. SAJAM BRANITELJSKOG/BORAČKOG PREDUZETNIŠTVA	7.000,00
19.	CIGRE, Sarajevo	Organizacija 3. savjetovanja BH K CIRED-a	10.000,00
20.	TZ Grada Gradačca, Gradačac	Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive	17.600,00
21.	"SET" d.o.o. Trebinje	SAMIT ENERGETIKE "SET TREBINJE 2022"	30.000,00

Član 2.

(Zaključivanje ugovora)

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine će sa organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti iz člana 1. ove Odluke zaključiti pojedinačne ugovore kojima će regulirati međusobna prava i obveze.

Član 3.

(Izvjешavanje)

Korisnici grant sredstava dužni su Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku grant sredstava, na način kako je propisano članom 10. Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22).

Član 4.

(Provođenje)

Za provođenje ove Odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 169/22
28. decembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 10. stavak (2) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 42/22), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 9. stavak (4) Odluke o kriterijumima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22), na prijedlog ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 85. izvanrednoj sjednici održanoj 28.12.2022. godine donijelo je

ODLUKU

O RASPOREDU GRANT SREDSTAVA ZA PODRŠKU
SAJAMSKIM I DRUGIM MANIFESTACIJAMA I
AKTIVNOSTIMA U ZEMLJI

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom raspoređuju se sredstva u iznosu od 400.000,00 KM iz proračuna Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, s pozicije "Tekući grantovi i transferi", za potporu organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji, usmjerenim na promidžbu i razvoj gospodarstva Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka raspoređuju se na sljedeći način:

Redni broj	Naziv organizatora sajma ili manifestacije	Naziv sajma ili manifestacije	Iznos sredstava u KM
1.	"RC Consulting & Trade" d.o.o. Banja Luka	2. Međunarodni sajam turizma "Banja Luka 2022"	10.000,00
2.	Udruženje "HERCEGOVAČKI PLODOVI MEDITERANA" Stolac	14. međunarodna kulturno-gospodarska sajamska manifestacija "HERCEGOVAČKI PLODOVI MEDITERANA" Stolac 2022	14.579,00

3.	"GLAS SRPSKE" a.d. Banja Luka	27. međunarodni sajam knjige "Banja Luka 2022"	15.000,00
4.	U.D. Bosanska montaža sajмова - EXPO" d.o.o.	GRAPOS - EXPO 2022	8.000,00
5.	Općina Rogatica, Rogatica	56. Regionalna poljoprivredna izložba i sajam Rogatica 2022	15.000,00
6.	Udruženje uzgajivača medonosnog, aromatiziranog i ljekovitog bilja BPŽ-a, Goražde	XVI. Dani meda i ljekovitog bilja "Živjeti sa prirodom Goražde 2022"	9.000,00
7.	Udruga gospodarstvenika Biznis centar Jelah, Tešanj	16. Međunarodni sajam gospodarstva Tešanj - BiH 2022	27.821,00
8.	"FINA VINA" d.o.o. Sarajevo	SARAJEVO WINE WEEKEND - FESTIVAL VINA	8.000,00
9.	Udruga gospodarsko-kulturne manifestacije "DANI JABUKE" Goražde	Gospodarsko-kulturna manifestacija "Dani jabuke"	10.000,00
10.	"MINT" d.o.o. Banja Luka	Balkan Solar Summit	48.000,00
11.	"Nuhanović" d.o.o. Lukavac	20. MEĐUNARODNI SAJAM TURIZMA I EKOLOGIJE "LIST" 2022	8.000,00
12.	Gospodarska komora Unsko-sanske županije, Bihać	"19. međunarodni sajam ekologije - EKOBIS 2022"	17.000,00
13.	"Sfera" d.o.o. Mostar	Sajam kozmetike, ljepote, zdravlja i wellnessa, Beautiful 2022	11.000,00
14.	Mostarski sajam, Mostar	23. Međunarodni sajam gospodarstva Mostar 2022	100.000,00
15.	"Balon dekor BH" d.o.o. Sarajevo	15. Međunarodni festival vina i gastronomije "Sarajevo Wine Fest"	9.000,00
16.	SAJAM d.o.o. Banja Luka	Međunarodni sajam Grames Demi 2022	15.000,00
17.	Udruga dječji i omladinski centar DIO Srca, Sarajevo	BEE FEST - Sajam pčelarstva i pčelarske opreme Tea fest - Festival čaja i ljekovitog bilja	10.000,00
18.	Udruga Referalni centar Branitelj/Borac-Zadrugar, Mostar	5. SAJAM BRANITELJSKOG/BORAČKOG PODUZETNIŠTVA	7.000,00
19.	CIGRE, Sarajevo	Organizacija 3. savjetovanja BH K CIRE-d-a	10.000,00
20.	TZ Grada Gradačca, Gradačac	Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive	17.600,00
21.	"SET" d.o.o. Trebinje	SAMIT ENERGETIKE "SET TREBINJE 2022"	30.000,00

Članak 2.

(Zaključivanje ugovora)

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine će sa organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti iz članka 1. ove Odluke zaključiti pojedinačne ugovore kojima će urediti međusobna prava i obveze.

Članak 3.

(Izvršavanje)

Korisnici grant sredstava dužni su Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dostaviti izvješće o namjenskom trošku grant sredstava, na način propisan u članku 10. Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22).

Članak 4.

(Provedba)

Za provedbu ove Odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 169/22
28. prosinca 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Na osnovu člana 10. stav (2) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 42/22), člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 9. stav (4) Odluke o kriterijumima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22), na prijedlog ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 85. vanrednoj sjednici održanoj 28.12.2022. godine, donio je

ODLUKU

O RASPOREDU GRANT SREDSTAVA ZA PODRŠKU SAJAMSKIM I DRUGIM MANIFESTACIJAMA I AKTIVNOSTIMA U ZEMLJI

Član 1.

(Predmet Odluke)

- Ovom Odlukom raspoređuju se sredstva u iznosu od 400.000,00 KM iz budžeta Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, sa pozicije "Tekući grantovi i transferi", za podršku organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji, usmjerenim na promociju i razvoj privrede Bosne i Hercegovine.
- Sredstva iz stava (1) ovog člana raspoređuju se na slijedeći način:

Redni broj	Naziv organizatora sajma ili manifestacije	Naziv sajma ili manifestacije	Iznos sredstava u KM
1.	"RC Consulting & Trade" d.o.o. Baња Лука	2. Međunarodni sajam turizma "Baња Лука 2022"	10.000,00
2.	Udruženje "ХЕРЦЕГОВАЧКИ ПЛОДОВИ МЕДИТЕРАНА" Столац	14. међународна културно-привредна сајамска манифестација "ХЕРЦЕГОВАЧКИ ПЛОДОВИ МЕДИТЕРАНА" Столац 2022	14.579,00
3.	"ГЛАС СРПСКЕ" а.д. Бања Лука	27. међународни сајам књиге "Бања Лука 2022"	15.000,00
4.	У.Д. Босанска монтажа сајмова - ЕХРО" д.о.о.	ГРАПОС - ЕХРО 2022	8.000,00
5.	Општина Рогатица, Рогатица	56. Регионална пољопривредна изложба и сајам Рогатица 2022	15.000,00
6.	Удружење узгајивача медоносног, ароматизованог и љековитог биља БПК-а, Горажде	XVI Дани меда и љековитог биља "Живјети са природом Горажде 2022"	9.000,00
7.	Удружење привредника Бизнис центар Јелах, Тешањ	16. Међународни сајам привреде Тешањ - БиХ 2022	27.821,00
8.	"ФИНА ВИНА" д.о.о. Сарајево	САРАЈЕВО WINE WEEKEND - ФЕСТИВАЛ ВИНА	8.000,00
9.	Удружење привредно-културне манифестације "ДАНИ ЈАБУКЕ" Горажде	Привредно-културна манифестација "Дани јабукe"	10.000,00
10.	"МИНТ" д.о.о. Бања Лука	Balkan Solar Summit	48.000,00

11.	"Нухановић" д.о.о. Лукавац	20. МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ ТУРИЗМА И ЕКОЛОГИЈЕ "ЛИСТ" 2022	8.000,00
12.	Привредна комора Унско-санског кантона, Бихаћ	"19. међународни сајам екологије - ЕКОБИС 2022"	17.000,00
13.	"Сфера" д.о.о. Мостар	Сајам козметике, љепоте, здравља и велнеса, Beautiful 2022	11.000,00
14.	Мостарски сајам, Мостар	23. Међународни сајам привреде Мостар 2022	100.000,00
15.	"Балон декор БХ" д.о.о. Сарајево	15. Међународни фестивал вина и гастрономије "Сарајево Wine Fest"	9.000,00
16.	САЈАМ д.о.о. Бања Лука	Међународни сајам Grames Demi 2022	15.000,00
17.	Удружење дјечји и омладински центар ДИО Срца, Сарајево	BEE FEST - Сајам пчеларства и пчеларске опреме и Tea Fest, Фестивал чаја и љековитог биља	10.000,00
18.	Удружење Реферални центар Бранитељ/Борац-Задругар, Мостар	5. САЈАМ БРАНИТЕЉСКОГ/БОРАЧКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА	7.000,00
19.	SIGRE, Сарајево	Организација 3. савјетовања БХ К CRED-а	10.000,00
20.	ТЗ Града Градачац, Градачац	Међународни сајам пољопривреде и прехранбене индустрије - Сајам шљиве	17.600,00
21.	"СЕТ" д.о.о. Требиње	САМИТ ЕНЕРГЕТИКЕ "СЕТ ТРЕБИЊЕ 2022"	30.000,00

Члан 2.

(Закључивање уговора)

Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине ће са организаторима сајамских и других манифестација и активности из члана 1. ове Одлуке закључити појединачне уговоре којима ће регулисати међусобна права и обвезе.

Члан 3.

(Извјештавање)

Корисници грант средстава дужни су Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине доставити извјештај о намјенском утрошку грант средстава, на начин како је прописано чланом 10. Одлуке о критеријима за расподјелу текућих грантова одобрених Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 77/22).

Члан 4.

(Спровођење)

За спровођење ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 169/22
28. децембра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

8

На основу члана 7. став (7) Закона о платима и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20) и члана 17. Закона о Вијећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вијеће министара Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства ванјских послова Босне и Херцеговине, на 57. сједници, одржаној 09.11.2022. године, доњело је

ОДЛУКУ О УТВРЂИВАЊУ ВИСИНЕ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У 2022. ГОДИНИ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- (1) Овом Одлуком утврђује се висина основнице за обрачун плата особљу запосленом у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине за буџетску 2022. годину.
- (2) Висина основнице за свако дипломатско-конзуларно представништво Босне и Херцеговине утврђује се како сlijеди:

R.b.	ZEMLJA/SJEDIŠTE DKP BiH	VISINA OSNOVICE U KM
1	2	3
1	AUSTRALIJA, KANBERA	1.303
2	AUSTRIJA, BEČ	1.420
3	BELGIJA, BRISEL	1.353
4	BUGARSKA, SOFIJA	1.152
5	CRNA GORA, PODGORICA	1.219
6	ČESKA REPUBLIKA, PRAG	1.436
7	DANSKA, KOPENHAGEN	1.587
8	EGIPAT, KAIRO	1.303
9	FRANCUSKA, PARIZ	1.453
10	FRANCUSKA, STRAZBUR	1.453
11	GRČKA, ATINA	1.219
12	HOLANDIJA, HAG	1.369
13	HRVATSKA, ZAGREB	1.336
14	INDIJA, NJU DELHI	1.286
15	INDONEZIJA, DŽAKARTA	1.319
16	IRAN, TEHERAN	1.369
17	ITALIJA, RIM	1.286
18	ITALIJA, MILANO	1.286
19	IZRAEL, TEL AVIV	1.620
20	JAPAN, TOKIO	1.737
21	JORDAN, AMAN	1.470
22	KANADA, OTAVA	1.436
23	KATAR, DOHA	1.520
24	KINA, PEKING	1.687
25	KUVAJT, KUVAJT	1.386
26	LIBIJA, TRIPOLI	1.002
27	MAĐARSKA, BUDIMPEŠTA	1.236
28	MALEZIJA, KUALA LUMPUR	1.353
29	MAKEDONIJA, SKOPJE	1.236
30	NORVEŠKA, OSLO	1.420
31	NJEMAČKA, BERLIN	1.286
32	NJEMAČKA, MINHEN	1.286
33	NJEMAČKA, FRANKFURT	1.286
34	NJEMAČKA, ŠTUTGART	1.286
35	PAKISTAN, ISLAMABAD	1.269
36	POLJSKA, VARŠAVA	1.136
37	RUMUNIJA, BUKUREŠT	1.119
38	RUSIJA, MOSKVA	1.403
39	SAD, NJUJORK	1.670
40	SAD, ČIKAGO	1.670
41	SAD, VAŠINGTON	1.670
42	SAUDIJSKA ARABIJA, RIJAD	1.420
43	SLOVENIJA, LJUBLJANA	1.303
44	SRBIJA, BEOGRAD	1.269
45	SVETA STOLICA, VATIKAN	1.286
46	ŠPANIJA, MADRID	1.286
47	ŠVEDSKA, ŠTOKHOLM	1.420
48	ŠVICARSKA, BERN	1.703
49	ŠVICARSKA, ŽENEVA	1.703
50	TURSKA, ANKARA	1.052
51	TURSKA, ISTANBUL	1.052
52	UAE, ABU DABI	1.603
53	VELIKA BRITANIJA, LONDON	1.620

DKP-a koja su u fazi formiranja u 2022. godini		
1	ALBANIA, TIRANA	1.253
2	AZERBEJDŽAN, BAKU	1.336
3	HRVATSKA, RIJEKA	1.336
4	SRBIJA, NOVI PAZAR	1.269

DKP-a koja će biti formirana do kraja 2022. godine		
1	SLOVAČKA, BRATISLAVA	1.286
2	MAROKO, RABAT	1.269
3	ALŽIR, ALŽIR	1.336
4	TUNIS, TUNIS	1.286
5	KENIJA, NAJROBI	1.353
6	BRAZIL, BRASILIJA	1.186

- (3) Zbog naročito teških uslova života i rada u Državi Libiji, koji su izazvani ratnim sukobom u toj zemlji, osnovica za Ambasadu Bosne i Hercegovine u Tripoliju uvećava se za 30% iznosa utvrđenog u prethodnom stavu ovog člana.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

U skladu sa članom 7., st. (2), (3), (4), (5), (6) i (7) Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20), ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se narednog mjeseca od dana usvajanja Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.

VM broj 170/22

9. novembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 7. stavak (7) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, na 57. sjednici, održanoj 09.11.2022. godine, donijelo je

ODLUKU O UTVRĐIVANJU VISINE OSNOVICE ZA OBRAČUN PLAĆA U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE U 2022. GODINI

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se visina osnovice za obračun plaća osoblju uposlenom u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine za proračunsku 2022. godinu.
- (2) Visina osnovice za svako diplomatsko-konzularno predstavništvo Bosne i Hercegovine utvrđuje se kako slijedi:

R.b.	ZEMLJA/SJEDIŠTE DKP BiH	VISINA OSNOVICE U KM
1	2	3
1	AUSTRALIJA, KANBERA	1.303
2	AUSTRIJA, BEČ	1.420
3	BELGIJA, BRISEL	1.353
4	BUGARSKA, SOFIJA	1.152
5	CRNA GORA, PODGORICA	1.219
6	ČEŠKA REPUBLIKA, PRAG	1.436

7	DANSKA, KOPENHAGEN	1.587
8	EGIPAT, KAIRO	1.303
9	FRANCUSKA, PARIZ	1.453
10	FRANCUSKA, STRASBURG	1.453
11	GRČKA, ATENA	1.219
12	HOLANDIJA, HAG	1.369
13	HRVATSKA, ZAGREB	1.336
14	INDIJA, NJU DELHI	1.286
15	INDONEZIJA, DŽAKARTA	1.319
16	IRAN, TEHERAN	1.369
17	ITALIJA, RIM	1.286
18	ITALIJA, MILANO	1.286
19	IZRAEL, TEL AVIV	1.620
20	JAPAN, TOKIO	1.737
21	JORDAN, AMAN	1.470
22	KANADA, OTAVA	1.436
23	KATAR, DOHA	1.520
24	KINA, PEKING	1.687
25	KUVAJT, KUVAJT	1.386
26	LIBIJA, TRIPOLI	1.002
27	MAĐARSKA, BUDIMPEŠTA	1.236
28	MALEZIJA, KUALA LUMPUR	1.353
29	MAKEDONIJA, SKOPJE	1.236
30	NORVEŠKA, OSLO	1.420
31	NJEMAČKA, BERLIN	1.286
32	NJEMAČKA, MINHEN	1.286
33	NJEMAČKA, FRANKFURT	1.286
34	NJEMAČKA, ŠTUTGART	1.286
35	PAKISTAN, ISLAMABAD	1.269
36	POLJSKA, VARŠAVA	1.136
37	RUMUNIJA, BUKUREŠT	1.119
38	RUSIJA, MOSKVA	1.403
39	SAD, NUJORK	1.670
40	SAD, ČIKAGO	1.670
41	SAD, VAŠINGTON	1.670
42	SAUDIJSKA ARABIJA, RIJAD	1.420
43	SLOVENIJA, LJUBLJANA	1.303
44	SRBIJA, BEOGRAD	1.269
45	SVETA STOLICA, VATIKAN	1.286
46	ŠPANIJA, MADRID	1.286
47	ŠVEDSKA, ŠTOKHOLM	1.420
48	ŠVICARSKA, BERN	1.703
49	ŠVICARSKA, ŽENEVA	1.703
50	TURSKA, ANKARA	1.052
51	TURSKA, ISTANBUL	1.052
52	UAE, ABU DABI	1.603
53	VELIKA BRITANIJA, LONDON	1.620

DKP-a koja su u fazi formiranja u 2022. godini		
1	ALBANIA, TIRANA	1.253
2	AZERBEJDŽAN, BAKU	1.336
3	HRVATSKA, RIJEKA	1.336
4	SRBIJA, NOVI PAZAR	1.269

DKP-a koja će biti formirana do kraja 2022. godine		
1	SLOVAČKA, BRATISLAVA	1.286
2	MAROKO, RABAT	1.269
3	ALŽIR, ALŽIR	1.336
4	TUNIS, TUNIS	1.286
5	KENIJA, NAJROBI	1.353
6	BRAZIL, BRASILIJA	1.186

- (3) Zbog naročito teških uvjeta života i rada u Državi Libiji, koji su izazvani ratnim sukobom u toj zemlji, osnovica za Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine u Tripoliju uvećava se za 30% iznosa utvrđenog u prethodnom stavku ovog članka.

Članak 2.

(Stupanje na snagu)

Sukladno članku 7., st. (2), (3), (4), (5), (6) i (7) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12,

50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20), ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se narednog mjeseca od dana usvajanja Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.

VM broj 170/22
9. studenoga 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Na osnovu člana 7. stav (7) Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva inostranih poslova Bosne i Hercegovine, na 57. sjednici, održanoj 09.11.2022. godine, donio je

ОДЛУКУ

О УТВРЂИВАЊУ ВИСИНЕ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У 2022. ГОДИНИ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- Овом Одлуком утврђује се висина основнице за обрачун плата особљу запосленом у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине за буџетску 2022. годину.
- Висина основнице за свако дипломатско-конзуларно представништво Босне и Херцеговине утврђује се како слиједи:

Р.б.	ЗЕМЉА/СЈЕДИШТЕ ДКП БИХ	ВИСИНА ОСНОВИЦЕ У КМ
1	2	3
1	АУСТРАЛИЈА, КАНБЕРА	1.303
2	АУСТРИЈА, БЕЧ	1.420
3	БЕЛГИЈА, БРИСЕЛ	1.353
4	БУГАРСКА, СОФИЈА	1.152
5	ЦРНА ГОРА, ПОДГОРИЦА	1.219
6	ЧЕШКА РЕПУБЛИКА, ПРАГ	1.436
7	ДАНСКА, КОПЕНХАГЕН	1.587
8	ЕГИПАТ, КАИРО	1.303
9	ФРАНЦУСКА, ПАРИЗ	1.453
10	ФРАНЦУСКА, СТРАЗБУР	1.453
11	ГРЧКА, АТИНА	1.219
12	ХОЛАНДИЈА, ХАГ	1.369
13	ХРВАТСКА, ЗАГРЕБ	1.336
14	ИНДИЈА, ЊУ ДЕЛХИ	1.286
15	ИНДОНЕЗИЈА, ЏАКАРТА	1.319
16	ИРАН, ТЕХЕРАН	1.369
17	ИТАЛИЈА, РИМ	1.286
18	ИТАЛИЈА, МИЛАНО	1.286
19	ИЗРАЕЛ, ТЕЛ АВИВ	1.620
20	ЈАПАН, ТОКИО	1.737
21	ЈОРДАН, АМАН	1.470
22	КАНАДА, ОТАВА	1.436
23	КАТАР, ДОХА	1.520
24	КИНА, ПЕКИНГ	1.687
25	КУВАЈТ, КУВАЈТ	1.386
26	ЛИБИЈА, ТРИПОЛИ	1.002
27	МАЂАРСКА, БУДИМПЕШТА	1.236
28	МАЛЕЗИЈА, КУАЛА ЛУМПУР	1.353
29	МАКЕДОНИЈА, СКОПЈЕ	1.236
30	НОРВЕШКА, ОСЛО	1.420

31	ЊЕМАЧКА, БЕРЛИН	1.286
32	ЊЕМАЧКА, МИНХЕН	1.286
33	ЊЕМАЧКА, ФРАНКФУРТ	1.286
34	ЊЕМАЧКА, ШТУТГАРТ	1.286
35	ПАКИСТАН, ИСЛАМАБАД	1.269
36	ПОЉСКА, ВАРШАВА	1.136
37	РУМУНИЈА, БУКУРЕШТ	1.119
38	РУСИЈА, МОСКВА	1.403
39	САД, ЊУЈОРК	1.670
40	САД, ЧИКАГО	1.670
41	САД, ВАШИНГТОН	1.670
42	САУДИЈСКА АРАБИЈА, РИЈАД	1.420
43	СЛОВЕНИЈА, ЉУБЉАНА	1.303
44	СРБИЈА, БЕОГРАД	1.269
45	СВЕТА СТОЛИЦА, ВАТИКАН	1.286
46	ШПАНИЈА, МАДРИД	1.286
47	ШВЕДСКА, ШТОКХОЛМ	1.420
48	ШВИЦАРСКА, БЕРН	1.703
49	ШВИЦАРСКА, ЖЕНЕВА	1.703
50	ТУРСКА, АНКАРА	1.052
51	ТУРСКА, ИСТАНБУЛ	1.052
52	УАЕ, АБУ ДАБИ	1.603
53	ВЕЛИКА БРИТАНИЈА, ЛОНДОН	1.620

ДКП-а која су у фази формирања у 2022. години

1	АЛБАНИЈА, ТИРАНА	1.253
2	АЗЕРБЕЈДЖАН, БАКУ	1.336
3	ХРВАТСКА, РИЈЕКА	1.336
4	СРБИЈА, НОВИ ПАЗАР	1.269

ДКП-а која ће бити формирана до краја 2022. године

1	СЛОВАЧКА, БРАТИСЛАВА	1.286
2	МАРОКО, РАБАТ	1.269
3	АЛЖИР, АЛЖИР	1.336
4	ТУНИС, ТУНИС	1.286
5	КЕНИЈА, НАЈРОБИ	1.353
6	БРАЗИЛ, БРАЗИЛИЈА	1.186

- Због нарочито тешких услова живота и рада у Држави Либији, који су изазвани ратним сукобом у тој земљи, основница за Амбасаду Босне и Херцеговине у Триполију увећава се за 30% износа утврђеног у претходном ставу овог члана.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

У складу са чланом 7., ст. (2), (3), (4), (5), (6) и (7) Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Službeni glasnik BiH", број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20), ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Službenom glasniku BiH", а примјењује се наредног мјесеца од дана усвајања Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину.

СМ број 170/22

9. новембра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Zoran Tegeltija**, с. р.

9

Na osnovu člana 10. stav (2) Zakona o budžetu u institucijama Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022.godinu ("Službeni glasnik BiH". broj 42/22), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 12. stav (4) Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22), na prijedlog ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne

i Hercegovine, na 85. vanrednoj sjednici održanoj 28.12.2022. godine donijelo je

**ODLUKU
O RASPOREDU GRANT SREDSTAVA ZA PODRŠKU
SAJAMSKIM I DRUGIM MANIFESTACIJAMA I
AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU**

Član 1.
(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom raspoređuju se sredstva u iznosu od 350.000,00 KM iz budžeta Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine sa pozicije TEKUĆI GRANTOVI, za podršku organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inostranstvu, usmjerenim na promociju i razvoj privrede Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana raspoređuju se na sljedeći način:

Redni broj	Naziv organizatora sajma ili manifestacije	Mjesto održavanja	Iznos sredstava u KM
1.	IMM 2022 Međunarodni sajam namještaja i interijera	Keln, Njemačka	20.000,00
2.	BIOFACH 2022 Međunarodni sajam organskih proizvoda	Nimberg, Njemačka	25.000,00
3.	PROWEIN 2022 Međunarodni sajam vina i žestokih pića	Dizeldorf, Njemačka	33.000,00
4.	SEEBBE 2022 Međunarodni sajam građevinarstva (UFI)	Beograd, Srbija	20.500,00
5.	Međunarodni sajam poljoprivrede	Novi Sad, Srbija	33.300,00
6.	Međunarodni sajam tehnike i tehničkih dostignuća	Beograd, Srbija	26.100,00
7.	EUROSATORY 2022 Međunarodni sajam namjenske industrije	Pariz, Francuska	53.100,00
8.	MUNICH APPAREL SOURCE Međunarodni sajam odjeće	Minhen, Njemačka	25.000,00
9.	IZB 2022 Međunarodni sajam automobilske industrije u organizaciji Volkswagen-a	Wolfsburg, Njemačka	15.000,00
10.	SIAL 2022 Međunarodni sajam hrane	Pariz, Francuska	95.000,00
11.	ELMIA SUBCONTRACTOR 2022 Međunarodni sajam za podgovarače i dobavljače iz metalske industrije	Jonkoping, Švedska	4.000,00

- (3) Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komora) se obavezuje da, sa pažnjom dobrog domaćina, koristi odobrena sredstva u skladu sa Odlukom o rasporedu grant sredstava za podršku sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inostranstvu za 2022. godinu i da iz svoga budžeta izdvoji, ili iz drugih izvora osigura nedostajući dio sredstava, u skladu sa Protokolom zaključenim između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine broj 01-02-2668-15/22 od 14.11.2022. godine (u daljnjem tekstu: Protokol)

Član 2.
(Dodjela sredstava)

Sredstva za održavanje sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inostranstvu u 2022. godini, iz člana 2. stav (2) ove Odluke, a u skladu sa članom 5. Protokola, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dužno je uplatiti na žiro račun Komore.

Član 3.
(Realizacija)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 4.
(Izvjешtavanje)

Komora se obavezuje da za sva utrošena sredstva iz okvira utvrđenih Protokolom, Ministarstvu dostavi adekvatnu dokumentaciju (fakture, računi, ugovori i sl.), kao i detaljan pisani izvještaj o namjenskom utrošku sredstava u rokovima koji su propisani Zakonom o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/94, 49/09, 42/12, 87/12, 87/12 i 32/13).

Član 5.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 171/22
28. decembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Zoran Tegeltija, s. r.

Temeljem članka 10. stavak (2) Zakona o proračunu u institucijama Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH" broj 42/22), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 12. stavak (4) Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22), na prijedlog ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 85. izvanrednoj sjednici održanoj 28.12.2022. godine donijelo je

**ODLUKU
O RASPOREDU GRANT SREDSTAVA ZA POTPORU
SAJAMSKIM I DRUGIM MANIFESTACIJAMA I
AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU**

Članak 1.
(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom raspoređuju se sredstva u iznosu od 350.000,00 KM iz proračuna Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine s pozicije TEKUĆI GRANTOVI, za potporu organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inozemstvu, usmjerenim na promidžbu i razvoj gospodarstva Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka raspoređuju se na sljedeći način:

Redni broj	Naziv organizatora sajma ili manifestacije	Mjesto održavanja	Iznos sredstava u KM
1.	IMM 2022 Međunarodni sajam namještaja i interijera	Koln, Njemačka	20.000,00
2.	BIOFACH 2022 Međunarodni sajam organskih proizvoda	Nimberg, Njemačka	25.000,00
3.	PROWEIN 2022 Međunarodni sajam vina i žestokih pića	Diisseldorf, Njemačka	33.000,00
4.	SEEBBE 2022 Međunarodni sajam građevinarstva (UFI)	Beograd, Srbija	20.500,00
5.	Međunarodni sajam poljoprivrede	Novi Sad, Srbija	33.300,00
6.	Međunarodni sajam tehnike i tehničkih dostignuća	Beograd, Srbija	26.100,00
7.	EUROSATORY 2022 Međunarodni sajam namjenske industrije	Pariz, Francuska	53.100,00
8.	MUNICH APPAREL SOURCE Međunarodni sajam odjeće	Minchen, Njemačka	25.000,00
9.	IZB 2022 Međunarodni sajam automobilske industrije u organizaciji Volkswagen-a	Wolfsburg, Njemačka	15.000,00
10.	SIAL 2022 Međunarodni sajam hrane	Pariz, Francuska	95.000,00
11.	ELMIA SUBCONTRACTOR 2022 Međunarodni	Jonkdping,	4.000,00

saјam za podugovarače i dobavljače iz metalske industrije	Švedska	
---	---------	--

(3) Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komora) se obvezuje da, s pažnjom dobrog domaćina, koristi odobrena sredstva u skladu s Odlukom o rasporedu grant sredstava za potporu saјamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inozemstvu za 2022. godinu i da iz svoga proračuna izdvoji, ili iz drugih izvora osigura nedostajući dio sredstava, sukladno Protokolu zaključenom između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine broj 01-02-2668-15/22 od 14.11.2022. godine (u daljnjem tekstu: Protokol)

Članak 2.

(Dodjela sredstava)

Sredstva za održavanje saјamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inozemstvu u 2022. godini, iz članka 2. stavak (2) ove Odluke, a sukladno članku 5. Protokola, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dužno je uplatiti na žiro račun Komore.

Članak 3.

(Provedba)

Za provedbu ove Odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Izvjешćivanje)

Komora se obvezuje da za sva utrošena sredstva iz okvira utvrđenih Protokolom, Ministarstvu dostavi odgovarajuću dokumentaciju (fakture, računi, ugovori i sl.), kao i podrobno pisano izvješće o namjenskom utrošku sredstava u rokovima koji su propisani Zakonom o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/94, 49/09, 42/12, 87/12, 87/12 i 32/13).

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 171/22
28. prosinca 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Na osnovu člana 10. stav (2) Zakona o budžetu u institucijama Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH" broj 42/22), 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 12. stav (4) Odluke o kriterijumima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/22), na prijedlog ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 85. vanrednoj sjednici održanoj 28.12.2022. godine donio je

ОДЛУКУ

О РАСПОРЕДУ ГРАНТ СРЕДСТАВА ЗА ПОДРШКУ САЈАМСКИМ И ДРУГИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА И АКТИВНОСТИМА У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

(1) Овом Одлуком распоређују се средства у износу од 350.000,00 КМ из буџета Министарства спољне

трговине и економских односа Босне и Херцеговине са позиције ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ, за подршку организаторима сајамских и других манифестација и активности у иностранству, усмјереним на промоцију и развој привреде Босне и Херцеговине.

(2) Средства из става (1) овог члана распоређују се на следећи начин:

Редни број	Назив организатора сајма или манифестације	Мјесто одржавања	Износ средстава у КМ
1.	IMM 2022 Међународни сајам намјештаја и интеријера	Келн, Њемачка	20.000,00
2.	BIOFACH 2022 Међународни сајам органских производа	Нирнберг, Њемачка	25.000,00
3.	PROWEIN 2022 Међународни сајам вина и жестоких пића	Дизелдорф, Њемачка	33.000,00
4.	SEEBBE 2022 Међународни сајам грађевинарства (UFI)	Београд, Србија	20.500,00
5.	Међународни сајам пољопривреде	Нови Сад, Србија	33.300,00
6.	Међународни сајам технике и техничких достигнућа	Београд, Србија	26.100,00
7.	EUROSATORY 2022 Међународни сајам намјенске индустрије	Париз, Француска	53.100,00
8.	MUNICH APPAREL SOURCE Међународни сајам одјеће	Минхен, Њемачка	25.000,00
9.	IZB 2022 Међународни сајам аутомобилске индустрије у организацији Волксваген-а	Волфсбург, Њемачка	15.000,00
10.	SIAL Међународни сајам хране	Париз, Француска	95.000,00
11.	ELMIA SUBCONTRACTOR 2022 Међународни сајам за подуговараче и добављаче из металске индустрије	Јонкопинг, Шведска	4.000,00

(3) Спољнотрговинска комора Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комора) се обавезује да, са пажњом доброг домаћина, користи одобрена средства у складу са Одлуком о распореду грант средстава за подршку сајамских и других манифестација и активности у иностранству за 2022. годину и да из свога буџета издвоји, или из других извора обезбиједи недостајући дио средстава, у складу са Протоколом закљученим између Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине и Спољнотрговинске коморе Босне и Херцеговине број 01-02-2668-15/22 од 14.11.2022. године (у даљем тексту: Протокол)

Члан 2.

(Дојела средстава)

Средства за одржавање сајамских и других манифестација и активности у иностранству у 2022. години, из члана 2. став (2) ове Одлуке, а у складу са чланом 5. Протокола, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине дужно је уплатити на жиро рачун Коморе.

Члан 3.

(Реализација)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Извјештавање)

Комора се обавезује да за сва утрошена средства из оквира утврђених Протоколом, Министарству достави адекватну документацију (фактуре, рачуни, уговори и сл.), као и детаљан писани извјештај о намјенском утрошку средстава у rokovima који су прописани Законом о финансирању институција БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 61/94, 49/09, 42/12, 87/12, 87/12 и 32/13).

РЈЕШЕЊЕ**О РАЗРЈЕШЕЊУ ПОСМАТРАЧА ИЗ ОДБОРА
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. Младен Пандуревић, разрјешава се дужности посматрача у Одбору Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине, на захтјев удружења послодаваца ФБиХ.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 159/22 Председавајући
9. новембра 2022. године Савјета министара БиХ
Сарајево Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

12

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 84. vanrednoj sjednici, održanoj 22.12.2022. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА
АГЕНЦИЈЕ ЗА РАД И ЗАПОШЉАВАЊЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Vedad Hindija**, именује се за вршиоца дужности директора Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине до 31.01.2023. године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 164/22 Председavajuћи
22. децембра 2022. године Вјећа министара БиХ
Сарајево Др. **Zoran Tegeltija**, с. р.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 84. izvanrednoj sjednici, održanoj 22.12.2022. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИТЕЉА ДУЖНОСТИ РАВНАТЕЉА
АГЕНЦИЈЕ ЗА РАД И ЗАПОШЉАВАЊЕ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Vedad Hindija**, именује се за вршитеља дужности равнатеља Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине до 31.1.2023. године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 164/22 Председатељ
22. просинца 2022. године Вјећа министара БиХ
Сарајево Др. **Zoran Tegeltija**, в. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 84. vanrednoj sjednici, održanoj 22.12.2022. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ
ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА РАД И ЗАПОШЉАВАЊЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Ведал Хиндија**, именује се за вршиоца дужности директора Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине до 31.01.2023. године.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 164/22 Председавајући
22. децембра 2022. године Савјета министара БиХ
Сарајево Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

**CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
BOSNE I HERCEGOVINE**

13

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi s članom 10.15 i 10.16 Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22 i 67/22), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 105. sjednici, održanoj 30.12.2022. godine, donijela

ODLUKU**О ПОТВРЂИВАЊУ РЕЗУЛТАТА ПОСРЕДНИХ ИЗБОРА
И ДОДЈЕЛИ МАНДАТА ЗА ДОМ НАРОДА
ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

Na osnovu utvrđenih rezultata glasanja provedenih u skupštinama kantona, te preraspodjele i dodjele mandata u skladu sa članom 10.16 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate za Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim delegatima:

a) DELEGATI IZ REDA BOŠNJAČKOG NARODA

1. **Azhar Sejarić**
2. **Mehmed Mahmić**
3. **Emir Dautović**
4. **Mehmed Memišević**
5. **Dževad Hadžić**
6. **Muamer Zukić**
7. **Senad Alić**
8. **Izen Hajdarević**
9. **Damir Šišić**
10. **Fahrudin Čolaković**
11. **Mirnes Bašić**
12. **Amra Babić**
13. **Almina Sivić**
14. **Nezim Alagić**
15. **Aida Obuća**
16. **Amir Orlović**
17. **Eldin Delić**
18. **Irma Memidžan**
19. **Haris Zahiragić**
20. **Fatima Gavrankapetanović- Smailbegović**
21. **Kemal Ademović**
22. **Irfan Čengić**
23. **Hikmet Hodžić**

b) DELEGATI IZ REDA HRVATSKOG NARODA

1. **Tanja Šantić**
2. **Ilija Ilić**
3. **Silva Banović**

4. Marina Mujkanović
5. Ivo Tadić
6. Berina Fejzić
7. Anto Bilić
8. Boris Mrnjavac
9. Ilija Nakić
10. Ivo Šimunović
11. Ivan Odak
12. Oliver Soldo
13. Tomislav Martinović
14. Damir Džeba
15. Iva Raguž
16. Milan Ševo
17. Ivana Zrimšek Šaravanja
18. Tomislav Mandić
19. Ivica Pavković
20. Damir Marjanović
21. Ivan Ivić
22. Mladen Šarić
23. Dragan Konta

c) DELEGATI IZ REDA SRPSKOG NARODA

1. Mladen Lonić
2. Svetlana Kamenjaš
3. Slađan Ilić
4. Žarko Vujović
5. Mladen Simić
6. Goran Bulajić
7. Daliborka Milović
8. Branka Cvijetić
9. Ljubinka Atanasijević
10. Vesna Saradžić
11. Dragica Suša
12. Zora Dujmović
13. Miroslav Mitrović
14. Smiljana Viteškić
15. Vedrana Vujović
16. Miomirka Melank
17. Jelena Pekić
18. Igor Stojanović
19. Kristina Petrović
20. Dragana Damjanović
21. Duško Radun
22. Goran Broćeta
23. Nikola Materić

d) DELEGATI IZ REDA OSTALIH

1. Senita Handukić
2. Sandra Imširović
3. Halil Selimbašić
4. Almir Babajić
5. Arman Zalihić
6. Sanela Klarić
7. Nihad Uk
8. Albin Zuhrić
9. Kenan Magoda
10. Vibor Handžić
11. Belma Kapo

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-2701-1/22
30. decembra 2022. godine
Sarajevo
(E.K.)

Predsjednik
Dr. Suad Arnautović, s. r.

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 9, a u svezi s člankom 10.15 i 10.16 Izbornoga zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22 i 67/22), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 105. sjednici, održanoj 30.12.2022. godine, donijelo

ODLUKU

O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA I DODJELI MANDATA ZA DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

Na temelju dostavljenih rezultata glasovanja provedenog u skupštinama kantona, te preraspodjele i dodjele mandata sukladno članku 10.16 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate za Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim izaslanicima:

a) IZASLANICI IZ REDA BOŠNJAČKOG NARODA

1. Azhar Sejarić
2. Mehmed Mahmić
3. Emir Dautović
4. Mehmed Memišević
5. Dževad Hadžić
6. Muamer Zukić
7. Senad Alić
8. Izen Hajdarević
9. Damir Šišić
10. Fahrudin Čolaković
11. Mirnes Bašić
12. Amra Babić
13. Almina Sivić
14. Nezim Alagić
15. Aida Obuća
16. Amir Orlović
17. Eldin Delić
18. Irma Memidžan
19. Haris Zahiragić
20. Fatima Gavrankapetanović- Smailbegović
21. Kemal Ademović
22. Irfan Čengić
23. Hikmet Hodžić

b) IZASLANICI IZ REDA HRVATSKOG NARODA

1. Tanja Šantić
2. Ilija Ilić
3. Silva Banović
4. Marina Mujkanović
5. Ivo Tadić
6. Berina Fejzić
7. Anto Bilić
8. Boris Mrnjavac
9. Ilija Nakić

10. Ivo Šimunović
11. Ivan Odak
12. Oliver Soldo
13. Tomislav Martinović
14. Damir Džeba
15. Iva Raguž
16. Milan Ševo
17. Ivana Zrimšek Šaravanja
18. Tomislav Mandić
19. Ivica Pavković
20. Damir Marjanović
21. Ivan Ivić
22. Mladen Šarić
23. Dragan Konta

c) **IZASLANICI IZ REDA SRPSKOG NARODA**

1. Mladen Lonić
2. Svetlana Kamenjaš
3. Slađan Ilić
4. Žarko Vujović
5. Mladen Simić
6. Goran Bulajić
7. Daliborka Milović
8. Branka Cvijetić
9. Ljubinka Atanasijević
10. Vesna Saradžić
11. Dragica Suša
12. Zora Dujmović
13. Miroslav Mitrović
14. Smiljana Viteškić
15. Vedrana Vujović
16. Miomirka Melank
17. Jelena Pečić
18. Igor Stojanović
19. Kristina Petrović
20. Dragana Damjanović
21. Duško Radun
22. Goran Broćeta
23. Nikola Materić

d) **IZASLANICI IZ REDA OSTALIH**

1. Senita Handukić
2. Sandra Imširović
3. Halil Selimbašić
4. Almir Babajić
5. Arman Zalijić
6. Sanela Klarić
7. Nihad Uk
8. Albin Zuhrić
9. Kenan Magoda
10. Vibor Handžić
11. Belma Kapo

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-2701-1/22

30. prosinca 2022. godine

Sarajevo

(E.K.)

Predsjednik

Dr. Suad Arnautović, v. r.

52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22 и 67/22), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 105. сједници, одржаној 30.12.2022. године, донијела

ОДЛУКУ
О ПОТВРЂИВАЊУ РЕЗУЛТАТА ПОСРЕДНИХ
ИЗБОРА И ДОДЈЕЛИ МАНДАТА ЗА ДОМ НАРОДА
ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

На основу достављених резултата гласања проведеног у скупштинама кантона, те прерасподјеле и додјеле мандата у складу сачланом 10.16 Изборног закона Босне и Херцеговине, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине потврђује резултате посредних избора и додјељује мандате за Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине следећим делегатима:

а) **ДЕЛЕГАТИ ИЗ РЕДА БОШЊАЧКОГ НАРОДА**

1. Азхар Сејарић
2. Мехмед Махмић
3. Емир Даутовић
4. Мехмед Мемичевић
5. Цевад Хаџић
6. Муамер Зукић
7. Сенад Алић
8. Изен Хајдаревић
9. Дамир Шишић
10. Фахрудин Чолаковић
11. Мирнес Башић
12. Амра Бабић
13. Алмина Сивић
14. Незим Алагић
15. Аида Обућа
16. Амир Орловић
17. Елдин Делић
18. Ирма Мемичан
19. Харис Захирагић
20. Фатима Гавранкапетановић-Смаилбеговић
21. Кемал Адемовић
22. Ирфан Ченгић
23. Хикмет Хоџић

б) **ДЕЛЕГАТИ ИЗ РЕДА ХРВАТСКОГ НАРОДА**

1. Тања Шантић
2. Илија Илић
3. Силва Бановић
4. Марина Мујкановић
5. Иво Тадић
6. Берина Фејзић
7. Анто Билић
8. Борис Мрњавац
9. Илија Накић
10. Иво Шимуновић
11. Иван Одак
12. Оливер Солдо
13. Томислав Мартиновић
14. Дамир Цеба
15. Ива Рагуџ
16. Милан Шево
17. Ивана Зримшек Шараванџа
18. Томислав Мандић
19. Ивица Павковић
20. Дамир Марјановић
21. Иван Ивић

На основу члана 2.9 став (1) тачка 9, а у вези с чланом 10.15 и 10.16 Изборног закона БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05,

22. Младен Шарић
23. Драган Конта
- c) ДЕЛЕГАТИ ИЗ РЕДА СРПСКОГ НАРОДА
1. Младен Лонић
 2. Светлана Камењаш
 3. Слађан Илић
 4. Жарко Вујовић
 5. Младен Симић
 6. Горан Булајић
 7. Далиборка Миловић
 8. Бранка Цвијетић
 9. Љубинка Атанасијевић
 10. Весна Сараџић
 11. Драгица Суша
 12. Зора Дујмовић
 13. Мирослав Митровић
 14. Смиљана Витешкић
 15. Ведрана Вујовић
 16. Миомирка Меланк
 17. Јелена Пекић
 18. Игор Стојановић
 19. Кристина Петровић
 20. Драгана Дамјановић
 21. Душко Радун
 22. Горан Броћета
 23. Никола Матерић
- d) ДЕЛЕГАТИ ИЗ РЕДА ОСТАЛИХ
1. Сенига Хандукић
 2. Сандра Имшировић
 3. Халил Селимбашић
 4. Алмир Бабајић
 5. Арман Залихић
 6. Санела Кларић
 7. Нихад Ук
 8. Албин Зухрић
 9. Кенан Магода
 10. Вибор Ханџић
 11. Белма Капо

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и на интернет-страници Централне изборне комисије Босне и Херцеговине www.izbori.ba.

Број 06-1-07-1-2701-1/22
30. децембра 2022. године

Сарајево
(Е.К.)

Председник
Др Суад Арнаутовић, с. р.

**КОМИСИЈА ЗА ОЧУВАЊЕ
НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

14

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. октобра 2022. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДЏАМИЈЕ У ИЗБИШНОМ, ФОЧА, НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Джамija у Избишном, Фоча, која се налази на простору означеном као к.ч. 1544, посједовни лист број 201, к.о. Избишно, опћина Фоча, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересираним лицима у просторима и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у слjedeћем саставу: Фарук Капидџић, Анделина Ошар Гаџановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-29

17. октобра 2022. године
Сарајево

Председavajuћа Комисије
Анделина Ошар Гаџановић, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, temeljem чланка V. став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. listopada 2022. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДЏАМИЈЕ У ИЗБИШНОМ, ФОЧА, НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Джамija у Избишном, Фоча, која се налази на простору означеном као к.ч. 1544, посједовни лист број 201, к.о. Избишно, опћина Фоча, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-29

17. listopada 2022. godine
SarajevoPredsjedateljica Povjerenstva
Anđelina Ošap Gaćanović, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. октобра 2022. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ ЦАМИЈЕ У ИЗБИШНОМ, ФОЧА,
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија у Избишном, Фоча, која се налази на простору означеном као к.ч. 1544, посједовни лист број 201, к.о. Избишно, општина Фоча, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Конаčnost одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу narednog дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Broj 03-2.4-103/22-29

17. октобра 2022. године
Sarajevo

Председавајућа Комисије

**Анђелина Ошап
Гаћановић**, с. р.

15

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. октобра 2022. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДՄАМИЈЕ У ВРАГОЛОВИМА, РОГАТИЦА,
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дзамија у Враголовима, Rogatica, која се налази на простору означеном као к.ч. 66, посједовни лист број 332, к.о. Враголови, опћина Rogatica, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у daljnjem tekstu: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересираним лицима у просторијама и на web-stranici Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Конаčnost одлуке)

Prema članku V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу narednog дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у слjedećем саставу: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-30

17. октобра 2022. године
SarajevoПредседавајућа Комисије
Анђелина Ошап Гаћановић, с. р.

Član 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 4.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-31

17. oktobra 2022. godine

Sarajevo

Predsjedavajuća Komisije

Anđelina Ošap Gaćanović, s. r.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-31

17. listopada 2022. godine

Sarajevo

Predsjedateljica Povjerenstva

Anđelina Ošap Gaćanović, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. октобра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ЦАМИЈЕ У ЖИВАЉЕВИЋИМА, РОГАТИЦА, НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија у Живаљевићима, Рогатица, која се налази на простору означеном као к.ч. 22, посједовни лист број 95, к. о. Живаљевићи, општина Рогатица, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Конаčnost одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у слjedeћем саставу: Фарук Капиџић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Broj 03-2.4-103/22-31

17. октобра 2022. године

Сарајево

Председавајућа Комисије

Анђелина Ошап**Гаћановић**, с. р.**ОДЛУКУ****О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ДЏАМИЈЕ У ЖИВАЉЕВИЋИМА, РОГАТИЦА, НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дџамија у Живаљевићима, Рогатица, која се налази на простору означеном као к.ч. 22, посједовни лист број 95, к.о. Живаљевићи, општина Рогатица, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Чланак 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Повјеренству за очување националних споменика (у даљњем тексту: Повјеренство).

Чланак 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересираним особама у просторијама и на веб страници Повјеренства (<http://www.kons.gov.ba>).

Чланак 4.

(Конаčnost одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Bosni i Hercegovini i člana 36. stav (1) Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" br. 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 17. oktobra 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE U KRAMER-SELU, ROGATICA,
NACIONALNIM SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Džamija u Kramer-Selu, Rogatica, koja se nalazi na k.č. 1639, posjedovni list broj 95, k.o. Kramer-Selo, općina Rogatica, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Član 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 4.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-32

17. oktobra 2022. godine

Sarajevo

Predsjedavajuća Komisije

Anđelina Ošap Gaćanović, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, temeljem članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" br. 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 17. listopada 2022. godine, donijelo je

**ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE U KRAMER-SELU, ROGATICA,
NACIONALNIM SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Džamija u Kramer-Selu, Rogatica, koja se nalazi na k.č. 1639, posjedovni list broj 95, k.o. Kramer-Selo, općina Rogatica, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-32

17. listopada 2022. godine

Sarajevo

Predsjedateljica Povjerenstva

Anđelina Ošap Gaćanović, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ" бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 17. октобра 2022. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ ДАМИЈЕ У КРАМЕР СЕЛУ,
РОГАТИЦА, НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дамија у Крамер Селу, Рогатица, која се налази на к.ч. 1639, посједовни лист број 95, к.о. Крамер Село, општина Рогатица, Република Српска, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом која је доступна на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ ЦАМИЈЕ БРЊИК, ЧЕЛИЋ,
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија Брњик, Челић, која се налази на простору означеном као к.ч. 341, к.о. Брњик, општина Челић, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошاپ Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-54

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

20

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ

**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДŽАМИЈЕ DONJI HUMCI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија Donji Humci, Čelić, која се налази, на простору означеном као к.ч. 2023 к.о. Donji Humci, општина Čelić, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: Фарук Капиджић, Анђелина Ошاپ Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-55

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, temeljem чланка V. stavak 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и чланка 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. просина 2022. године, донијело је

ОДЛУКУ

**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДŽАМИЈЕ DONJI HUMCI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија Donji Humci, Čelić, која се налази, на простору означеном као к.ч. 2023 к.о. Donji Humci, општина Čelić, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-55

9. prosinca 2022. godine

Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva

Zoran Mikulić, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА
ПРОГЛАШЕЊЕ ЦАМИЈЕ ДОЊИ ХУМЦИ, ЧЕЛИЋ,
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија Доњи Хумци, Челић, која се налази, на простору означеном као к.ч. 2023 к.о. Доњи Хумци, општина Челић, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Конаčnost одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Broj 03-2.4-103/22-55

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.**21**

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ
ДՃАМИЈЕ ДՃИХАНИ, ЧЕЛИЋ, НАЦИОНАЛНИМ
СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Джамиа Дџихани, Челић, која се налази на простору означеном као к.ч. 572 к.о. Дџихани, опћина Челић, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересираним лицима у просторијама и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Конаčnost одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Broj 03-2.4-103/22-56

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, temeljem članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 8. i 9. prosinca 2022. godine, donijelo je

ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE DŽIHANI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Džamija Džihani, Čelić, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 572 k.o. Džihani, općina Čelić, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-56

9. prosinca 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva
Zoran Mikulić, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJUMA ZA
PROGLAŠENJE ДАМИЈЕ ДИХАНИ, ЧЕЛИЋ,
НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дамија Дихани, Челић, која се налази на простору означеном као к.ч. 572 к.о. Дихани, општина Челић,

Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-56

9. децембра 2022. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Зоран Микулић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опćег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE GORNJI HUMCI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet odluke)

Džamija Gornji Humci, Čelić, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 693 k.o. Gornji Humci, općina Čelić, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Član 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 4.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-57

9. decembra 2022. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Zoran Mikulić, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, temeljem članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 8. i 9. prosinca 2022. godine, donijelo je

ODLUKU**O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGlašENJE DŽAMIJE GORNJI HUMCI, ČELIĆ, NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Džamija Gornji Humci, Čelić, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 693 k.o. Gornji Humci, općina Čelić, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašanje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-57

9. prosinca 2022. godine

Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva

Zoran Mikulić, s. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ**О НЕИСПУЊАВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ЦАМИЈЕ ГОРЊИ ХУМЦИ, ЧЕЛИЋ, НАЦИОНАЛНИМ СПОМЕНИКОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Цамија Горњи Хумци, Челић, која се налази на простору означеном као к.ч. 693 к.о. Горњи Хумци, општина Челић, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошоп Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-57

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE NAHVIOCI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet odluke)

Džamija Nahvioci, Čelić, koja se nalazi, na prostoru označenom kao k.č. 359 k.o. Nahvioci, općina Čelić, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Član 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz člana 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 4.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-58

9. decembra 2022. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Zoran Mikulić, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, temeljem članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 8. i 9. prosinca 2022. godine, donijelo je

ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE
DŽAMIJE NAHVIOCI, ČELIĆ, NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Džamija Nahvioci, Čelić, koja se nalazi, na prostoru označenom kao k.č. 359 k.o. Nahvioci, općina Čelić, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 03-2.4-103/22-58

9. prosinca 2022. godine

Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva

Zoran Mikulić, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ODLUKU
O NEISPUNJAVANJU KRITERIJUMA ZA
PROGLAŠENJE ĐAMIJE NAHVIOCI, ČELIĆ,
NACIONALNIM SPOMENIKOM
BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Џамија Нахвиоци, Челић, која се налази, на простору означеном као к.ч. 359 к.о. Нахвиоци, општина Челић, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошар Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-59

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

25

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

ODLUKU

O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE DŽAMIJE VELINO SELO, ČELIĆ, NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија Velino Selo, Čelić, која се налази на простору означеном као к.č. 110 к.о. Velino Selo, опћина Čelić, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошар Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-60

9. децембра 2022. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, темелјем чланка V. ставак 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и чланка 36. ставак (1) Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. просинца 2022. године, донијело је

ODLUKU

O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGLAŠENJE DŽAMIJE VELINO SELO, ČELIĆ, NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Дžамија Velino Selo, Čelić, која се налази на простору означеном као к.č. 110 к.о. Velino Selo, опћина Čelić, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критерије** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Чланак 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из чланка 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Повјеренству за очување националних споменика (у даљњем тексту: Повјеренство).

Чланак 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим особама у просторијама и на веб-страници Повјеренства (<http://www.kons.gov.ba>).

Чланак 4.

(Коначност одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Чланак 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Повјеренство је донијело у следећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошар Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 03-2.4-103/22-60

9. просинца 2022. године

Сарајево

Председатељ Повјеренства

Зоран Микулић, в. р.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 8. и 9. децембра 2022. године, донијела је

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, temeljem članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", br. 47/16 i 41/20), na sjednici održanoj 26. listopada 2022. godine, donijelo je

ODLUKU

O NEISPUNJAVANJU KRITERIJA ZA PROGlašENJE NOVE DŹAMIJE KUGE, SREBRENİK, NACIONALNIM SPOMENİKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Nova džamija Kuge, Srebrenik, koja se nalazi na prostoru označenom kao k.č. 1392/1, k.o. Kuge, općina Srebrenik, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina, **ne ispunjava kriterije** za proglašenje nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine utvrđene Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19).

Članak 2.

(Brisanje sa liste peticija)

Dobro iz članka 1. ove odluke briše se sa Liste peticija koja se vodi u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 3.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

Članak 4.

(Konačnost odluke)

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Faruk Kapidžić, Anđelina Ošap Gaćanović i Zoran Mikulić.

Broj 09-2.4-103/22-48

26. listopada 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Povjerenstva
Zoran Mikulić, v. r.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 26. октобра 2022. године, донијела је

ОДЛУКУ

O NEISPUNJAVANJU KRITERIJUMA ZA PROGlašENJE NOVE DŹAMIJE KUGE, SREBRENİK, NACIONALNIM SPOMENİKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Нова џамија Куге, Сребреник, која се налази на простору означеном као к.ч. 1392/1, к.о. Куге, општина

Сребреник, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина, **не испуњава критеријуме** за проглашење националним спомеником Босне и Херцеговине утврђене Правилником о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 82/19).

Члан 2.

(Брисање са листе петиција)

Добро из члана 1. ове одлуке брише се са Листе петиција која се води у Комисији за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 4.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капићић, Анђелина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 09-2.4-103/22-48

26. октобра 2022. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Зоран Микулић, с. р.

KONKURENCIJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

29

На основу члана 25. став (1) тачка е) и члана 42. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), те члана 105. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), у поступку покренутом по Захтјеву за pokretanje postupka i određivanju privremene mjere privrednog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, zastupanog po advokatu Zlatanu Balti, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) тачка б) Закона о конкуренцији, Конкurrencijsko vijeće Bosne i Hercegovine на 108. (stotinuosmoj) сједници одржаној дана 05.08.2022. године, донијело је

RJEŠENJE

- Odbija se Zahtjev privrednog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, podnesen protiv Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) тачка б) Закона о конкуренцији, као неоснован.
- Odbija se zahtjev za naknadu troškova postupka privrednog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, као неоснован.
- Obavezuje se privredni subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, да плати

- administrativnu taksu na rješenje u iznosu od 1.500,00 KM, u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće), zaprimilo je dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-1/21 Zahtjev za pokretanje postupka i određivanje privremene mjere (u daljem tekstu: Zahtjev) kojim privredni subjekat "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac (u daljem tekstu: "UNIFARM" ili Podnosilac zahtjeva), zastupan po advokatu Zlatanu Balti, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, traži pokretanje postupka i određivanje privremene mjere radi kršenja odredbi člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji od strane Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar (u daljem tekstu: Vlada HNK ili Protivna strana).

Uz Zahtjev je dostavljena punomoć za zastupanje privrednog subjekta "UNIFARM" u postupku po predmetnom Zahtjevu, koja je izdata dana 28.07.2021. godine advokatima Nedžidi Salihović – Whalen i Zlatanu Balti, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo.

Uvidom u podneseni Zahtjev Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, te je u skladu sa članom 31. stav (1) istog Zakona tražio da se isti dopuni.

Dopuna Zahtjeva tražena je aktom broj: UP-03-26-3-033-2/21 od 06.08.2021. godine, aktom broj: UP-03-26-3-033-5/21 od 13.09.2021. godine i aktom broj: UP-03-26-3-033-7/21 od 29.09.2021. godine.

Podnosilac zahtjeva je traženu dopunu Zahtjeva dostavio podnescima zaprimljenim dana 18.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-3/21, dana 20.08.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-4/21, dana 24.09.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-6/21, dana 08.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-8/21, dana 20.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-9/21 i dana 10.11.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-10/21.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 15.12.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-11/21, Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, kao Podnosilac zahtjeva i Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, kao Protivna strana.

1.1. "UNIFARM" (Podnosilac zahtjeva)

Privredni subjekat "UNIFARM", punim nazivom "UNIFARM" d.o.o. za promet lijekova na veliko Lukavac, (..)**¹

Privredni subjekt "UNIFARM" (..)**, a osnovna djelatnost koju obavlja je trgovina na veliko lijekovima.

1.2. Vlada HNK (Protivna strana)

Vlada HNK je organ uprave (čije su nadležnosti utvrđene ustavom, zakonom i drugim propisima koji se odnose na nadležnosti kantona) na kojeg se u skladu s članom 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji primjenjuju odredbe istog, kada svojim djelovanjem posredno ili neposredno učestvuje ili utiče na tržište Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Zakona o upravnom postupku i Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Pored navedenih propisa Konkurencijsko vijeće se u svrhu ocjene predmetnog slučaja koristilo sljedećim propisima: Zakon o lijekovima ("Službene novine FBiH", br. 109/12), Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08), Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova ("Službene novine Federacije BiH", br. 45/13 i 7/19), Odluka o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/19, 56/19, 98/19 i 69/20 - prethodna Odluka i br. 106/21- nova Odluka), Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine HNK", br. 04/19 - prethodna Odluka i br. 04/21 - nova Odluka) i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 10/08).

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U Zahtjevu, kao i u dopunama Zahtjeva koje je Podnosilac zahtjeva dostavio na traženje Konkurencijskog vijeća u bitnom se navodi sljedeće:

- Vlada HNK je dana 24.05.2021. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine HNK", br. 04/21) (u daljem tekstu: Odluka), kojom je propisana nova Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: nova Pozitivna lista lijekova HNK), a koja je primjenjuje od 23.08.2021. godine. Navedenom Odlukom se stavlja van snage Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine HNK", br. 04/19) (u daljem tekstu: prethodna Odluka), kojom je propisana prethodna Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: prethodna Pozitivna lista lijekova HNK).
- Vlada HNK je prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNK sa liste izostavila (..)** lijeka proizvođača lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva, a na listu uvrstila ograničeni broj lijekova iste vrste (kategorije) od drugih (prvenstveno domaćih) proizvođača koji imaju istu cijenu kao i lijekovi Podnosioca zahtjeva. Izostavljanjem navedenih lijekova, za koje je Podnosilac zahtjeva tražio stavljanje na listu, Vlada HNK je Podnosiocu zahtjeva onemogućila pristup na relevantno tržište. Na taj način Vlada HNK je spriječila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.
- Lijekovi Podnosioca zahtjeva koji su izostavljeni (uklonjeni) sa nove Pozitivne liste lijekova HNK su:
 - 1) (..)**
 - 2) (..)**

¹ podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

- 3) (..)**
- 4) (..)**
- 5) (..)**
- 6) (..)**
- 7) (..)**
- 8) (..)**
- 9) (..)**
- 10) (..)**
- 11) (..)**
- 12) (..)**
- 13) (..)**
- 14) (..)**
- 15) (..)**
- 16) (..)**
- 17) (..)**
- 18) (..)**
- 19) (..)**
- 20) (..)**
- 21) (..)**
- 22) (..)**
- 23) (..)**
- 24) (..)**
- 25) (..)**
- 26) (..)**
- 27) (..)**
- 28) (..)**
- 29) (..)**
- 30) (..)**
- 31) (..)**
- 32) (..)**
- 33) (..)**
- 34) (..)**
- Odluka nije u skladu sa Zakonom o lijekovima i Pravilnikom o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotivnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova (u daljem tekstu: Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH), kao hijerarhijski višim propisima. Članom 9. Zakona o lijekovima i članovima 9. i 10. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, propisano je kako se donose liste i tačan postupak skidanja i stavljanja lijekova na listu. Pored toga, tačkom IX Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH propisano je da su prilikom izrade pozitivnih listi lijekova kantona, kantoni dužni primjenjivati kriterije utvrđene članom 9. i 11. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, kao i postupak i način izrade pozitivne liste lijekova kantona, koji je utvrđen odredbama istog Pravilnika. Međutim, Vlada HNK se prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNK nije pridržavala navedene procedure.
 - Podnosilac zahtjeva se dopisima od 19.07.2021. godine obratio premijeru, članovima Vlade HNK i predsjedniku skupštine HNK, te ih upozorio na nezakonitosti nove Pozitivne liste lijekova HNK i na činjenicu da na ovaj način Vlada HNK krši odredbe Zakona o konkurenciji, ali Vlada HNK uprkos tome nije izmijenila novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da je Zahtjev podnio u svoje ime i za svoj račun kao direktna stranka u postupku, a ne u ime stranih proizvođača lijekova i da u skladu sa članom 27. stav 3. tačka a) Zakona o konkurenciji, kao distributer i zastupnik lijekova stranih proizvođača lijekova koji su uklonjeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNK, ima ekonomski i pravni interes za pokretanje postupka. Opreza radi, Podnosilac zahtjeva je dostavio punomoći za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem za proizvođače lijekova (..)**.
 - Stav Podnosioca zahtjeva je da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na Vladu HNK i da se ista smatra privrednim subjektom u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. U vezi s tim Podnosilac zahtjeva navodi da je Konkurencijsko vijeće donijelo nekoliko rješenja u slučajevima koji se tiču izostavljanja lijekova sa esencijalnih listi lijekova u kojima je neosnovano navedeno da se vlade Kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine ne smatraju privrednim subjektom u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji. Podnosilac zahtjeva smatra da je ovakav stav Konkurencijskog vijeća nekonzistentan, neosnovan i nezakonit, ističući da je Konkurencijsko vijeće prethodno donijelo veliki broj odluka u kojima se primjenjivao Zakon o konkurenciji na organe javne uprave i javne vlasti, nalazeći da su takvi organi počinili povrede Zakona o konkurenciji. Primjer za to je Rješenje broj: 02-26-3-014-22-II/15 od 08.03.2015. godine ("UNIFARM" protiv Vlade Tuzlanskog kantona), gdje se za suštinski identičnu situaciju kao u predmetnom postupku našlo da je Vlada Tuzlanskog kantona zaključila zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, a što je potvrđeno od strane Suda BiH Presudom broj: S1 3 U 021563 16 U od 09.06.2017. godine.
 - Nije sporno da je Zakon o konkurenciji temeljen na pravu konkurencije Evropske unije, niti je sporno da se na većinu supstantivnih pitanja iz Zakona o konkurenciji može direktno primjeniti pravo Evropske unije. Također, nije sporna praksa Evropske komisije da se pravo konkurencije ne primjenjuje na javna tijela prilikom vršenja javnih funkcija. Međutim, Konkurencijsko vijeće se u predmetnom postupku ne može pozivati na praksu Evropske unije, kada je Zakon o konkurenciji izričito dao zadatak i ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji na javna tijela i organe vlasti i uprave kada vrše svoja javna ovlaštenja.
 - U skladu sa članom 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji nije uopće neophodno da organi državne uprave moraju učestvovati na tržištu na komercijalnoj (privrednoj) osnovi da bi se na njih primjenjivao Zakon o konkurenciji, nego je dovoljno da organi državne uprave svojim postupanjem mogu uticati na tržište.
 - Sud BiH, kao drugostepeni organ na odluke Konkurencijskog vijeća, više puta je izričito i nedvosmisleno je potvrdio da se Zakon o konkurenciji primjenjuje i na javne organe ako svojim djelovanjem utiču na tržište, bez obzira što ne djeluju na tržištu na komercijalnoj osnovi kao privredni subjekti.
 - Podnosilac zahtjeva smatra da je u skladu sa prethodnom praksom Konkurencijskog vijeća relevantno tržište u predmetnom slučaju tržište uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Zavod zdravstvenog osiguranja HNK) u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Na traženje Konkurencijskog vijeća da dostavi procjenu tržišnih udjela učesnika na relevantnom tržištu koje je predložio, Podnosilac zahtjeva je dostavio podatke za dvije kategorije tržišnih udjela, za koje smatra da su relevantne u predmetnom postupku, a to su podaci o distribuciji i tržišnim udjelima distributera koji stavljaju lijekove u promet na relevantno tržište, što prema njemu nije predmet Zahtjeva i

- podatke o tržišnim udjelima proizvođača lijekova i pojedinih lijekova na relevantnom tržištu, što smatra da je ključno za postupanje po Zahtjevu. Podatke koje Podnosilac zahtjeva smatra ključnim za predmetni postupak, a odnose se na tržišne udjele proizvođača lijekova i pojedinih lijekova, sačinjeni su kao uporedni prikaz stanja na staroj i na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK. Isti se odnosi na tržišne udjele proizvođača lijekova po pojedinim vrstama lijekova, a ne na tržišno učešće pojedinih proizvođača lijekova na cjelokupnom relevantnom tržištu koje je predloženo.
- Licima koja zastupaju strane proizvođače lijekova i proizvođače generičkih lijekova (kao što je Podnosilac zahtjeva) potpuno je onemogućen pristup navedenom tržištu, iako su svi predmetni lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva validno registrovani kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ALMBIH) za stavljanje u promet u Bosni i Hercegovini.
 - Vlada HNK direktno utiče na tržište, jer oni lijekovi koji su izostavljeni sa liste nemaju uopće pristup tržištu, odnosno isti su u cijelosti isključeni sa tržišta, čime Vlada HNK direktno ograničava broj lijekova i konkurenata na tržištu, odnosno sprečava i ograničava konkurenciju, što u skladu sa Zakonom o konkurenciji predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b).
 - U Odluci se izričito navodi da je razlog za izostavljanje stranih proizvođača lijekova sa liste zaštita i favorizovanje domaćih proizvođača. Za ove tvrdnje Podnosilac zahtjeva se poziva na odredbe tačke II alineja (2) Odluke, gdje se navodi da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije, na Pozitivnu listu lijekova obavezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK. Pored toga navode se i odredbe tačke II alineja (3) Odluke, gdje se navodi da se na Pozitivnu listu lijekova, u okviru utvrđene generike, oblika i jačine lijekova, po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator. Na ovaj način se ograničava pristup relevantnom tržištu stranim proizvođačima lijekova i proizvođačima generičkih lijekova, s obzirom da isti nisu stavljeni na novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
 - Donošenjem Odluke došlo je do ograničavanja i narušavanja konkurencije na relevantnom tržištu, kada se određenim lijekovima (stranih proizvođača) u potpunosti onemogućava pristup relevantnom tržištu, a sa druge strane favorizuju domaći proizvođači i originatori, čime dolazi do smanjenja konkurencije između lijekova na tržištu i do manjeg izbora za pacijente (korisnike lijekova), ali i za ljekare koji propisuju lijekove, što može dovesti do ugrožavanja dobrobiti za pacijente.
 - Nova Pozitivna lista lijekova HNK izrazito favorizira i dovodi u položaj domaće proizvođače lijekova – (.)**, na štetu Podnosioca zahtjeva i drugih stranih proizvođača lijekova i njihovih zastupnika. Ne postoji nikakav osnovan ili valjan razlog niti zakonsko uporište za ovakvo postupanje, s obzirom da su cijene lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva identične kao cijene drugih lijekova iste vrste koji su uvršteni u novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
 - Podnosilac zahtjeva na raspolaganju nema dokumente koji potkrepljuju učešće u zabranjenom sporazumu privrednih subjekata – (.)** i ne želi proširivanje Zahtjeva na navedene privredne subjekte. Prema Podnosiocu zahtjeva u predmetnom slučaju se radi o jednostranom aktu Vlade HNK koji u skladu sa odredbama Zakona o konkurenciji i u skladu sa praksom Konkurencijskog vijeća i Suda BiH potpada pod okrilje zabranjenih sporazuma iz člana 4. Zakona o konkurenciji.
 - Svi lijekovi koji su registrovani na tržištu Bosne i Hercegovine, za koje nosioci tržišne dozvole traže stavljanje na listu, morali bi biti uvršteni u novu Pozitivnu listu lijekova HNK, a kako bi se osigurala ravnopravna konkurencija na tržištu, ravnopravan tretman svih proizvođača, te više izbora lijekova za korisnike lijekova. Ograničenje broja ponuđača/proizvođača koji mogu nuditi svoj proizvod na određenom tržištu jeste direktno i nesporno ograničenje konkurencije, koje može biti opravdano samo izuzetnim okolnostima, koje ovdje ne postoje. Podnosilac zahtjeva ističe da federalna i kantonalna tijela mogu ograničiti pozitivne/esencijalne liste lijekova samo u smislu koja vrsta lijekova (koji generički naziv) će biti uvrštena na listu, a koja neće, odnosno za koje bolesti će biti uvršteni lijekovi na esencijalnu listu.
 - Konkurencijsko vijeće je u ranijem postupku (Udruženje predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini protiv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, rješenje broj: 04-26-3-027-65-II/11 od 27.05.2015. godine) utvrdilo da ograničenje broja proizvođača koji se uvrštavaju na pozitivnu/esencijalnu listu nije u skladu sa Zakonom o konkurenciji, te je tačku VIII Odluke Vlade FBiH o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, kojom se broj zaštićenih lijekova u okviru istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakovanja, ograničava na pet, proglasio ništavom.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da je članom 9. Zakona o lijekovima i Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, jasno definisano kako se donose liste, te da zakonom nigdje nije navedeno da se ograničenje može vršiti na ovakav način. Navedenim propisima je definisan postupak skidanja i stavljanja lijekova sa listi, te niti jednom tačkom Zakona i Pravilnika nije navedeno da se na listu stavlja domaći proizvođači ili originatori, već je navedeno da postoji mogućnost i indicije da Federalno ministarstvo zdravstva može donijeti takvu odluku, a što nije učinjeno.
 - Pored toga što su Odluka i nova Pozitivna lista lijekova HNK, suprotne Zakonu o konkurenciji, Podnosilac zahtjeva ističe da su navedene odluke Vlade HNK takođe suprotne i odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije (u daljem tekstu: SSP) , te da su suprotne odredbama Zakona o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 4/1998, 17/1988, 13/2003, 48/2010 i 22/2015), s obzirom da se navedenim odlukama direktno favorizuju domaći proizvođači lijekova, a diskriminišu strani proizvođači lijekova.
 - S obzirom na sve navedeno, Podnosilac zahtjeva smatra da Odluka i izostavljanje (.)** lijeka koje zastupa Podnosilac zahtjeva sa nove Pozitivne liste HNK, predstavlja zabranjeni sporazum koji je suprotan članu 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji i da iz navedenih razloga Odluka mora biti oglašena ništavom, stavljena van snage i naloženo Vladi HNK da omogući svim učesnicima pristup relevantnom tržištu, kao i da na navedenu pozitivnu listu lijekova uvrsti sve lijekove istih generičkih naziva, pod jednakim uslovima, uključujući i (.)** lijeka Podnosioca zahtjeva.
 - Podnosilac zahtjeva od Konkurencijskog vijeća traži da se pored pokretanja postupka u predmetnom slučaju donese privremena mjera, u skladu sa članom 40. Zakona o

konkurenciji. Smatra da je nesporno da je Vlada HNK počinila povredu Zakona o konkurenciji i da je već više puta ocijenjeno da se za istu ili sličnu vrstu postupaka i radnji radi o kršenju člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji i od strane Konkurencijskog vijeća i od strane Suda BiH. Shodno tome predlaže da Konkurencijsko vijeće donese privremenu mjeru kojom bi se na period od tri mjeseca stavila van snage i primjene Odluka, te da se za navedeno vrijeme primjenjuje prethodna Pozitivna lista lijekova HNK.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona o konkurenciji, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je na 97. sjednici održanoj dana 16.12.2021. godine, donio Zaključak o pokretanju postupka, broj: UP-03-26-3-033-13/21 (u daljem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

Pored pokretanja postupka, Zaključkom je odlučeno o zahtjevu za donošenje rješenja o privremenoj mjeri koju je Podnosilac zahtjeva tražio u Zahtjevu.

Konkurencijsko vijeće je Zaključkom odbacilo zahtjev za privremenom mjerom, navodeći da u skladu sa odredbama člana 40. Zakona o konkurenciji na donošenje privremene mjere pazi po službenoj dužnosti i da je pritom samostalan u donošenju odluke, odnosno učesnici u postupku nisu ovlašteni za podnošenje zahtjeva za donošenje rješenja o privremenoj mjeri.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-17/21 od 16.12.2021. godine, Podnosiocu zahtjeva dostavilo Zaključak.

U skladu sa članom 33. stav (1) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-18/21 od 16.12.2021. godine, Protivnoj strani dostavilo Zahtjev i Zaključak na odgovor, te tražilo dostavu podataka potrebnih u postupku, koji se odnose na iznos budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona u 2020. godini i imena lica ili ovlaštenog zastupnika koji će predstavljati Vladu HNK pred Konkurencijskim vijećem.

Protivna strana je tražene podatke dostavila podneskom zaprimljenim dana 20.01.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-19/21, uz koji je dostavljena punomoć za zastupanje Protivne strane u predmetnom postupku, data advokatu Džemilu Sabrihafizoviću, ul. Koste Hermana 1, 71000 Sarajevo.

Protivna strana, dostavila je Konkurencijskom vijeću podnesak, zaprimljen dana 20.01.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-20/21, kojim je u skladu sa članom 33. stav (4) Zakona o konkurenciji traži produženje roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak, a zbog pogoršane epidemiološke situacije i odsustva velikog broja zaposlenih u nadležnom ministarstvu, te velikog broja neradnih dana zbog vjerskih i državnih praznika.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-21/21 od 24.01.2022. godine odobrilo zahtjev Protivne strane za produženjem roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak i produžilo ga za dodatnih 30 dana.

Protivna strana je podneskom zaprimljenim dana 08.02.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-22/21 u odobrenom roku dostavila Konkurencijskom vijeću odgovor na Zahtjev, u kojem se u bitnom navodi sljedeće:

- Protivna strana u cijelosti poriče činjenične navode Podnosioca zahtjeva i osporava osnovanost prijedloga za utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, te predlaže da se Zahtjev odbije kao neosnovan.
- Sporno pitanje koje Protivna strana ističe je pitanje legitimacije Podnosioca zahtjeva, odnosno u skladu sa odredbama člana 27. stav (3) tačka a) Zakona o konkurenciji, pitanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa u postupku. Podnosilac zahtjeva je privredni subjekt koji ne obavlja djelatnost proizvodnje lijekova i u Zahtjevu se neosnovano predstavlja kao strani proizvođač lijekova. U Zahtjevu, kao i dopunama Zahtjeva od

19.08.2021. godine i 23.09.2021. godine, Podnosilac zahtjeva nominira lijekove stranih proizvođača i strane proizvođače, za koje smatra da su novom Pozitivnom listom lijekova HNK, povrijeđeni njihovi pravni ili ekonomski interesi. Podnosilac zahtjeva ističe da ni on ni drugi distributeri nisu spriječeni da prodaju lijekove putem nove Pozitivne liste lijekova HNK, pri tom ne navodeći ni jedan podatak iz kojeg bi proizlazilo postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa za pokretanje ili vođenje predmetnog postupka.

- Odredbama člana 5. stav (5) Zakona o lijekovima propisano je da se bliži postupak za izbor lijekova, postupak i način izrade liste lijekova u FBiH, način stavljanja i skidanja lijekova sa liste, obaveze ministarstva zdravstva i zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i distributera lijekova uvrštenih na listu, kao i korištenje lijekova, utvrđuje propisima federalnog ministarstva. Odredbama člana 8. Zakona o lijekovima dato je ovlaštenje vladama kantona da donose listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona, u koju obavezno ulaze i lijekovi koji su uvršteni na federalnu listu. Također, odredbama člana 9. Zakona o lijekovima, utvrđeno je da na pozitivnoj listi lijekova kantona, kao i listi lijekova u bolničkoj i zdravstvenoj zaštiti na području kantona može biti ograničen broj zaštićenih naziva lijekova. Radi provođenja Zakona o lijekovima Vlada HNK je donijela novu Pozitivnu listu lijekova, čija A lista ima 725 oblika, jačina i pakovanja, što je za 263 manje u odnosu na prethodnu listu lijekova, čija A lista je imala 988 oblika, jačina i pakovanja lijekova.
- Protivna strana smatra da su neosnovana stanovišta koja sugeriraju Podnosilac zahtjeva, po kojima Konkurencijsko vijeće ne može primjenjivati pravnu praksu i pravna shvatanja sudova evropske unije, kada je i prije stupanja na snagu SSP-a, na osnovu člana 42. Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće imalo pravo da se koristi praksom Evropskog suda pravde prilikom donošenja svojih odluka.
- Podnosilac zahtjeva na nekozistentan i neprihvatljiv način tumači odredbe člana 2. Zakona o konkurenciji kada navodi da je odredbama tog člana izričito propisano da je Zakon o konkurenciji primjenjiv i na organe državne uprave i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište. Ova odredba se izvlači iz konteksta, s obzirom da je bitan uslov za primjenu Zakona o konkurenciji da se privredni subjekt bavi posredno ili neposredno proizvodnjom, prodajom i pružanjem usluga, ili učesćem u prometu roba i usluga.
- U postupcima pred Konkurencijskim vijećem teret dokazivanja je na podnosiocu zahtjeva. U tom smislu Protivna strana traži da Podnosilac zahtjeva dokaže ispunjenje uslova da se u konkretnom postupku Vlada HNK smatra privrednim subjektom na koga se primjenjuju pravila konkurencije. Za ispunjenje tih uslova postavljaju se pitanja:
 - Da li je Vlada HNK donoseći Pozitivnu listu lijekova, djelovala kao privredni subjekt ili kao organ vlasti?
 - Da li donošenje Pozitivne liste lijekova predstavlja ekonomsku aktivnost?
 - Da li pozitivna lista lijekova predstavlja robu ili uslugu?
 - Da li postoje i drugi subjekti na tržištu koji se bave istom aktivnošću, odnosno koji su potencijalni konkurenti ili bi uskoro mogli obavljati istu aktivnost?
 - Da li Vlada HNK donošenjem Pozitivne liste lijekova ostvaruje prihode ili rashode, odnosno profit ili gubitak, i da li u tom pogledu snosi rizik poslovanja na tržištu?
- Navedena pitanja bila su od ključnog značaja prilikom donošenja odluka Evropske komisije i Evropskog suda u

- postupcima, koji su se vodili protiv državnih organa u pojedinim zemljama članicama EU, u vezi sa primjenom konkurencijskog prava, kao i donošenja odluka Suda BiH donesenih u činjenično i pravno sličnim slučajevima. U tom smislu, uakazuje se naročito na slučajeve i odluke: Wouters (C-309/99), Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91), FENIN (C-205/3), Firma Ambulanz Glöckner v. Landkreis Südwestpfalz (C-475/99), Albany International BV v. Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie (C-67/96), AOK Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01), Presuda Suda BiH broj S1 3 U 024742 U 2 od 05.04.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 024742 Uvp 2 od 10.10.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 022396 16 U od 30.08.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.
- Evidentno je da su Konkurencijsko vijeće i Sud BiH, u dužem vremenskom periodu nakon donošenja Zakona o konkurenciji, u pogledu primjene Zakona na organe vlasti ekstenzivno i neselektivno primjenjivali član 2. i član 4. Zakona o konkurenciji. Bosna i Hercegovina je za razliku od drugih evropskih zemalja primjenjivala pravila konkurencije na organe vlasti, bez obzira na okolnost da li oni postupaju vršeći javna ovlaštenja, ili se pojavljuju u svojstvu privrednog subjekta. Presudom Suda BiH broj S1 3 U 024742 18 U 2 od 05.04.2018. godine jasno je izraženo sljedeće stanovište: "Kada se javna ustanova ili organi vlasti pojave na tržištu, da bi se moglo cijiniti da li njihovo postupanje može doći pod obim čl. 4. Zakona o konkurenciji, neophodno je, prvenstveno, ispitati da li se radi o izvršavanju javnog ovlaštenja, ili o postupanju koje može imati samo privredni subjekt".
 - Imajući u vidu citirano stanovište Suda BiH, Protivna strana ističe da donoseći predmetnu Pozitivnu listu lijekova nije postupala kao privredni subjekt i učesnik na tržištu, nego je postupala u statusu državnog organa, u okviru svojih ustavom i zakonom utvrđenih nadležnosti, uključujući izričito ovlaštenje i obavezu utvrđenu u članu 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 8. Zakona o lijekovima. Odredbama čana 9. Zakona o lijekovima utvrđen je izričit osnov da vlade kantona mogu ograničiti broj zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi kantona. Prema tome, notorno je da ni jedan privredni subjekt ne može donijeti pozitivnu listu lijekova, nego je to u isključivoj nadležnosti Vlade kao državnog organa. Dakle, ne postoji ni jedan argument da je Vlada HNK u postupku utvrđivanja liste lijekova djelovala kao tržišni subjekt, niti da je svrha liste lijekova ograničavanje konkurencije na tržištu lijekova, odnosno da se Odluka može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji. S tim u vezi u praksi Evropskog suda pravde zauzet je stav da se pravila o konkurenciji ne primjenjuju na aktivnosti koje su povezane sa vršenjem javne funkcije (slučaj Wouters, C-309/99 paragraf 57).
 - Odluku je donijela Vlada HNK kao segment izvršne vlasti i ista predstavlja opći akt javne vlasti, ona je dio nacionalnog zakonodavstva i nije produkt dogovora između dva ili više subjekata, upravo iz razloga, jer je donesena autoritetom javne vlasti. Prema tome donošenje Odluke ne predstavlja ekonomsku aktivnost, niti se može smatrati zabranjenim sporazumom. Ovakvo stanovište je potvrđeno presudama Suda BiH broj S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine i broj S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.
 - Pozitivna lista lijekova po svojoj prirodi ne predstavlja ni robu ni uslugu. Ona nije predmet pravnog prometa, odnosno ona se na tržištu ne kupuje i ne prodaje, nego je opći akt javne vlasti, što apsolutno isključuje mogućnost da se Odluka smatra robom.
 - Imajući u vidu važeće propise, nema nikakve sumnje da ne postoje drugi subjekti koji bi djelujući na tržištu, mogli umjesto Vlade HNK obavljati istu djelatnost, odnosno usvojiti Pozitivnu listu lijekova. Navedena činjenica ukazuje na osnovanost primjene stanovišta relevantnih evropskih institucija koje glasi: "Ukoliko ne postoji mogućnost da privatna firma vrši istu aktivnost, tada nema svrhe primjenjivati pravila konkurencije" [slučajevi: AOK Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01)].
 - Donošenjem Pozitivne liste lijekova Vlada HNK ne ostvaruje niti može ostvariti bilo kakav profit ili gubitak, i s tim u vezi ne snosi rizik poslovanja na tržištu. Takav položaj Vlade HNK isključuje primjenu pravila konkurencijskog prava u vezi sa donošenjem Pozitivne liste lijekova. Svrha pozitivne liste je ostvarivanje prava osiguranih osoba na korištenje lijekova na teret sredstava zdravstvenog osiguranja. Ta sredstva su namijenjena osiguranicima i njihova svrha nije profit proizvođača lijekova. S tim u vezi, relevantna je odluka Evropskog suda pravde u slučaju Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91), u kojoj je izraženo sljedeće stanovište: "Zdravstveni fondovi i organizacije uključene u upravljanje javnim sistemom socijalne zaštite vrše isključivo društvenu funkciju. To se djelovanje **zasniva** na načelu nacionalne solidarnosti i potpuno je neprofitno". Jednako je relevantno i stanovište Evropskog suda pravde u slučaju FENIN (C-205/3) gdje je navedeno da SNS upravljačka tijela (26 javnih tijela, uključujući i tri ministarstva Španske vlade, koja vode nacionalni zdravstveni sistem) ne djeluju kao preduzeće, u smislu prava konkurencije Evropske unije, kada kupuju medicinska dobra i opremu, i članovi 81. i 82. Ugovora o osnivanju EZ nisu primjenjivi na njih.
 - Evropski sud pravde utvrdio je stanovište (Presuda Evropskog suda pravde od 11.06.2020. godine u slučaju Commission v Dôvera zdravotná poisťovňa, spojeni slučajevi C-262/18 i C-271/18) da zdravstveni fondovi i druge organizacije koje su uključene u javni sistem socijalne zaštite, kada je njihova aktivnost zasnovana na principu društvene solidarnosti, obavljaju isključivo društvenu funkciju, jer je u tom slučaju njihova aktivnost neprofitna. Sredstva koja se u Hercegovачko-neretvanskom kantonu isplaćuju iz fonda zdravstvene zaštite, radi ostvarivanja prava osiguranika, ne zavise od visine doprinosa koje osiguranik uplaćuje u fond, nego se u potpunosti primjenjuju princip solidarnosti. Prema tome, takva aktivnost nije ekonomska i ne podliježe pravilima konkurencije. Jedino osiguranici imaju interesa da eventualno otvaraju pitanje cjelishodnosti pozitivnih lista koje utvrđuju vlade kantona, s obzirom da je riječ o korištenju sredstava koja su na bazi solidarnosti, radi sopstvene zaštite formirali sami

osiguranici. Nije razumno da bilo koji proizvođač lijekova od Konkurencijskog vijeća zahtjeva da mu se jamči da će njegovi proizvodi biti plaćani iz sredstava zdravstvenog osiguranja koja se formiraju na principu solidarnosti i to uplatom doprinosa iz ličnih sredstava svakog osiguranika. Državni organi koji su nadležni za zaštitu zdravlja stanovništva, u vršenju te funkcije ne mogu i ne smiju biti pod podložni ograničenjima konkurencijskog prava, tako što će stavljati profit proizvođača lijekova ispred interesa osiguranika zbog kojih se pozitivna lista i utvrđuje.

- Netačni su navodi Podnosioca zahtjeva da je Vlada HNK donoseći Odluku spriječila ili ograničila Podnosioca zahtjeva da pod jednakim uslovima učestvuje na tržištu lijekova. S obzirom da Odlukom Vlada HNK odlučivala samo o obimu i načinu ostvarivanja prava građana iz osnova zdravstvenog osiguranja. Ni jedan lijek, odnosno ni jedan proizvođač, koji je uredno registrovan, nije isključen ili onemogućen da svoje proizvode plasira na tržište, jer to uopće nije predmet Odluke. Proizvođači, odnosno prodavci svih uredno registrovanih lijekova imaju pristup tržištu, bez obzira na to da li se nalaze na pozitivnoj listi ili ne.

- Neosnovanost navoda Podnosioca zahtjeva da su strani proizvođači lijekova diskriminirani u Bosni i Hercegovini ili u Hercegovačko-neretvanskom kantonu dokazuje podatak ALMBIH prema kojima je promet lijekova koji imaju dozvolu u Bosni i Hercegovini u 2020. godini iznosio ukupno 742.007.606,51 KM, od čega se na promet domaćih proizvođača lijekova odnosi 127.409.708,41 KM ili 17,17%, a na realizovani uvoz lijekova inostranih proizvođača 614.597.898,10 KM ili 82,83%. Omjer učešća stranih proizvođača u odnosu na domaće proizvođače u Hercegovačko-neretvanskom kantonu približno je jednak omjeru koji postoji na nivou Bosne i Hercegovine. Navedeni podaci potvrđuju da strani proizvođači ne samo da nisu dovedeni u neravnotežan položaj, nego da strani proizvođači imaju dominantan udio na tržištu lijekova Bosne i Hercegovine i Hercegovačko-neretvanskog kantona.

- Strani proizvođači lijekova, nastoje iskoristiti nekonzistentnost pravnog i institucionalnog sistema u Bosni i Hercegovini, pa pod plaštom prava konkurencije, pokreću zahtjeve koji bi u zemljama EU definitivno bili odbačeni ili odbijeni, na što nedvojbeno ukazuju navedene odluke Evropske komisije i Evropskog suda pravde. Zbog toga, ako bi bio prihvaćen Zahtjev, takva odluka bi dovela u neravnotežan položaj i građane u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, a po principu presedana i građane u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Bosni i Hercegovini.

Navedeni odgovor na Zahtjev, Konkurencijsko vijeće dostavilo je Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-03-26-3-033-23/21 od 30.11.2021. godine i dalo mu mogućnost da u roku od 20 dana dostavi eventualne komentare na isti.

Podneskom zaprimljenim dana 03.03.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-24/21, Podnosilac zahtjeva dostavio je svoje izjašnjenje na odgovor Protivne strane na Zahtjev, kojim je dao komentare na isti.

U izjašnjenju Podnosioca zahtjeva u bitnom se navodi sljedeće:

- Vlada HNK u svom odgovoru na Zahtjev ponavlja iste argumente koje je koristila u drugim postupcima pred Konkurencijskim vijećem, te je de facto isti kao odgovor u postupku protiv Vlade Kantona Sarajevo, a koji su prethodno u drugim postupcima osporeni i utvrđeni kao neosnovani od strane Suda BiH i Konkurencijskog vijeća.
- Nesporno je postojanje aktivne legitimacije Podnosioca zahtjeva, te postojanje pravnog i ekonomskog interesa za pokretanje postupka, s obzirom da je Podnosilac zahtjeva

distributer i zastupnik lijekova koji su uklonjeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNK, što znači da uklanjanje navedenih lijekova sa liste ima direktan uticaj na Podnosioca zahtjeva.

- Prilikom donošenja nove Pozitivne liste lijekova HNK, Vlada HNK je obavezna da poštuje odredbe Zakona o konkurenciji, kao i odredbe međunarodnih sporazuma koje je potpisala Bosna i Hercegovina. Podnosilac zahtjeva ne spori sadržaj zakonskih i podzakonskih odredbi na koje se poziva Vlada HNK, međutim ističe da su navodi Vlade HNK irelevantni, jer prilikom primjene relevantnih propisa Vlada HNK ima obavezu da poštuje odredbe odredbe Zakona o konkurenciji i odredbe međunarodnih sporazuma koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

- Podnosilac zahtjeva ističe da Vlada HNK svojim postupanjem krši odredbe SSP-a, Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske, kao i odredbe Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA).

- Donošenjem nove Pozitivne liste lijekova HNK krše se odredbe SSP-a o zabrani uvođenja količinskih ograničenja uvoza i mjera jednakog efekta. Odredbama člana 21. SSP-a suštinski se zabranjuju sve mjere i propisi koji mogu direktno ili indirektno ograničiti trgovinu između potpisnica SSP-a, a naročito sve vrste mjera koje direktno ili indirektno diskriminiraju proizvode porijeklom iz potpisnica SSP-a, u ovom slučaju porijeklom iz Evropske unije. Ovo je nesporno iz dugotrajne i ustaljene prakse Suda pravde Evropske unije u predmetu 8/74, Procureur du Roi v Benoît i Gustave Dassonville, koji predstavlja jedan od osnovnih slučajeva u pravu Evropske unije u vezi sa slobodom kretanja roba. Pored ovoga, slučaja u praksi Evropske unije vezano za količinska ograničenja bitan je i slučaj Bay Irish, gdje je Irska vlada vodila medijsku kampanju radi radi promocije kupovine irskih proizvoda, želeći da povećaju kupovinu proizvoda proizvedenih u Irskoj. U predmetnom slučaju Sud pravde Evropske unije je odlučio da se sve mjere za provođenje ove kampanje od strane Irske vlade imaju smatrati mjerama usmjerenim na poticanje kupovine isključivo irskih proizvoda, što predstavlja mjeru sa jednakim efektom kao količinsko ograničenje. Slično navedenom slučaju, gdje su mjere za promociju domaćih proizvoda ocijenjene nezakonitim, nesporno je da i mjere kojima Vlada HNK direktno i otvoreno diskriminira proizvode proizvođača lijekova iz Evropske unije, predstavljaju mjere koje imaju jednak efekat kao količinsko ograničenje uvoza, a što jasno proizilazi iz člana 124. SSP-a.

- Imajući u vidu da većina lijekova koje je Podnosilac zahtjeva prijavio da budu uvršteni na novu Pozitivnu listu lijekova HNK, potiče od proizvođača lijekova iz (...)**, Podnosilac zahtjeva ističe da je Vlada HNK prekršila i odredbe Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske, koji je stupio na snagu 01.07.2003. godine unije ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 6/03 – "Prethodni sporazum sa Turskom"), koji u članu 6. stav (1) propisuje da strane u ugovoru neće uvoditi nova količinska ograničenja uvoza ili izvoza ili mjere sa jednakim efektom u trgovini između njih, dok se članom 13. propisuje da je osnovni princip sporazuma zabrana diskriminacije između privrednih subjekata iz Bosne i Hercegovine i Republike Turske. Bosna i Hercegovina je dana 02.05.2019. godine potpisala novi Ugovor o slobodnoj trgovini sa Turskom, koji je stupio na snagu 01.08.2021. godine ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 08/20 – "Novi sporazum sa Turskom"), koji u članu 2.5. propisuje da će sva količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili

- mjere jednakog efekta biti ukinuta na dan stupanja na snagu predmetnog ugovora i da strane u međusobnoj trgovini neće uvoditi nova količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog efekta.
- Sa nove Pozitivne liste lijekova HNK izbačeni su i lijekovi proizvođača (...)**, kojeg zastupa Podnosilac zahtjeva, te ovakvo postupanje Vlade HNK krši i odredbe Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA). Članom 3. CEFTA sporazuma ukidaju se sva količinska ograničenja uvoza i izvoza i mjere jednakog efekta u trgovini između strana potpisnica sporazuma, te propisuju da se neće uvoditi nova količinska ograničenja uvoza i izvoza i mjere jednakog efekta u njihovoj međusobnoj trgovini. Pored toga, članom 19. CEFTA sporazuma, kao osnovni princip sporazuma, propisuju se zabrana diskriminacije privrednih subjekata iz država potpisnica sporazuma.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da nikada nije naveo da Konkurencijsko vijeće generalno ne može primjenjivati praksu Evropske unije, nego samo da se stavovi iz Evropske unije koji su vezani konkretno za primjenjivosti prava konkurencije na javne organe ne mogu direktno primjenjivati u Bosni i Hercegovini, jer je u tom smislu Zakon o konkurenciji širi od pravila konkurencije Evropske unije, što je potvrdilo i samo Konkurencijsko vijeće, a i Sud BiH. Zakon o konkurenciji drugačije reguliše tu materiju nego pravo Evropske unije, a ova specifičnost se vidi iz člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji koji propisuje da se zakon primjenjuje na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište. Iz ovoga je vidljivo da je Zakon o konkurenciji htio da Konkurencijskom vijeću prenese šira ovlaštenja nego ona koja postoje u pravu Evropske unije, s obzirom da se Zakon o konkurenciji odnosi i na lica koja mogu uticati na tržište (sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju), bez obzira da li se bave ekonomskom aktivnošću na navedenom tržištu.
 - Tumačenje Zakona o konkurenciji ne može biti ograničeno pravilima konkurencije Evropske unije, koja se odnose na javna tijela, s obzirom na specifičnosti Zakona o konkurenciji. Nesumnjivo je da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na Vladu HNK kao javni organ u skladu sa članom 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, ali i sa njim povezanim članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji, koji izričito propisuje da se odredbe Zakona o konkurenciji primjenjuju na javne organe. Primjer za ovo su Rješenja Konkurencijskog vijeća broj: 06-26-3-40-96-II/14 od 23.01.2020. godine (Sanasa protiv Federalnog ministarstva zdravstva) i broj: 04-26-3-019-88-II/16 od 12.03.2021. godine (Privatne zdravstvene ustanove protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo).
 - Podnosilac zahtjeva ne tvrdi da Vlada HNK ne smije donositi pozitivne (esencijalne) liste lijekova ili da nema ovlaštenja za isto, međutim prilikom vršenja tih ovlaštenja, Vlada HNK mora poštovati i odredbe Zakona o konkurenciji, kako ne bi dovela određene privredne subjekte u neravnopravan položaj. Primjer za ovo je Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: UP-03-26-3-038-71/19 od 13.01.2021. godine (Multi Lab protiv Vlade FBiH i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva), u vezi sa poticajima za veterinarstvo, gdje je Konkurencijsko vijeće našlo da su Vlada FBiH i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva privredni subjekti u smislu člana 2. stav (2) Zakona o konkurenciji, te da postoji zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. Ovo je dugogodišnja utvrđena i nesporna praksa Suda BiH koja je potvrđena u presudi broj: S1 3 U 031711 19 od 10.12.2020. godine (Novartis protiv Federalnog ministarstva zdravstva).
 - Presuda Suda pravde Evropske unije od 11.06.2020. godine u slučaju Commission v Dôvera zdravotná poisťovňa a. s. (spojeni predmeti C-262/18 P i C-271/18 P), na koji se poziva Vlada HNK je irelevantan i neprimjenjiv, jer Zakon o konkurenciji izričito daje ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji i na javne organe kada vrše javna ovlaštenja. Također, citirana presuda je potuno irelevantna i iz razloga što ista ima potpuno drugačiji pravni i činjenični osnov, s obzirom da se ne tiče prava konkurencije, nego pitanja postojanja državne pomoći. Podnosilac zahtjeva naglašava da se predmetni postupak tiče postojanja zabranjenog sporazuma u smislu Zakona o konkurenciji, a ne postojanja nedozvoljene državne pomoći. Pored toga, činjenično stanje u navedenom slučaju je potpuno drugačije, jer se predmetni postupak protiv Vlade HNK ne tiče bilo kakvih obaveza ili statusa Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, te se ne tiče načina prikupljanja doprinosa ili ostvarivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu ili Federaciji Bosne i Hercegovine. Podnosilac zahtjeva ni na koji način ne osporava i ne dovodi u pitanje sistem zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu ili Federaciji Bosne i Hercegovine, niti princip solidarnosti na kojem se on temelji, jer je to nesporno, ali to nije predmet ovog postupka.
 - Presuda Suda pravde Evropske unije od 11.06.2020. godine u slučaju Commission v Dôvera zdravotná poisťovňa a. s. (spojeni predmeti C-262/18 P i C-271/18 P), na koji se poziva Vlada HNK je irelevantan i neprimjenjiv, jer Zakon o konkurenciji izričito daje ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji i na javne organe kada vrše javna ovlaštenja. Također, citirana presuda je potuno irelevantna i iz razloga što ista ima potpuno drugačiji pravni i činjenični osnov, s obzirom da se ne tiče prava konkurencije, nego pitanja postojanja državne pomoći. Podnosilac zahtjeva naglašava da se predmetni postupak tiče postojanja zabranjenog sporazuma u smislu Zakona o konkurenciji, a ne postojanja nedozvoljene državne pomoći. Pored toga, činjenično stanje u navedenom slučaju je potpuno drugačije, jer se predmetni postupak protiv Vlade HNK ne tiče bilo kakvih obaveza ili statusa Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, te se ne tiče načina prikupljanja doprinosa ili ostvarivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu ili Federaciji Bosne i Hercegovine. Podnosilac zahtjeva ni na koji način ne osporava i ne dovodi u pitanje sistem zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu ili Federaciji Bosne i Hercegovine, niti princip solidarnosti na kojem se on temelji, jer je to nesporno, ali to nije predmet ovog postupka.
 - Bez obzira na to koliko je lijekova i kojih proizvođača uvršteno na novu Pozitivnu listu lijekova HNK, to ne utiče na sistem zdravstvenog osiguranja, te ne predstavlja veće troškove za Zavod zdravstvenog osiguranja HNK, s obzirom da svi lijekovi iste kategorije na pozitivnim listama lijekova imaju iste cijene. Dakle, bez obzira da li na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK bio jedan ili više lijekova situacija za Zavod zdravstvenog osiguranja HNK je identična.
 - Nesumnjivo je da je Vlada HNK onemogućila određene strane proizvođače lijekova da pod jednakim uslovima učestvuju na tržištu, i da su njihovi lijekovi de facto uklonjeni sa tržišta jer bi njih osiguranici morali sami plaćati,

dok druge lijekove (prvenstveno domaćih proizvođača) mogu dobiti besplatno, te Vlada HNK iznosi neosnovane i tendenciozne izjave da je svrha postupka da se obezbijedi privilegovan položaj stranim proizvođačima lijekova. Vlada HNK nema pravo da favorizira domaće proizvođače lijekova, što je Vlada HNK izričito priznala da čini, pa čak ni radi navodnog cilja ostvarivanja sigurnosti snabdijevanja lijekovima pod povoljnim uslovima.

- Iz same činjenice da za određene lijekove Zavod zdravstvenog osiguranja HNK snosi troškove, a da ne snosi za druge lijekove iste kategorije (ATC grupe), koji se koriste za liječenje istih vrsta stanja, i koji su uredno registrovani za promet u BiH, nesporno proizilazi da ti lijekovi nemaju isti položaj i uslove na tržištu, te da je proizvođačima za takve lijekova potpuno onemogućen pristup relevantnom tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Da bi zaista postojala pravična konkurencija i jednaki uslovi na tržištu, za onu vrstu lijekova (generički naziv lijeka) koja se stavlja na pozitivnu/esencijalnu listu, na listi moraju biti prihvaćeni svi lijekovi te vrste (tog generičkog naziva - ATC grupe) koji su registrovani na teritoriji Bosne i Hercegovine kod ALMBIH, posebno uzimajući u obzir da lijekovi koji se nalaze na pozitivnoj (esencijalnoj) listi imaju istu cijenu.
- Netačni su navodi Vlade HNK da strani proizvođači lijekova imaju dominantan položaj, a da domaći proizvođači imaju minoran tržišni udio. Nesporno je da strani proizvođači generalno imaju veću prodaju lijekova u BiH od domaćih proizvođača, međutim to je potpuno logično i očekivano, s obzirom na obim proizvodnje lijekova koji imaju strani proizvođači u odnosu na domaće proizvođače i puno veći broj stranih proizvođača lijekova. Domaći proizvođači lijekova uopće ne proizvode lijekove u velikom broju kategorija (ATC grupa), pa je logično da strani proizvođači lijekova imaju mnogo veću prodaju lijekova od domaćih proizvođača lijekova u ukupnim iznosima. Međutim, domaći proizvođači, ukoliko nude svoje lijekove u određenoj kategoriji (ATC grupi) lijekova mogu imati mnogo veći udio za tu vrstu lijekova u odnosu na strane proizvođače. Ovo je vidljivo iz primjera za grupu lijekova (..)**, gdje i domaći i strani proizvođači nude svoje lijekove, gdje su u prodaji te vrste lijekova u 2020. godini domaći proizvođači imali 79% tržišnog udjela.
- Postupanje Vlade HNK predstavlja teško ograničenje konkurencije, koje je samo po sebi nezakonito, bez obzira na praktične posljedice tog ograničenja, te u tom smislu Podnosilac zahtjeva nema potrebe dokazivati efekte ili posljedice takvog ograničenja konkurencije. Ovo je ustaljena praksa Evropske unije (slučaj Evropskog suda Pravde C-228/18 Gazdasági Versenyhivatal v Budapest Bank Nyrt. and Others), koja je prihvaćena i od strane Konkurencijskog vijeća. U predmetnom slučaju Vlada HNK direktno ograničava relevantno tržište, na način što dozvoljava prodaju na relevantnom tržištu određenim lijekovima (domaćih proizvođača), a ne dozvoljava prodaju drugih lijekova (stranih proizvođača), koji su u direktnom takmičenju. Primjer za ovo na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK je lijek (jedan generički naziv lijeka) (..)**, gdje je izbor smanjen sa 10 lijekova i 9 proizvođača, na samo 3 lijeka i 3 proizvođača i to isključivo domaćih proizvođača lijekova (..)**.
- Lijekove koji se ne nalaze novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK pacijenti moraju sami platiti, a s obzirom na činjenicu da neki od ovih lijekova mogu biti veoma skupi i da ih

ljekari u tom slučaju neće propisivati, prodaja tih lijekova će drastično opasti ili potpuno nestati.

- Izbacivanje određenih lijekova stranih proizvođača sa pozitivne (esencijalne) liste lijekova ima negativan uticaj na pacijente, jer smanjuje mogućnost izbora lijekova koje ljekar može propisati i koje pacijent može dobiti besplatno na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK. Što znači da pacijent nema mogućnost promjene lijeka ako mu je to potrebno. U interesu je potrošača (pacijenata) da na pozitivnoj (esencijalnoj) listi lijekova ima što veći broj lijekova, tako da bi postupajući ljekar mogao pacijentu propisati lijek koji najbolje odgovara njegovom konkretnom stanju (iako se radi o lijekovima iste kategorije mogu postojati razlike u načinu proizvodnje, sporednim supstancama koje se koriste itd, radi čega pacijent može negativno reagovati na lijek, ali da mu odgovara drugi lijek iste - ATC grupe).
- Podnosilac zahtjeva smatra da je radi boljeg razumijevanja potrebno dodatno pojasniti način funkcionisanja pozitivnih (esencijalnih) listi lijekova. Pozitivne (esencijalne) liste lijekova se u pravilu dijele na A i B liste, gdje se na A listu stavljaju lijekovi ključni za zdravlje pacijenata, i gdje zavod zdravstvenog osiguranja snosi 100% cijenu lijekova, dok se na B listi nalaze lijekovi gdje zavod zdravstvenog osiguranja snosi samo dio troškova. Lijekove koji nisu na A i B listi pacijent mora u cijelosti platiti sam. Predmetni Zahtjev se odnosi novu Pozitivnu listu lijekova HNK, koja je A pozitivna (esencijalna) lista. Pozitivne (esencijalne) liste se prvo donose na nivou Federacije BiH, čija je svrha da odredi za koju kategoriju (vrstu) lijekova će zavodi zdravstvenog osiguranja snositi troškove, a ne za koje konkretne lijekove i proizvođače. Na osnovu federalne pozitivne (esencijalne) liste lijekova kantoni prave svoje pozitivne (esencijalne) liste, koje ne smiju obuhvatati manje kategorija lijekova od federalne, ali mogu obuhvatati više kategorija lijekova, ako kanton to može finansirati. Proizvođači ili zastupnici i distributeri lijekova potom prijavljuju svoje lijekove na pozitivne liste kantona u skladu sa odredbama Pravilnika o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, koji ni jednom riječju ne omogućava izostavljanje ili skidanje lijekova stranih proizvođača sa pozitivne (esencijalne) liste kantona, radi favorizovanja domaćih proizvođača.
- Svi lijekovi određene kategorije (ATC grupe) koji su registrovani kod ALMBIH i imaju dozvolu za stavljanje na tržište se smatraju sigurnim i kvalitetnim za korištenje, što znači da su međusobno zamjenjivi i međusobni konkurenti. Također, svi lijekovi koje je Podnosilac zahtjeva naveo u svom Zahtjevu da su izostavljeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNK su uredno registrovani i imaju dozvolu ALMBIH za stavljanje na tržište, te ispunjavaju sve uslove Pravilnika za uvrštavanje na novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Bitno je naglasiti da svi lijekovi iz određene kategorije (ATC grupe) lijekova kada se uvrste na pozitivnu listu lijekova imaju identičnu cijenu koju snosi zavod zdravstvenog osiguranja. Ovo iz razloga što nadležni zavod zdravstvenog osiguranja odredi maksimalne cijene koje se plaćaju za određenu kategoriju lijeka, te distributer/proizvođač lijeka prilikom podnošenja prijave za uvrštavanje lijeka na listu mora dati izjavu da pristaje na tu cijenu lijeka. Lijekovi na pozitivnoj listi lijekova određene kategorije, iste količine ili jačine lijeka, moraju imati identične cijene, što je definisano Odlukom o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo takođe znači da zavod zdravstvenog osiguranja nema povećanja troškova ako je veći broj lijekova na pozitivnoj (esencijalnoj) listi.

4. Usmena rasprava

Konkurencijsko vijeće je nakon analize činjeničnog stanja koje su mu predočile stranke u postupku odlučilo da je radi boljeg sagledavanja stvari koja je predmet postupka potrebno održavanje usmene rasprave, što je i obaveza kada se radi o strankama sa suprotnim interesima, u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona o konkurenciji.

Shodno tome, Konkurencijsko vijeće zakazalo je održavanje usmene rasprave za dan 31.03.2022. godine u 12 časova u prostorijama Konkurencijskog vijeća u Sarajevu, te pozvalo stranke u postupku da joj prisustvuju.

Podnosilac zahtjeva pozvan je na usmenu raspravu aktom broj: UP-03-26-3-033-25/21 od 15.03.2022. godine, dok je Protivnoj strani, aktom broj: UP-03-26-3-033-26/21 od 15.03.2022. godine, pored poziva na usmenu raspravu dostavljeno i izjašnjenje Podnosioca zahtjeva na Zahtjev i Zaključak.

Konkurencijsko vijeće je u međuvremenu, dana 25.03.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-28/21, zaprimilo podnesak Protivne strane kojim je tražena odgoda, odnosno promjena termina održavanja usmene rasprave.

S obzirom da se radilo opravdanom zahtjevu Protivne strane, Konkurencijsko vijeće je odobrilo promjenu termina održavanja usmene rasprave za 31.03.2022. godine u 13.45 časova, o čemu je Podnosilac zahtjeva obavješten aktom broj: UP-03-26-3-033-29/21 od 28.03.2022. godine, a Protivna strana aktom broj: UP-03-26-3-033-30/21 od 28.03.2022. godine.

Usmena rasprava održana je u zakazanom terminu u prostorijama Konkurencijskog vijeća, a istoj su pored voditelja postupka od strane Konkurencijskog vijeća prisustvovala stranke u postupku i zainteresovana javnost.

Usmenoj raspravi za Podnosioca zahtjeva prisustvovali su punomoćnik advokat Zlatan Balta i direktor privrednog subjekta "UNIFARM" Sabit Omić, za Protivnu stranu punomoćnik advokat Džemil Sabrihafizović i u svojstvu javnosti Sanin Pešto, po punomoći privrednog subjekta "Zentiva Pharma" d.o.o.

Navodi Protivne strane dati na usmenoj raspravi u bitnom se odnose na sljedeće:

- Protivna strana svoje izlaganje zasniva na istim stavovima i pitanjima koje je dala u svom odgovoru na Zaključak, a to su: legitimacija Podnosioca zahtjeva, pitanje da li je odluka o pozitivnoj listi zabranjeni sporazum, tržišni položaj stranih proizvođača lijekova i tvrdnje o favoriziranju domaće proizvodnje.
- Protivna strana ostaje kod toga da Podnosilac zahtjeva u predmetnom postupku nema aktivnu legitimaciju iz razloga što on nije proizvođač lijekova, nego je distributer koji i sam ističe da novom Pozitivnom listom lijekova HNK nije diskriminisan, niti je spriječen da prodaje lijekove.
- U konkretnom slučaju Odluka se ne može smatrati zabranjenim sporazumom načelno se referirajući na sudsku praksu Evropske unije (navodi se odluka Evropskog suda u spojenim predmetima C-262/18P i C-271/18P), kao i na pravna stanovišta Evropske komisije, koja potvrđuju da, naročito u slučajevima zdravstvenog i socijalnog osiguranja, ne postoje uslovi da se državni organ tretira kao privredni subjekt i da se njegovi akti smatraju zabranjenim sporazumom. Kao bitna činjenica za navedenu tvrdnju navodi se činjenica da sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja nisu budžetska sredstva, za šta se kao dokaz prilaže akt Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK broj: 0101-45-16-2-2-07172/22 od 30.03.2022. godine, kojim se potvrđuje da se troškovi lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama temeljem pozitivne liste u cijelosti finansiraju iz prikupljenih sredstava po osnovu uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje.

- Protivna strana smatra da je neosnovano, osiguranike koji koriste lijekove koji se izdaju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja, tretirati kao potrošače, jer se suštinski razlikuje zaštita prava potrošača u odnosu na zaštitu prava na zdravlje pacijenata korisnika obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- Relevantni su podaci da se među lijekovima proizvođača koje zastupa privredni subjekt "UNIFARM", a koji nisu uvršteni na novu Pozitivnu listu, nalazi sedam lijekova za koje je u cijeloj 2020. godini izdato od pet do 20 recepata. Sa medicinskog stanovišta neuvršavanje takvih lijekova na listu lijekova je opravdano i razumno, jer ne postoje odgovarajuća iskustva u terapijskoj primjeni, uključujući i iskustvo odnosno podatke o neželjenim pojavama takvih lijekova. Pored toga, važno je imati u vidu i rast troškova apoteke koje su prema odredbama člana 25. Zakona o apotekarskoj djelatnosti (Službene novine Federacije BiH, br. 40/10) obavezne osigurati određenu zalihu esencijalnih lijekova sa pozitivne liste, a u slučaju isteka roka obavezni su osigurati uništavanje takvih lijekova, što može predstavljati značajan trošak za apoteke.
- Protivna strana smatra da pozitivne liste lijekova ne podliježu pravilima konkurencije, ali da to ne znači da uopšte ne podliježu kontroli zakonitosti putem primjene specifičnih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, čiju primjenu nadziru nadležno državno i federalno ministarstvo zdravstva, te mogu biti predmetom upravnih, sudskih i drugih postupaka, kao što je postupak pred Vijećem za državnu pomoć BiH. Ovo potvrđuju i konkretni postupci koje je u vezi s tim pokrenuo Podnosilac zahtjeva, kao što je tužba pred Kantonalnim sudom u Sarajevu sa zahtjevom za poništenje Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Kantona Sarajevo i akt Vijeća za državnu pomoć BiH koji je pokrenut radi ispitivanja da li je donošenjem pozitivne liste povrijeđen Zakon o sistemu državne pomoći u BiH.
- Vežano za tržišni položaj stranih proizvođača lijekova, za koji Podnosilac zahtjeva kaže da se odlukama Vlade HNK dovode u nepovoljan položaj, konkretni podaci pokazuju da je za tržište lijekova u BiH, Federaciji BiH i u HNK, karakteristična ekstremna dominacija stranih proizvođača lijekova. Prema podacima na tržištima generičkih lijekova zemalja okruženja, i to Republike Hrvatske i Slovenije, koje kao članice EU svakako striktno primjenjuju pravila konkurencijskog prava, domaći proizvođači u Hrvatskoj učestvuju sa udjelom od preko 50%, a u Sloveniji sa udjelom preko 60%, dok u BiH na tržištu generičkih lijekova domaći proizvođači učestvuju sa 35%. Navedeni podaci su samo jedan od pokazatelja o neosnovanosti tvrdnji podnosioca zahtjeva o ugroženosti stranih proizvođača lijekova na tržištu lijekova u BiH, odnosno u HNK.
- Tvrdnje Podnosioca zahtjeva o favoriziranju domaće proizvodnje, kojima se nastoji stvoriti uvjerenje da se putem pozitivne liste favorizuju domaći proizvođači lijekova i da to narušava konkurenciju na tržištu lijekova HNK i šire, nisu osnovane. Takvom dojmu ponekad doprinose i lokalni dužnosnici tvrdeći da su donošenjem pozitivne liste podsticali domaću proizvodnju lijekova. Takvim tvrdnjama pokušavaju ostvariti neku sopstvenu političku promociju. Da su tvrdnje o favoriziranju domaće proizvodnje neosnovane pokazuju podaci o učešću domaćih i stranih proizvođača na tržištu lijekova na svim nivoima od kantona do države, gdje iz podataka proizlazi da je drastično dominantan položaj stranih proizvođača lijekova, koji su na nivou BiH u 2020. godini ostvarili 82,83 % učešća na domaćem tržištu lijekova, a u Federaciji BiH 81,10% (izvor: IMS-IQVIA). Takođe, slični podaci su i u HNK za 2021. godinu, dakle u vrijeme

- primjenjivanja nove Pozitivne liste lijekova HNK, gdje se od ukupne vrijednosti lijekova sa pozitivne liste čija je nabavka finansirana iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja 32,95% odnosilo na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova.
- Na pitanje voditelja postupka da li je Vlada HNK podnosila Konkurencijskom vijeću zahtjev za davanje mišljenja na nacrt i prijedlog Odluke zbog koje se vodi predmetni postupak, Protivna strana nije dala odgovor, navodeći da nema tu informaciju, pa je voditelj postupka tražio da se ta informacija naknadno dostavi.
 - Protivna strana se na pitanje voditelja postupka da li se slaže sa određenjem relevantnog tržišta koje je predložio Podnosilac zahtjeva izjasnila kontradiktorno, izjavljujući da smatra da je relevantno tržište predmetnog postupka cjelokupno područje kantona i svi lijekovi koji se na njemu prodaju, dakle svi lijekovi, a ne samo oni sa liste, te istovremeno izjavljujući da donošenje Odluke nije ekonomska aktivnost i da za nju ne postoji relevantno tržište. Navodi Podnosioca zahtjeva dati na usmenoj raspravi u bitnom se odnose na sljedeće:
 - Podnosilac zahtjeva se izjasnio da ostaje pri dosadašnjim pisanim podnescima i Zahtjevu.
 - Također se izjasnio da nema pitanja za Protivnu stranu, s obzirom da smatra da je iz materijalnih dokaza i dostavljenih dokumenata nesporno da Odluka narušava odredbe člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, jer diskriminira strane proizvođače lijekova, a favorizira domaće proizvođače lijekova.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da je po istom činjeničnom i pravnom osnovu već pokrenuo dva druga postupka pred Konkurencijskim vijećem, i to protiv Vlade Kantona Sarajevo i vlade Kantona 10, te da će uskoro pokrenuti postupak i protiv vlade Unsko-sanskog kantona, koja je donijela sličnu odluku i smatra da bi svi predmeti trebali biti odlučeni na sličan način, jer se manje više radi o identičnim postupcima.
 - Navodi Protivne strane vezani za dominaciju stranih proizvođača lijekova odnose se u globalu na prodaju lijekova, ali ono što je Vlada HNK priznala je da na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK strani i domaći proizvođači lijekova nemaju isti status, jer se sa liste izbacuju strani proizvođači lijekova, a favoriziraju domaći proizvođači lijekova. Zabrana diskriminacije stranih proizvoda je jedan od temelja prava EU, pa Podnosilac zahtjeva smatra neosnovanim da se Vlada HNK poziva na pravo EU, kako bi opravdala diskriminaciju proizvođača iz EU, tvrdeći da se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje na novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
 - Pozitivna lista lijekova HNK je donesena bez ikakvog poziva da se dostavi aplikacija za uvrštavanje lijekova na listu, čime je Podnosilac zahtjeva isključen sa liste bez ikakvih kriterijuma, ostajući na listi samo u onim slučajevima gdje nema domaćih proizvođača.
 - Na pitanje voditelja postupka Podnosiocu zahtjeva zašto se nije obratio i pokrenuo postupak pred organom nadležnim za provođenje Zakona o lijekovima, isti je potvrdio da je pokrenuo više postupaka i to upravni spor zbog kršenja Zakona o lijekovima, postupak zbog kršenja Zakona o sistemu državne pomoći u BiH i postupak zbog kršenja Zakona o konkurenciji.
 - Podnosilac zahtjeva se na pitanje voditelja postupka o tome ko je zaključio zabranjeni sporazum koji se utvrđuje u predmetnom postupku, odnosno ko su druge strane u sporazumu pored Vlade HNK, ostao pri tvrdnji iz Zahtjeva

- da smatra da sporazum može biti jednostrani akt i da je to u skladu sa ranijom praksom Konkurencijskog vijeća.
- Praksa koju je Protivna strana navela, vezano za princip solidarnosti i prikupljanje sredstava u fondove zdravstvenog osiguranja, nije relevantna za ovaj postupak, jer se ovaj postupak uopšte ne dotiče fondova zdravstvenog osiguranja, niti uplate u iste, nego se postupak isključivo tiče konkurencije između proizvođača lijekova, gdje stranim proizvođačima lijekova nije omogućen ravnopravan pristup tržištu.
 - Dajući odgovor na pitanje voditelja postupka o mogućem postojanju barijera na relevantnom tržištu, Podnosilac zahtjeva se izjasnjava da je procijenio da relevantno tržište predstavlja prodaja lijekova koji se propisu na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK i da na tržištu ovih esencijalnih lijekova postoji barijera, jer stranih proizvođača ima samo u jednom dijelu tržišta, a da im je de facto zabranjen ulazak na dio tržišta gdje su domaći proizvođači. Podnosilac zahtjeva navodi da se fokusirao na generičke lijekove, to jest lijekove koje zastupa privredni subjekt "UNIFARM", navodeći da na listi ima stranih generičkih lijekova, ali samo tamo gdje nema domaćih proizvođača.
 - Na pitanje voditelja postupka da li postoji propis kojim je određeno koliko kojih proizvođača treba biti na esencijalnoj listi lijekova, Podnosilac zahtjeva je odgovorio da ne postoji, ali da bi kako je to bilo prije, trebali biti uvršteni svi lijekovi koji imaju dozvolu za promet, smatrajući da je barijera u tome što se onemogućava da se ti lijekovi stave na listu.
- Na kraju usmene rasprave voditelj postupka je upoznao stranke na mogućnost podnošenja zahtjeva za naknadu troškova postupka, u skladu sa članom 105. stav (4) Zakona o upravnom postupku, kao i posljedicu nepravovremenog podnošenja takvog zahtjeva, te dao rok od deset dana da dostave sva izjašnjenja, odgovore i dokumentaciju koji su traženi od njih tokom usmene rasprave.

5. Postupak nakon usmene rasprave

Nakon usmene rasprave stranke u postupku su dostavile podneske kojim dostavljaju svoja izjašnjenja, odgovore i dokumentaciju vezanu za usmenu raspravu.

Podnosilac zahtjeva dostavio je Konkurencijskom vijeću podnesak, zaprimljen dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, kojim dostavlja dodatne podatke zahtjevano na usmenoj raspravi, kao i dodatno izjašnjenje na navode Vlade HNK i navode voditelja postupka sa usmene rasprave.

Navodi Podnosioca zahtjeva dati u pomenutom podnesku većinom se zasnivaju na ranije iznijetim stavovima, sa nekoliko drugačijih alternativnih stavova, prvenstveno vezanih za neka pitanja i konstatacije Konkurencijskog vijeća koje su iznesene na usmenoj raspravi i u bitnom se odnose na sljedeće:

- Podnosilac zahtjeva na određene navode voditelja postupka date na usmenoj raspravi ponovno iznosi svoje mišljenje da jednostrani akti (pravilnici, odluke i drugi akti) mogu predstavljati sporazume u smislu člana 4. Zakona o konkurenciji, te da smatra da relevantno tržište ne predstavlja zakonski ograničeno tržište, jer Zakon o lijekovima ne obavezuje Vladu HNK da ograniči broj lijekova na kantonalnoj pozitivnoj/esencijalnoj listi, nego Vlada HNK to radi svojom vlastiom voljom.
- Na pitanje voditelja postupka postavljeno na usmenoj raspravi vezano za efekte, odnosno posljedice donošenja nove Pozitivna lista lijekova HNK na konkurenciju, Podnosilac zahtjeva navodi da je to smanjenje ili potpuno uklanjanje konkurencije domaćim proizvođačima lijekova, čime se poboljšava njihov položaj na teret stranih proizvođača lijekova. Prilikom razmatranja posljedica po

- konkurenciju, Podnosilac zahtjeva smatra da se moraju u obzir uzeti cjelokupne posljedice na konkurenciju na tržištu, a ne samo posljedice po Podnosioca zahtjeva, navodeći da su prema njegovim saznanjima postupke pred Konkurencijskim vijećem pokrenuli i strani proizvođači lijekova, "Krka" d.d. Novo Mesto, Slovenija, te "Pliva" d.o.o. Zagreb, Hrvatska. Ovakve navode Podnosilac zahtjeva potkrepljuje tabelama sa svojim procjenama, koje je Konkurencijskom vijeću ranije dostavio u svom odgovoru od 23.09.2021. godine. Prema tim podacima, nesumnjivo je da postoje negativne posljedice na konkurenciju na relevantnom tržištu jer se u 58 kategorija (ATC grupa) lijekova novom Pozitivnom listom lijekova HNK značajno smanjuje izbor i raznolikost dostupnih proizvoda za pacijente (potrošače).
- Podnosilac zahtjeva navodi da je nova Pozitivna lista lijekova HNK imala posljedice na privredni subjekt "UNIFARM", tako što je značajno opala prodaja (..)** lijeka koje isti zastupa, a koji su izbačeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNK. Poređenjem prodaje navedena 34 lijeka u periodu januar i februar 2022. godine te januar i februar 2021. godine, ukupna prodaja lijekova u januaru i februaru 2022. godine je bila značajno manja nego u januaru i februaru 2021. godine. Ukupna prodaja lijekova koje Podnosilac zahtjeva zastupa u HNK (preko esencijalne liste i van esencijalne liste) značajno je opala i za samo dva mjeseca 2022. godine (januar i februar) umanjena je za (..)**, a procjena je da to na godišnjem nivou iznosi (..)**.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da je šteta i negativne posljedice mnogo veća jer se ne odnosi samo na finansijske posljedice, s obzirom da se veliki broj lijekova potpuno izbacuje sa relevantnog tržišta. Na ovaj način Podnosilac zahtjeva je onemogućen da konkuriše drugim lijekovima na relevantnom tržištu, te je onemogućen da podstiče i razvija prodaju tih lijekova koji su izbačeni, te da u budućnosti potencijalno poveća i unaprijedi njihovu prodaju i tržišno učešće.
 - Podnosilac zahtjeva komentarišući navode Protivne strane vezano za njeno određenje relevantnog tržišta, uprkos navodima koje je dao na usmenoj raspravi, ponovno iznosi svoj stav da smatra da je relevantno tržište predmetnog postupka uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Ovakvo određenje relevantnog tržišta je prema njemu u skladu sa praksom Konkurencijskog vijeća.
 - Svi lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva, a koji su izostavljeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNK ispunjavaju sve kriterije iz člana 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH i prema Podnosiocu zahtjeva isti bi morali bi biti uvršteni na novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Podnosilac zahtjeva, takođe navodi da zaštita domaćih proizvođača, te ni jedan drugi eventualni uslov po osnovu kojeg je Vlada HNK donijela novu Pozitivnu listu lijekova HNK, se ne nalazi u Zakonu o lijekovima niti u Pravilniku o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH.
 - Podnosilac zahtjeva ističe da je teret dokazivanja opravdanosti svih ograničenja konkurencije na onome ko ograničava konkurenciju, a to je Vlada HNK. Pri tom Vlada HNK ničim nije dokazala da su ograničenja konkurencije koje je uvela na relevantnom tržištu opravdana, niti iz bilo kojih razloga (ciljeva), niti da su mjere proporcionalne takvom cilju. Za potrošače (pacijente) i njihove interese je bolje da imaju što veći izbor lijekova koji im se mogu propisati sa pozitivne/esencijalne liste lijekova, a Vlada HNK im ograničava takav izbor, čime sprečava, ograničava i/ili narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu.
 - Ako se u predmetnom slučaju radi o monopsonskom tržištu, koje označava tržišno stanje kada određeni proizvod potražuje samo jedan kupac, Vlada HNK se ne može ponašati kako želi, nego je obavezna da poštuje odredbe Zakona o konkurenciji, te je zbog svog dominantnog položaja na kupovnoj strani pod većom obavezom da poštuje pravila konkurencije na tržištu. Ovo se posebno odnosi na postupanje javnih organa, koji svojim jednostranim aktima (pravilnicima, odlukama) mogu naročito ozbiljno da utiču na tržište, radi čega je još bitnije da u svom postupanju uvijek poštuju načela pravične konkurencije. U predmetnom slučaju se ne radi o klasičnom monopsonskom tržištu, kod kojeg kupac vrši izbor proizvoda koje će kupiti za svoje potrebe, s obzirom da u predmetnom slučaju Zavod zdravstvenog osiguranja HNK nije taj koji vrši izbor proizvoda koje će koristiti korisnici, nego izbor vrše ljekari i pacijenti, a Zavod zdravstvenog osiguranja HNK samo vrši plaćanje lijekova koje oni izaberu. Pri tome Zavod zdravstvenog osiguranja HNK vrši samo plaćanje tih lijekova, dok izbor lijekova koji će se staviti na listu vrši Vlada HNK.
 - Podnosilac zahtjeva i dalje smatra da postupanje Vlade HNK predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. Zakona o konkurenciji, međutim ako Konkurencijsko vijeće smatra da to nije slučaj, Podnosilac zahtjeva ističe da se koristeći navedenu argumentaciju može tumačiti da postoji zloupotreba dominantnog položaja Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, odnosno Vlade HNK, koja određuje koji lijekovi će biti uvršteni na listu. Ovakvo postupanje Vlade HNK onda nesumnjivo predstavlja zloupotrebu dominantnog položaja, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, jer Vlada HNK ograničava tržište na štetu potrošača i/ili primjenjuje različite uslove za istu ili različitu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj, s obzirom da Vlada HNK ograničava tržište kako bi favorizovala domaće proizvođače lijekova na štetu stranih proizvođača lijekova.
 - Prema Podnosiocu zahtjeva, Konkurencijsko vijeće prilikom vršenja svojih nadležnosti primjenjuje i tumači i druge propise kako bi utvrdio postojanje povrede Zakona o konkurenciji. U skladu s tim, Konkurencijsko vijeće ima ovlaštenja primjenjivati i tumačiti Zakon o lijekovima i relevantne podzakonske akte prilikom utvrđivanja da li je došlo do povrede Zakona o konkurenciji. U predmetnom slučaju Vlada HNK je ograničila broj lijekova, tj. izbacila određeni broj lijekova stranih proizvođača lijekova, bez ikakvog valjanog razloga i bez valjanih kriterija, s obzirom da nije primijenila ni jedan kriterij propisan Zakonom o lijekovima ili Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH. Jedini kriterij koji je Vlada HNK koristila jeste da se radi o stranim proizvođačima generičkih lijekova, koji predstavljaju konkurente domaćim proizvođačima lijekova, što je jedini razlog za donošenje ovakve nove Pozitivne liste lijekova HNK. Ni Zakon o lijekovima, ni Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, ne omogućavaju izbacivanje lijekova sa pozitivne/esencijalne liste samo jer se radi o lijekovima stranih proizvođača lijekova. Ne postoji ni jedan od uslova iz člana 9. stav (2) Zakon o lijekovima za izostavljanje lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva sa nove Pozitivne liste

- lijekova HNK, niti je Vlada HNK ponudila ikakve dokaze o tome.
- Vlada HNK je sa nove Pozitivne liste lijekova HNK u 58 kategorija (ATC grupa) izostavila veliki broj lijekova stranih proizvođača lijekova i na taj način favorizovala domaće proizvođače lijekova, te diskriminirala strane proizvođače lijekova. Da je cilj i posljedica da se sa nove Pozitivne liste lijekova HNK izbace strani proizvođači lijekova i njihovi generički proizvodi može se vidjeti iz odredbi člana 4. Odluke iz kojih proizilazi da će strani proizvođači lijekova koji nisu originatori biti uvršteni na listu samo tamo gdje ne predstavljaju konkurenciju domaćim proizvođačima lijekova. Ovo je potvrđeno u stavu (2) navedenog člana, koji propisuje da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije obavezno uvrštavaju na listu lijekova domaći proizvođači lijekova, dok se u stavu (3) osigurava da se konkurencija domaćim proizvođačima lijekova potpuno ukloni ili smanji. Podnosilac zahtjeva ističe da ovo nije u skladu sa članom 9. stav (3) Zakona o lijekovima, jer isti propisuje da se na kantonalnu pozitivnu/esencijalnu listu trebaju uvrstiti strani proizvođači lijekova uz domaće proizvođače i originatore, te ne propisuje da se isti uvrštavaju samo po potrebi ako nema dovoljno domaćih proizvođača lijekova i originatora, kako je to navedeno u Odluci.
 - Podnosilac zahtjeva se ne slaže sa navodima Protivne strane iznijetim na usmenoj raspravi da su lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva izostavljeni zbog nedovoljnog iskustva u terapijskoj primjeni, odnosno podataka o neželjenim dejstvima lijekova. Ovakvi navodi su prema njemu paušalni, neosnovani i neistiniti, jer vlada HNK nije ponudila ni jedan dokaz u vezi tih navoda. Podnosilac zahtjeva ističe da sa nove Pozitivne liste lijekova HNK nisu izbačeni samo lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva, nego i lijekovi mnogih drugih proizvođača lijekova, koji su imali i mnogo veću prodaju i potrošnju lijekova i koji su bili tržišni lideri u svojim kategorijama (ATC grupama) lijekova. Za takve lijekove se nikako ne može reći da ne postoji dovoljno iskustva u terapijskoj primjeni ili podataka o neželjenim posljedicama. Netačno je da se ne znaju neželjene pojave lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva, jer su sve moguće nuspojave dokumentovane u pratećoj dokumentaciji lijeka. Svi lijekovi koji imaju dozvolu ALMBIH su prošli relevantna ispitivanja i kontrole kvalitete, te su sigurni za korištenje od strane porošača (pacijenata), u protivnom može se pokrenuti procedura za oduzimanje dozvole na stavljanje lijeka na tržište.
 - Paušalni su i bez dokaza navodi Vlade HNK dati na usmenoj raspravi o isteku važenja lijekova i troškovima za apoteke, jer se ovo pitanje reguliše ugovorima između apoteka i distributera. Što se tiče Podnosioca zahtjeva, apotekama sa kojima saraduje omogućava se povrat lijekova uz povrat novca ili knjižno odobrenje, u skladu sa uslovima koji su određeni ugovorom sa apotekama, te u praksi do sada nije bilo značajnijih primjedbi apoteka u ovom pogledu. Podnosilac zahtjeva ističe da je očigledno da su ovi navodi Vlade HNK, neistiniti, jer do sada nisu nikada iznošeni i nikada nisu obrazloženi Podnosiocu zahtjeva.
 - Podnosilac zahtjeva smatra da su irelevantni navodi vlade HNK izneseni na usmenoj raspravi, prema kojima nije došlo da izbacivanja lijekova sa liste, nego do donošenja nove liste lijekova. Ovi navodi se tiču forme, a ne suštine postupanja Vlade HNK, koja je jedino bitna za konkurenciju. Nesporo je da predstavnik Vlade HNK na usmenoj raspravi nije osporio da Vlada HNK nije raspisala javni poziv za uvrštavanje lijekova na novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
- Vlada HNK je uzela prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNK, sa nje izbacila lijekove određenih stranih proizvođača lijekova, te takvu listu usvojila kao novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Dakle, bez obzira na formu postupanja Vlada HNK je sa nove Pozitivne liste lijekova de facto izbacila lijekove koje zastupa Podnosilac zahtjeva i lijekove drugih stranih proizvođača lijekova iz 58 kategorija (ATC grupa) lijekova, i to bez raspisivanja ikakvog javnog poziva.
- Vlada HNK se u svom izjašnjenju datom na usmenoj raspravi poziva na princip solidarnosti, za koji Podnosilac zahtjeva ističe da nije predmet ovog postupka. Predmetni postupak se ni na koji način ne tiče sistema solidarnosti i sistema zdravstvenog osiguranja, te usvajanjem zahtjeva Podnosioca zahtjeva neće doći do bilo kakve promjene za Zavod zdravstvenog osiguranja HNK (neće doći do smanjenja uplaćenih doprinosa, neće doći do povećanih troškova).
 - Navode Vlade HNK kako se Zavod zdravstvenog osiguranja HNK ne finansira iz budžeta, nego iz vlastitih sredstava, Podnosilac zahtjeva smatra irelevantnim, jer je nesporo da se Zavod zdravstvenog osiguranja HNK finansira iz obaveznih doprinosa za zdravstvo, međutim isto tako je nesporo da se radi o javnim sredstvima, s obzirom da se obavezno prikupljaju od svih zaposlenih u kantonu (i u FBiH).
 - Vlada HNK nije donijela nikakav upravni akt (nije donijela rješenje) kojim bi odlučila o stavljanju lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva na listu, iako su svi lijekovi ispunjavali uslove. Vlada HNK nije ponudila bilo kakav dokaz da neki od lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva ne ispunjava uslove za uvrštavanje na listu.
 - Prema navodima predstavnika Vlade HNK datim na usmenoj raspravi, sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja nisi namjenjena za podsticanje ni domaće ni strane proizvodnje lijekova, međutim postupanje Vlade HNK je suprotno tome, jer ona nesumnjivo koristi sredstva zdravstvenog osiguranja kako bi podsticala domaće proizvođače lijekova.
 - Podnosilac zahtjeva smatra da je pozivanje Vlade HNK na učešće domaćih lijekova u prodaji u Hrvatskoj i Sloveniji irelevantno, jer tamo ne postoji diskriminacija stranih proizvođača lijekova.
 - Kako Vlada HNK navodno štiti pravo izbora pacijentima/osiguranicima, vidi se iz primjera za kategoriju (ATC grupu) lijekova Amoksicilin+Klavulanska kiselina, izbor sa 10 lijekova i 9 različitih proizvođača, smanjuje na 3 lijeka od 3 različita proizvođača, od čega su dva domaća proizvođača (Bosnalijek i Hemofarm), pri čemu su sa liste izbačena dva vodeća lijeka, koji su u 2020. godini zajednički imali tržišno učešće od 69% i prodaju od preko 400.000 KM.
 - Podnosilac zahtjeva je uz predmetni podnesak dostavio zahtjev za naknadu troškova postupka. Isti obuhvata sedam radnji u postupku (šest podnesaka i jedno prisustvo usmenoj raspravi), te dvije administrativne takse (na Zahtjev i na Rješenje), u ukupnom iznosu od (..)** sa uračunatim PDV-om. Prema Podnosiocu zahtjeva navedeni troškovi su utvrđeni na osnovu vrijednosti spora od oko (..)**, što je okvirna šteta koju je Podnosilac zahtjeva pretrpio od dana 23.08.2021. godine pa do danas, radi izostavljanja lijekova koje zastupa sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.
- Konkurencijsko vijeće je od Protivne strane, dana 12.04.2022. godine pod brojem UP-03-26-3-033-34/21, zaprimilo podnesak kojim se daje izjašnjenje na pitanje voditelja postupka postavljeno na usmenoj raspravi, a koje se odnosi na razloge zbog kojih je Vlada HNK odustala od zahtjeva za pribavljanje mišljenja

Konkurencijskog vijeća na Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova.

Protivna strana je navedeno izjašnjenje dala na osnovu informacija dobijenih od strane Ministarstva zdravstva HNK, a u bitnom se odnosi na sljedeće:

- Vlada HNK je aktom broj: 06-02-33-2446/20 od 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova. Vlada HNK je zastala sa postupkom donošenja Liste, a s obzirom da do 20.01.2021. godine traženo mišljenje nije dostavljeno, Konkurencijskom vijeću je dostavljen akt kojim se povlači zahtjev za pribavljanje predmetnog mišljenja.
- Protivna strana kao razlog za povlačenje zahtjeva navodi potrebu da se radi usklađivanja Pozitivne liste lijekova HNK sa Federalnom listom lijekova navedena odluka donese u određenom roku i Vlada HNK više nije imala mogućnosti da odlaže donošenje odluke.
- Kao drugi razlog za povlačenje zahtjeva za davanje mišljenja, Protivna strana navodi da su joj u međuvremenu postale dostupne informacije o pravnim stanovištima Konkurencijskog vijeća i Suda BiH, a vezano za Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: 01-26-3-027-92-II/16 od 22.12.2020. godine. Konkurencijsko vijeće je navedenim rješenjem, u postupku po zahtjevu KRKA Farma d.o.o. Sarajevo i KRKA dd Slovenija da se utvrdi da Odluka o listi lijekova KS predstavlja zabranjeni sporazum iz člana 4. Zakona o konkurenciji, zauzeo pravno stanovište da takva odluka nema karakter zabranjenog sporazuma, pozivajući se pri tome na pravna shvatanja Suda BiH izražena u presudama Suda BiH broj: S1 3 U 024742 U2 od 05.04.2018. godine, broj: S1 U 024742 Uvp 2 od 10.10.2018. godine, broj: S1 3 U 022396 16 U od 30.08.2018. godine, broj: S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine i broj: S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.

U međuvremenu, Podnosilac zahtjeva je Konkurencijskom vijeću samoinicijativno dostavio podnesak, zaprimljen dana 18.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-35/21, kojim dostavlja Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 039880 21 U od 12.04.2022. godine.

Navedenim rješenjem odbačena je tužba za pokretanje upravnog spora, koju je Podnosilac zahtjeva podnio protiv nove Pozitivne liste lijekova Kantona Sarajevo, iz razloga što Kantonalni sud u Sarajevu smatra da Odluka o novoj Pozitivnoj listi lijekova Kantona Sarajevo, ne predstavlja upravni akt, odnosno da se ne radi o upravnoj stvari.

Podnosilac zahtjeva očekuje da će iste odgovore/odluke dobiti i od Kantonalnog suda u Mostaru i Kantonalnog suda u Livnu, pred kojima su podnesene tužbe za upravni spor protiv Vlade HNK, odnosno Vlade Kantona 10.

Navedeno rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu dostavljeno je iz razloga što Podnosilac zahtjeva smatra da u sudskom postupku ne može zaštititi svoja prava u vezi sa novom Pozitivnom listom lijekova HNK, nego da zaštitu svojih prava može ostvariti samo u predmetnom postupku pred Konkurencijskim vijećem.

6. Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja

Konkurencijsko vijeće je nakon usmene rasprave i dostave odgovora stranaka u postupku vezano za usmenu raspravu, ocijenio da se u predmetnom slučaju radi o osjetljivom tržištu i da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza potrebno pribaviti više relevantnih podataka i izvršiti dodatne analize, te je dana 19.05.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-36/21,

donio Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja, kojim je rok produžen za dodatna 3 (tri) mjeseca, u skladu sa članom 41. stav (2) Zakona o konkurenciji.

7. Prikupljanje dodatnih podataka

Konkurencijsko vijeće je radi utvrđivanja činjeničnog stanja u predmetnom postupku nastavilo sa prikupljanjem relevantnih podataka, prvenstveno podataka koji se odnose na domaće proizvođače lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK.

U skladu s tim, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-39/21 od 23.05.2022. godine od Protivne strane tražilo da dostavi podatke o ukupnom broju lijekova svakog domaćeg proizvođača koji se nalazio na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK i broju lijekova tih proizvođača koji se trenutno nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK.

Pored toga, navedenim aktom od Podnosioca zahtjeva je traženo da ako postoje lijekovi domaćih proizvođača koji su bili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, a koji su sa nje skinuti, odnosno koji se ne nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, dostavi spisak tih lijekova i razloge zbog kojih su skinuti.

Protivna strana, dostavila je tražene podatke podneskom zaprimljenim dana 30.05.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-40/21.

Podaci se odnose na šest domaćih proizvođača lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, sa brojem njihovih lijekova koji su se nalazili na prethodnoj i na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK.

Prema tim podacima privredni subjekt Hemofarm d.o.o Sarajevo na prethodnoj listi je imao 93 lijeka, a na novoj listi ima 97 lijekova, privredni subjekt Bosnalijek d.d. Sarajevo na prethodnoj listi je imao 90 lijekova, a na novoj listi ima 91 lijek, privredni subjekt Farmavita d.o.o Sarajevo na prethodnoj listi je imao 85 lijekova, a na novoj listi ima 88 lijekova, privredni subjekt Zada Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac na prethodnoj listi je imao 65 lijekova, a isti broj ima i na novoj listi, privredni subjekt Amsal d.o.o. Sarajevo na prethodnoj listi je imao 6 lijekova, a na novoj listi ima 12 lijekova i privredni subjekt Natura Pharm d.o.o Široki Brijeg, koji na prethodnoj listi nije imao lijekova, na novoj listi ima 2 lijeka.

Navedeni podaci u ukupnom zbiru iznose 339 lijekova koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK i 355 lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, što ukazuje na povećanje broja lijekova domaćih proizvođača na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK u odnosu na prethodnu za 16 lijekova.

Što se tiče podataka koji su traženi vezano za lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj i koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, Protivna strana se izjasnila da su na novu Pozitivnu listu lijekova HNK uvršteni svi lijekovi domaćih proizvođača koji su se nalazili i na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, jer postoji zakonska obaveza da se pored originatora na Pozitivnu listu uvrštavaju lijekovi domaćih proizvođača, ukoliko su aplicirali.

Također, Protivna strana navodi da sa prethodne Pozitivne liste lijekova HNK nije skidan ni jedan lijek domaćih proizvođača, jer nisu postojali zakonom utvrđeni razlozi za pokretanje i provođenje postupka za skidanje lijeka sa liste.

U međuvremenu, Podnosilac zahtjeva je Konkurencijskom vijeću samoinicijativno dostavio podnesak, zaprimljen dana 20.06.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-41/21, kojim se vezano za formiranje lista lijekova kantona, na uvid dostavlja akt Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine broj: 06-19-1127-1/22 od 10.05.2022. godine, te obavještava o promjeni punomoći za zastupanje privrednog subjekta "UNIFARM".

Navedenim aktom Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine daje se odgovor na obavještenje privrednog subjekta "UNIFARM" o kršenju međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine od strane Vlade Kantona Sarajevo, Vlade HNK i vlade kantona 10.

U odgovoru je navedeno da je ministarstvo izvršilo uvid u propise navedenih kantona, vezano za stavljanja i skidanja lijekova sa liste i da na osnovu toga, a sa aspekta relevantnog zakonodavstva u oblasti spoljne trgovine i investicija, te odredaba zaključenih međunarodnih ugovora, smatra da odredbe pojedinih propisa mogu imati elemente različitog tretmana domaćih i stranih proizvoda ili proizvođača, te količinskog ograničenja spoljnotrgovinskog prometa.

Pored pomenutog odgovora, navedenim podneskom dostavljena je i nova punomoć za zastupanje privrednog subjekta "UNIFARM" u predmetnom postupku, izdata dana 02.06.2022. godine advokatima Zlatanu Balti i Aidi Hamur, zaposlenim u Advokatskom društvu "LEGAL PARTNERS" d.o.o. Sarajevo, Zmaja od Bosne br. 12c, 71000 Sarajevo, kojom se opoziva ranije data punomoć od 28.07.2021. godine, izdata advokatima Nedžidi Salihović – Whalen i Zlatanu Balti, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo.

8. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te članova 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno geografsko tržište obuhvaća cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Kao relevantno tržište predmetnog postupka Podnosilac zahtjeva je u Zahtjevu predložio uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, dok se na usmenoj raspravi izjasnio da je to prodaja lijekova koji se propisuju na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK.

Podnosilac zahtjeva se nakon usmene rasprave, podneskom zaprimljenim dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, ponovno izjašnjava da smatra da je relevantno tržište predmetnog postupka uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim licima na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

Protivna strana se na usmenoj raspravi izjasnila da smatra da je relevantno tržište predmetnog postupka prodaja lijekova na cjelokupnom području Hercegovačko-neretvanskog kantona, dakle svih lijekova, a ne samo lijekova sa liste, pri tom iznoseći stav da donošenje Odluke nije ekonomska aktivnost i da za nju ne postoji relevantno tržište.

Konkurencijsko vijeće nije prihvatilo prijedloge stranaka u postupku za određenje relevantnog tržišta u dijelu koji se odnosi na relevantno tržište proizvoda, iz razloga što Podnosilac zahtjeva nije odredio relevantno tržište proizvoda u skladu sa predmetom obavljanja djelatnosti koja se vrši na osnovu Odluke, a u slučaju

Protivne strane što ista nije dala konkretno određenje relevantnog tržišta proizvoda.

U predmetnom slučaju se radi o specifičnom tržištu lijekova koje je formirano i uređeno u skladu sa Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega, prije svega Pravilnikom o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH.

Konkurencijsko vijeće je imajući u vidu navedene propise, a uzimajući u obzir predmet obavljanja djelatnosti koja se vrši na osnovu Odluke, za relevantno tržište proizvoda odredio tržište snabdijevanja lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK.

S obzirom da Zavod zdravstvenog osiguranja HNK ima nadležnost na području Hercegovačko-neretvanskog kantona, za relevantno geografsko tržište predmetnog postupka Konkurencijsko vijeće je odredilo područje Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Slijedom navedenog, relevantno tržište predmetnog postupka predstavlja tržište snabdijevanja lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim licima na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

9 Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza koji su utvrđeni u toku postupka, Konkurencijsko vijeće je pojedinačnom ocjenom svakog dokaza, kao i svih dokaza zajedno, utvrdilo slijedeće:

9.1. Zakonske, podzakonske i odredbe međunarodnog sporazuma bitne za donošenje odluke u predmetnom postupku

- Članom 2. stav (1) Zakona o konkurenciji propisano je da se ovaj zakon primjenjuje na sva pravna i fizička lica koja se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga učestvuju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (privredni subjekti) i to na:
 - a) privredna društva, preduzeća i preduzetnike i njihova udruženja bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
 - b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno učestvuju ili utječu na tržište;
 - c) ostala fizička i pravna lica koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno učestvuju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualne svojine.
- Članom 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja.
- Članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji propisano je da Konkurencijsko vijeće na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj saglasnosti sa Zakonom o konkurenciji.
- Članom 27. stav (3) tačka a) Zakona o konkurenciji propisano je da Zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem, u skladu s odredbama ovog

- zakona, može podnijeti svako pravno ili fizičko lice koje za to ima pravni ili ekonomski interes.
- Članom 43. stav (7) Zakona o konkurenciji propisano je da se Konkurencijsko vijeće u svrhu ocjene datog slučaja, može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.
 - Članom 71. stav (1) tačka a) SSP-a (koji je stupio na snagu 01.06.2015. godine) navedeno je da su sa pravilnom primjenom SSP-a, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, nespojivi svi sporazumi između preduzeća, odluke udruženja preduzeća i dogovorno djelovanje među preduzećima, koji kao svoj predmet ili posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije, a stavom (2) istog člana, da će se praksa suprotna tome ocjenjivati na osnovu kriterija koji proizilaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Evropskoj zajednici, posebno članova 81., 82., 86. i 87. Ugovora o Evropskoj zajednici i instrumentima tumačenja koje su usvojile institucije Evropske zajednice.
 - Članom 2. stav (1) Zakona o lijekovima propisano je da je za oblast lijekova koji se upotrebljavaju u medicini u Federaciji BiH, u dijelu za koji nije nadležna ALMBIH, nadležni organ Federalno ministarstvo zdravstva.
 - Članom 5. stav (1) Zakona o lijekovima propisano je da se snabdijevanje lijekovima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koji se koriste na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH obavlja u skladu sa Listom lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH koju donosi Vlada Federacije BiH, a članom 8. stav (1) i (2) istog Zakona da vlada kantona propisuje liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona, s tim da na liste kantona obavezno ulaze lijekovi sa Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH.
 - Članom 9. stav (1) Zakona o lijekovima propisano je da se na pozitivnu listu kantona uvrštavaju samo oni zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju uslove propisane Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima i propisima donesenim na osnovu njega, posebno posjedovanje dozvole za stavljanje lijeka u promet izdate od ALMBIH, te pozitivnih nalaza o urađenoj kontroli kvaliteta lijeka od Kontrolnog laboratorija ALMBIH.
 - Članom 9. stav (2) Zakona o lijekovima propisano je da na pozitivnoj listi lijekova kantona, može se ograničiti broj zaštićenih naziva lijekova koji ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana u skladu sa utvrđenim doktrinarnim pristupima u korištenju lijekova za oboljenja za koja se koriste lijekovi sa listi lijekova u Federaciji BiH, iskustvu u terapijskoj primjeni kod pacijenata za dati zaštićeni naziv lijeka, sigurnosti snabdijevanja lijekovima uzimajući u obzir istorijske podatke u smislu (ne)redovnog snabdijevanja lijekovima u Federaciji BiH, postojanje evidentiranih nuspojava za specifičan zaštićeni naziv lijeka, kvalitet i vjerodostojnost podataka o zaštićenom nazivu lijeka iz referentnih izvora, status zaštićenog naziva lijeka u zdravstvenim sistemima država Evropske unije i sl.
 - Članom 9. stav (3) Zakona o lijekovima propisano je da se sa ciljem podržavanja razvoja domaće farmaceutske industrije na pozitivnu listu lijekova kantona obavezno uvrštavaju i lijekovi domaće farmaceutske industrije koji ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana i to pored lijekova originatora kao i lijekova inozemne farmaceutske industrije.
 - Članom 7. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisano je da Lista lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine sadržava i cijene lijekova koje se izračunavaju u skladu sa državnim maksimalnim veleprodajnim cijenama lijekova utvrđenim u Godišnjem izračunu lijekova za kalendarsku godinu, objavljenim od strane ALMBIH i to na načelu najniže proizvođačke cijene lijeka za isti generički naziv lijeka, oblik, jačinu i originalno pakiranje lijeka, kao i pregovorima s proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima dozvola za stavljanje lijeka. Cijene lijekova utvrđene Listom lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine obavezujuće su i za pozitivne liste lijekova kantona. Nije dozvoljeno da nadležna tijela vlasti kantona pregovaraju sa proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet, o cijenama lijekova.
 - Članom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisani su sljedeći kriteriji za stavljanje zaštićenih naziva lijekova na kantonalne liste lijekova: registracija lijeka u Bosni i Hercegovini; pozitivni nalazi o urađenoj kontroli kvaliteta lijeka od Kontrolnog laboratorija ALMBIH; prihvatanje cijene utvrđene Listom lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH; iskustvo u terapijskoj primjeni lijeka u Federaciji BiH; sigurnost snabdijevanja lijekovima, uzimajući u obzir istorijske podatke u smislu (ne)redovnog snabdijevanja lijekovima u Federaciji BiH; status zaštićenog naziva lijeka u zdravstvenom sistemu Federacije BiH/BiH, zemljama okruženja, te zdravstvenim sistemima država EU; etičko oglašavanje lijekova.
 - Članom 10. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisani su kriterijumi za skidanje lijekova sa federalnih listi lijekova, kao i kriteriji za skidanje zaštićenih naziva lijekova sa kantonalnih listi lijekova, i to: ako lijek više ne ispunjava neki od kriterija propisanih ovim pravilnikom; ako je dozvola za stavljanje lijeka u promet u BiH istekla i nije obnovljena, a prošlo je najduže šest mjeseci od isteka roka utvrđenog u dozvoli za stavljanje lijeka u promet u BiH odnosno ukoliko nije podnijeta potvrda ALMBIH da je predata dokumentacija za obnovu registracije; ako podnosilac Zahtjeva u roku od šest mjeseci od stavljanja lijeka na listu lijekova u Federaciji BiH ne osigura prisustvo lijeka na tržištu; ako podnosilac Zahtjeva kontinuirano ne snabdijeva tržište lijekom; postojanje evidentiranih nuspojava lijekova, uključujući u ovo i izostanak terapijskog efekta; iz farmakoterapijskih razloga kada nema stručne opravdanosti za daljnju primjenu lijeka; na zahtjev nosioca dozvole za stavljanje lijeka u promet; ako ne postoje dovoljna finansijska sredstva za nabavku lijekova, saglasno Finansijskom planu nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja; ako lijek ima cijenu veću od maksimalne veleprodajne cijene lijekova u BiH, odnosno ako je cijena lijeka utvrđena suprotno federalnim propisima.
 - Tačkom IX Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH propisano je da su prilikom izrade pozitivnih listi lijekova kantona, kantoni dužni primjenjivati kriterije utvrđene članom 9. i 11. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, kao i način i postupak izrade pozitivne liste lijekova kantona, koji je utvrđen odredbama istog Pravilnika.
 - Tačkom II alineja (2) Odluke propisano je da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije, na Pozitivnu listu lijekova obavezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK.
 - Tačkom II alineja (3) Odluke propisano je da se na Pozitivnu listu lijekova, u okviru utvrđene generike, oblika i jačine

lijekova, po potrebi uvrstavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator.

- Članom 2. tačka s) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima definisano je da pojam generički lijek označava lijek koji ima isti kvalitativni i kvantitativni sastav aktivne supstance u istom farmaceutskom obliku (ili različiti peroralni oblici sa trenutnim oslobađanjem aktivne supstance) sa referentnim lijekom i čija je bioekvivalencija sa referentnim lijekom dokazana odgovarajućim ispitivanjima biološke raspoloživosti odnosno bioekvivalencije, osim kada to na osnovu naučno prihvaćenih smjernica nije potrebno. Različite soli, esteri, izomeri, smjese izomera, eteri, kompleksi ili derivati aktivne supstance će se smatrati za istu aktivnu supstancu dok se ne dokaže da se značajno razlikuju s obzirom na sigurnost i efikasnost lijekova.

9.2. Bitne činjenice i dokazi koje je Podnosilac zahtjeva iznio u postupku

- Vlada HNK je dana 24.05.2021. godine donijela Odluku kojom je propisana nova Pozitivna lista lijekova HNK, koja se primjenjuje od 23.08.2021. godine i kojom je prethodna Odluka stavljena van snage. Vlada HNK je prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNK sa liste izostavila 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva, a na listu uvrstila ograničeni broj lijekova iste vrste prvenstveno domaćih proizvođača. Lijekovi koji su izostavljeni sa liste su generički lijekovi proizvođača (...)**.
- Vlada HNK je bez raspisivanja javnog poziva sa nove Pozitivne liste lijekova izbacila lijekove koje zastupa Podnosilac zahtjeva i lijekove drugih stranih proizvođača lijekova iz 58 kategorija (ATC grupa) lijekova.
- Svi lijekovi određene kategorije (ATC grupe) koji su registrovani kod ALMBIH i imaju dozvolu za stavljanje na tržište smatraju se sigurnim za korištenje, imaju istu cijenu i međusobno su zamjenjivi. Iako se radi o lijekovima iste kategorije, u interesu je pacijenata da na pozitivnoj listi lijekova ima što veći broj lijekova, tako da bi postupajući ljekar mogao pacijentu propisati lijek koji najbolje odgovara njegovom konkretnom stanju. Kako je pacijentima sužen izbor lijekova vidi se iz primjera za kategoriju (ATC grupu) lijekova (...)** proizvođača, smanjen na 3 lijeka od 3 različita proizvođača, od čega su dva domaća proizvođača.
- Strani proizvođači lijekova imaju mnogo veću prodaju lijekova od domaćih proizvođača lijekova u ukupnim iznosima, s obzirom da domaći proizvođači lijekova uopšte ne proizvode lijekove u velikom broju kategorija (ATC grupa). Međutim, domaći proizvođači, ukoliko nude svoje lijekove u određenoj kategoriji (ATC grupi) lijekova mogu imati mnogo veći udio za tu vrstu lijekova u odnosu na strane proizvođače. Primjera za to je grupa lijekova (...)** koju nude i domaći i strani proizvođači lijekove, gdje su u prodaji te vrste lijekova u 2020. godini domaći proizvođači imali 79% tržišnog udjela.
- Nova Pozitivna lista lijekova HNK favorizira i dovodi u položaj domaće proizvođače lijekova (...)**, ali Podnosilac zahtjeva ne želi proširivanje Zahtjeva na navedene privredne subjekte. Podnosilac zahtjeva smatra da jednostrani akti (pravilnici, odluke i drugi akti) sami po sebi mogu predstavljati zabranjene sporazume i da Odluka, kao jednostrani akt Vlade HNK, u skladu sa odredbama Zakona o konkurenciji, praksom Konkurencijskog vijeća i Suda

BiH, potpada pod zabranjene sporazume iz člana 4. Zakona o konkurenciji.

- Zakon o konkurenciji se primjenjuje na Vladu HNK, koja se smatra privrednim subjektom u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakon o konkurenciji, jer se isti primjenjuje na javne organe kada svojim odlukama ograničavaju konkurenciju na tržištu. Nije sporno da se na većinu supstantivnih pitanja iz Zakona o konkurenciji može direktno primijeniti pravo konkurencije Evropske unije, ali Konkurencijsko vijeće se u predmetnom postupku ne može pozivati na praksu Evropske unije da se pravo konkurencije ne primjenjuje na javna tijela prilikom vršenja javnih ovlaštenja, kada je Zakon o konkurenciji izričito dao zadatak i ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji na javna tijela i organe vlasti i uprave kada vrše svoja javna ovlaštenja.
- Podnosilac zahtjeva smatra da Konkurencijsko vijeće ima ovlaštenje primjenjivati i tumačiti Zakon o lijekovima i relevantne podzakonske akte prilikom utvrđivanja da li je došlo do povrede Zakona o konkurenciji. Također, smatra da je Konkurencijsko vijeće glavno i prvenstveno tijelo koje treba da postupa po ovom pitanju, posebno zbog toga što Podnosilac zahtjeva ne može u sudskom postupku zaštititi svoja prava u vezi sa novom Pozitivnom listom lijekova HNK.

9.3. Bitne činjenice i dokazi koje je Protivna strana iznijela u postupku

- Protivna strana smatra da je u skladu sa odredbama člana 27. stav (3) tačka a) Zakona o konkurenciji upitna legitimacija Podnosioca zahtjeva, odnosno postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa, s obzirom da je Podnosilac zahtjeva privredni subjekt koji ne obavlja djelatnost proizvodnje lijekova.
- Vlada HNK je radi provođenja Zakon o lijekovima donijela novu Pozitivnu listu lijekova, koja ima 725 oblika, jačina i pakovanja lijekova, što je za 263 manje u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNK, koja je imala 988 oblika, jačina i pakovanja lijekova. Broj zaštićenih naziva lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK iznosio je 339 lijekova, dok se na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK taj broj povećao za 16 lijekova i iznosi 355 lijekova. Na novu Pozitivnu listu lijekova HNK uvršteni su svi lijekovi domaćih proizvođača koji su se nalazili i na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, što se obrazlaže postojanjem zakonske obaveze da se pored originatora na Pozitivnu listu uvrstavaju lijekovi domaćih proizvođača, te činjenicom da nisu postojali zakonom utvrđeni razlozi za pokretanje i provođenje postupka skidanja lijeka sa liste.
- Neosnovane su tvrdnje Podnosioca zahtjeva o favoriziranju domaće proizvodnje na tržištu lijekova HNK, s obzirom da se za vrijeme primjenjivanja nove Pozitivne liste lijekova HNK, od ukupne vrijednosti lijekova sa pozitivne liste čija je nabavka finansirana iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja 32,95% odnosilo na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova.
- U praksi Evropskog suda pravde zauzet je stav da se pravila o konkurenciji ne primjenjuju na aktivnosti koje su povezane sa vršenjem javne funkcije. Konkurencijsko vijeće i Sud BiH, u dužem vremenskom periodu nakon donošenja Zakona o konkurenciji, u pogledu primjene Zakona na organe vlasti primjenjivali su član 2. i član 4. Zakona o konkurenciji, bez obzira na okolnost da li oni postupaju vršeći javna ovlaštenja, ili se pojavljuju u svojstvu privrednog subjekta. Protivna strana smatra da donoseći

- novu Pozitivnu listu lijekova nije postupala kao privredni subjekt i učesnik na tržištu, nego je postupala u statusu državnog organa, u okviru svojih ustavom i zakonom utvrđenih nadležnosti.
- Vlada HNK donošenjem Pozitivne liste lijekova ne ostvaruje niti može ostvariti bilo kakav profit ili gubitak, i s tim u vezi ne snosi rizik poslovanja na tržištu, što je isključuje od primjene pravila konkurencijskog prava u vezi sa donošenjem Pozitivne liste lijekova. Svrha pozitivne liste je ostvarivanje prava osiguranih osoba na korištenje lijekova na teret sredstava zdravstvenog osiguranja.
 - Vlada HNK je Odluku donijela kao segment izvršne vlasti i ista predstavlja opći akt javne vlasti, ona je dio nacionalnog zakonodavstva i nije produkt dogovora između dva ili više subjekata. Shodno tome, donošenje Odluke ne predstavlja ekonomsku aktivnost, niti se može smatrati zabranjenim sporazumom.
 - Osiguranici koji koriste lijekove koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja ne mogu se tretirati kao potrošači, jer se razlikuje zaštita prava potrošača u odnosu na zaštitu prava na zdravlje pacijenata korisnika obaveznog zdravstvenog osiguranja.
 - Pozitivne liste lijekova ne podliježu pravilima konkurencije, nego podliježu kontroli zakonitosti putem primjene specifičnih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, čiju primjenu nadziru nadležno državno i federalno ministarstvo zdravstva, te mogu biti predmetom upravnih, sudskih i drugih postupaka, kao što je postupak pred Vijećem za državnu pomoć BiH.
 - Vlada HNK je dana 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova, ali je isti povukla zbog potrebe da se navedena odluka donese u određenom roku radi usklađivanja Pozitivne liste lijekova HNK sa Federalnom listom lijekova, kao i zbog toga što su u međuvremenu postale dostupne informacije o pravnim stanovištima Konkurencijskog vijeća i Suda BiH.

9.4. Ocjena dokaza

- Protivna strana je u toku postupka iznijela primjedbu da je upitna legitimacija Podnosioca zahtjeva, odnosno postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa za pokretanje postupka u skladu sa odredbama člana 27. stav (3) tačka a) Zakona o konkurenciji. Navedena primjedba nije osnovana, s obzirom da je jedan od uslova za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem postojanje pravnog ili ekonomskog interesa podnosioca zahtjeva, što znači da je Konkurencijsko vijeće bilo u obavezi da to utvrdi prije pokretanja postupka. U predmetnom slučaju Podnosilac zahtjeva, bez obzira što nije proizvođač lijekova, ima ekonomski interes, s obzirom da na tržištu Bosne i Hercegovine zastupa 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koji su skinuti sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.
- Vlada HNK u skladu sa članom 5. stav (1) i članom 8. stav (1) i (2) Zakona o lijekovima, radi snabdijevanje lijekovima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, propisuje listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, uz obavezu da na tu listu ulaze lijekovi sa Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH.
- U predmetnom slučaju relevantno tržište snabdijevanja lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu nije tržište slobodne konkurencije, nego tržište ograničene konkurencije, koje je

kao takvo formirano i uređeno u skladu sa Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega. Ovdje se radi o zakonskom monopolu, tačnije monopsonu, gdje je Vlada HNK, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja HNK jedini kupac lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK i gdje su Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega propisana određena tržišna ograničenja učesnicima na relevantnom tržištu.

- Tržišna ograničenja ogledaju se u tome što se na pozitivnoj listi lijekova kantona mogu uvrstiti samo oni zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju uslove propisane odredbama člana 9. stav (1) Zakona o lijekovima, kao i kriterijume propisane članom 9. Pravilnika o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH. Pored toga, u skladu sa članom 9. stav (2) Zakona o lijekovima, na pozitivnoj listi lijekova kantona ne moraju se nalaziti svi zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju propisane uslove iz člana 9. stav (1) Zakona o lijekovima, nego se pod određenim uslovima može ograničiti njihov broj. Također, jedno od bitnih ograničenja je da je cijena lijekova koji se nalaze na pozitivnoj listi lijekova kantona, u skladu sa članom 7. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, unaprijed određena i da nije dozvoljeno da nadležna tijela vlasti kantona pregovaraju sa proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet, o cijenama lijekova.
- Vlada HNK se u skladu sa članom 2. stav (1) Zakona o konkurenciji smatra privrednim subjektom na koji se primjenjuje Zakon o konkurenciji, iz razloga što preko Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK učestvuje u prometu lijekova na relevantnom tržištu i zbog toga što je kao organ izvršne vlasti, koji vrši koordinaciju, usklađivanje i usmjeravanje rada kantonálnih organa uprave i upravnih organizacija, u ovom slučaju Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, donošenjem predmetne Odluke neposredno uticala na relevantno tržište.
- Ako se predmetna Odluka tretira onako kako to traži Podnosilac zahtjeva, u smislu jednostranog akta Vlade HNK u kojem nema drugih učesnika, onda se ista ne može smatrati sporazumom. Prema semantičkom i pravnom značenju riječi sporazum, ista označava odluku donesenu između dva ili više subjekata, koja je nastala kao rezultat pregovora ili rasprave. Podnosilac zahtjeva se izjasnio da osim Vlade HNK u donošenju Odluke nije učestvovao ni jedan drugi privredni subjekt, pa u tom slislu nije moglo ni doći do sporazuma, a samim tim ni do zabranjenog sporazuma, koji je kao takav propisan članom 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. U predmetnom slučaju se radi o jednostranom aktu koji se jednako odnosi na sve učesnike na relevantnom tržištu, odnosno aktu koji nema drugog učesnika kome bi donio tržišnu prednost nad ostalom konkurencijom i na taj način spriječio, ograničio ili narušio tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu.
- Podnosilac zahtjeva u toku cijelog postupka nije dokazao, niti pokušao dokazati da je predmetnom Odlukom došlo do sporazuma Vlade HNK sa nekim od učesnika na relevantnom tržištu, nego smatra da se Odluka kao jednostrani akt može podvesti pod zabranjene sporazume na osnovu neke ranije prakse Konkurencijskog vijeća. Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagajući,

- daje mišljenje o njihovoj saglasnosti sa Zakonom o konkurenciji. Vlada HNK je dana 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke, ali je isti povukla prije nego što je Konkurencijsko vijeće dao svoje mišljenje. Ovo međutim ne znači da je Vlada bila obavezna da pribavi traženo mišljenje i da je postupila suprotno navedenim odredbama člana 25. stav (2) Zakona o konkurenciji, zbog toga još uvijek nije donesen propis kojim bi se odredilo koje su to oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, iz kojih su predlagači obavezni dostaviti prijedloge zakona i drugih propisa.
- S obzirom da nije dokazano da je predmetnom Odlukom došlo do zabranjenog sporazuma između učesnika na relevantnom tržištu, ista se može posmatrati samo kao podzakonski akt koji je Vlada HNK donijela u okviru svoje nadležnosti. Kao takva Odluka ne spada u sferu ekonomskih aktivnosti Vlade HNK, pa se na nju ne mogu primjeniti pravila konkurencije. Ovakav stav Konkurencijsko vijeće je zauzelo koristeći se praksom Evropskog suda pravde, shodno odredbama člana 43. stav (7) Zakona o konkurenciji, kao i odredbama člana 71. stav (1) tačka a) i stav (2) SSP-a. Naime, Evropski sud pravde je u slučaju Wouters (C-309/99 paragraf 57) zaključio da se pravila konkurencije iz Ugovora o osnivanju Evropske zajednice ne primjenjuju na aktivnosti koje po svojoj prirodi, ciljevima i pravilima koje provode ne spadaju u sferu ekonomskih aktivnosti. Ovdje je relevantna i odluka Evropskog suda pravde u slučaju Poucet & Pistre (C-159/91 i 160/91), gdje je zauzeto stanovište da zdravstveni fondovi i organizacije uključene u upravljanje javnim sistemom socijalne zaštite vrše isključivo društvenu funkciju.
 - Analizom podataka o relevantnom tržištu dobijenih od obe strane u postupku utvrđeno je da je na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK došlo do promjena u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNK, kako po broju lijekova koji se nalaze na listi, tako i strukturi proizvođača tih lijekova. Broj oblika, jačina i pakovanja lijekova na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNK smanjen je za 263 oblika, jačine i pakovanje lijekova. Broj zaštićenih naziva lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK povećan je za 16 lijekova. Na novoj Pozitivnoj listi lijekova u 58 kategorija (ATC grupa) lijekova došlo je do izbacivanja lijekova stranih proizvođača, među kojim se nalaze i (...)** lijeka proizvođača lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva. Izbacivanje, odnosno skidanje sa liste lijekova stranih proizvođača odnosi se isključivo na generičke lijekove, koji su kao takvi definisani članom 2. tačka s) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, a ne i na lijekove originatora, odnosno proizvođača koji je prvi proizveo originalnu verziju odedenog lijeka. Potrebno je napomenuti da sa liste nisu izbačeni, odnosno skinuti svi generički lijekovi stranih proizvođača lijekova, nego samo u određenim kategorijama (ATC grupama) lijekova. Također, bitan podatak je da se od ukupne vrijednosti lijekova sa nove Pozitivne liste lijekova HNK 32,95% odnosi na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova. Ovaj podatak pokazuje veće učešće stranih proizvođača lijekova na relevantnom tržištu, nego domaćih proizvođača lijekova. Međutim, ovaj podatak iako je bitan, nije relevantan za predmetni postupak, zato što ne postoji propis kojim se definiše broj ili omjer zaštićenih naziva lijekova domaćih i stranih proizvođača generičkih lijekova ili originatora koji trebaju da se nađu na kantonalnoj pozitivnoj/esencijalnoj listi lijekova.
 - Kriteriji za stavljanje zaštićenih naziva lijekova na kantonalne liste lijekova propisani su članom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, dok su kriterijumi za skidanje zaštićenih naziva lijekova sa kantonalnih listi lijekova propisani članom 10. istog Pravilnika. Kriterije utvrđene članom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH u skladu sa tačkom IX Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH kantoni su dužni primjenjivati prilikom izrade pozitivnih listi lijekova kantona. U predmetnom slučaju Konkurencijsko vijeće ne može da primjeni navedene odredbe, jer pored toga što nije stručan za predmetnu oblast, nije ni nadležno za provođenje navedenih propisa, pa u skladu s tim ne može ni donositi odluke o tome da li su bili ispunjeni kriteriji za stavljanje ili skidanje 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.
 - Konkurencijsko vijeće smatra da postoje određene neusklađenosti između Zakona o lijekovima i Odluke u dijelu koji se odnosi na obavezu uvrštavanja lijekovi domaće farmaceutske industrije na pozitivnu listu lijekova kantona i to pored lijekova originatora kao i lijekova inozemne farmaceutske industrije. Naime, navedena obaveza propisana je članom 9. stav (3) Zakona o lijekovima, dok se odredbama tačke II alineja (2) i (3) Odluke dodatno propisuje da se na Pozitivnu listu lijekova obavezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK, te da se po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator. Navedene odredbe Odluke nisu u skladu sa Zakonom o lijekovima, jer se njima prilikom sačinjavanja Pozitivne liste HNK daje prednost lijekovima domaće farmaceutske industrije i lijekovima originatora u odnosu na strane proizvođače generičkih lijekova, a što nije propisano članom 9. stav (3) Zakonom o lijekovima. Potrebno je naglasiti da su originatori uglavnom strani proizvođači lijekova, tako se odredbama tačke II alineja (2) i (3) Odluke utiče samo na smanjenje učešća stranih proizvođača generičkih lijekova na relevantnom tržištu, a ne svih stranih proizvođača lijekova. Navedenim odredbama se dakle daje prednost domaćim proizvođačima lijekova u odnosu na strane proizvođače generičkih lijekova, ali one ne isključuju učešće stranih proizvođača generičkih lijekova na relevantnom tržištu, niti je tako nešto uočeno na novoj Pozitivnoj listi HNK. Kao što je već rečeno, Konkurencijsko vijeće je nadležno da daje mišljenje o saglasnosti sa Zakonom o konkurenciji na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, ali nije nadležan da mijenja zakone i druge propise koji su na snazi, niti je nadležan da provodi Zakon o lijekovima, jer je u skladu sa članom 2. stav (1) Zakona o lijekovima za oblast lijekova koji se upotrebljavaju u medicini u Federaciji BiH, nadležno Federalno ministarstvo zdravstva. Shodno tome, Konkurencijsko vijeće nema nadležnosti da usklađuje odredbe Odluke sa odredbama Zakona o lijekovima.
- Na osnovu svega navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Odluka ne predstavlja zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, te je donijelo odluku kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

10. Troškovi postupka

Članom 105. stav 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a članom 105. stav 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

U skladu sa članom 105. stav (4) Zakona o upravnom postupku, stranke u postupku su na usmenoj raspravi upoznate sa obavezom podnošenja zahtjeva za naknadu troškova, kao i posljedicu neblagovremenog podnošenja takvog zahtjeva, zbog koje stranka gubi pravo na naknadu troškova.

Protivna strana do donošenja predmetnog Rješenja nije dostavila zahtjev za naknadu troškova postupka, pa je shodno tome izgubila pravo na njihovu naknadu.

Podnosilac zahtjeva dostavio je zahtjev za naknadu troškova postupka podneskom zaprimljenim dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, kojim je potraživao ukupan iznos troškova od 5.518,60 KM sa PDV-om.

S obzirom da je Podnosilac zahtjeva izazvao postupak i da je postupak okončan na njegovu štetu, Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev za naknadu troškova postupka Podnosioca zahtjeva, te je donijelo odluku kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

11. Administrativna taksa

Podnosilac zahtjeva na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka g) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18), obavezan je platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbom člana 3. stav 2. tačka b) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Podnosilac zahtjeva je prije dostavljanja Rješenja dužan Konkurencijskom vijeću dostaviti dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse (uplatnicu).

Ukoliko Podnosilac zahtjeva ne izvrši uplatu administrativne takse, Konkurencijsko vijeće će pokrenuti postupak prinudne naplate po proceduri koja je propisana članom 18. Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 3/10).

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovog Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Broj UP-03-26-3-033-42/21
05. augusta 2022. godine
Sarajevo

Predsjednik
Nebojša Popić, s. r.

Na temelju članka 25. stavak (1) tačka e) i članka 42. stavak (1) tačka a) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), te članka 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka i određivanju privremene mjere gospodarskog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, zastupanog po advokatu Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Hercegovačko-neretvanske županije, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, radi

utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 108. (stotinuosmoj) sjednici održanoj dana 05.08.2022. godine, donijelo je

RJEŠENJE

- Odbija se Zahtjev gospodarskog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, podnesen protiv Vlade Hercegovačko-neretvanske županije, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
- Odbija se zahtjev za naknadu troškova postupka gospodarskog subjekta "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, kao neutemeljen.
- Obvezuje se gospodarski subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, da plati administrativnu pristojbu na rješenje u iznosu od 1.500,00 KM, u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
- Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće), zaprimilo je dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-1/21 Zahtjev za pokretanje postupka i određivanje privremene mjere (u daljnjem tekstu: Zahtjev) kojim gospodarski subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac (u daljnjem tekstu: "UNIFARM" ili Podnositelj zahtjeva), zastupan po odvjetniku Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, traži pokretanje postupka i određivanje privremene mjere radi kršenja odredbi članka 4. stavak (1) tačka b) Zakona o konkurenciji od strane Vlade Hercegovačko-neretvanske županije, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar (u daljnjem tekstu: Vlada HNŽ ili Protivna strana).

Uz Zahtjev je dostavljena punomoć za zastupanje gospodarskog subjekta "UNIFARM" u postupku po predmetnom Zahtjevu, koja je izdana dana 28.07.2021. godine odvjetnicima Nedžidi Salihović – Whalen i Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo.

Uvidom u podneseni Zahtjev Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji, te je sukladno sa člankom 31. stavak (1) istog Zakona tražio da se isti dopuni.

Dopuna Zahtjeva tražena je aktom broj: UP-03-26-3-033-2/21 od 06.08.2021. godine, aktom broj: UP-03-26-3-033-5/21 od 13.09.2021. godine i aktom broj: UP-03-26-3-033-7/21 od 29.09.2021. godine.

Podnositelj zahtjeva je traženu dopunu Zahtjeva dostavio podnescima zaprimljenim dana 18.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-3/21, dana 20.08.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-4/21, dana 24.09.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-6/21, dana 08.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-8/21, dana 20.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-9/21 i dana 10.11.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-10/21.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 15.12.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-11/21, Podnosioca zahtjeva izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su gospodarski subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, kao

Podnositelj zahtjeva i Vlada Hercegovačko-neretvanske županije, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, kao Protivna strana.

1.1. "UNIFARM" (Podnositelj zahtjeva)

Gospodarski subjekt "UNIFARM", punim nazivom "UNIFARM" d.o.o. za promet lijekova na veliko Lukavac, (..)**¹.

Gospodarski subjekt "UNIFARM" (..)**¹, a temeljna djelatnost koju obavlja je trgovina na veliko lijekovima.

1.2. Vlada HNK (Protivna strana)

Vlada HNK je organ uprave (čije su nadležnosti utvrđene ustavom, zakonom i drugim propisima koji se odnose na nadležnosti kantona) na kojeg se sukladno s člankom 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji primjenjuju odredbe istog, kada svojim djelovanjem posredno ili neposredno sudjeluje ili utječe na tržište Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Zakona o upravnom postupku i Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Pored navedenih propisa Konkurencijsko vijeće se u svrhu ocjene predmetnog slučaja koristilo sljedećim propisima: Zakon o lijekovima ("Službene novine FBiH", br. 109/12), Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08), Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obvezama ministarstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova ("Službene novine Federacije BiH", br. 45/13 i 7/19), Odluka o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/19, 56/19, 98/19 i 69/20 - prethodna Odluka i br. 106/21- nova Odluka), Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije ("Službene novine HNK", br. 04/19 - prethodna Odluka i br. 04/21 - nova Odluka) i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Europske unije ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 10/08).

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U Zahtjevu, kao i u dopunama Zahtjeva koje je Podnositelj zahtjeva dostavio na traženje Konkurencijskog vijeća u bitnom se navodi slijedeće:

- Vlada HNK je dana 24.05.2021. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije ("Službene novine HNŽ", br. 04/21) (u daljnjem tekstu: Odluka), kojom je propisana nova Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: nova Pozitivna lista lijekova HNK), a koja je primjenjuje od 23.08.2021. godine. Navedenom Odlukom se stavlja van snage Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije ("Službene novine HNK", br. 04/19) (u daljnjem tekstu: prethodna Odluka), kojom je propisana prethodna Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanske

županije (u daljnjem tekstu: prethodna Pozitivna lista lijekova HNK).

- Vlada HNŽ je prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNŽ sa liste izostavila (..)** lijeka proizvođača lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva, a na listu uvrstila ograničeni broj lijekova iste vrste (kategorije) od drugih (prvenstveno domaćih) proizvođača koji imaju istu cijenu kao i lijekovi Podnositelja zahtjeva. Izostavljanjem navedenih lijekova, za koje je Podnositelj zahtjeva tražio stavljanje na listu, Vlada HNŽ je Podnositelju zahtjeva onemogućila pristup na mjerodavno tržište. Na taj način Vlada HNŽ je spriječila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji.
- Lijekovi Podnositelja zahtjeva koji su izostavljeni (uklonjeni) sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ su:
 - 1) (..)**
 - 2) (..)**
 - 3) (..)**
 - 4) (..)**
 - 5) (..)**
 - 6) (..)**
 - 7) (..)**
 - 8) (..)**
 - 9) (..)**
 - 10) (..)**
 - 11) (..)**
 - 12) (..)**
 - 13) (..)**
 - 14) (..)**
 - 15) (..)**
 - 16) (..)**
 - 17) (..)**
 - 18) (..)**
 - 19) (..)**
 - 20) (..)**
 - 21) (..)**
 - 22) (..)**
 - 23) (..)**
 - 24) (..)**
 - 25) (..)**
 - 26) (..)**
 - 27) (..)**
 - 28) (..)**
 - 29) (..)**
 - 30) (..)**
 - 31) (..)**
 - 32) (..)**
 - 33) (..)**
 - 34) (..)**
- Odluka nije sukladna sa Zakonom o lijekovima i Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obvezama ministarstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova (u daljnjem tekstu: Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH), kao hijerarhijski višim propisima. Člankom 9. Zakona o lijekovima i članovima 9. i 10. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, propisano je kako se donose liste i točan postupak skidanja i stavljanja lijekova na listu. Pored toga, točkom IX Odluke o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja FBiH propisano

¹ podatci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu članka 38. Zakona o konkurenciji

- je da su prilikom izrade pozitivnih listi lijekova županija, županije dužne primjenjivati kriterije utvrđene člankom 9. i 11. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, kao i postupak i način izrade pozitivne liste lijekova županija, koji je utvrđen odredbama istog Pravilnika. Međutim, Vlada HNŽ se prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNŽ nije pridržavala navedene procedure.
- Podnositelj zahtjeva se dopisima od 19.07.2021. godine obratio premijeru, članovima Vlade HNŽ i predsjedniku skupštine HNŽ, te ih upozorio na nezakonitosti nove Pozitivne liste lijekova HNŽ i na činjenicu da na ovaj način Vlada HNŽ krši odredbe Zakona o konkurenciji, ali Vlada HNŽ uprkos tome nije izmijenila novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ.
 - Podnositelj zahtjeva ističe da je Zahtjev podnio u svoje ime i za svoj račun kao izravna stranka u postupku, a ne u ime stranih proizvođača lijekova i da sukladno članku 27. stavak 3. točka a) Zakona o konkurenciji, kao distributer i zastupnik lijekova stranih proizvođača lijekova koji su uklonjeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, ima ekonomski i pravni interes za pokretanje postupka. Opreza radi, Podnositelj zahtjeva je dostavio punomoći za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem za proizvođače lijekova (...)**.
 - Stav Podnositelja zahtjeva je da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na Vladu HNŽ i da se ista smatra gospodarskim subjektom u smislu članka 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji. U svezi s tim Podnositelj zahtjeva navodi da je Konkurencijsko vijeće donijelo nekoliko rješenja u slučajevima koji se tiču izostavljanja lijekova sa encijonalnih listi lijekova u kojima je neosnovano navedeno da se vlade Županija, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine ne smatraju gospodarskim subjektom u smislu članka 2. Zakona o konkurenciji. Podnositelj zahtjeva smatra da je ovakav stav Konkurencijskog vijeća nekonzistentan, neutemeljen i nezakonit, ističući da je Konkurencijsko vijeće prethodno donijelo veliki broj odluka u kojima se primjenjivao Zakon o konkurenciji na organe javne uprave i javne vlasti, nalazeći da su takvi organi počinili povrede Zakona o konkurenciji. Primjer za to je Rješenje broj: 02-26-3-014-22-II/15 od 08.03.2015. godine ("UNIFARM" protiv Vlade Tuzlanske županije), gdje se za suštinski identičnu situaciju kao u predmetnom postupku našlo da je Vlada Tuzlanske županije zaključila zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, a što je potvrđeno od strane Suda BiH Presudom broj: S1 3 U 021563 16 U od 09.06.2017. godine.
 - Nije sporno da je Zakon o konkurenciji temeljen na pravu konkurencije Europske unije, niti je sporno da se na većinu supstantivnih pitanja iz Zakona o konkurenciji može izravno primjeniti pravo Europske unije. Također, nije sporna praksa Europske komisije da se pravo konkurencije ne primjenjuje na javna tijela prilikom vršenja javnih funkcija. Međutim, Konkurencijsko vijeće se u predmetnom postupku ne može pozivati na praksu Europske unije, kada je Zakon o konkurenciji izričito dao zadatak i ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji na javna tijela i organe vlasti i uprave kada vrše svoja javna ovlaštenja.
 - Sukladno članku 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji nije uopće neophodno da organi državne uprave moraju sudjelovati na tržištu na komercijalnoj (privrednoj) osnovi da bi se na njih primjenjivao Zakon o konkurenciji, nego je dovoljno da organi državne uprave svojim postupanjem mogu utjecati na tržište.
 - Sud BiH, kao drugostepeni organ na odluke Konkurencijskog vijeća, više puta je izričito i nedvosmisleno je potvrdio da se Zakon o konkurenciji primjenjuje i na javne organe ako svojim djelovanjem utječu na tržište, bez obzira što ne djeluju na tržištu na komercijalnoj osnovi kao gospodarski subjekti.
 - Podnositelj zahtjeva smatra da je u skladu sa prethodnom praksom Konkurencijskog vijeća mjerodavno tržište u predmetnom slučaju tržište uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ) u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Na traženje Konkurencijskog vijeća da dostavi procjenu tržišnih udjela sudionika na mjerodavnom tržištu koje je predložio, Podnositelj zahtjeva je dostavio podatke za dvije kategorije tržišnih udjela, za koje smatra da su mjerodavne u predmetnom postupku, a to su podatci o distribuciji i tržišnim udjelima distributera koji stavljaju lijekove u promet na mjerodavno tržište, što prema njemu nije predmet Zahtjeva i podatke o tržišnim udjelima proizvođača lijekova i pojedinih lijekova na mjerodavnom tržištu, što smatra da je ključno za postupanje po Zahtjevu. Podatke koje Podnositelj zahtjeva smatra ključnim za predmetni postupak, a odnose se na tržišne udjele proizvođača lijekova i pojedinih lijekova, sačinjeni su kao uporedni prikaz stanja na staroj i na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK. Isti se odnosi na tržišne udjele proizvođača lijekova po pojedinim vrstama lijekova, a ne na tržišni udjel pojedinih proizvođača lijekova na cjelokupnom mjerodavnom tržištu koje je predloženo.
 - Osobama koja zastupaju strane proizvođače lijekova i proizvođače generičkih lijekova (kao što je Podnositelj zahtjeva) potpuno je onemogućen pristup navedenom tržištu, iako su svi predmetni lijekovi koje zastupa Podnositelj zahtjeva validno registrirani kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ALMBIH) za stavljanje u promet u Bosni i Hercegovini.
 - Vlada HNŽ izravno utječe na tržište, jer oni lijekovi koji su izostavljeni sa liste nemaju uopće pristup tržištu, odnosno isti su u cijelosti isključeni sa tržišta, čime Vlada HNK izravno ograničava broj lijekova i konkurenata na tržištu, odnosno sprječava i ograničava konkurenciju, što sukladno sa Zakonom o konkurenciji predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točka b).
 - U Odluci se izričito navodi da je razlog za izostavljanje stranih proizvođača lijekova sa liste zaštita i favoriziranje domaćih proizvođača. Za ove tvrdnje Podnositelj zahtjeva se poziva na odredbe točke II alineja (2) Odluke, gdje se navodi da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije, na Pozitivnu listu lijekova obvezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK. Pored toga navode se i odredbe točke II alineja (3) Odluke, gdje se navodi da se na Pozitivnu listu lijekova, u okviru utvrđene generike, oblika i jačine lijekova, po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator. Na ovaj način se ograničava pristup mjerodavnom tržištu stranim proizvođačima lijekova i proizvođačima generičkih lijekova, s obzirom da isti nisu stavljeni na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ.

- Donošenjem Odluke došlo je do ograničavanja i narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu, kada se određenim lijekovima (stranih proizvođača) u potpunosti onemogućava pristup mjerodavnom tržištu, a sa druge strane favorizuju domaći proizvođači i originatori, čime dolazi do smanjenja konkurencije između lijekova na tržištu i do manjeg izbora za pacijente (korisnike lijekova), ali i za ljekare koji propisuju lijekove, što može dovesti do ugrožavanja dobrobiti za pacijente.
- Nova Pozitivna lista lijekova HNK izrazito favorizira i dovodi u položaj domaće proizvođače lijekova – (.)**, na štetu Podnosioca zahtjeva i drugih stranih proizvođača lijekova i njihovih zastupnika. Ne postoji nikakav osnovan ili valjan razlog niti zakonsko uporište za ovakvo postupanje, s obzirom da su cijene lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva identične kao cijene drugih lijekova iste vrste koji su uvršteni u novu Pozitivnu listu lijekova HNK.
- Podnositelj zahtjeva na raspolaganju nema dokumente koji potkrepljuju sudjelovanje u zabranjenom sporazumu gospodarskih subjekata – (.)** i ne želi proširivanje Zahtjeva na navedene gospodarske subjekte. Prema Podnosiocu zahtjeva u predmetnom slučaju se radi o jednostranom aktu Vlade HNK koji sukladno sa odredbama Zakona o konkurenciji i sukladno sa praksom Konkurencijskog vijeća i Suda BiH potpada pod okrilje zabranjenih sporazuma iz članka 4. Zakona o konkurenciji.
- Svi lijekovi koji su registrirani na tržištu Bosne i Hercegovine, za koje nositelji tržišne dozvole traže stavljanje na listu, morali bi biti uvršteni u novu Pozitivnu listu lijekova HNK, a kako bi se osigurala ravnopravna konkurencija na tržištu, ravnopravan tretman svih proizvođača, te više izbora lijekova za korisnike lijekova. Ograničenje broja ponuđača/proizvođača koji mogu nuditi svoj proizvod na određenom tržištu jeste izravno i nesporno ograničenje konkurencije, koje može biti opravdano samo izuzetnim okolnostima, koje ovdje ne postoje. Podnositelj zahtjeva ističe da federalna i kantonalna tijela mogu ograničiti pozitivne/esencijalne liste lijekova samo u smislu koja vrsta lijekova (koji generički naziv) će biti uvrštena na listu, a koja neće, odnosno za koje bolesti će biti uvršteni lijekovi na esencijalnu listu.
- Konkurencijsko vijeće je u ranijem postupku (Udruženje predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini protiv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, rješenje broj: 04-26-3-027-65-II/11 od 27.05.2015. godine) utvrdilo da ograničenje broja proizvođača koji se uvrštavaju na pozitivnu/esencijalnu listu nije sukladno sa Zakonom o konkurenciji, te je točku VIII Odluke Vlade FBiH o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, kojom se broj zaštićenih lijekova u okviru istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakiranja, ograničava na pet, proglasio ništavom.
- Podnositelj zahtjeva ističe da je člankom 9. Zakona o lijekovima i Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, jasno definirano kako se donose liste, te da zakonom nigdje nije navedeno da se ograničenje može vršiti na ovakav način. Navedenim propisima je definiran postupak skidanja i stavljanja lijekova sa listi, te niti jednom točkom Zakona i Pravilnika nije navedeno da se na listu stavlja domaći proizvođači ili originatori, već je navedeno da postoji mogućnost i indicije da Federalno ministarstvo zdravstva može donijeti takvu odluku, a što nije učinjeno.
- Pored toga što su Odluka i nova Pozitivna lista lijekova HNK, suprotne Zakonu o konkurenciji, Podnositelj zahtjeva ističe da su navedene odluke Vlade HNK također suprotne i odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Europske unije (u daljnjem tekstu: SSP) , te da su suprotne odredbama Zakona o politici izravnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 4/1998, 17/1988, 13/2003, 48/2010 i 22/2015), s obzirom da se navedenim odlukama izravno favorizuju domaći proizvođači lijekova, a diskriminiraju strani proizvođači lijekova.
- S obzirom na sve navedeno, Podnositelj zahtjeva smatra da Odluka i izostavljanje (.)** lijeka koje zastupa Podnositelj zahtjeva sa nove Pozitivne liste HNK, predstavlja zabranjeni sporazum koji je suprotan članku 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji i da iz navedenih razloga Odluka mora biti oglašena ništavom, stavljena van snage i naloženo Vladi HNK da omogući svim sudionicima pristup mjerodavnom tržištu, kao i da na navedenu pozitivnu listu lijekova uvrsti sve lijekove istih generičkih naziva, pod jednakim uvjetima, uključujući i (.)** lijeka Podnosioca zahtjeva.
- Podnositelj zahtjeva od Konkurencijskog vijeća traži da se pored pokretanja postupka u predmetnom slučaju donese privremena mjera, sukladno sa člankom 40. Zakona o konkurenciji. Smatra da je nesporno da je Vlada HNK počinila povredu Zakona o konkurenciji i da je već više puta ocijenjeno da se za istu ili sličnu vrstu postupaka i radnji radi o kršenju članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji i od strane Konkurencijskog vijeća i od strane Suda BiH. Shodno tome predlaže da Konkurencijsko vijeće donese privremenu mjeru kojom bi se na razdoblje od tri mjeseca stavila van snage i primjene Odluka, te da se za navedeno vrijeme primjenjuje prethodna Pozitivna lista lijekova HNK.
- Sukladno sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona o konkurenciji, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je na 97. sjednici održanoj dana 16.12.2021. godine, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj: UP-03-26-3-033-13/21 (u daljnjem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji.
- Pored pokretanja postupka, Zaključkom je odlučeno o zahtjevu za donošenje rješenja o privremenoj mjeri koju je Podnositelj zahtjeva tražio u Zahtjevu.
- Konkurencijsko vijeće je Zaključkom odbacilo zahtjev za privremenom mjerom, navodeći da sukladno sa odredbama članka 40. Zakona o konkurenciji na donošenje privremene mjere pazi po službenoj dužnosti i da je pritom samostalan u donošenju odluke, odnosno sudionici u postupku nisu ovlašteni za podnošenje zahtjeva za donošenje rješenja o privremenoj mjeri.
- Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-17/21 od 16.12.2021. godine, Podnosiocu zahtjeva dostavilo Zaključak.
- Sukladno članku 33. stavak (1) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-18/21 od 16.12.2021. godine, Protivnoj strani dostavilo Zahtjev i Zaključak na odgovor, te tražilo dostavu podataka potrebnih u postupku, koji se odnose na iznos proračuna Hercegovačko-neretvanske županije u 2020. godini i imena osoba ili ovlaštenog zastupnika koji će predstavljati Vladu HNŽ pred Konkurencijskim vijećem.
- Protivna strana je tražene podatke dostavila podneskom zaprimljenim dana 20.01.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-19/21, uz koji je dostavljena punomoć za zastupanje Protivne strane u predmetnom postupku, data advokatu Džemilu Sabrihafizoviću, ul. Koste Hermana 1, 71000 Sarajevo.
- Protivna strana, dostavila je Konkurencijskom vijeću podnesak, zaprimljen dana 20.01.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-20/21, kojim je sukladno sa člankom 33. stavak (4)

Zakona o konkurenciji traži produljenje roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak, a zbog pogoršane epidemiološke situacije i odsustva velikog broja zaposlenih u nadležnom ministarstvu, te velikog broja neradnih dana zbog vjerskih i državnih praznika.

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-21/21 od 24.01.2022. godine odobrilo zahtjev Protivne strane za produljenjem roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak i produljilo ga za dodatnih 30 dana.

Protivna strana je podneskom zaprimljenim dana 08.02.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-22/21 u odobrenom roku dostavila Konkurencijskom vijeću odgovor na Zahtjev, u kojem se u bitnom navodi sljedeće:

- Protivna strana u cijelosti poriče činjenične navode Podnositelja zahtjeva i osporava osnovanost prijedloga za utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, te predlaže da se Zahtjev odbije kao neutemeljen.
- Sporno pitanje koje Protivna strana ističe je pitanje legitimacije Podnositelja zahtjeva, odnosno sukladno odredbama članka 27. stavak (3) tačka a) Zakona o konkurenciji, pitanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa u postupku. Podnositelj zahtjeva je gospodarski subjekt koji ne obavlja djelatnost proizvodnje lijekova i u Zahtjevu se neosnovano predstavlja kao strani proizvođač lijekova. U Zahtjevu, kao i dopunama Zahtjeva od 19.08.2021. godine i 23.09.2021. godine, Podnositelj zahtjeva nominira lijekove stranih proizvođača i strane proizvođače, za koje smatra da su novom Pozitivnom listom lijekova HNŽ, povrijeđeni njihovi pravni ili ekonomski interesi. Podnositelj zahtjeva ističe da ni on ni drugi distributeri nisu spriječeni da prodaju lijekove putem nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, pri tom ne navodeći ni jedan podatak iz kojeg bi proizlazilo postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa za pokretanje ili vođenje predmetnog postupka.
- Odredbama članka 5. stavak (5) Zakona o lijekovima propisano je da se bliži postupak za izbor lijekova, postupak i način izrade liste lijekova u FBiH, način stavljanja i skidanja lijekova sa liste, obveze ministarstva zdravstva i zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i distributera lijekova uvrštenih na listu, kao i korištenje lijekova, utvrđuje propisima federalnog ministarstva. Odredbama članka 8. Zakona o lijekovima dana je ovlast vladama županija da donose listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja županija, u koju obvezno ulaze i lijekovi koji su uvršteni na federalnu listu. Također, odredbama članka 9. Zakona o lijekovima, utvrđeno je da na pozitivnoj listi lijekova županija, kao i listi lijekova u bolničkoj i zdravstvenoj zaštiti na području županija može biti ograničen broj zaštićenih naziva lijekova. Radi provođenja Zakona o lijekovima Vlada HNŽ je donijela novu Pozitivnu listu lijekova, čija A lista ima 725 oblika, jačina i pakiranja, što je za 263 manje u odnosu na prethodnu listu lijekova, čija A lista je imala 988 oblika, jačina i pakiranja lijekova.
- Protivna strana smatra da su neosnovana stanovišta koja sugerira Podnositelj zahtjeva, po kojima Konkurencijsko vijeće ne može primjenjivati pravnu praksu i pravna shvatanja sudova europske unije, kada je i prije stupanja na snagu SSP-a, na temelju članka 42. Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće imalo pravo da se koristi praksom Europskog suda pravde prilikom donošenja svojih odluka.
- Podnositelj zahtjeva na nekozistentan i neprihvatljiv način tumači odredbe članka 2. Zakona o konkurenciji kada navodi da je odredbama tog članka izričito propisano da je Zakon o konkurenciji primjenjiv i na organe državne uprave

i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište. Ova odredba se izvlači iz konteksta, s obzirom da je bitan uvjet za primjenu Zakona o konkurenciji da se gospodarski subjekt bavi posredno ili neposredno proizvodnjom, prodajom i pružanjem usluga, ili sudjelovanjem u prometu roba i usluga.

- U postupcima pred Konkurencijskim vijećem teret dokazivanja je na podnositelju zahtjeva. U tom smislu Protivna strana traži da Podnositelj zahtjeva dokaže ispunjenje uvjeta da se u konkretnom postupku Vlada HNK smatra gospodarskim subjektom na koga se primjenjuju pravila konkurencije. Za ispunjenje tih uvjeta postavljaju se pitanja:
 - Da li je Vlada HNK donoseći Pozitivnu listu lijekova, djelovala kao gospodarski subjekt ili kao organ vlasti?
 - Da li donošenje Pozitivne liste lijekova predstavlja ekonomsku aktivnost?
 - Da li pozitivna lista lijekova predstavlja robu ili uslugu?
 - Da li postoje i drugi subjekti na tržištu koji se bave istom aktivnošću, odnosno koji su potencijalni konkurenti ili bi uskoro mogli obavljati istu aktivnost?
 - Da li Vlada HNK donošenjem Pozitivne liste lijekova ostvaruje prihode ili rashode, odnosno profit ili gubitak, i da li u tom pogledu snosi rizik poslovanja na tržištu?
- Navedena pitanja bila su od ključnog značaja prilikom donošenja odluka Europske komisije i Europskog suda u postupcima, koji su se vodili protiv državnih organa u pojedinim zemljama članicama EU, u svezi sa primjenom konkurencijskog prava, kao i donošenja odluka Suda BiH donesenih u činjenično i pravno sličnim slučajevima. U tom smislu, uakazuje se naročito na slučajeve i odluke: Wouters (C-309/99), Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91), FENIN (C-205/3), Firma Ambulanz Glöckner v. Landkreis Südwestpfalz (C-475/99), Albany International BV v. Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie (C-67/96), AOK Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01), Presuda Suda BiH broj S1 3 U 024742 U 2 od 05.04.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 024742 Uvp 2 od 10.10.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 022396 16 U od 30.08.2018. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.
- Evidentno je da su Konkurencijsko vijeće i Sud BiH, u duljem vremenskom razdoblju nakon donošenja Zakona o konkurenciji, u pogledu primjene Zakona na organe vlasti ekstenzivno i neselektivno primjenjivali članak 2. i članak 4. Zakona o konkurenciji. Bosna i Hercegovina je za razliku od drugih europskih zemalja primjenjivala pravila konkurencije na organe vlasti, bez obzira na okolnost da li oni postupaju vršeći javne ovlasti, ili se pojavljuju u svojstvu gospodarskog subjekta. Presudom Suda BiH broj S1 3 U 024742 18 U 2 od 05.04.2018. godine jasno je izraženo sljedeće stanovište: "Kada se javna ustanova ili organi vlasti pojave na tržištu, da bi se moglo cijeniti da li njihovo postupanje može doći pod obim čl. 4. Zakona o konkurenciji, neophodno je, prvenstveno, ispitati da li se radi o izvršavanju javne ovlasti, ili o postupanju koje može imati samo gospodarski subjekt".

- Imajući u vidu citirano stanovište Suda BiH, Protivna strana ističe da donoseći predmetnu Pozitivnu listu lijekova nije postupala kao gospodarski subjekt i sudionik na tržištu, nego je postupala u statusu državnog organa, u okviru svojih ustavom i zakonom utvrđenih nadležnosti, uključujući izričitu ovlast i obvezu utvrđenu u članku 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članku 8. Zakona o lijekovima. Odredbama članka 9. Zakona o lijekovima utvrđen je izričit osnov da vlade županija mogu ograničiti broj zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi županija. Prema tome, notorno je da ni jedan gospodarski subjekt ne može donijeti pozitivnu listu lijekova, nego je to u isključivoj nadležnosti Vlade kao državnog organa. Dakle, ne postoji ni jedan argument da je Vlada HNŽ u postupku utvrđivanja liste lijekova djelovala kao tržišni subjekt, niti da je svrha liste lijekova ograničavanje konkurencije na tržištu lijekova, odnosno da se Odluka može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji. S tim u svezi u praksi Europskog suda pravde zauzet je stav da se pravila o konkurenciji ne primjenjuju na aktivnosti koje su povezane sa vršenjem javne funkcije (slučaj Wouters, C-309/99 paragraf 57).
- Odluku je donijela Vlada HNK kao segment izvršne vlasti i ista predstavlja opći akt javne vlasti, ona je dio nacionalnog zakonodavstva i nije produkt dogovora između dva ili više subjekata, upravo iz razloga, jer je donesena autoritetom javne vlasti. Prema tome donošenje Odluke ne predstavlja ekonomsku aktivnost, niti se može smatrati zabranjenim sporazumom. Ovakvo stanovište je potvrđeno presudama Suda BiH broj S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine i broj S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.
- Pozitivna lista lijekova po svojoj prirodi ne predstavlja ni robu ni uslugu. Ona nije predmet pravnog prometa, odnosno ona se na tržištu ne kupuje i ne prodaje, nego je opći akt javne vlasti, što apsolutno isključuje mogućnost da se Odluka smatra robom.
- Imajući u vidu važeće propise, nema nikakve dvojbe da ne postoje drugi subjekti koji bi djelujući na tržištu, mogli umjesto Vlade HNK obavljati istu djelatnost, odnosno usvojiti Pozitivnu listu lijekova. Navedena činjenica ukazuje na osnovanost primjene stanovišta mjerodavnih europskih institucija koje glasi: "Ukoliko ne postoji mogućnost da privatna firma vrši istu aktivnost, tada nema svrhe primjenjivati pravila konkurencije" [slučajevi: AOK Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01)].
- Donošenjem Pozitivne liste lijekova Vlada HNŽ ne ostvaruje niti može ostvariti bilo kakav profit ili gubitak, i s tim u svezi ne snosi rizik poslovanja na tržištu. Takav položaj Vlade HNŽ isključuje primjenu pravila konkurencijskog prava u Svezi sa donošenjem Pozitivne liste lijekova. Svrha pozitivne liste je ostvarivanje prava osiguranih osoba na korištenje lijekova na teret sredstava zdravstvenog osiguranja. Ta sredstva su namijenjena osiguranicima i njihova svrha nije profit proizvođača lijekova. S tim u svezi, mjerodavna je odluka Europskog suda pravde u slučaju Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91), u kojoj je izraženo sljedeće stanovište: "Zdravstveni fondovi i organizacije uključene u upravljanje javnim sustavom socijalne zaštite vrše isključivo društvenu funkciju. To se djelovanje zasniva na načelu nacionalne solidarnosti i potpuno je neprofitno". Jednako je mjerodavno i stanovište Europskog suda pravde u slučaju FENIN (C-205/3) gdje je navedeno da SNS upravljačka tijela (26 javnih tijela, uključujući i tri ministarstva Španjolske vlade, koja vode nacionalni zdravstveni sustav) ne djeluju kao poduzeće, u smislu prava konkurencije Europske unije, kada kupuju medicinska dobra i opremu, i članci 81. i 82. Ugovora o osnivanju EZ nisu primjenjivi na njih.
- Europski sud pravde utvrdio je stanovište (Presuda Europskog suda pravde od 11.06.2020. godine u slučaju Commission v Dôvera zdravotná poisťovňa, spojeni slučajevi C-262/18 i C-271/18) da zdravstveni fondovi i druge organizacije koje su uključene u javni sustav socijalne zaštite, kada je njihova aktivnost zasnovana na principu društvene solidarnosti, obavljaju isključivo društvenu funkciju, jer je u tom slučaju njihova aktivnost neprofitna. Sredstva koja se u Hercegovačko-neretvanskoj županiji isplaćuju iz fonda zdravstvene zaštite, radi ostvarivanja prava osiguranika, ne ovise od visine doprinosa koje osiguranik uplaćuje u fond, nego se u potpunosti primjenjuje princip solidarnosti. Prema tome, takva aktivnost nije ekonomska i ne podliježe pravilima konkurencije. Jedino osiguranici imaju interesa da eventualno otvaraju pitanje cjelishodnosti pozitivnih lista koje utvrđuju vlade županija, s obzirom da je riječ o korištenju sredstava koja su na bazi solidarnosti, radi sopstvene zaštite formirali sami osiguranici. Nije razumno da bilo koji proizvođač lijekova od Konkurencijskog vijeća zahtjeva da mu se jamči da će njegovi proizvodi biti plaćani iz sredstava zdravstvenog osiguranja koja se formiraju na principu solidarnosti i to uplatom doprinosa iz ličnih sredstava svakog osiguranika. Državni organi koji su nadležni za zaštitu zdravlja stanovništva, u vršenju te funkcije ne mogu i ne smiju biti pod podložni ograničenjima konkurencijskog prava, tako što će stavljati profit proizvođača lijekova ispred interesa osiguranika zbog kojih se pozitivna lista i utvrđuje.
- Netočni su navodi Podnositelja zahtjeva da je Vlada HNK donoseći Odluku spriječila ili ograničila Podnositelja zahtjeva da pod jednakim uvjetima sudjeluje na tržištu lijekova. S obzirom da Odlukom Vlada HNŽ odlučivala samo o opsegu i načinu ostvarivanja prava građana iz osnova zdravstvenog osiguranja. Ni jedan lijek, odnosno ni jedan proizvođač, koji je uredno registriran, nije isključen ili onemogućen da svoje proizvode plasira na tržište, jer to uopće nije predmet Odluke. Proizvođači, odnosno prodavci svih uredno registriranih lijekova imaju pristup tržištu, bez obzira na to da li se nalaze na pozitivnoj listi ili ne.
- Neutemeljenost navoda Podnositelja zahtjeva da su strani proizvođači lijekova diskriminirani u Bosni i Hercegovini ili u Hercegovačko-neretvanskoj županiji dokazuje podatak ALMBIH prema kojima je promet lijekova koji imaju dozvolu u Bosni i Hercegovini u 2020. godini iznosio ukupno 742.007.606,51 KM, od čega se na promet domaćih proizvođača lijekova odnosi 127.409.708,41 KM ili 17,17%, a na realizirani uvoz lijekova inostranih proizvođača 614.597.898,10 KM ili 82,83%. Omjer udjela stranih proizvođača u odnosu na domaće proizvođače u Hercegovačko-neretvanskoj županiji približno je jednak omjeru koji postoji na razini Bosne i Hercegovine. Navedeni podatci potvrđuju da strani proizvođači ne samo da nisu dovedeni u neravnopravan položaj, nego da strani proizvođači imaju vladajući udjel na tržištu lijekova Bosne i Hercegovine i Hercegovačko-neretvanske županije.
- Strani proizvođači lijekova, nastoje iskoristiti nekonzistentnost pravnog i institucionalnog sustava u Bosni

i Hercegovini, pa pod plaštom prava konkurencije, pokreću zahtjeve koji bi u zemljama EU definitivno bili odbačeni ili odbijeni, na što nedvojbeno ukazuju navedene odluke Europske komisije i Europskog suda pravde. Zbog toga, ako bi bio prihvaćen Zahtjev, takva odluka bi dovela u neravnotežan položaj i građane u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, a po principu presedana i građane u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Bosni i Hercegovini.

Navedeni odgovor na Zahtjev, Konkurencijsko vijeće dostavilo je Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-03-26-3-033-23/21 od 30.11.2021. godine i dalo mu mogućnost da u roku od 20 dana dostavi eventualne komentare na isti.

Podneskom zaprimljenim dana 03.03.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-24/21, Podnositelj zahtjeva dostavio je svoje izjašnjenje na odgovor Protivne strane na Zahtjev, kojim je dao komentare na isti.

U izjašnjenju Podnosioca zahtjeva u bitnom se navodi sljedeće:

- Vlada HNK u svom odgovoru na Zahtjev ponavlja iste argumente koje je koristila u drugim postupcima pred Konkurencijskim vijećem, te je de facto isti kao odgovor u postupku protiv Vlade Kantona Sarajevo, a koji su prethodno u drugim postupcima osporeni i utvrđeni kao neutemeljeni od strane Suda BiH i Konkurencijskog vijeća.
- Nesporno je postojanje aktivne legitimacije Podnosioca zahtjeva, te postojanje pravnog i ekonomskog interesa za pokretanje postupka, s obzirom da je Podnositelj zahtjeva distributer i zastupnik lijekova koji su uklonjeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, što znači da uklanjanje navedenih lijekova sa liste ima izravan utjecaj na Podnosioca zahtjeva.
- Prilikom donošenja nove Pozitivne liste lijekova HNK, Vlada HNK je obvezna da poštuje odredbe Zakona o konkurenciji, kao i odredbe međunarodnih sporazuma koje je potpisala Bosna i Hercegovina. Podnositelj zahtjeva ne spori sadržaj zakonskih i podzakonskih odredbi na koje se poziva Vlada HNK, međutim ističe da su navodi Vlade HNK irelevantni, jer prilikom primjene mjerodavnih propisa Vlada HNK ima obvezu da poštuje odredbe Zakona o konkurenciji i odredbe međunarodnih sporazuma koje je potpisala Bosna i Hercegovina.
- Podnositelj zahtjeva ističe da Vlada HNK svojim postupanjem krši odredbe SSP-a, Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske, kao i odredbe Centralnoeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA).
- Donošenjem nove Pozitivne liste lijekova HNK krše se odredbe SSP-a o zabrani uvođenja količinskih ograničenja uvoza i mjera jednakog učinka. Odredbama članka 21. SSP-a suštinski se zabranjuju sve mjere i propisi koji mogu izravno ili neizravno ograničiti trgovinu između potpisnica SSP-a, a naročito sve vrste mjera koje izravno ili neizravno diskriminiraju proizvode porijeklom iz potpisnica SSP-a, u ovom slučaju porijeklom iz Europske unije. Ovo je nesporno iz dugotrajne i ustaljene prakse Suda pravde Europske unije u predmetu 8/74, Procureur du Roi v Benoît i Gustave Dassonville, koji predstavlja jedan od osnovnih slučajeva u pravu Europske unije u vezi sa slobodom kretanja roba. Pored ovoga, slučaja u praksi Europske unije vezano za količinska ograničenja bitan je i slučaj Bay Irish, gdje je Irska vlada vodila medijsku kampanju radi radi promocije kupovine irskih proizvoda, želeći da poveća kupovinu proizvoda proizvedenih u Irskoj. U predmetnom slučaju Sud pravde Europske unije je odlučio da se sve mjere za provođenje ove kampanje od strane Irske vlade imaju smatrati mjerama usmjerenim na poticanje kupovine

isključivo irskih proizvoda, što predstavlja mjeru sa jednakim učinkom kao količinsko ograničenje. Slično navedenom slučaju, gdje su mjere za promociju domaćih proizvoda ocijenjene nezakonitim, nesporno je da i mjere kojima Vlada HNŽ izravno i otvoreno diskriminira proizvode proizvođača lijekova iz Europske unije, predstavljaju mjere koje imaju jednak učinak kao količinsko ograničenje uvoza, a što jasno proizilazi iz članka 124. SSP-a.

- Imajući u vidu da većina lijekova koje je Podnositelj zahtjeva prijavio da budu uvršteni na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, potiče od proizvođača lijekova iz (...)**, Podnositelj zahtjeva ističe da je Vlada HNŽ prekršila i odredbe Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske, koji je stupio na snagu 01.07.2003. godine unije ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 6/03 – "Prethodni sporazum sa Turskom"), koji u članku 6. stavak (1) propisuje da strane u ugovoru neće uvoditi nova količinska ograničenja uvoza ili izvoza ili mjere sa jednakim učinkom u trgovini između njih, dok se člankom 13. propisuje da je osnovni princip sporazuma zabrana diskriminacije između gospodarskih subjekata iz Bosne i Hercegovine i Republike Turske. Bosna i Hercegovina je dana 02.05.2019. godine potpisala novi Ugovor o slobodnoj trgovini sa Turskom, koji je stupio na snagu 01.08.2021. godine ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 08/20 – "Novi sporazum sa Turskom"), koji u članku 2.5. propisuje da će sva količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog učinka biti ukinuta na dan stupanja na snagu predmetnog ugovora i da strane u međusobnoj trgovini neće uvoditi nova količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog učinka.
- Sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ izbačeni su i lijekovi proizvođača (...)**, kojeg zastupa Podnositelj zahtjeva, te ovakvo postupanje Vlade HNŽ krši i odredbe Centralnoeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA). Članom 3. CEFTA sporazuma ukidaju se sva količinska ograničenja uvoza i izvoza i mjere jednakog učinka u trgovini između strana potpisnica sporazuma, te propisuje da se neće uvoditi nova količinska ograničenja uvoza i izvoza i mjere jednakog učinka u njihovoj međusobnoj trgovini. Pored toga, člankom 19. CEFTA sporazuma, kao osnovni princip sporazuma, propisuje se zabrana diskriminacije gospodarskih subjekata iz država potpisnica sporazuma.
- Podnositelj zahtjeva ističe da nikada nije naveo da Konkurencijsko vijeće generalno ne može primjenjivati praksu Europske unije, nego samo da se stavovi iz Europske unije koji su vezani konkretno za primjenjivosti prava konkurencije na javne organe ne mogu izravno primjenjivati u Bosni i Hercegovini, jer je u tom smislu Zakon o konkurenciji širi od pravila konkurencije Europske unije, što je potvrdilo i samo Konkurencijsko vijeće, a i Sud BiH. Zakon o konkurenciji drugačije regulira tu materiju nego pravo Europske unije, a ova specifičnost se vidi iz članka 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji koji propisuje da se zakon primjenjuje na organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište. Iz ovoga je vidljivo da je Zakon o konkurenciji htio da Konkurencijskom vijeću prenese šira ovlaštenja nego ona koja postoje u pravu Europske unije, s obzirom da se Zakon o konkurenciji odnosi i na osobe koje mogu utjecati na tržište (sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju), bez obzira da li se bave ekonomskom aktivnošću na navedenom tržištu.

- Tumačenje Zakona o konkurenciji ne može biti ograničeno pravilima konkurencije Europske unije, koja se odnose na javna tijela, s obzirom na specifičnosti Zakona o konkurenciji. Nesumnjivo je da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na Vladu HNŽ kao javni organ sukladno sa člankom 2. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, ali i sa njim povezanim člankom 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji, koji izričito propisuje da se odredbe Zakona o konkurenciji primjenjuju na javne organe. Primjer za ovo su Rješenja Konkurencijskog vijeća broj: 06-26-3-40-96-II/14 od 23.01.2020. godine (Sanasa protiv Federalnog ministarstva zdravstva) i broj: 04-26-3-019-88-II/16 od 12.03.2021. godine (Privatne zdravstvene ustanove protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo).
- Podnositelj zahtjeva ne tvrdi da Vlada HNK ne smije donositi pozitivne (esencijalne) liste lijekova ili da nema ovlasti za isto, međutim prilikom vršenja tih ovlasti, Vlada HNŽ mora poštovati i odredbe Zakona o konkurenciji, kako ne bi dovela određene gospodarske subjekte u neravnopravan položaj. Primjer za ovo je Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: UP-03-26-3-038-71/19 od 13.01.2021. godine (Multi Lab protiv Vlade FBiH i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva), u vezi sa poticajima za veterinarstvo, gdje je Konkurencijsko vijeće našlo da su Vlada FBiH i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva gospodarski subjekti u smislu članka 2. stavak (2) Zakona o konkurenciji, te da postoji zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. Ovo je dugogodišnja utvrđena i nesporna praksa Suda BiH koja je potvrđena u presudi broj: S1 3 U 031711 19 od 10.12.2020. godine (Novartis protiv Federalnog ministarstva zdravstva).
- Presuda Suda pravde Europske unije od 11.06.2020. godine u slučaju Commission v Dóvera zdravotná poisťovňa a. s. (spojeni predmeti C-262/18 P i C-271/18 P), na koji se poziva Vlada HNK je irelevantan i neprimjenjiv, jer Zakon o konkurenciji izričito daje ovlast Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji i na javne organe kada vrše javne ovlasti. Također, citirana presuda je potpuno irelevantna i iz razloga što ista ima potpuno drugačiji pravni i činjenični osnov, s obzirom da se ne tiče prava konkurencije, nego pitanja postojanja državne pomoći. Podnositelj zahtjeva naglašava da se predmetni postupak tiče postojanja zabranjenog sporazuma u smislu Zakona o konkurenciji, a ne postojanja nedozvoljene državne pomoći. Pored toga, činjenično stanje u navedenom slučaju je potpuno drugačije, jer se predmetni postupak protiv Vlade HNK ne tiče bilo kakvih obveza ili statusa Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, te se ne tiče načina prikupljanja doprinosa ili ostvarivanja obveznog zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskoj županiji ili Federaciji Bosne i Hercegovine. Podnositelj zahtjeva ni na koji način ne osporava i ne dovodi u pitanje sustav zdravstvenog osiguranja u Hercegovačko-neretvanskoj županiji ili Federaciji Bosne i Hercegovine, niti princip solidarnosti na kojem se on temelji, jer je to nesporno, ali to nije predmet ovog postupka.
- Bez obzira na to koliko je lijekova i kojih proizvođača uvršteno na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, to ne utiče na sistem zdravstvenog osiguranja, te ne predstavlja veće troškove za Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ, s obzirom da svi lijekovi iste kategorije na pozitivnim listama lijekova imaju iste cijene. Dakle, bez obzira da li na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ bio jedan ili više lijekova situacija za Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ je identična.
- Nesumnjivo je da je Vlada HNŽ onemogućila određene strane proizvođače lijekova da pod jednakim uvjetima sudjeluju na tržištu, i da su njihovi lijekovi de facto uklonjeni sa tržišta jer bi njih osiguranici morali sami plaćati, dok druge lijekove (prvenstveno domaćih proizvođača) mogu dobiti besplatno, te Vlada HNŽ iznosi neosnovane i tendenciozne izjave da je svrha postupka da se obezbijedi privilegiran položaj stranim proizvođačima lijekova. Vlada HNŽ nema pravo da favorizira domaće proizvođače lijekova, što je Vlada HNŽ izričito priznala da čini, pa čak ni radi navodnog cilja ostvarivanja sigurnosti opskrbe lijekovima pod povoljnim uvjetima.
- Iz same činjenice da za određene lijekove Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ snosi troškove, a da ne snosi za druge lijekove iste kategorije (ATC grupe), koji se koriste za liječenje istih vrsta stanja, i koji su uredno registrirani za promet u BiH, nesporno proizilazi da ti lijekovi nemaju isti položaj i uvjete na tržištu, te da je proizvođačima za takve lijekove potpuno onemogućen pristup mjerodavnom tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu/esencijalnu listu, na listi moraju biti prihvaćeni svi lijekovi te vrste (tog generičkog naziva - ATC grupe) koji su registrirani na teritoriju Bosne i Hercegovine kod ALMBIH, posebno uzimajući u obzir da lijekovi koji se nalaze na pozitivnoj (esencijalnoj) listi imaju istu cijenu.
- Netočni su navodi Vlade HNŽ da strani proizvođači lijekova imaju vladajući položaj, a da domaći proizvođači imaju minoran tržišni udjel. Nesporno je da strani proizvođači generalno imaju veću prodaju lijekova u BiH od domaćih proizvođača, međutim to je potpuno logično i očekivano, s obzirom na opseg proizvodnje lijekova koji imaju strani proizvođači u odnosu na domaće proizvođače i puno veći broj stranih proizvođača lijekova. Domaći proizvođači lijekova uopće ne proizvode lijekove u velikom broju kategorija (ATC grupa), pa je logično da strani proizvođači lijekova imaju mnogo veću prodaju lijekova od domaćih proizvođača lijekova u ukupnim iznosima. Međutim, domaći proizvođači, ukoliko nude svoje lijekove u određenoj kategoriji (ATC grupi) lijekova mogu imati mnogo veći udjel za tu vrstu lijekova u odnosu na strane proizvođače. Ovo je vidljivo iz primjera za grupu lijekova (..)**, gdje i domaći i strani proizvođači nude svoje lijekove, gdje su u prodaji te vrste lijekova u 2020. godini domaći proizvođači imali 79% tržišnog udjela.
- Postupanje Vlade HNŽ predstavlja teško ograničenje konkurencije, koje je samo po sebi nezakonito, bez obzira na praktične posljedice tog ograničenja, te u tom smislu Podnositelj zahtjeva nema potrebe dokazivati učinke ili posljedice takvog ograničenja konkurencije. Ovo je ustaljena praksa Europske unije (slučaj Europskog suda Pravde C-228/18 Gazdasági Versenyhivatal v Budapest Bank Nyrt. and Others), koja je prihvaćena i od strane Konkurencijskog vijeća. U predmetnom slučaju Vlada HNK izravno ograničava mjerodavno tržište, na način što dozvoljava prodaju na mjerodavnom tržištu određenim lijekovima (domaćih proizvođača), a ne dozvoljava prodaju drugih lijekova (stranih proizvođača), koji su u izravnom takmičenju. Primjer za ovo na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ je lijek (jedan generički naziv lijeka) (..)**, gdje je izbor smanjen sa 10 lijekova i 9 proizvođača, na samo 3

- lijeka i 3 proizvođača i to isključivo domaćih proizvođača lijekova (...)**.
- Lijekove koji se ne nalaze novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK pacijenti moraju sami platiti, a s obzirom na činjenicu da neki od ovih lijekova mogu biti veoma skupi i da ih ljekari u tom slučaju neće propisivati, prodaja tih lijekova će drastično opasti ili potupno nestati.
 - Izbacivanje određenih lijekova stranih proizvođača sa pozitivne (esencijalne) liste lijekova ima negativan utjecaj na pacijente, jer smanjuje mogućnost izbora lijekova koje liječnik može propisati i koje pacijent može dobiti besplatno na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ. Što znači da pacijent nema mogućnost promjene lijeka ako mu je to potrebno. U interesu je potrošača (pacijenata) da na pozitivnoj (esencijalnoj) listi lijekova ima što veći broj lijekova, tako da bi postupajući ljekar mogao pacijentu propisati lijek koji najbolje odgovara njegovom konkretnom stanju (iako se radi o lijekovima iste kategorije mogu postojati razlike u načinu proizvodnje, sporednim supstancama koje se koriste itd, radi čega pacijent može negativno reagovati na lijek, ali da mu odgovara drugi lijek iste - ATC grupe).
 - Podnositelj zahtjeva smatra da je radi boljeg razumijevanja potrebno dodatno pojasniti način funkcioniranja pozitivnih (esencijalnih) listi lijekova. Pozitivne (esencijalne) liste lijekova se u pravilu dijele na A i B liste, gdje se na A listu stavljaju lijekovi ključni za zdravlje pacijenata, i gdje zavod zdravstvenog osiguranja snosi 100% cijenu lijekova, dok se na B listi nalaze lijekovi gdje zavod zdravstvenog osiguranja snosi samo dio troškova. Lijekove koji nisu na A i B listi pacijent mora u cijelosti platiti sam. Predmetni Zahtjev se odnosi novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, koja je A pozitivna (esencijalna) lista. Pozitivne (esencijalne) liste se prvo donose na nivou Federacije BiH, čija je svrha da odredi za koju kategoriju (vrstu) lijekova će zavodi zdravstvenog osiguranja snositi troškove, a ne za koje konkretne lijekove i proizvođače. Na osnovu federalne pozitivne (esencijalne) liste lijekova kantoni prave svoje pozitivne (esencijalne) liste, koje ne smiju obuhvatati manje kategorija lijekova od federalne, ali mogu obuhvatati više kategorija lijekova, ako županija to može financirati. Proizvođači ili zastupnici i distributeri lijekova potom prijavljuju svoje lijekove na pozitivne liste županija sukladno sa odredbama Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, koji ni jednom riječju ne omogućava izostavljanje ili skidanje lijekova stranih proizvođača sa pozitivne (esencijalne) liste kantona, radi favoriziranja domaćih proizvođača.
 - Svi lijekovi određene kategorije (ATC grupe) koji su registrirani kod ALMBIH i imaju dozvolu za stavljanje na tržište se smatraju sigurnim i kvalitetnim za korištenje, što znači da su međusobno zamjenjivi i međusobni konkurenti. Također, svi lijekovi koje je Podnositelj zahtjeva naveo u svom Zahtjevu da su izostavljeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ su uredno registrirani i imaju dozvolu ALMBIH za stavljanje na tržište, te ispunjavaju sve uvjete Pravilnika za uvrštavanje na novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Bitno je naglasiti da svi lijekovi iz određene kategorije (ATC grupe) lijekova kada se uvrste na pozitivnu listu lijekova imaju identičnu cijenu koju snosi zavod zdravstvenog osiguranja. Ovo iz razloga što nadležni zavod zdravstvenog osiguranja odredi maksimalne cijene koje se plaćaju za određenu kategoriju lijeka, te distributer/proizvođač lijeka prilikom podnošenja prijave za uvrštavanje lijeka na listu mora dati izjavu da pristaje na tu cijenu lijeka. Lijekovi na pozitivnoj listi lijekova određene

kategorije, iste količine ili jačine lijeka, moraju imati identične cijene, što je definirano Odlukom o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo također znači da zavod zdravstvenog osiguranja nema povećanja troškova ako je veći broj lijekova na pozitivnoj (esencijalnoj) listi.

4. Usmena rasprava

Konkurencijsko vijeće je nakon analize činjeničnog stanja koje su mu predočile stranke u postupku odlučilo da je radi boljeg sagledavanja stvari koja je predmet postupka potrebno održavanje usmene rasprave, što je i obaveza kada se radi o strankama sa suprotnim interesima, sukladno sa člankom 39. stavak (1) Zakona o konkurenciji.

Shodno tome, Konkurencijsko vijeće zakazalo je održavanje usmene rasprave za dan 31.03.2022. godine u 12 časova u prostorijama Konkurencijskog vijeća u Sarajevu, te pozvalo stranke u postupku da joj prisustvuju.

Podnositelj zahtjeva pozvan je na usmenu raspravu aktom broj: UP-03-26-3-033-25/21 od 15.03.2022. godine, dok je Protivnoj strani, aktom broj: UP-03-26-3-033-26/21 od 15.03.2022. godine, pored poziva na usmenu raspravu dostavljen i izjašnjenje Podnosioca zahtjeva na Zahtjev i Zaključak.

Konkurencijsko vijeće je u međuvremenu, dana 25.03.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-28/21, zaprimilo podnesak Protivne strane kojim je tražena odgoda, odnosno promjena termina održavanja usmene rasprave.

S obzirom da se radilo opravdanom zahtjevu Protivne strane, Konkurencijsko vijeće je odobrilo promjenu termina održavanja usmene rasprave za 31.03.2022. godine u 13.45 časova, o čemu je Podnositelj zahtjeva obavješten aktom broj: UP-03-26-3-033-29/21 od 28.03.2023. godine, a Protivna strana aktom broj: UP-03-26-3-033-30/21 od 28.03.2023. godine.

Usmena rasprava održana je u zakazanom terminu u prostorijama Konkurencijskog vijeća, a istoj su pored voditelja postupka od strane Konkurencijskog vijeća prisustvovala stranke u postupku i zainteresirana javnost.

Usmenoj raspravi za Podnositelja zahtjeva prisustvovali su punomoćnik odvjetnik Zlatan Balta i direktor gospodarskog subjekta "UNIFARM" Sabit Omić, za Protivnu stranu punomoćnik odvjetnik Džemil Sabrihafizović i u svojstvu javnosti Sanin Pešto, po punomoći gospodarskog subjekta "Zentiva Pharma" d.o.o.

Navodi Protivne strane dati na usmenoj raspravi u bitnom se odnose na sljedeće:

- Protivna strana svoje izlaganje zasniva na istim stavovima i pitanjima koje je dala u svom odgovoru na Zaključak, a to su: legitimacija Podnositelja zahtjeva, pitanje da li je odluka o pozitivnoj listi zabranjeni sporazum, tržišni položaj stranih proizvođača lijekova i tvrdnje o favoriziranju domaće proizvodnje.
- Protivna strana ostaje kod toga da Podnositelj zahtjeva u predmetnom postupku nema aktivnu legitimaciju iz razloga što on nije proizvođač lijekova, nego je distributer koji i sam ističe da novom Pozitivnom listom lijekova HNK nije diskriminiran, niti je spriječen da prodaje lijekove.
- U konkretnom slučaju Odluka se ne može smatrati zabranjenim sporazumom načelno se referirajući na sudsku praksu Europske unije (navodi se odluka Europskog suda u spojenim predmetima C-262/18P i C-271/18P), kao i na pravna stanovišta Europske komisije, koja potvrđuju da, naročito u slučajevima zdravstvenog i socijalnog osiguranja, ne postoje uvjeti da se državni organ tretira kao gospodarski subjekt i da se njegovi akti smatraju zabranjenim sporazumom. Kao bitna činjenica za navedenu tvrdnju navodi se činjenica da sredstva obveznog zdravstvenog

- osiguranja nisu proračunska sredstva, za šta se kao dokaz prilaže akt Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK broj: 0101-45-16-2-2-07172/22 od 30.03.2022. godine, kojim se potvrđuje da se troškovi lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama temeljem pozitivne liste u cijelosti financiraju iz prikupljenih sredstava po osnovu uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje.
- Protivna strana smatra da je neosnovano, osiguranike koji koriste lijekove koji se izdaju na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, tretirati kao potrošače, jer se suštinski razlikuje zaštita prava potrošača u odnosu na zaštitu prava na zdravlje pacijenata korisnika obveznog zdravstvenog osiguranja.
 - Mjerodavni su podatci da se među lijekovima proizvođača koje zastupa gospodarski subjekt "UNIFARM", a koji nisu uvršteni na novu Pozitivnu listu, nalazi sedam lijekova za koje je u cijeloj 2020. godini izdato od pet do 20 recepata. Sa medicinskog stanovišta neuvršavanje takvih lijekova na listu lijekova je opravdano i razumno, jer ne postoje odgovarajuća iskustva u terapijskoj primjeni, uključujući i iskustvo odnosno podatke o neželjenim pojavama takvih lijekova. Pored toga, važno je imati u vidu i rast troškova ljekarni koje su prema odredbama članka 25. Zakona o ljekarničkog djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/10) obvezne osigurati određenu zalihu esencijalnih lijekova sa pozitivne liste, a u slučaju isteka roka obvezni su osigurati uništavanje takvih lijekova, što može predstavljati značajan trošak za ljekarne.
 - Protivna strana smatra da pozitivne liste lijekova ne podliježu pravilima konkurencije, ali da to ne znači da uopće ne podliježu kontroli zakonitosti putem primjene specifičnih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, čiju primjenu nadziru nadležno državno i federalno ministarstvo zdravstva, te mogu biti predmetom upravnih, sudskih i drugih postupaka, kao što je postupak pred Vijećem za državnu pomoć BiH. Ovo potvrđuju i konkretni postupci koje je u vezi s tim pokrenuo Podnositelj zahtjeva, kao što je tužba pred Kantonalnim sudom u Sarajevu sa zahtjevom za poništenje Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Kantona Sarajevo i akt Vijeća za državnu pomoć BiH koji je pokrenut radi ispitivanja da li je donošenjem pozitivne liste povrijeđen Zakon o sustavu državne pomoći u BiH.
 - Vezano za tržišni položaj stranih proizvođača lijekova, za koji Podnositelj zahtjeva kaže da se odlukama Vlade HNK dovode u nepovoljan položaj, konkretni podatci pokazuju da je za tržište lijekova u BiH, Federaciji BiH i u HNK, karakteristična ekstremna dominacija stranih proizvođača lijekova. Prema podacima na tržištima generičkih lijekova zemalja okruženja, i to Republike Hrvatske i Slovenije, koje kao članice EU svakako striktno primjenjuju pravila konkurencijskog prava, domaći proizvođači u Hrvatskoj sudjeluju sa udjelom od preko 50%, a u Sloveniji sa udjelom preko 60%, dok u BiH na tržištu generičkih lijekova domaći proizvođači sudjeluju sa 35%. Navedeni podatci su samo jedan od pokazatelja o neutemeljenosti tvrdnji podnosioca zahtjeva o ugroženosti stranih proizvođača lijekova na tržištu lijekova u BiH, odnosno u HNK.
 - Tvrdnje Podnosioca zahtjeva o favoriziranju domaće proizvodnje, kojima se nastoji stvoriti uvjerenje da se putem pozitivne liste favorizuju domaći proizvođači lijekova i da to narušava konkurenciju na tržištu lijekova HNK i šire, nisu utemeljene. Takvom dojmu ponekad doprinose i lokalni dužnosnici tvrdeći da su donošenjem pozitivne liste podsticali domaću proizvodnju lijekova. Takvim tvrdnjama pokušavaju ostvariti neku sopstvenu političku promociju. Da su tvrdnje o favoriziranju domaće proizvodnje neosnovane pokazuju podatci o udjelu domaćih i stranih proizvođača na tržištu lijekova na svim razinama od županija do države, gdje iz podataka proizlazi da je drastično vladajući položaj stranih proizvođača lijekova, koji su na razini BiH u 2020. godini ostvarili 82,83 % udjela na domaćem tržištu lijekova, a u Federaciji BiH 81,10% (izvor: IMS-IQVIA). Također, slični podatci su i u HNŽ za 2021. godinu, dakle u vrijeme primjenjivanja nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, gdje se od ukupne vrijednosti lijekova sa pozitivne liste čija je nabavka financirana iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja 32,95% odnosilo na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova.
 - Na pitanje voditelja postupka da li je Vlada HNK podnosila Konkurencijskom vijeću zahtjev za davanje mišljenja na nacrt i prijedlog Odluke zbog koje se vodi predmetni postupak, Protivna strana nije dala odgovor, navodeći da nema tu informaciju, pa je voditelj postupka tražio da se ta informacija naknadno dostavi.
 - Protivna strana se na pitanje voditelja postupka da li se slaže sa određenjem mjerodavnog tržišta koje je predložio Podnositelj zahtjeva izjasnila kontradiktorno, izjavljujući da smatra da je mjerodavno tržište predmetnog postupka cjelokupno područje županija i svi lijekovi koji se na njemu prodaju, dakle svi lijekovi, a ne samo oni sa liste, te istovremeno izjavljujući da donošenje Odluke nije ekonomska aktivnost i da za nju ne postoji mjerodavno tržište.
- Navodi Podnositelja zahtjeva dati na usmenoj raspravi u bitnom se odnose na sljedeće:
- Podnositelj zahtjeva se izjasnio da ostaje pri dosadašnjim pisanim podnescima i Zahtjevu.
 - Također se izjasnio da nema pitanja za Protivnu stranu, s obzirom da smatra da je iz materijalnih dokaza i dostavljenih dokumenata nesporno da Odluka narušava odredbe članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, jer diskriminira strane proizvođače lijekova, a favorizira domaće proizvođače lijekova.
 - Podnositelj zahtjeva ističe da je po istom činjeničnom i pravnom temelju već pokrenuo dva druga postupka pred Konkurencijskim vijećem, i to protiv Vlade Kantona Sarajevo i vlade Kantona 10, te da će uskoro pokrenuti postupak i protiv vlade Unsko-sanske županije, koja je donijela sličnu odluku i smatra da bi svi predmeti trebali biti odlučeni na sličan način, jer se manje više radi o identičnim postupcima.
 - Navodi Protivne strane vezani za dominaciju stranih proizvođača lijekova odnose se u globalu na prodaju lijekova, ali ono što je Vlada HNŽ priznala je da na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ strani i domaći proizvođači lijekova nemaju isti status, jer se sa liste izbacuju strani proizvođači lijekova, a favoriziraju domaći proizvođači lijekova. Zabrana diskriminacije stranih proizvođača je jedan od temelja prava EU, pa Podnositelj zahtjeva smatra neosnovanim da se Vlada HNŽ poziva na pravo EU, kako bi opravdala diskriminaciju proizvođača iz EU, tvrdeći da se Zakon o konkurenciji ne primjenjuje na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ.
 - Pozitivna lista lijekova HNŽ je donesena bez ikakvog poziva da se dostavi aplikacija za uvršavanje lijekova na listu, čime je Podnositelj zahtjeva isključen sa liste bez ikakvih kriterija, ostajući na listi samo u onim slučajevima gdje nema domaćih proizvođača.
 - Na pitanje voditelja postupka Podnositelju zahtjeva zašto se nije obratio i pokrenuo postupak pred organom nadležnim za provođenje Zakona o lijekovima, isti je potvrdio da je pokrenuo više postupaka i to upravni spor zbog kršenja

Zakona o lijekovima, postupak zbog kršenja Zakona o sustavu državne pomoći u BiH i postupak zbog kršenja Zakona o konkurenciji.

- Podnositelj zahtjeva se na pitanje voditelja postupka o tome ko je zaključio zabranjeni sporazum koji se utvrđuje u predmetnom postupku, odnosno ko su druge strane u sporazumu pored Vlade HNK, ostao pri tvrdnji iz Zahtjeva da smatra da sporazum može biti jednostrani akt i da je to sukladno sa ranijom praksom Konkurencijskog vijeća.
- Praksa koju je Protivna strana navela, vezano za princip solidarnosti i prikupljanje sredstava u fondove zdravstvenog osiguranja, nije mjerodavna za ovaj postupak, jer se ovaj postupak uopće ne dotiče fondova zdravstvenog osiguranja, niti uplate u iste, nego se postupak isključivo tiče konkurencije između proizvođača lijekova, gdje stranim proizvođačima lijekova nije omogućen ravnopravan pristup tržištu.
- Dajući odgovor na pitanje voditelja postupka o mogućem postojanju barijera na relevantnom tržištu, Podnosilac zahtjeva se izjašnjava da je procijenio da relevantno tržište predstavlja prodaja lijekova koji se propisuju na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK i da na tržištu ovih esencijalnih lijekova postoji barijera, jer stranih proizvođača ima samo u jednom dijelu tržišta, a da im je de facto zabranjen ulazak na dio tržišta gdje su domaći proizvođači. Podnositelj zahtjeva navodi da se fokusirao na generičke lijekove, to jest lijekove koje zastupa gospodarski subjekt "UNIFARM", navodeći da na listi ima stranih generičkih lijekova, ali samo tamo gdje nema domaćih proizvođača.
- Na pitanje voditelja postupka da li postoji propis kojim je određeno koliko kojih proizvođača treba biti na esencijalnoj listi lijekova, Podnositelj zahtjeva je odgovorio da ne postoji, ali da bi kako je to bilo prije, trebali biti uvršteni svi lijekovi koji imaju dozvolu za promet, smatrajući da je barijera u tome što se onemogućava da se ti lijekovi stave na listu.

Na kraju usmene rasprave voditelj postupka je upoznao stranke na mogućnost podnošenja zahtjeva za naknadu troškova postupka, sukladno članku 105. stavak (4) Zakona o upravnom postupku, kao i posljedicu nepravovremenog podnošenja takvog zahtjeva, te dao rok od deset dana da dostave sva izjašnjenja, odgovore i dokumentaciju koji su traženi od njih tokom usmene rasprave.

5. Postupak nakon usmene rasprave

Nakon usmene rasprave stranke u postupku su dostavile podneske kojim dostavljaju svoja izjašnjenja, odgovore i dokumentaciju vezanu za usmenu raspravu.

Podnositelj zahtjeva dostavio je Konkurencijskom vijeću podnesak, zaprimljen dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, kojim dostavlja dodatne podatke zahtjevane na usmenoj raspravi, kao i dodatno izjašnjenje na navode Vlade HNK i navode voditelja postupka sa usmene rasprave.

Navodi Podnositelja zahtjeva dati u pomenutom podnesku većinom se zasnivaju na ranije iznijetim stavovima, sa nekoliko drugačijih alternativnih stavova, prvenstveno vezanih za neka pitanja i konstatacije Konkurencijskog vijeća koje su iznesene na usmenoj raspravi i u bitnom se odnose na sljedeće:

- Podnositelj zahtjeva na određene navode voditelja postupka date na usmenoj raspravi ponovno iznosi svoje mišljenje da jednostrani akti (pravilnici, odluke i drugi akti) mogu predstavljati sporazume u smislu članka 4. Zakona o konkurenciji, te da smatra da mjerodavno tržište ne predstavlja zakonski ograničeno tržište, jer Zakon o lijekovima ne obvezuje Vladu HNK da ograniči broj lijekova na kantonalnoj pozitivnoj/esencijalnoj listi, nego Vlada HNK to radi svojom vlastitom voljom.

- Na pitanje voditelja postupka postavljeno na usmenoj raspravi vezano za učinke, odnosno posljedice donošenja nove Pozitivna lista lijekova HNŽ na konkurenciju, Podnositelj zahtjeva navodi da je to smanjenje ili potpuno uklanjanje konkurencije domaćim proizvođačima lijekova, čime se poboljšava njihov položaj na teret stranih proizvođača lijekova. Prilikom razmatranja posljedica po konkurenciju, Podnositelj zahtjeva smatra da se moraju u obzir uzeti cjelokupne posljedice na konkurenciju na tržištu, a ne samo posljedice po Podnositelja zahtjeva, navodeći da su prema njegovim saznanjima postupke pred Konkurencijskim vijećem pokrenuli i strani proizvođači lijekova, "Krka" d.d. Novo Mesto, Slovenija, te "Pliva" d.o.o. Zagreb, Hrvatska. Ovakve navode Podnositelj zahtjeva potkrepljuje tablicama sa svojim procjenama, koje je Konkurencijskom vijeću ranije dostavio u svom odgovoru od 23.09.2021. godine. Prema tim podacima, nesumnjivo je da postoje negativne posljedice na konkurenciju na mjerodavnom tržištu jer se u 58 kategorija (ATC grupa) lijekova novom Pozitivnom listom lijekova HNŽ značajno smanjuje izbor i raznolikost dostupnih proizvoda za pacijente (potrošače).
- Podnositelj zahtjeva navodi da je nova Pozitivna lista lijekova HNK imala posljedice na gospodarski subjekt "UNIFARM", tako što je značajno opala prodaja (...)** lijeka koje isti zastupa, a koji su izbačeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ. Poređenjem prodaje navedena 34 lijeka u razdoblju siječanj i veljača 2022. godine te siječanj i veljača 2021. godine, ukupna prodaja lijekova u siječnju i veljači 2022. godine je bila značajno manja nego u siječnju i veljači 2021. godine. Ukupna prodaja lijekova koje Podnositelj zahtjeva zastupa u HNŽ (preko esencijalne liste i van esencijalne liste) značajno je opala i za samo dva mjeseca 2022. godine (siječanj i veljača) umanjena je za (...)**, a procjena je da to na godišnjoj razini iznosi (...)**. Podnositelj zahtjeva ističe da je šteta i negativne posljedice mnogo veća jer se ne odnosi samo na financijske posljedice, s obzirom da se veliki broj lijekova potpuno izbacuje sa mjerodavnog tržišta. Na ovaj način Podnositelj zahtjeva je onemogućen da konkuriše drugim lijekovima na mjerodavnom tržištu, te je onemogućen da podstiče i razvija prodaju tih lijekova koji su izbačeni, te da u budućnosti potencijalno poveća i unaprijedi njihovu prodaju i tržišni udjel.
- Podnositelj zahtjeva komentarišući navode Protivne strane vezano za njeno određenje mjerodavnog tržišta, uprkos navodima koje je dao na usmenoj raspravi, ponovno iznosi svoj stav da smatra da je mjerodavno tržište predmetnog postupka uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Ovakvo određenje mjerodavnog tržišta je prema njemu sukladno sa praksom Konkurencijskog vijeća.
- Svi lijekovi koje zastupa Podnositelj zahtjeva, a koji su izostavljeni sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ ispunjavaju sve kriterije iz članka 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH i prema Podnositelja zahtjeva isti bi morali bi biti uvršteni na novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Podnositelj zahtjeva, također navodi da zaštita domaćih proizvođača, te ni jedan drugi eventualni uvjet po osnovu kojeg je Vlada HNŽ donijela novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, se ne nalazi u Zakonu o lijekovima niti u Pravilniku o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH.
- Podnositelj zahtjeva ističe da je teret dokazivanja opravdanosti svih ograničenja konkurencije na onome ko

- ograničava konkurenciju, a to je Vlada HNŽ. Pri tom Vlada HNŽ ničim nije dokazala da su ograničenja konkurencije koje je uvela na mjerodavnom tržištu opravdana, niti iz bilo kojih razloga (ciljeva), niti da su mjere proporcionalne takvom cilju. Za potrošače (pacijente) i njihove interese je bolje da imaju što veći izbor lijekova koji im se mogu propisati sa pozitivne/esencijalne liste lijekova, a Vlada HNŽ im ograničava takav izbor, čime sprječava, ograničava i/ili narušava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu.
- Ako se u predmetnom slučaju radi o monopsonskom tržištu, koje označava tržišno stanje kada određeni proizvod potražuje samo jedan kupac, Vlada HNŽ se ne može ponašati kako želi, nego je obvezna da poštuje odredbe Zakona o konkurenciji, te je zbog svog vladajućeg položaja na kupovnoj strani pod većom obavezom da poštuje pravila konkurencije na tržištu. Ovo se posebno odnosi na postupanje javnih organa, koji svojim jednostranim aktima (pravilnicima, odlukama) mogu naročito ozbiljno da utječu na tržište, radi čega je još bitnije da u svom postupanju uvijek poštuju načela pravične konkurencije. U predmetnom slučaju se ne radi o klasičnom monopsonskom tržištu, kod kojeg kupac vrši izbor proizvoda koje će kupiti za svoje potrebe, s obzirom da u predmetnom slučaju Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ nije taj koji vrši izbor proizvoda koje će koristiti korisnici, nego izbor vrše ljekari i pacijenti, a Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ samo vrši plaćanje lijekova koje oni izaberu. Pri tome Zavod zdravstvenog osiguranja HNK vrši samo plaćanje tih lijekova, dok izbor lijekova koji će se staviti na listu vrši Vlada HNK.
 - Podnositelj zahtjeva i dalje smatra da postupanje Vlade HNŽ predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. Zakona o konkurenciji, međutim ako Konkurencijsko vijeće smatra da to nije slučaj, Podnositelj zahtjeva ističe da se koristeći navedenu argumentaciju može tumačiti da postoji zlouporaba vladajućeg položaja Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ, odnosno Vlade HNŽ, koja određuje koji lijekovi će biti uvršteni na listu. Ovakvo postupanje Vlade HNŽ onda nesumnjivo predstavlja zlouporabu vladajućeg položaja, u smislu članka 10. stavak (2) točke b) i c) Zakona o konkurenciji, jer Vlada HNŽ ograničava tržište na štetu potrošača i/ili primjenjuje različite uvjete za istu ili različitu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj, s obzirom da Vlada HNK ograničava tržište kako bi favorizirala domaće proizvođače lijekova na štetu stranih proizvođača lijekova.
 - Prema Podnositelju zahtjeva, Konkurencijsko vijeće prilikom vršenja svojih nadležnosti primjenjuje i tumači i druge propise kako bi utvrdio postojanje povrede Zakona o konkurenciji. Sukladno s tim, Konkurencijsko vijeće ima ovlaštenja primjenjivati i tumačiti Zakon o lijekovima i mjerodavne podzakonske akte prilikom utvrđivanja da li je došlo do povrede Zakona o konkurenciji. U predmetnom slučaju Vlada HNK je ograničila broj lijekova, tj. izbacila određeni broj lijekova stranih proizvođača lijekova, bez ikakvog valjanog razloga i bez valjanih kriterija, s obzirom da nije primijenila ni jedan kriterij propisan Zakonom o lijekovima ili Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH. Jedini kriterij koji je Vlada HNK koristila jeste da se radi o stranim proizvođačima generičkih lijekova, koji predstavljaju konkurente domaćim proizvođačima lijekova, što je jedini razlog za donošenje ovakve nove Pozitivne liste lijekova HNK. Ni Zakon o lijekovima, ni Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, ne omogućavaju izbacivanje lijekova sa pozitivne/esencijalne liste samo jer se radi o lijekovima stranih proizvođača lijekova. Ne postoji ni jedan od uvjeta iz članka 9. stavak (2) Zakon o lijekovima za izostavljanje lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, niti je Vlada HNŽ ponudila ikakve dokaze o tome.
 - Vlada HNŽ je sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ u 58 kategorija (ATC grupa) izostavila veliki broj lijekova stranih proizvođača lijekova i na taj način favorizirala domaće proizvođače lijekova, te diskriminirala strane proizvođače lijekova. Da je cilj i posljedica da se sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ izbace strani proizvođači lijekova i njihovi generički proizvodi može se vidjeti iz odredbi članka 4. Odluke iz kojih proizilazi da će strani proizvođači lijekova koji nisu originatori biti uvršteni na listu samo tamo gdje ne predstavljaju konkurenciju domaćim proizvođačima lijekova. Ovo je potvrđeno u stavku (2) navedenog članka, koji propisuje da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije obvezno uvrštavaju na listu lijekova domaći proizvođači lijekova, dok se u stavku (3) osigurava da se konkurencija domaćim proizvođačima lijekova potpuno ukloni ili smanji. Podnositelj zahtjeva ističe da ovo nije sukladno sa člankom 9. stavak (3) Zakona o lijekovima, jer isti propisuje da se na županijsku pozitivnu/esencijalnu listu trebaju uvrstiti strani proizvođači lijekova uz domaće proizvođače i originatore, te ne propisuje da se isti uvrštavaju samo po potrebi ako nema dovoljno domaćih proizvođača lijekova i originatora, kako je to navedeno u Odluci.
 - Podnositelj zahtjeva se ne slaže sa navodima Protivne strane iznijetim na usmenoj raspravi da su lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva izostavljeni zbog nedovoljnog iskustva u terapijskoj primjeni, odnosno podataka o neželjenim dejstvima lijekova. Ovakvi navodi su prema njemu paušalni, neutemeljeni i neistiniti, jer vlada HNŽ nije ponudila ni jedan dokaz u svezi tih navoda. Podnositelj zahtjeva ističe da sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ nisu izbačeni samo lijekovi koje zastupa Podnositelj zahtjeva, nego i lijekovi mnogih drugih proizvođača lijekova, koji su imali i mnogo veću prodaju i potrošnju lijekova i koji su bili tržišni lideri u svojim kategorijama (ATC grupama) lijekova. Za takve lijekove se nikako ne može reći da ne postoji dovoljno iskustva u terapijskoj primjeni ili podataka o neželjenim posljedicama. Netočno je da se ne znaju neželjene pojave lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva, jer su sve moguće nuspojave dokumentovane u pratećoj dokumentaciji lijeka. Svi lijekovi koji imaju dozvolu ALMBIH su prošli mjeodavna ispitivanja i kontrole kvalitete, te su sigurni za korištenje od strane portosača (pacijenata), u protivnom može se pokrenuti procedura za oduzimanje dozvole na stavljanje lijeka na tržište.
 - Paušalni su i bez dokaza navodi Vlade HNŽ dani na usmenoj raspravi o isteku važenja lijekova i troškovima za ljekarne, jer se ovo pitanje regulira ugovorima između ljekarni i distributera. Što se tiče Podnositelja zahtjeva, ljekarnama sa kojima surađuje omogućava se povrat lijekova uz povrat novca ili knjižno odobrenje, sukladno uvjetima koji su određeni ugovorom sa ljekarnama, te u praksi do sada nije bilo značajnijih primjedbi ljekarni u ovom pogledu. Podnositelj zahtjeva ističe da je očigledno da su ovi navodi Vlade HNŽ, neistiniti, jer do sada nisu nikada iznošeni i nikada nisu obrazloženi Podnositelju zahtjeva.
 - Podnositelj zahtjeva smatra da su irelevantni navodi vlade HNŽ izneseni na usmenoj raspravi, prema kojima nije došlo da izbacivanja lijekova sa liste, nego do donošenja nove liste

lijekova. Ovi navodi se tiču forme, a ne suštine postupanja Vlade HNŽ, koja je jedino bitna za konkurenciju. Nesporno je da predstavnik Vlade HNŽ na usmenoj raspravi nije osporio da Vlada HNŽ nije raspisala javni poziv za uvrštavanje lijekova na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ. Vlada HNŽ je uzela prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, sa nje izbacila lijekove određenih stranih proizvođača lijekova, te takvu listu usvojila kao novu Pozitivnu listu lijekova HNK. Dakle, bez obzira na formu postupanja Vlada HNŽ je sa nove Pozitivne liste lijekova de facto izbacila lijekove koje zastupa Podnositelj zahtjeva i lijekove drugih stranih proizvođača lijekova iz 58 kategorija (ATC grupa) lijekova, i to bez raspisivanja ikakvog javnog poziva.

- Vlada HNŽ se u svom izjašnjenju danom na usmenoj raspravi poziva na princip solidarnosti, za koji Podnositelj zahtjeva ističe da nije predmet ovog postupka. Predmetni postupak se ni na koji način ne tiče sustava solidarnosti i sustava zdravstvenog osiguranja, te usvajanjem zahtjeva Podnositelja zahtjeva neće doći do bilo kakve promjene za Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ (neće doći do smanjenja uplaćenih doprinosa, neće doći do povećanih troškova).
- Navode Vlade HNŽ kako se Zavod zdravstvenog osiguranja HNK ne financira iz proračuna, nego iz vlastitih sredstava, Podnositelj zahtjeva smatra irelevantnim, jer je nesporno da se Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ financira iz obveznih doprinosa za zdravstvo, međutim isto tako je nesporno da se radi o javnim sredstvima, s obzirom da se obvezno prikupljaju od svih uposlenih u županiji (i u FBiH).
- Vlada HNŽ nije donijela nikakav upravni akt (nije donijela rješenje) kojim bi odlučila o stavljanju lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva na listu, iako su svi lijekovi ispunjavali uvjete. Vlada HNŽ nije ponudila bilo kakav dokaz da neki od lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za uvrštavanje na listu.
- Prema navodima predstavnika Vlade HNK datim na usmenoj raspravi, sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja nisi namijenjena za podsticanje ni domaće ni strane proizvodnje lijekova, međutim postupanje Vlade HNŽ je suprotno tome, jer ona nesumnjivo koristi sredstva zdravstvenog osiguranja kako bi podsticala domaće proizvođače lijekova.
- Podnositelj zahtjeva smatra da je pozivanje Vlade HNŽ na učešće domaćih lijekova u prodaji u Hrvatskoj i Sloveniji irelevantno, jer tamo ne postoji diskriminacija stranih proizvođača lijekova.
- Kako Vlada HNK navodno štiti pravo izbora pacijentima/osiguranicima, vidi se iz primjera za kategoriju (ATC grupu) lijekova Amoksisilin+Klavulanska kiselina, izbor sa 10 lijekova i 9 različitih proizvođača, smanjuje na 3 lijeka od 3 različita proizvođača, od čega su dva domaća proizvođača (Bosnalijek i Hemofarm), pri čemu su sa liste izbačena dva vodeća lijeka, koji su u 2020. godini zajednički imali tržišni udjel od 69% i prodaju od preko 400.000 KM.
- Podnositelj zahtjeva je uz predmetni podnesak dostavio zahtjev za naknadu troškova postupka. Isti obuhvata sedam radnji u postupku (šest podnesaka i jedno prisustvo usmenoj raspravi), te dvije administrativne pristojbe (na Zahtjev i na Rješenje), u ukupnom iznosu od (..)** sa uračunatim PDV-om. Prema Podnositelju zahtjeva navedeni troškovi su utvrđeni na osnovu vrijednosti spora od oko (..)**, što je okvirna šteta koju je Podnositelj zahtjeva pretrpio od dana 23.08.2021. godine pa do danas, radi izostavljanja lijekova koje zastupa sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.

Konkurencijsko vijeće je od Protivne strane, dana 12.04.2022. godine pod brojem UP-03-26-3-033-34/21, zaprimilo

podnesak kojim se daje izjašnjenje na pitanje voditelja postupka postavljeno na usmenoj raspravi, a koje se odnosi na razloge zbog kojih je Vlada HNŽ odustala od zahtjeva za pribavljanje mišljenja Konkurencijskog vijeća na Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova.

Protivna strana je navedeno izjašnjenje dala na osnovu informacija dobijenih od strane Ministarstva zdravstva HNŽ, a u bitnom se odnosi na slijedeće:

- Vlada HNŽ je aktom broj: 06-02-33-2446/20 od 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova. Vlada HNŽ je zastala sa postupkom donošenja Liste, a s obzirom da do 20.01.2021. godine traženo mišljenje nije dostavljeno, Konkurencijskom vijeću je dostavljen akt kojim se povlači zahtjev za pribavljanje predmetnog mišljenja.
- Protivna strana kao razlog za povlačenje zahtjeva navodi potrebu da se radi usklađivanja Pozitivne liste lijekova HNŽ sa Federalnom listom lijekova navedena odluka donese u određenom roku i Vlada HNŽ više nije imala mogućnosti da odlaže donošenje odluke.
- Kao drugi razlog za povlačenje zahtjeva za davanje mišljenja, Protivna strana navodi da su joj u međuvremenu postale dostupne informacije o pravnim stanovištima Konkurencijskog vijeća i Suda BiH, a vezano za Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: 01-26-3-027-92-II/16 od 22.12.2020. godine. Konkurencijsko vijeće je navedenim rješenjem, u postupku po zahtjevu KRKA Farma d.o.o. Sarajevo i KRKA dd Slovenija da se utvrdi da Odluka o listi lijekova KS predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 4. Zakona o konkurenciji, zauzeo pravno stanovište da takva odluka nema karakter zabranjenog sporazuma, pozivajući se pri tome na pravna shvatanja Suda BiH izražena u presudama Suda BiH broj: S1 3 U 024742 U2 od 05.04.2018. godine, broj: S1 U 024742 Uvp 2 od 10.10.2018. godine, broj: S1 3 U 022396 16 U od 30.08.2018. godine, broj: S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine i broj: S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.

U međuvremenu, Podnositelj zahtjeva je Konkurencijskom vijeću samoinicijativno dostavio podnesak, zaprimljen dana 18.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-35/21, kojim dostavlja Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 039880 21 U od 12.04.2022. godine.

Navedenim rješenjem odbačena je tužba za pokretanje upravnog spora, koju je Podnositelj zahtjeva podnio protiv nove Pozitivne liste lijekova Kantona Sarajevo, iz razloga što Kantonalni sud u Sarajevu smatra da Odluka o novoj Pozitivnoj listi lijekova Kantona Sarajevo, ne predstavlja upravni akt, odnosno da se ne radi o upravnoj stvari.

Podnositelj zahtjeva očekuje da će iste odgovore/odluke dobiti i od Županijskog suda u Mostaru i Županijskog suda u Livnu, pred kojima su podnesene tužbe za upravni spor protiv Vlade HNŽ, odnosno Vlade Kantona 10.

Navedeno rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu dostavljeno je iz razloga što Podnositelj zahtjeva smatra da u sudskom postupku ne može zaštititi svoja prava u svezi sa novom Pozitivnom listom lijekova HNŽ, nego da zaštitu svojih prava može ostvariti samo u predmetnom postupku pred Konkurencijskim vijećem.

6. Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja

Konkurencijsko vijeće je nakon usmene rasprave i dostave odgovora stranaka u postupku vezano za usmenu raspravu, ocijenio da se u predmetnom slučaju radi o osjetljivom tržištu i da

je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza potrebno pribaviti više mjerodavnih podataka i izvršiti dodatne analize, te je dana 19.05.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-36/21, donio Zaključak o produljenju roka za donošenje konačnog rješenja, kojim je rok produžen za dodatna 3 (tri) mjeseca, sukladno sa člankom 41. stavak (2) Zakona o konkurenciji.

7. Prikupljanje dodatnih podataka

Konkurencijsko vijeće je radi utvrđivanja činjeničnog stanja u predmetnom postupku nastavilo sa prikupljanjem mjerodavnih podataka, prvenstveno podataka koji se odnose na domaće proizvođače lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK.

Sukladno s tim, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-39/21 od 23.05.2022. godine od Protivne strane tražilo da dostavi podatke o ukupnom broju lijekova svakog domaćeg proizvođača koji se nalazio na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ i broju lijekova tih proizvođača koji se trenutno nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ.

Pored toga, navedenim aktom od Podnositelja zahtjeva je traženo da ako postoje lijekovi domaćih proizvođača koji su bili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ, a koji su sa nje skinuti, odnosno koji se ne nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ, dostavi spisak tih lijekova i razloge zbog kojih su skinuti.

Protivna strana, dostavila je tražene podatke podneskom zaprimljenim dana 30.05.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-40/21.

Podatci se odnose na šest domaćih proizvođača lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, sa brojem njihovih lijekova koji su se nalazili na prethodnoj i na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK.

Prema tim podacima gospodarski subjekt Hemofarm d.o.o Sarajevo na prethodnoj listi je imao 93 lijeka, a na novoj listi ima 97 lijekova, gospodarski subjekt Bosnalijek d.d. Sarajevo na prethodnoj listi je imao 90 lijekova, a na novoj listi ima 91 lijek, gospodarski subjekt Farmavita d.o.o Sarajevo na prethodnoj listi je imao 85 lijekova, a na novoj listi ima 88 lijekova, gospodarski subjekt Zada Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac na prethodnoj listi je imao 65 lijekova, a isti broj ima i na novoj listi, gospodarski subjekt Amsal d.o.o. Sarajevo na prethodnoj listi je imao 6 lijekova, a na novoj listi ima 12 lijekova i gospodarski subjekt Natura Pharm d.o.o Široki Brijeg, koji na prethodnoj listi nije imao lijekova, na novoj listi ima 2 lijeka.

Navedeni podatci u ukupnom zbiru iznose 339 lijekova koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ i 355 lijekova koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ, što ukazuje na povećanje broja lijekova domaćih proizvođača na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ u odnosu na prethodnu za 16 lijekova.

Što se tiče podataka koji su traženi vezano za lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj i koji se nalaze na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, Protivna strana se izjasnila da su na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ uvršteni svi lijekovi domaćih proizvođača koji su se nalazili i na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, jer postoji zakonska obveza da se pored originatora na Pozitivnu listu uvrstavaju lijekovi domaćih proizvođača, ukoliko su aplicirali.

Također, Protivna strana navodi da sa prethodne Pozitivne liste lijekova HNK nije skidan ni jedan lijek domaćih proizvođača, jer nisu postojali zakonom utvrđeni razlozi za pokretanje i provođenje postupka za skidanje lijeka sa liste.

U međuvremenu, Podnositelj zahtjeva je Konkurencijskom vijeću samoinicijativno dostavio podnesak, zaprimljen dana 20.06.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-41/21, kojim se vezano za formiranje lista lijekova županija, na uvid dostavlja akt Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i

Hercegovine broj: 06-19-1127-1/22 od 10.05.2022. godine, te obavještava o promjeni punomoći za zastupanje gospodarskog subjekta "UNIFARM".

Navedenim aktom Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine daje se odgovor na obavijest gospodarskog subjekta "UNIFARM" o kršenju međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine od strane Vlade Kantona Sarajevo, Vlade HNŽ i vlade županije 10.

U odgovoru je navedeno da je ministarstvo izvršilo uvid u propise navedenih kantona/županija, vezano za stavljanja i skidanja lijekova sa liste i da na osnovu toga, a sa aspekta mjerodavnog zakonodavstva u oblasti spoljne trgovine i investicija, te odredaba zaključenih međunarodnih ugovora, smatra da odredbe pojedinih propisa mogu imati elemente različitog tretmana domaćih i stranih proizvođača ili proizvođača, te količinskog ograničenja spoljnotrgovinskog prometa.

Pored pomenutog odgovora, navedenim podneskom dostavljena je i nova punomoć za zastupanje gospodarskog subjekta "UNIFARM" u predmetnom postupku, izdana dana 02.06.2022. godine advokatima Zlatanu Balti i Aidi Hamur, zaposlenim u Advokatskom društvu "LEGAL PARTNERS" d.o.o. Sarajevo, Zmaja od Bosne br. 12c, 71000 Sarajevo, kojom se opoziva ranije data punomoć od 28.07.2021. godine, izdata odvjetnicima Nedžidi Salihović – Whalen i Zlatanu Balti, Fra Andela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo.

8. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona o konkurenciji, te članaka 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne značajke, kvaliteti, namjenu, cijenu ili način uporabe.

Prema odredbi članka 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno zemljopisno tržište obuhvaća cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Kao mjerodavno tržište predmetnog postupka Podnositelj zahtjeva je u Zahtjevu predložio uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, dok se na usmenoj raspravi izjasnio da je to prodaja lijekova koji se propisuju na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ.

Podnositelj zahtjeva se nakon usmene rasprave, podneskom zaprimljenim dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, ponovno izjašnjava da smatra da je mjerodavno tržište predmetnog postupka uvrštavanje lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ u Hercegovačko-neretvanskoj županiji.

Protivna strana se na usmenoj raspravi izjasnila da smatra da je mjerodavno tržište predmetnog postupka prodaja lijekova na cjelokupnom području Hercegovačko-neretvanske županije, dakle svih lijekova, a ne samo lijekova sa liste, pri tom iznoseći stav da donošenje Odluke nije ekonomska aktivnost i da za nju ne postoji mjerodavno tržište.

Konkurencijsko vijeće nije prihvatilo prijedloge stranaka u postupku za određenje mjerodavnog tržišta u dijelu koji se odnosi na mjerodavno tržište proizvoda, iz razloga što Podnositelj

zahtjeva nije odredio mjerodavno tržište proizvoda sukladno sa predmetom obavljanja djelatnosti koja se vrši na temelju Odluke, a u slučaju Protivne strane što ista nije dala konkretno određenje mjerodavnog tržišta proizvoda.

U predmetnom slučaju se radi o specifičnom tržištu lijekova koje je formirano i uređeno sukladno sa Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega, prije svega Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH.

Konkurencijsko vijeće je imajući u vidu navedene propise, a uzimajući u obzir predmet obavljanja djelatnosti koja se vrši na osnovu Odluke, za mjerodavno tržište proizvoda odredio tržište opskrbe lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ.

S obzirom da Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ ima nadležnost na području Hercegovačko-neretvanske županije, za mjerodavno zemljopisno tržište predmetnog postupka Konkurencijsko vijeće je odredilo područje Hercegovačko-neretvanske županije.

Slijedom navedenog, mjerodavno tržište predmetnog postupka predstavlja tržište opskrbe lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ u Hercegovačko-neretvanskoj županiji.

9. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza koji su utvrđeni u tijeku postupka, Konkurencijsko vijeće je pojedinačnom ocjenom svakog dokaza, kao i svih dokaza zajedno, utvrdilo slijedeće:

9.1. Zakonske, podzakonske i odredbe međunarodnog sporazuma bitne za donošenje odluke u predmetnom postupku

- Člankom 27. stavak (3) tačka a) Zakona o konkurenciji propisano je da Zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem, sukladno odredbama ovog zakona, može podnijeti svaka pravna ili fizička osoba koja za to ima pravni ili ekonomski interes.
- Člankom 43. stavak (7) Zakona o konkurenciji propisano je da se Konkurencijsko vijeće u svrhu ocjene danog slučaja, može koristiti sudskom praksom Europskog suda pravde i odlukama Europske komisije.
- Člankom 71. stavak (1) točka a) SSP-a (koji je stupio na snagu 01.06.2015. godine) navedeno je da su sa pravilnom primjenom SSP-a, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, nespojivi svi sporazumi između poduzeća, odluke udruga poduzeća i dogovorno djelovanje među poduzećima, koji kao svoj predmet ili posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije, a stavkom (2) istog članka, da će se praksa suprotna tome ocjenjivati na temelju kriterija koji proizilaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Europskoj zajednici, posebno članaka 81., 82., 86. i 87. Ugovora o Europskoj zajednici i instrumentima tumačenja koje su usvojile institucije Europske zajednice.
- Člankom 2. stavak (1) Zakona o lijekovima propisano je da je za oblast lijekova koji se upotrebljavaju u medicini u Federaciji BiH, u dijelu za koji nije nadležna ALMBIH, nadležni organ Federalno ministarstvo zdravstva.
- Člankom 5. stavak (1) Zakona o lijekovima propisano je da se opskrba lijekovima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koji se koriste na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH obavlja sukladno sa Listom lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH koju donosi Vlada Federacije BiH, a člankom 8. stavak (1) i (2) istog Zakona da vlada kantona/županije propisuje liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret obveznog zdravstvenog osiguranja kantona/županije, s tim da na liste kantona/županija obvezno ulaze lijekovi sa Liste lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH.
- Člankom 9. stavak (1) Zakona o lijekovima propisano je da se na pozitivnu listu kantona/županija uvrštavaju samo oni zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima i propisima donesenim na osnovu njega, posebno posjedovanje dozvole za stavljanje lijeka u promet izdane od ALMBIH, te pozitivnih nalaza o urađenoj kontroli kvalitete lijeka od Kontrolnog laboratorija ALMBIH.
- Člankom 9. stavak (2) Zakona o lijekovima propisano je da na pozitivnoj listi lijekova kantona/županija, može se ograničiti broj zaštićenih naziva lijekova koji ispunjavaju uvjete iz stavka (1) ovog članka sukladno sa utvrđenim doktrinarnim pristupima u korištenju lijekova za oboljenja za koja se koriste lijekovi sa listi lijekova u Federaciji BiH, iskustvu u terapijskoj primjeni kod pacijenata za dati zaštićeni naziv lijeka, sigurnosti opskrbe lijekovima uzimajući u obzir historijske podatke u smislu (ne)redovite opskrbe lijekovima u Federaciji BiH, postojanje evidentiranih nuspojava za specifičan zaštićeni naziv lijeka, kvalitetu i vjerodostojnost podataka o zaštićenom nazivu lijeka iz referentnih izvora, status zaštićenog naziva lijeka u zdravstvenim sistemima država Europske unije i sl.
- Člankom 9. stavak (3) Zakona o lijekovima propisano je da se sa ciljem podržavanja razvoja domaće farmaceutske industrije na pozitivnu listu lijekova županija obvezno uvrštavaju i lijekovi domaće farmaceutske industrije koji ispunjavaju uvjete iz stavka (1) ovog članka i to pored lijekova originatora kao i lijekova inozemne farmaceutske industrije.
- Člankom 2. stavak (1) Zakona o konkurenciji propisano je da se ovaj zakon primjenjuje na sve pravne i fizičke osobe koje se posredno ili neposredno bave proizvodnjom, prodajom roba i pružanjem usluga sudjeluju u prometu roba i usluga i koja mogu svojim djelovanjem sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta (gospodarski subjekti) i to na:
 - a) gospodarska društva, poduzeća i poduzetnike i njihove udruge bez obzira na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište;
 - b) organe državne uprave i lokalne samouprave, kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište;
 - c) ostale fizičke i pravne osobe koje neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno sudjeluju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište, kao što su udruge, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nositelje prava intelektualne svojine.
- Člankom 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja.
- Člankom 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji propisano je da Konkurencijsko vijeće na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji.

- Člankom 7. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisano je da Lista lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine sadržava i cijene lijekova koje se izračunavaju sukladno sa državnim maksimalnim veleprodajnim cijenama lijekova utvrđenim u Godišnjem izračunu lijekova za kalendarsku godinu, objavljenim od strane ALMBIH i to na načelu najniže proizvođačke cijene lijeka za isti generički naziv lijeka, oblik, jačinu i originalno pakiranja lijeka, kao i pregovorima s proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima dozvola za stavljanje lijeka. Cijene lijekova utvrđene Listom lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine obvezujuće su i za pozitivne liste lijekova kantona/županija. Nije dozvoljeno da nadležna tijela vlasti kantona/županija pregovaraju sa proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet, o cijenama lijekova.
 - Člankom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisani su sljedeći kriteriji za stavljanje zaštićenih naziva lijekova na kantonalne liste lijekova: registracija lijeka u Bosni i Hercegovini; pozitivni nalazi o urađenoj kontroli kvalitete lijeka od Kontrolnog laboratorija ALMBIH; prihvaćanje cijene utvrđene Listom lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH; iskustvo u terapijskoj primjeni lijeka u Federaciji BiH; sigurnost opskrbe lijekovima, uzimajući u obzir istorijske podatke u smislu (ne)redovite opskrbe lijekovima u Federaciji BiH; status zaštićenog naziva lijeka u zdravstvenom sustavu Federacije BiH/BiH, zemljama okruženja, te zdravstvenim sustavima država EU; etičko oglašavanje lijekova.
 - Člankom 10. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH propisani su kriteriji za skidanje lijekova sa federalnih listi lijekova, kao i kriteriji za skidanje zaštićenih naziva lijekova sa županijskih listi lijekova, i to: ako lijek više ne ispunjava neki od kriterija propisanih ovim pravilnikom; ako je dozvola za stavljanje lijeka u promet u BiH istekla i nije obnovljena, a prošlo je najduže šest mjeseci od isteka roka utvrđenog u dozvoli za stavljanje lijeka u promet u BiH odnosno ukoliko nije podnijeta potvrda ALMBIH da je predata dokumentacija za obnovu registracije; ako podnositelj Zahtjeva u roku od šest mjeseci od stavljanja lijeka na listu lijekova u Federaciji BiH ne osigura prisustvo lijeka na tržištu; ako podnositelj Zahtjeva kontinuirano ne opskrbljuje tržište lijekom; postojanje entitiranih nuspajava lijekova, uključujući u ovo i izostanak terapijskog učinka; iz farmakoterapijskih razloga kada nema stručne opravdanosti za daljnju primjenu lijeka; na zahtjev nositelja dozvole za stavljanje lijeka u promet; ako ne postoje dovoljna financijska sredstva za nabavu lijekova, suglasno Financijskom planu nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja; ako lijek ima cijenu veću od maksimalne veleprodajne cijene lijekova u BiH, odnosno ako je cijena lijeka utvrđena suprotno federalnim propisima.
 - Točkom IX Odluke o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja FBiH propisano je da su prilikom izrade pozitivnih listi lijekova kantona/županija, kantoni/županija dužni primjenjivati kriterije utvrđene člankom 9. i 11. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, kao i način i postupak izrade pozitivne liste lijekova kantona/županija, koji je utvrđen odredbama istog Pravilnika.
 - Točkom II alineja (2) Odluke propisano je da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije, na Pozitivnu listu lijekova obvezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK.
 - Točkom II alineja (3) Odluke propisano je da se na Pozitivnu listu lijekova, u okviru utvrđene generike, oblika i jačine lijekova, po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator.
 - Člankom 2. točka s) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima definirano je da pojam generički lijek označava lijek koji ima isti kvalitativni i kvantitativni sastav aktivne supstance u istom farmaceutskom obliku (ili različiti peroralni oblici sa trenutnim oslobađanjem aktivne supstance) sa referentnim lijekom i čija je bioekvivalencija sa referentnim lijekom dokazana odgovarajućim ispitivanjima biološke raspoloživosti odnosno bioekvivalencije, osim kada to na temelju naučno prihvaćenih smjernica nije potrebno. Različite soli, esteri, izomeri, smjese izomera, eteri, kompleksi ili derivati aktivne supstance će se smatrati za istu aktivnu supstancu dok se ne dokaže da se značajno razlikuju s obzirom na sigurnost i učinkovitost lijekova.
- 9.2. Bitne činjenice i dokazi koje je Podnositelj zahtjeva iznio u postupku**
- Vlada HNŽ je dana 24.05.2021. godine donijela Odluku kojom je propisana nova Pozitivna lista lijekova HNŽ, koja se primjenjuje od 23.08.2021. godine i kojom je prethodna Odluka stavljena van snage. Vlada HNŽ je prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNŽ sa liste izostavila 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva, a na listu uvrstila ograničeni broj lijekova iste vrste prvenstveno domaćih proizvođača. Lijekovi koji su izostavljeni sa liste su generički lijekovi proizvođača (..)**.
 - Vlada HNŽ je bez raspisivanja javnog poziva sa nove Pozitivne liste lijekova izbacila lijekove koje zastupa Podnositelj zahtjeva i lijekove drugih stranih proizvođača lijekova iz 58 kategorija (ATC grupa) lijekova.
 - Svi lijekovi određene kategorije (ATC grupe) koji su registrirani kod ALMBIH i imaju dozvolu za stavljanje na tržište smatraju se sigurnim za korištenje, imaju istu cijenu i međusobno su zamjenjivi. Iako se radi o lijekovima iste kategorije, u interesu je pacijenata da na pozitivnoj listi lijekova ima što veći broj lijekova, tako da bi postupajući ljekar mogao pacijentu propisati lijek koji najbolje odgovara njegovom konkretnom stanju. Kako je pacijentima sužen izbor lijekova vidi se iz primjera za kategoriju (ATC grupu) lijekova (..)**, gdje je izbor sa 10 lijekova i 9 različitih proizvođača, smanjen na 3 lijeka od 3 različita proizvođača, od čega su dva domaća proizvođača.
 - Strani proizvođači lijekova imaju mnogo veću prodaju lijekova od domaćih proizvođača lijekova u ukupnim iznosima, s obzirom da domaći proizvođači lijekova uopšte ne proizvode lijekove u velikom broju kategorija (ATC grupa). Međutim, domaći proizvođači, ukoliko nude svoje lijekove u određenoj kategoriji (ATC grupi) lijekova mogu imati mnogo veći udio za tu vrstu lijekova u odnosu na strane proizvođače. Primjera za to je grupa lijekova (..)**, koju nude i domaći i strani proizvođači lijekove, gdje su u prodaji te vrste lijekova u 2020. godini domaći proizvođači imali 79% tržišnog udjela.
 - Nova Pozitivna lista lijekova HNK favorizira i dovodi u položaj domaće proizvođače lijekova (..)** , ali Podnositelj

zahtjeva ne želi proširivanje Zahtjeva na navedene gospodarske subjekte. Podnositelj zahtjeva smatra da jednostrani akti (pravilnici, odluke i drugi akti) sami po sebi mogu predstavljati zabranjene sporazume i da Odluka, kao jednostrani akt Vlade HNK, sukladno odredbama Zakona o konkurenciji, praksom Konkurencijskog vijeća i Suda BiH, potpada pod zabranjene sporazume iz članka 4. Zakona o konkurenciji.

- Zakon o konkurenciji se primjenjuje na Vladu HNŽ, koja se smatra gospodarskim subjektom u smislu članka 2. stavak (1) točka b) Zakon o konkurenciji, jer se isti primjenjuje na javne organe kada svojim odlukama ograničavaju konkurenciju na tržištu. Nije sporno da se na većinu supstantivnih pitanja iz Zakona o konkurenciji može izravno primjeniti pravo konkurencije Europske unije, ali Konkurencijsko vijeće se u predmetnom postupku ne može pozivati na praksu Europske unije da se pravo konkurencije ne primjenjuje na javna tijela prilikom vršenja javnih ovlasti, kada je Zakon o konkurenciji izričito dao zadatak i ovlasti Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji na javna tijela i organe vlasti i uprave kada vrše svoje javne ovlasti.
- Podnositelj zahtjeva smatra da Konkurencijsko vijeće ima ovlasti primjenjivati i tumačiti Zakon o lijekovima i mjerodavne podzakonske akte prilikom utvrđivanja da li je došlo do povrede Zakona o konkurenciji. Također, smatra da je Konkurencijsko vijeće glavno i prvenstveno tijelo koje treba da postupa po ovom pitanju, posebno zbog toga što Podnositelj zahtjeva ne može u sudskom postupku zaštititi svoja prava u vezi sa novom Pozitivnom listom lijekova HNŽ.

9.3. Bitne činjenice i dokazi koje je Protivna strana iznijela u postupku

- Protivna strana smatra da je u skladu sa odredbama članka 27. stavak (3) točka a) Zakona o konkurenciji upitna legitimacija Podnositelja zahtjeva, odnosno postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa, s obzirom da je Podnositelj zahtjeva gospodarski subjekt koji ne obavlja djelatnost proizvodnje lijekova.
- Vlada HNŽ je radi provođenja Zakon o lijekovima donijela novu Pozitivnu listu lijekova, koja ima 725 oblika, jačina i pakiranja lijekova, što je za 263 manje u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, koja je imala 988 oblika, jačina i pakiranja lijekova. Broj zaštićenih naziva lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ iznosio je 339 lijekova, dok se na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK taj broj povećao za 16 lijekova i iznosi 355 lijekova. Na novu Pozitivnu listu lijekova HNŽ uvršteni su svi lijekovi domaćih proizvođača koji su se nalazili i na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNK, što se obrazlaže postojanjem zakonske obveze da se pored originatora na Pozitivnu listu uvrštavaju lijekovi domaćih proizvođača, te činjenicom da nisu postojali zakonom utvrđeni razlozi za pokretanje i provođenje postupka skidanja lijeka sa liste.
- Neutemeljene su tvrdnje Podnositelja zahtjeva o favoriziranju domaće proizvodnje na tržištu lijekova HNŽ, s obzirom da se za vrijeme primjenjivanja nove Pozitivne liste lijekova HNŽ, od ukupne vrijednosti lijekova sa pozitivne liste čija je nabava financirana iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja 32,95% odnosilo na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova.
- U praksi Europskog suda pravde zauzet je stav da se pravila o konkurenciji ne primjenjuju na aktivnosti koje su povezane

sa vršenjem javne funkcije. Konkurencijsko vijeće i Sud BiH, u duljem vremenskom razdoblju nakon donošenja Zakona o konkurenciji, u pogledu primjene Zakona na organe vlasti primjenjivali su članak 2. i članak 4. Zakona o konkurenciji, bez obzira na okolnost da li oni postupaju vršeći javne ovlasti, ili se pojavljuju u svojstvu gospodarskog subjekta. Protivna strana smatra da donoseći novu Pozitivnu listu lijekova nije postupala kao gospodarski subjekt i sudionik na tržištu, nego je postupala u statusu državnog organa, u okviru svojih ustavom i zakonom utvrđenih nadležnosti.

- Vlada HNŽ donošenjem Pozitivne liste lijekova ne ostvaruje niti može ostvariti bilo kakav profit ili gubitak, i s tim u svezi ne snosi rizik poslovanja na tržištu, što je isključuje od primjene pravila konkurencijskog prava u svezi sa donošenjem Pozitivne liste lijekova. Svrha pozitivne liste je ostvarivanje prava osiguranih osoba na korištenje lijekova na teret sredstava zdravstvenog osiguranja.
- Vlada HNŽ je Odluku donijela kao segment izvršne vlasti i ista predstavlja opći akt javne vlasti, ona je dio nacionalnog zakonodavstva i nije produkt dogovora između dva ili više subjekata. Shodno tome, donošenje Odluke ne predstavlja ekonomsku aktivnost, niti se može smatrati zabranjenim sporazumom.
- Osiguranci koji koriste lijekove koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja ne mogu se tretirati kao potrošači, jer se razlikuje zaštita prava potrošača u odnosu na zaštitu prava na zdravlje pacijenata korisnika obveznog zdravstvenog osiguranja.
- Pozitivne liste lijekova ne podliježu pravilima konkurencije, nego podliježu kontroli zakonitosti putem primjene specifičnih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, čiju primjenu nadziru nadležno državno i federalno ministarstvo zdravstva, te mogu biti predmetom upravnih, sudskih i drugih postupaka, kao što je postupak pred Vijećem za državnu pomoć BiH.
- Vlada HNŽ je dana 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pozitivnoj listi lijekova, ali je isti povukla zbog potrebe da se navedena odluka donese u određenom roku radi usklađivanja Pozitivne liste lijekova HNŽ sa Federalnom listom lijekova, kao i zbog toga što su u međuvremenu postale dostupne informacije o pravnim stanovištima Konkurencijskog vijeća i Suda BiH.

9.4. Ocjena dokaza

- Protivna strana je u tijeku postupka iznijela primjedbu da je upitna legitimacija Podnositelja zahtjeva, odnosno postojanje njegovog pravnog ili ekonomskog interesa za pokretanje postupka sukladno sa odredbama članka 27. stavak (3) točka a) Zakona o konkurenciji. Navedena primjedba nije utemeljena, s obzirom da je jedan od uvjeta za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem postojanje pravnog ili ekonomskog interesa podnositelja zahtjeva, što znači da je Konkurencijsko vijeće bilo u obvezi da to utvrdi prije pokretanja postupka. U predmetnom slučaju Podnositelj zahtjeva, bez obzira što nije proizvođač lijekova, ima ekonomski interes, s obzirom da na tržištu Bosne i Hercegovine zastupa 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koji su skinuti sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.
- Vlada HNŽ sukladno članku 5. stavak (1) i člankom 8. stavak (1) i (2) Zakona o lijekovima, radi opskrbe lijekovima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, propisuje listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret obveznog zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske

- županije, uz obvezu da na tu listu ulaze lijekovi sa Liste lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH.
- U predmetnom slučaju mjerodavno tržište opskrbe lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ u Hercegovačko-neretvanskoj županiji nije tržište slobodne konkurencije, nego tržište ograničene konkurencije, koje je kao takvo formirano i uređeno sukladno sa Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega. Ovdje se radi o zakonskom monopolu, točnije monopsonu, gdje je Vlada HNŽ, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ jedini kupac lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ i gdje su Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega propisana određena tržišna ograničenja sudionicima na mjerodavnom tržištu.
 - Tržišna ograničenja ogledaju se u tome što se na pozitivnoj listi lijekova županija mogu uvrstiti samo oni zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju uvjete propisane odredbama članka 9. stavak (1) Zakona o lijekovima, kao i kriterije propisane člankom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH. Pored toga, sukladno sa člankom 9. stavak (2) Zakona o lijekovima, na pozitivnoj listi lijekova županija ne moraju se nalaziti svi zaštićeni nazivi lijekova koji ispunjavaju propisane uvjete iz članka 9. stavak (1) Zakona o lijekovima, nego se pod određenim uvjetima može ograničiti njihov broj. Također, jedno od bitnih ograničenja je da je cijena lijekova koji se nalaze na pozitivnoj listi lijekova kantona/županija, sukladno sa člankom 7. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, unaprijed određena i da nije dozvoljeno da nadležna tijela vlasti županija pregovaraju sa proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet, o cijenama lijekova.
 - Vlada HNŽ se sukladno sa člankom 2. stavak (1) Zakona o konkurenciji smatra gospodarskim subjektom na koji se primjenjuje Zakon o konkurenciji, iz razloga što preko Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ sudjeluje u prometu lijekova na mjerodavnom tržištu i zbog toga što je kao organ izvršne vlasti, koji vrši koordinaciju, usklađivanje i usmjeravanje rada županijskih organa uprave i upravnih organizacija, u ovom slučaju Zavoda zdravstvenog osiguranja HNŽ, donošenjem predmetne Odluke neposredno utjecala na mjerodavno tržište.
 - Ako se predmetna Odluka tretira onako kako to traži Podnositelj zahtjeva, u smislu jednostranog akta Vlade HNŽ u kojem nema drugih sudionika, onda se ista ne može smatrati sporazumom. Prema semantičkom i pravnom značenju riječi sporazum, ista označava odluku donesenu između dva ili više subjekata, koja je nastala kao rezultat pregovora ili rasprave. Podnositelj zahtjeva se izjasnio da osim Vlade HNŽ u donošenju Odluke nije sudjelovao ni jedan drugi gospodarski subjekt, pa u tom slistu nije moglo ni doći do sporazuma, a samim tim ni do zabranjenog sporazuma, koji je kao takav propisan člankom 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji. U predmetnom slučaju se radi o jednostranom aktu koji se jednako odnosi na sve sudionike na mjerodavnom tržištu, odnosno aktu koji nema drugog sudionika kome bi donio tržišnu prednost nad ostalom konkurencijom i na taj način spriječio, ograničio ili narušio tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu.
 - Podnositelj zahtjeva u tijeku cijelog postupka nije dokazao, niti pokušao dokazati da je predmetnom Odlukom došlo do sporazuma Vlade HNŽ sa nekim od sudionika na mjeodavnom tržištu, nego smatra da se Odluka kao jednostrani akt može podvesti pod zabranjene sporazume na temelju neke ranije prakse Konkurencijskog vijeća. Konkurencijsko vijeće je sukladno sa člankom 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji. Vlada HŽ je dana 22.12.2020. godine Konkurencijskom vijeću uputila zahtjev za davanje mišljenja na prijedlog Odluke, ali je isti povukla prije nego što je Konkurencijsko vijeće dao svoje mišljenje. Ovo međutim ne znači da je Vlada bila obvezna da pribavi traženo mišljenje i da je postupila suprotno navedenim odredbama članka 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji, zbog toga još uvijek nije donesen propis kojim bi se odredilo koje su to oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, iz kojih su predlagači obavezni dostaviti prijedloge zakona i drugih propisa.
 - S obzirom da nije dokazano da je predmetnom Odlukom došlo do zabranjenog sporazuma između sudionika na mjerodavnom tržištu, ista se može posmatrati samo kao podzakonski akt koji je Vlada HNŽ donijela u okviru svoje nadležnosti. Kao takva Odluka ne spada u sferu ekonomskih aktivnosti Vlade HNŽ, pa se na nju ne mogu primjeniti pravila konkurencije. Ovakav stav Konkurencijsko vijeće je zauzelo koristeći se praksom Europskog suda pravde, shodno odredbama članka 43. stavak (7) Zakona o konkurenciji, kao i odredbama članka 71. stavak (1) točka a) i stavak (2) SSP-a. Naime, Europski sud pravde je u slučaju Wouters (C-309/99) paragraf 57) zaključio da se pravila konkurencije iz Ugovora o osnivanju Europske zajednice ne primjenjuju na aktivnosti koje po svojoj prirodi, ciljevima i pravilima koje provode ne spadaju u sferu ekonomskih aktivnosti. Ovdje je mjerodavna i odluka Europskog suda pravde u slučaju Poucet & Pistre (C-159/91 i 160/91), gdje je zauzeto stanovište da zdravstveni fondovi i organizacije uključene u upravljanje javnim sustavom socijalne zaštite vrše isključivo društvenu funkciju.
 - Analizom podataka o mjerodavnom tržištu dobijenih od obe strane u postupku utvrđeno je da je na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK došlo do promjena u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNŽ, kako po broju lijekova koji se nalaze na listi, tako i strukturi proizvođača tih lijekova. Broj oblika, jačina i pakiranja lijekova na novoj Pozitivnoj listi lijekova HNK u odnosu na prethodnu Pozitivnu listu lijekova HNŽ smanjen je za 263 oblika, jačine i pakiranja lijekova. Broj zaštićenih naziva lijekova domaćih proizvođača koji su se nalazili na prethodnoj Pozitivnoj listi lijekova HNŽ povećan je za 16 lijekova. Na novoj Pozitivnoj listi lijekova u 58 kategorija (ATC grupa) lijekova došlo je do izbacivanja lijekova stranih proizvođača, među kojim se nalaze i (..)** lijeka proizvođača lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva. Izbacivanje, odnosno skidanje sa liste lijekova stranih proizvođača odnosi se isključivo na generičke lijekove, koji su kao takvi definirani člankom 2. točka s) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, a ne i na lijekove originatora, odnosno proizvođača koji je prvi proizveo originalnu verziju odedenog lijeka. Potrebno je napomenuti da sa liste nisu izbačeni, odnosno skinuti svi generički lijekovi stranih proizvođača lijekova, nego samo u određenim kategorijama (ATC grupama) lijekova. Također, bitan podatak je da se od ukupne vrijednosti lijekova sa nove Pozitivne liste lijekova HNŽ 32,95% odnosi na domaće proizvođače lijekova, a 67,05% na strane proizvođače lijekova. Ovaj podatak pokazuje veći udjel stranih proizvođača lijekova na mjerodavnom tržištu, nego domaćih

proizvođača lijekova. Međutim, ovaj podatak iako je bitan, nije mjerodavan za predmetni postupak, zato što ne postoji propis kojim se definira broj ili omjer zaštićenih naziva lijekova domaćih i stranih proizvođača generičkih lijekova ili originatora koji trebaju da se nađu na županijskoj pozitivnoj/esencijalnoj listi lijekova.

- Kriteriji za stavljanje zaštićenih naziva lijekova na županijske liste lijekova propisani su člankom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, dok su kriteriji za skidanje zaštićenih naziva lijekova sa županijskih listi lijekova propisani člankom 10. istog Pravilnika. Kriterije utvrđene člankom 9. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH sukladno sa točkom IX Odluke o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja FBiH županije su dužne primjenjivati prilikom izrade pozitivnih listi lijekova županija. U predmetnom slučaju Konkurencijsko vijeće ne može da primjeni navedene odredbe, jer pored toga što nije stručan za predmetnu oblast, nije ni nadležno za provođenje navedenih propisa, pa u skladno s tim ne može ni donositi odluke o tome da li su bili ispunjeni kriteriji za stavljanje ili skidanje 34 lijeka stranih proizvođača lijekova koje zastupa Podnositelj zahtjeva sa nove Pozitivne liste lijekova HNK.
- Konkurencijsko vijeće smatra da postoje određene neusklađenosti između Zakona o lijekovima i Odluke u dijelu koji se odnosi na obvezu uvrštavanja lijekova domaće farmaceutske industrije na pozitivnu listu lijekova županija i to pored lijekova originatora kao i lijekova inozemne farmaceutske industrije. Naime, navedena obveza propisana je člankom 9. stavak (3) Zakona o lijekovima, dok se odredbama točke II alineja (2) i (3) Odluke dodatno propisuje da se na Pozitivnu listu lijekova obvezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNŽ, te da se po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator. Navedene odredbe Odluke nisu sukladne sa Zakonom o lijekovima, jer se njima prilikom sačinjavanja Pozitivne liste HNŽ daje prednost lijekovima domaće farmaceutske industrije i lijekovima originatora u odnosu na strane proizvođače generičkih lijekova, a što nije propisano člankom 9. stavak (3) Zakonom o lijekovima. Potrebno je naglasiti da su originatori uglavnom strani proizvođači lijekova, tako se odredbama točke II alineja (2) i (3) Odluke utječe samo na smanjenje udjela stranih proizvođača generičkih lijekova na mjerodavnom tržištu, a ne svih stranih proizvođača lijekova. Navedenim odredbama se dakle daje prednost domaćim proizvođačima lijekova u odnosu na strane proizvođače generičkih lijekova, ali one ne isključuju udjele stranih proizvođača generičkih lijekova na mjerodavnom tržištu, niti je tako nešto uočeno na novoj Pozitivnoj listi HNK. Kao što je već rečeno, Konkurencijsko vijeće je nadležno da daje mišljenje o suglasnosti sa Zakonom o konkurenciji na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, ali nije nadležan da mijenja zakone i druge propise koji su na snazi, niti je nadležan da provodi Zakon o lijekovima, jer je sukladno sa člankom 2. stavak (1) Zakona o lijekovima za oblast lijekova koji se upotrebljavaju u medicini u Federaciji BiH, nadležno Federalno ministarstvo zdravlja. Shodno tome,

Konkurencijsko vijeće nema nadležnosti da uskladije odredbe Odluke sa odredbama Zakona o lijekovima.

Na temelju svega navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Odluka ne predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, te je donijelo odluku kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

10. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a člankom 105. stavak 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku sudjeluje dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Sukladno sa člankom 105. stavak (4) Zakona o upravnom postupku, stranke u postupku su na usmenoj raspravi upoznate sa obvezom podnošenja zahtjeva za naknadu troškova, kao i posljedicu neblagovremenog podnošenja takvog zahtjeva, zbog koje stranka gubi pravo na naknadu troškova.

Protivna strana do donošenja predmetnog Rješenja nije dostavila zahtjev za naknadu troškova postupka, pa je shodno tome izgubila pravo na njihovu naknadu.

Podnositelj zahtjeva dostavio je zahtjev za naknadu troškova postupka podneskom zaprimljenim dana 12.04.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-30/21, kojim je potraživao ukupan iznos troškova od 5.518,60 KM sa PDV-om.

S obzirom da je Podnositelj zahtjeva izazvao postupak i da je postupak okončan na njegovu štetu, Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev za naknadu troškova postupka Podnositelja zahtjeva, te je donijelo odluku kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

11. Administrativna pristojba

Podnositelj zahtjeva na ovo Rješenje, sukladno sa člankom 2. tarifni broj 107. stavak (1) točka g) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18), obavezan je platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa odredbom članka 3. stavak 2. točka b) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Podnositelj zahtjeva je prije dostavljanja Rješenja dužan Konkurencijskom vijeću dostaviti dokaz o izvršenoj uplati administrativne pristojbe (uplatnicu).

Ukoliko Podnositelj zahtjeva ne izvrši uplatu administrativne pristojbe, Konkurencijsko vijeće će pokrenuti postupak prinudne naplate po proceduri koja je propisana člankom 18. Zakona o administrativnim pristojbama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 3/10).

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 3. izreke ovog Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Broj UP-03-26-3-033-42/21
05. kolovoza 2022. godine
Sarajevo

Predsjednik
Nebojša Popić, v. r.

На основу члана 25. став (1) тачка е) и члана 42. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр.

48/05, 76/07 и 80/09), те члана 105. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка и одређивању привремене мјере привредног субјекта "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац, заступаног по адвокату Златану Балти, Фра Анђела Звиздовића 1, 71000 Сарајево, против Владе Херцеговачко-неретванског кантона, Стјепана Радић 3, 88000 Мостар, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, Конкурenciјски савјет Босне и Херцеговине на 108. (стотинуосмој) сједници одржаној дана 05.08.2022. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Одбија се Захтјев привредног субјекта "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац, поднесен против Владе Херцеговачко-неретванског кантона, Стјепана Радић 3, 88000 Мостар, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, као неоснован.
2. Одбија се захтјев за накнаду трошкова поступка привредног субјекта "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац, као неоснован.
3. Обавезује се привредни субјект "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац, да плати административну таксу на рјешење у износу од 1.500,00 КМ, у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурenciјски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкурenciјски савјет), запримио је дана 02.08.2021. године под бројем: УП-03-26-3-033-1/21 Захтјев за покретање поступка и одређивање привремене мјере (у даљем тексту: Захтјев) којим привредни субјект "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац (у даљем тексту: "УНИФАРМ" или Подносилац захтјева), заступан по адвокату Златану Балти, Фра Анђела Звиздовића 1, 71000 Сарајево, тражи покретање поступка и одређивање привремене мјере ради кршења одредби члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији од стране Владе Херцеговачко-неретванског кантона, Стјепана Радић 3, 88000 Мостар (у даљем тексту: Влада ХНК или Противна страна).

Уз Захтјев је достављена пуномоћ за заступање привредног субјекта "УНИФАРМ" у поступку по предметном Захтјеву, која је издата дана 28.07.2021. године адвокатима Нециди Салиховић – Whalen и Златану Балти, Фра Анђела Звиздовића 1, 71000 Сарајево.

Увидом у поднесени Захтјев Конкурenciјски савјет је утврдио да исти није комплетан и уредан, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији, те је у складу са чланом 31. став (1) истог Закона тражио да се исти допуни.

Допуна Захтјева тражена је актом број: УП-03-26-3-033-2/21 од 06.08.2021. године, актом број: УП-03-26-3-033-5/21 од 13.09.2021. године и актом број: УП-03-26-3-033-7/21 од 29.09.2021. године.

Подносилац захтјева је тражену допуну Захтјева доставио поднесцима запримљеним дана 18.08.2021. године под бројем: УП-03-26-3-033-3/21, дана 20.08.2021. године под бројем УП-03-26-3-033-4/21, дана 24.09.2021. године под бројем УП-03-26-3-033-6/21, дана 08.10.2021. године под

бројем: УП-03-26-3-033-8/21, дана 20.10.2021. године под бројем: УП-03-26-3-033-9/21 и дана 10.11.2021. године под бројем: УП-03-26-3-033-10/21.

Након комплетирања Захтјева, Конкурenciјски савјет је дана 15.12.2021. године под бројем: УП-03-26-3-033-11/21, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су привредни субјект "УНИФАРМ" д.о.о. Лукавац, Бистарац, Ново насеље бб, 75300 Лукавац, као Подносилац захтјева и Влада Херцеговачко-неретванског кантона, Стјепана Радић 3, 88000 Мостар, као Противна страна.

1.1. "УНИФАРМ" (Подносилац захтјева)

Привредни субјект "УНИФАРМ", пуним називом "УНИФАРМ" д.о.о. за промет лијекова на велико Лукавац, (..)**¹.

Привредни субјект "УНИФАРМ" (..)**¹, а основна дјелатност коју обавља је трговина на велико лијековима.

1.2. Влада ХНК (Противна страна)

Влада ХНК је орган управе (чије су надлежности утврђене уставом, законом и другим прописима који се односе на надлежности кантона) на којег се у складу с чланом 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији примјењују одредбе истог, када својим дјеловањем посредно или непосредно учествује или утиче на тржиште Босне и Херцеговине.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкурenciјски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона о конкуренцији, Закона о управном поступку и Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10).

Поред наведених прописа Конкурenciјски савјет се у сврху ојцене предметног случаја користио сљедећим прописима: Закон о лијековима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 109/12), Закон о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 и 36/18), Закон о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", бр. 58/08), Правилник о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у Федерацији Босне и Херцеговине, начину стављања и скидања лијекова са листи лијекова, обавезама министарства, завода здравственог осигурања, те произвођача и прометника лијекова уврштених у листе лијекова, као и кориштење лијекова ("Службене новине ФБиХ", бр. 45/13 и 7/19), Одлука о листи лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 33/19, 56/19, 98/19 и 69/20 - претходна Одлука и бр. 106/21- нова Одлука), Одлука о измјенама и допунама Одлуке о утврђивању листе лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона ("Службене новине ХНК", бр. 04/19 - претходна Одлука и бр. 04/21 - нова Одлука) и Споразум о стабилизацији и придруживању између Босне и Херцеговине и Европске уније ("Службени гласник БиХ – Међународни уговори", бр. 10/08).

¹ подаци представљају пословну тајну у смислу члана 38. Закона о конкуренцији

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

У Захтјеву, као и у допунама Захтјева које је Подносилац захтјева доставио на тражење Конкурнцијског савјета у битном се наводи следеће:

- Влада ХНК је дана 24.05.2021. године донијела Одлуку о измјени и допуни Одлуке о утврђивању листе лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона ("Службене новине ХНК", бр. 04/21) (у даљем тексту: Одлука), којом је прописана нова Позитивна А листа лијекова Херцеговачко-неретванског кантона (у даљем тексту: нова Позитивна листа лијекова ХНК), а која је примјењује од 23.08.2021. године. Наведеном Одлуком се ставља ван снаге Одлука о измјенама и допунама Одлуке о утврђивању листе лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона ("Службене новине ХНК", бр. 04/19) (у даљем тексту: претходна Одлука), којом је прописана претходна Позитивна А листа лијекова Херцеговачко-неретванског кантона (у даљем тексту: претходна Позитивна листа лијекова ХНК).
- Влада ХНК је приликом сачињавања нове Позитивне листе лијекова ХНК са листе изоставила (..) ** лијека произвођача лијекова које заступа Подносилац захтјева, а на листу уврстила ограничени број лијекова исте врсте (категорије) од других (првенствено домаћих) произвођача који имају исту цијену као и лијекови Подносиоца захтјева. Изостављањем наведених лијекова, за које је Подносилац захтјева тражио стављање на листу, Влада ХНК је Подносиоцу захтјева онемогућила приступ на релевантно тржиште. На тај начин Влада ХНК је спријечила, ограничила и нарушила тржишну конкуренцију на релевантном тржишту и то ограничавањем и контролом тржишта, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.
- Лијекови Подносица захтјева који су изостављени (уклоњени) са нове Позитивне листе лијекова ХНК су:
 - 1) (..) **
 - 2) (..) **
 - 3) (..) **
 - 4) (..) **
 - 5) (..) **
 - 6) (..) **
 - 7) (..) **
 - 8) (..) **
 - 9) (..) **
 - 10) (..) **
 - 11) (..) **
 - 12) (..) **
 - 13) (..) **
 - 14) (..) **
 - 15) (..) **
 - 16) (..) **
 - 17) (..) **
 - 18) (..) **
 - 19) (..) **
 - 20) (..) **
 - 21) (..) **
 - 22) (..) **
 - 23) (..) **
 - 24) (..) **
 - 25) (..) **
 - 26) (..) **
 - 27) (..) **

- 28) (..) **
- 29) (..) **
- 30) (..) **
- 31) (..) **
- 32) (..) **
- 33) (..) **
- 34) (..) **

- Одлука није у складу са Законом о лијековима и Правилником о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у Федерацији Босне и Херцеговине, начину стављања и скидања лијекова са листи лијекова, обавезама министарства, завода здравственог осигурања, те произвођача и прометника лијекова уврштених у листе лијекова, као и кориштење лијекова (у даљем тексту: Правилник о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ), као хијерархијски вишим прописима. Чланом 9. Закона о лијековима и члановима 9. и 10. Правилника о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, прописано је како се доносе листе и тачан поступак скидања и стављања лијекова на листу. Поред тога, тачком IX Одлуке о листи лијекова обавезног здравственог осигурања ФБиХ прописано је да су приликом израде позитивних листи лијекова кантона, кантони дужни примјењивати критеријуме утврђене чланом 9. и 11. Правилника о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, као и поступак и начин израде позитивне листе лијекова кантона, који је утврђен одредбама истог Правилника. Међутим, Влада ХНК се приликом сачињавања нове Позитивне листе лијекова ХНК није придржавала наведене процедуре.
- Подносилац захтјева се дописима од 19.07.2021. године обратио премијеру, члановима Владе ХНК и предсједнику скупштине ХНК, те их упозорио на незаконитости нове Позитивне листе лијекова ХНК и на чињеницу да на овај начин Влада ХНК крши одредбе Закона о конкуренцији, али Влада ХНК упркос томе није измјенила нову Позитивну листу лијекова ХНК.
- Подносилац захтјева истиче да је Захтјев поднио у своје име и за свој рачун као директна странка у поступку, а не у име страних произвођача лијекова и да у складу са чланом 27. став 3. тачка а) Закона о конкуренцији, као дистрибутер и заступник лијекова страних произвођача лијекова који су уклоњени са нове Позитивне листе лијекова ХНК, има економски и правни интерес за покретање поступка. Опреза ради, Подносилац захтјева је доставио пуномоћи за покретање поступка пред Конкурнцијским савјетом за произвођаче лијекова (..) **.
- Став Подносиоца захтјева је да се Закон о конкуренцији примјењује на Владу ХНК и да се иста сматра привредним субјектом у смислу члана 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији. У вези с тим Подносилац захтјева наводи да је Конкурнцијски савјет донио неколико рјешења у случајевима који се тичу изостављања лијекова са есенцијалних листи лијекова у којима је неосновано наведено да се владе Кантона, односно Федерације Босне и Херцеговине не сматрају привредним субјектом у смислу члана 2. Закона о конкуренцији. Подносилац захтјева сматра да је овакав став Конкурнцијског савјета неконзистентан, неоснован и незаконит, истичући да је Конкурнцијски савјет претходно донио велики број одлука у којима се примјењивао Закон о конкуренцији на органе јавне

- управе и јавне власти, налазећи да су такви органи починили повреду Закона о конкуренцији. Примјер за то је Рјешење број: 02-26-3-014-22-П/15 од 08.03.2015. године ("УНИФАРМ" против Владе Тузланског кантона), гдје се за суштински идентичну ситуацију као у предметном поступку нашло да је Влада Тузланског кантона закључила забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, а што је потврђено од стране Суда БиХ Пресудом број: С1 3 У 021563 16 У од 09.06.2017. године.
- Није спорно да је Закон о конкуренцији темељен на праву конкуренције Европске уније, нити је спорно да се на већину супстантивних питања из Закона о конкуренцији може директно примјенити право Европске уније. Такође, није спорна пракса Европске комисије да се право конкуренције не примјењује на јавна тијела приликом вршења јавних функција. Међутим, Конкурenciјски савјет се у предметном поступку не може позивати на праксу Европске уније, када је Закон о конкуренцији изричито дао задатак и овлашћење Конкурenciјском савјету да примјењује Закон о конкуренцији на јавна тијела и органе власти и управе када врше своја јавна овлашћења.
 - У складу са чланом 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији није уопште неопходно да органи државне управе морају учествовати на тржишту на комерцијалној (привредној) основи да би се на њих примјењивао Закон о конкуренцији, него је довољно да органи државне управе својим поступањем могу утицати на тржиште.
 - Суд БиХ, као другостепени орган на одлуке Конкурenciјског савјета, више пута је изричито и недвосмислено је потврдио да се Закон о конкуренцији примјењује и на јавне органе ако својим дјеловањем утичу на тржиште, без обзира што не дјелују на тржишту на комерцијалној основи као привредни субјекти.
 - Подносилац захтјева сматра да је у складу са претходном праксом Конкурenciјског савјета релевантно тржиште у предметном случају тржиште уврштавања лијекова на позитивну листу лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона (у даљем тексту: Завод здравственог осигурања ХНК) у Херцеговачко-неретванском кантону. На тражење Конкурenciјског савјета да достави процјену тржишних удјела учесника на релевантном тржишту које је предложио, Подносилац захтјева је доставио податке за двије категорије тржишних удјела, за које сматра да су релевантне у предметном поступку, а то су подаци о дистрибуцији и тржишним удјелима дистрибутера који стављају лијекове у промет на релевантно тржиште, што према њему није предмет Захтјева и податке о тржишним удјелима произвођача лијекова и појединих лијекова на релевантном тржишту, што сматра да је кључно за поступање по Захтјеву. Податке које Подносилац захтјева сматра кључним за предметни поступак, а односе се на тржишне удјеле произвођача лијекова и појединих лијекова, сачињени су као упоредни приказ стања на старој и на новој Позитивној листе лијекова ХНК. Исти се односи на тржишне удјеле произвођача лијекова по појединим врстама лијекова, а не на тржишно учешће појединих произвођача лијекова на cjелокупном релевантном тржишту које је предложено.
 - Лицима која заступају стране произвођаче лијекова и произвођаче генеричких лијекова (као што је Подносилац захтјева) потпуно је онемогућен приступ наведеном тржишту, иако су сви предметни лијекови које заступа Подносилац захтјева валидно регистровани код Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: АЛМБИХ) за стављање у промет у Босни и Херцеговини.
 - Влада ХНК директно утиче на тржиште, јер они лијекови који су изостављени са листе немају уопште приступ тржишту, односно исти су у цијелости искључени са тржишта, чиме Влада ХНК директно ограничава број лијекова и конкурената на тржишту, односно спречава и ограничава конкуренцију, што у складу са Законом о конкуренцији представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б).
 - У Одлуци се изричито наводи да је разлог за изостављање страних произвођача лијекова са листе заштити и фаворизовање домаћих произвођача. За ове тврдње Подносилац захтјева се позива на одредбе тачке II алинеја (2) Одлуке, гдје се наводи да се с циљем подржавања домаће фармацеутске индустрије, на Позитивну листу лијекова обавезно уврштавају сви заштићени називи лијекова домаће фармацеутске индустрије и лијекови оригинатора у оквиру генеричног назива лијека, облика и јачине заступљеног на Позитивној листи ХНК. Поред тога наводе се и одредбе тачке II алинеја (3) Одлуке, гдје се наводи да се на Позитивну листу лијекова, у оквиру утврђене генерике, облика и јачине лијекова, по потреби уврштавају и заштићена имена иноземних произвођача уколико на Позитивној листи лијекова нису заступљени домаћи произвођачи укључујући и оригинатора и када се на листи лијекова налази заступљен само један домаћи произвођач, односно оригинатор. На овај начин се ограничава приступ релевантном тржишту страним произвођачима лијекова и произвођачима генеричких лијекова, с обзиром да исти нису стављени на нову Позитивну листу лијекова ХНК.
 - Доношењем Одлуке дошло је до ограничавања и нарушавања конкуренције на релевантном тржишту, када се одређеним лијековима (страних произвођача) у потпуности онемогућава приступ релевантном тржишту, а са друге стране фаворизују домаћи произвођачи и оригинатори, чиме долази дао смањења конкуренције између лијекова на тржишту и до мањег избора за пацијенте (кориснике лијекова), али и за љекаре који прописују лијекове, што може довести до угрожавања добробити за пацијенте.
 - Нова Позитивна листа лијекова ХНК изразито фаворизира и доводи у положај домаће произвођаче лијекова – (..) **, на штету Подносица захтјева и других страних произвођача лијекова и њихових заступника. Не постоји никакав основан или ваљан разлог нити законско упориште за овакво поступање, с обзиром да су цијене лијекова које заступа Подносилац захтјева идентичне као цијене других лијекова исте врсте који су уврштени у нову Позитивну листу лијекова ХНК.
 - Подносилац захтјева на располагању нема документе који поткрепљују учешће у забрањеном споразуму привредних субјеката – (..) ** и не жели проширивање Захтјева на наведене привредне субјекте. Према Подносиоцу захтјева у предметном случају се ради о једностраном акту Владе ХНК који у складу са одредбама Закона о конкуренцији и у складу са праксом Конкурenciјског савјета и Суда БиХ потпада под

- окриље забрањених споразума из члана 4. Закона о конкуренцији.
- Сви лијекови који су регистровани на тржишту Босне и Херцеговине, за које носиоци тржишне дозволе траже стављање на листу, морали би бити уврштени у нову Позитивну листу лијекова ХНК, а како би се осигурала равноправна конкуренција на тржишту, равноправан третман свих произвођача, те више избора лијекова за кориснике лијекова. Ограничење броја понуђача/произвођача који могу нудити свој производ на одређеном тржишту јесте директно и неспорно ограничење конкуренције, које може бити оправдано само изузетним околностима, које овдје не постоје. Подносилац захтјева истиче да федерална и кантонална тијела могу ограничити позитивне/есенцијалне листе лијекова само у смислу која врста лијекова (који генерички назив) ће бити уврштена на листу, а која неће, односно за које болести ће бити уврштени лијекови на есенцијалну листу.
 - Конкуренцијски савјет је у ранијем поступку (Удружење представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини против Владе Федерације Босне и Херцеговине, рјешење број: 04-26-3-027-65-II/11 од 27.05.2015. године) утврдио да ограничење броја произвођача који се уврштавају на позитивну/есенцијалну листу није у складу са Законом о конкуренцији, те је тачку VIII Одлуке Владе ФБиХ о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у ФБиХ, којом се број заштитних лијекова у оквиру истог генеричког назива, облика, јачине и паковања, ограничава на пет, прогласио ништавом.
 - Подносилац захтјева истиче да је чланом 9. Закона о лијековима и Правилником о ближим критеријумима за избор лијекова, поступком и начину израде листи лијекова у ФБиХ, јасно дефинисано како се доносе листе, те да законом нигдје није наведено да се ограничење може вршити на овакав начин. Наведеним прописима је дефинисан поступак скидања и стављања лијекова са листи, те нити једном тачком Закона и Правилника није наведено да се на листу стављају домаћи произвођачи или оригинатори, већ је наведено да постоји могућност и индиције да Федерално министарство здравства може донијети такву одлуку, а што није учињено.
 - Поред тога што су Одлука и нова Позитивна листа лијекова ХНК, супротне Закону о конкуренцији, Подносилац захтјева истиче да су наведене одлуке Владе ХНК такође супротне и одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Босне и Херцеговине и Европске уније (у даљем тексту: ССП) , те да су супротне одредбама Закона о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 4/1998, 17/1988, 13/2003, 48/2010 и 22/2015), с обзиром да се наведеним одлукама директно фаворизују домаћи произвођачи лијекова, а дискриминишу страни произвођачи лијекова.
 - С обзиром на све наведено, Подносилац захтјева сматра да Одлука и изостављање (.)** лијека које заступа Подносилац захтјева са нове Позитивне листе ХНК, представља забрањени споразум који је супротан члану 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији и да из наведених разлога Одлука мора бити оглашена ништавом, стављена ван снаге и наложено Влади ХНК да омогући свим учесницима приступ релевантно

тржишту, као и да на наведену позитивну листу лијекова уврсти све лијекове истих генеричких назива, под једнаким условима, укључујући и (.)** лијека Подносиоца захтјева.

- Подносилац захтјева од Конкуренцијског савјета тражи да се поред покретања поступка у предметном случају донесе привремена мјера, у складу са чланом 40. Закона о конкуренцији. Сматра да је неспорно да је Влада ХНК починила повреду Закона о конкуренцији и да је већ више пута оцијењено да се за исту или сличну врсту поступака и радњи ради о кршењу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији и од стране Конкуренцијског савјета и од стране Суда БиХ. Сходно томе предлаже да Конкуренцијски савјет донесе привремену мјеру којом би се на период од три мјесеца ставила ван снаге и примјене Одлука, те да се за наведено вријеме примјењује претходна Позитивна листа лијекова ХНК.

У складу са наведеним, Конкуренцијски савјет је оцијенио да повреде Закона о конкуренцији, на које Подносилац захтјева указује, није могуће утврдити без провођења поступка, те је на 97. сједници одржаној дана 16.12.2021. године, донио Закључак о покретању поступка, број: УП-03-26-3-033-13/21 (у даљем тексту: Закључак), ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.

Поред покретања поступка, Закључком је одлучено о захтјеву за доношење рјешења о привременој мјери коју је Подносилац захтјева тражио у Захтјеву.

Конкуренцијски савјет је Заључком одбацио захтјев за привременом мјером, наводећи да у складу са одредбама члана 40. Закона о конкуренцији на доношење привремене мјере пази по службеној дужности и да је притом самосталан у доношењу одлуке, односно учесници у поступку нису овлашћени за доношење захтјева за доношење рјешења о привременој мјери.

Конкуренцијски савјет је актом број: УП-03-26-3-033-17/21 од 16.12.2021. године, Подносиоцу захтјева доставио Закључак.

У складу са чланом 33. став (1) Закона о конкуренцији, Конкуренцијски савјет је актом број: УП-03-26-3-033-18/21 од 16.12.2021. године, Противној страни доставио Захтјев и Закључак на одговор, те тражио доставу података потребних у поступку, који се односе на износ буџета Херцеговачко-неретванског кантона у 2020. години и имену лица или овлашћеног заступника који ће представљати Владу ХНК пред Конкуренцијским савјетом.

Противна страна је тражене податке доставила поднеском запримљеним дана 20.01.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-19/21, уз који је достављена пуномоћ за заступање Противне стране у предметном поступку, дата адвокату Џемилу Сабрихафизовићу, ул. Косте Хермана 1, 71000 Сарајево.

Противна страна, доставила је Конкуренцијском савјету поднесак, запримљен дана 20.01.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-20/21, којим је у складу са чланом 33. став (4) Закона о конкуренцији тражи продужење рока за доставу одговора на Захтјев и Закључак, а због погоршане епидемиолошке ситуације и одсуства великог броја запослених у надлежном министарству, те великог броја нерадних дана због вјерских и државних празника.

Конкуренцијски савјет је актом број: УП-03-26-3-033-21/21 од 24.01.2022. године одобрио захтјев Противне стране за продужењем рока за доставу одговора на Захтјев и Закључак и продужио га за додатних 30 дана.

Противна страна је поднеском за примљеним дана 08.02.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-22/21 у одобреном року доставила Конкурenciјском савјету одговор на Захтјев, у којем се у битном наводи следеће:

- Противна страна у цијелости пориче чињеничне наводе Подносиоца захтјева и оспорава основаност приједлога за утврђивање забрањеног конкурenciјског дјеловања, те предлаже да се Захтјев одбије као неоснован.
- Спорно питање које Противна страна истиче је питање легитимације Подносиоца захтјева, односно у складу са одредбама члана 27. став (3) тачка а) Закона о конкурenciји, питање његовог правног или економског интереса у поступку. Подносилац захтјева је привредни субјект који не обавља дјелатност производње лијекова и у Захтјеву се неосновано представља као страни произвођач лијекова. У Захтјеву, као и допунама Захтјева од 19.08.2021. године и 23.09.2021. године, Подносилац захтјева номинира лијекове страних произвођача и стране произвођаче, за које сматра да су новом Позитивном листом лијекова ХНК, повријеђени њихови правни или економски интереси. Подносилац захтјева истиче да ни он ни други дистрибутери нису спријечени да продају лијекове путем нове Позитивне листе лијекова ХНК, при том не наводећи ни један податак из којег би произилазило постојање његовог правног или економског интереса за покретање или вођење предметног поступка.
- Одредбама члана 5. став (5) Закона о лијековима прописано је да се ближи поступак за избор лијекова, поступак и начин израде листе лијекова у ФБиХ, начин стављања и скидања лијекова са листе, обавезе министарства здравства и завода здравственог осигурања, те произвођача и дистрибутера лијекова уврштених на листу, као и кориштење лијекова, утврђује прописима федералног министарства.
- Одредбама члана 8. Закона о лијековима дато је овлаштење владама кантона да доносе листу лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања кантона, у коју обавезно улазе и лијекови који су уврштени на федералну листу. Такође, одредбама члана 9. Закона о лијековима, утврђено је да на позитивној листи лијекова кантона, као и листи лијекова у болничкој и здравственој заштити на подручју кантона може бити ограничен број заштићених назива лијекова. Ради провођења Закона о лијековима Влада ХНК је донијела нову Позитивну листу лијекова, чија А листа има 725 облика, јачина и паковања, што је за 263 мање у односу на претходну листу лијекова, чија А листа је имала 988 облика, јачина и паковања лијекова.
- Противна страна сматра да су неоснована становишта која сугерише Подносилац захтјева, по којима Конкурenciјски савјет не може примјењивати правну праксу и правна схватања судова европске уније, када је и прије ступања на снагу ССП-а, на основу члана 42. Закона о конкурenciји, Конкурenciјски савјет имао право да се користи праксом Европског суда правде приликом доношења својих одлука.
- Подносилац захтјева на некозистентан и неприхватљив начин тумачи одредбе члана 2. Закона о конкурenciји када наводи да је одредбама тог члана изричито прописано да је Закон о конкурenciји примјењив и на органе државне управе и локалне самоуправе када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште. Ова одредба се извлачи из контекста, с обзиром да је битан услов за примјену Закона о

конкурenciји да се привредни субјект бави посредно или непосредно производњом, продајом и пружањем услуга, или учешћем у промету роба и услуга.

- У поступцима пред Конкурenciјским савјетом терет доказивања је на подносиоцу захтјева. У том смислу Противна страна тражи да Подносилац захтјева докаже испуњење услова да се у конкретном поступку Влада ХНК сматра привредним субјектом на кога се примјењују правила конкурenciје. За испуњење тих услова постављају се питања:
- Да ли је Влада ХНК доносећи Позитивну листу лијекова, дјеловала као привредни субјект или као орган власти?
- Да ли доношење Позитивне листе лијекова представља економску активност?
- Да ли позитивна листа лијекова представља робу или услугу?
- Да ли постоје и други субјекти на тржишту који се баве истом активношћу, односно који су потенцијални конкуренти или би ускоро могли обављати исту активност?
- Да ли Влада ХНК доношењем Позитивне листе лијекова остварује приходе или расходе, односно профит или губитак, и да ли у том погледу сноси ризик пословања на тржишту?
- Наведена питања била су од кључног значаја приликом доношења одлука Европске комисије и Европског суда у поступцима, који су се водили против државних органа у појединим земљама чланицама ЕУ, у вези са примјеном конкурenciјског права, као и доношења одлука Суда БиХ донесених у чињенично и правно сличним случајевима. У том смислу, укажује се нарочито на случајеве и одлуке: Wouters (C-309/99), Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91), FENIN (C-205/3), Firma Ambulanz Glöckner v. Landkreis Südwestpfalz (C-475/99), Albany International BV v. Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie (C-67/96), AOK Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01), Пресуда Суда БиХ број C1 3 У 024742 У 2 од 05.04.2018. године, Пресуда Суда БиХ број C1 3 У 024742 Увп 2 од 10.10.2018. године, Пресуда Суда БиХ број C1 3 У 022396 16 У од 30.08.2018. године, Пресуда Суда БиХ број C1 3 У 021277 16 У од 10.11.2017. године, Пресуда Суда БиХ број C1 3 У 022692 16 У од 10.11.2017. године.
- Евидентно је да су Конкурenciјски савјет и Суд БиХ, у дужем временском периоду након доношења Закона о конкурenciји, у погледу примјене Закона на органе власти екстензивно и неселективно примјењивали члан 2. и члан 4. Закона о конкурenciји. Босна и Херцеговина је за разлику од других европских земаља примјењивала правила конкурenciје на органе власти, без обзира на околност да ли они поступају вршећи јавна овлаштења, или се појављују у својству привредног субјекта. Пресудом Суда БиХ број C1 3 У 024742 18 У 2 од 05.04.2018. године јасно је изражено следеће становиште: "Када се јавна установа или органи власти појаве на тржишту, да би се могло цијенити да ли њихово поступање може доћи под опсег чл. 4. Закона о конкурenciји, неопходно је, првенствено, испитати да

- ли се ради о извршавању јавног овлаштења, или о поступању које може имати само привредни субјект".
- Имајући у виду цитирано становиште Суда БиХ, Противна страна истиче да доносећи предметну Позитивну листу лијекова није поступала као привредни субјект и учесник на тржишту, него је поступала у статусу државног органа, у оквиру својих уставом и законом утврђених надлежности, укључујући изричито овлаштење и обавезу утврђену у члану 33. Закона о здравственом осигурању и члану 8. Закона о лијековима. Одредбама чана 9. Закона о лијековима утврђен је изричит основ да владе кантона могу ограничити број заштићених назива лијекова на позитивној листи кантона. Према томе, ноторно је да ни један привредни субјект не може донијети позитивну листу лијекова, него је то у искључивој надлежности Владе као државног органа. Дакле, не постоји ни један аргумент да је Влада ХНК у поступку утврђивања листе лијекова дјеловала као тржишни субјект, нити да је сврха листе лијекова ограничавање конкуренције на тржишту лијекова, односно да се Одлука може сматрати забрањеним споразумом у смислу члана 4. став (1) Закона о конкуренцији. С тим у вези у пракси Европског суда правде заузет је став да се правила о конкуренцији не примјењују на активности које су повезане са вршењем јавне функције (случај *Wouters*, C-309/99 параграф 57).
 - Одлуку је донијела Влада ХНК као сегмент извршне власти и иста представља општи акт јавне власти, она је дио националног законодавства и није продукт договора између два или више субјеката, управо из разлога, јер је донесена ауторитетом јавне власти. Према томе доношење Одлуке не представља економску активност, нити се може сматрати забрањеним споразумом. Овакво становиште је потврђено пресудима Суда БиХ број C1 3 У 021277 16 У од 10.11.2017. године и број C1 3 У 022692 16 У од 10.11.2017. године.
 - Позитивна листа лијекова по својој природи не представља ни робу ни услугу. Она није предмет правног промета, односно она се на тржишту не купује и не продаје, него је општи акт јавне власти, што апсолутно искључује могућност да се Одлука сматра робом.
 - Имајући у виду важеће прописе, нема никакве двојбе да не постоје други субјекти који би дјелујући на тржишту, могли умјесто Владе ХНК обављати исту дјелатност, односно усвојити Позитивну листу лијекова. Наведена чињеница указује на основаност примјене становишта релевантних европских институција које гласи: "Уколико не постоји могућност да приватна фирма врши исту активност, тада нема сврхе примјењивати правила конкуренције" [случајеви: *АОК Bundesverband, Bundesverband der Betriebskrankenkassen, Bundesverband der Innungskrankenkassen, Bundesverband der landwirtschaftlichen Krankenkassen, Verband der Angestelltenkrankenkassen e.V., Verband der Arbeiter-Ersatzkassen, Bundesknappschaft, See-Krankenkasse v. Ichthyol-Gesellschaft Cordes (C-264/01), Mundipharma GmbH (C-306/01), Gödecke Antiengesellschaft (C-354/01), Intersan (C-355/01)*].
 - Доношењем Позитивне листе лијекова Влада ХНК не остварује нити може остварити било какав профит или губитак, и с тим у вези не сноси ризик пословања на тржишту. Такав положај Владе ХНК искључује примјену правила конкуренцијског права у вези са доношењем Позитивне листе лијекова. Сврха позитивне листе је остваривање права осигураних особа на кориштење лијекова на терет средстава здравственог осигурања. Та средства су намјењена осигураницима и њихова сврха није профит произвођача лијекова. С тим у вези, релевантна је одлука Европског суда правде у случају *Poucet & Pistre (C-159/91, 160/91)*, у којој је изражено сљедеће становиште: "Здравствени фондови и организације укључене у управљање јавним системом социјалне заштите врше искључиво друштвену функцију. То се дјеловање темељи на начелу националне солидарности и потпуно је непрофитно". Једнако је релеванто и становиште Европског суда правде у случају *FENIN (C-205/3)* гдје је наведено да *SNS* управљачка тијела (26 јавних тијела, укључујући и три министарства Шпанске владе, која воде национални здравствени систем) не дјелују као предузеће, у смислу права конкуренције Европске уније, када купују медицинска добра и опрему, и чланови 81. и 82. Уговора о оснивању ЕЗ нису примјењиви на њих.
 - Европски суд правде утврдио је становиште (Пресуда Европског суда правде од 11.06.2020. године у случају *Commission v Dôvera zdravotná poisťovňa*, спојени случајеви *C-262/18* и *C-271/18*) да здравствени фондови и друге организације које су укључене у јавни систем социјалне заштите, када је њихова активност заснована на принципу друштвене солидарности, обављају искључиво друштвену функцију, јер је у том случају њихова активност непрофитна. Средства која се у Херцеговачко-неретванском кантону исплаћују из фонда здравствене заштите, ради остваривања права осигураника, не зависе од висине доприноса које осигураник уплаћује у фонд, него се у потпуности примјењује принцип солидарности. Према томе, таква активност није економска и не подлијеже правилима конкуренције. Једино осигураници имају интереса да евентуално отварају питање цијелисходности позитивних листа које утврђују владе кантона, с обзиром да је ријеч о кориштењу средстава која су на бази солидарности, ради сопствене заштите формирали сами осигураници. Није разумно да било који произвођач лијекова од конкуренцијског савјета захтјева да му се јамчи да ће његови производи бити плаћани из средстава здравственог осигурања која се формирају на принципу солидарности и то уплатом доприноса из личних средстава сваког осигураника. Државни органи који су надлежни за заштиту здравља становништва, у вршењу те функције не могу и не смију бити под подложни ограничењима конкуренцијског права, тако што ће стављати профит произвођача лијекова испред интереса осигураника због којих се позитивна листа и утврђује.
 - Нетачни су наводи Подносиоца захтјева да је Влада ХНК доносећи Одлуку спријечила или ограничила Подносиоца захтјева да под једнаким условима учествује на тржишту лијекова. С обзиром да Одлуком Влада ХНК одлучивала само о обиму и начину остваривања права грађана из основа здравственог осигурања. Ни један лијек, односно ни један произвођач, који је уредно регистрован, није искључен или онемогућен да своје производе пласира на тржиште, јер то уопште није предмет Одлуке. Произвођачи, односно продавци свих уредно регистрованих лијекова имају приступ тржишту, без обзира на то да ли се налазе на позитивној листи или не.
 - Неоснованост навода Подносиоца захтјева да су страни произвођачи лијекова дискриминисани у Босни и Херцеговини или у Херцеговачко-неретванском кантону

доказује податак АЛМБИХ према којима је промет лијекова који имају дозволу у Босни и Херцеговини у 2020. години износио укупно 742.007.606,51 КМ, од чега се на промет домаћих произвођача лијекова односи 127.409.708,41 КМ или 17,17%, а на реализовани увоз лијекова иностраних произвођача 614.597.898,10 КМ или 82,83%. Омјер учешћа страних произвођача у односу на домаће произвођаче у Херцеговачко-неретванском кантону приближно је једнак омјеру који постоји на нивоу Босне и Херцеговине. Наведени подаци потврђују да страни произвођачи не само да нису доведени у неравноправан положај, него да страни произвођачи имају доминантан удио на тржишту лијекова Босне и Херцеговине и Херцеговачко-неретванског кантона.

- Страни произвођачи лијекова, настоје искористити неконзистентност правног и институционалног система у Босни и Херцеговини, па под плаштом права конкуренције, покрећу захтјеве који би у земљама ЕУ дефинитивно били одбачени или одбијени, на што недвојбено указују наведене одлуке Европске комисије и Европског суда правде. Због тога, ако би био прихваћен Захтјев, таква одлука би довела у неравноправан положај и грађане у Херцеговачко-неретванском кантону, а по принципу преседана и грађане у Федерацији Босне и Херцеговине и у Босни и Херцеговини.

Наведени одговор на Захтјев, Конкуренијски савјет доставио је Подносиоцу захтјева актом број: УП-03-26-3-033-23/21 од 30.11.2021. године и дао му могућност да у року од 20 дана достави евентуалне коментаре на исти.

Поднеском запримљеним дана 03.03.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-24/21, Подносилац захтјева доставио је своје изјашњење на одговор Противне стране на Захтјев, којим је дао коментаре на исти.

У изјашњењу Подносиоца захтјева у битном се наводи следеће:

- Влада ХНК у свом одговору на Захтјев понавља исте аргументе које је користила у другим поступцима пред Конкуренијским савјетом, те је de facto исти као одговор у поступку против Владе Кантона Сарајево, а који су претходно у другим поступцима оспорени и утврђени као неосновани од стране Суда БиХ и Конкуренијског савјета.
- Неспорно је постојање активне легитимације Подносиоца захтјева, те постојање правног и економског интереса за покретање поступка, с обзиром да је Подносилац захтјева дистрибутер и заступник лијекова који су уклоњени са нове Позитивне листе лијекова ХНК, што значи да уклањање наведених лијекова са листе има директан утицај на Подносиоца захтјева.
- Приликом доношења нове Позитивне листе лијекова ХНК, Влада ХНК је обавезна да поштује одредбе Закона о конкуренцији, као и одредбе међународних споразума које је потписала Босна и Херцеговина. Подносилац захтјева не спори садржај законских и подзаконских одредби на које се позива Влада ХНК, међутим истиче да су наводи Владе ХНК ирелевантни, јер приликом примјене релевантних прописа Влада ХНК има обавезу да поштује одредбе одредбе Закона о конкуренцији и одредбе међународних споразума које је потписала Босна и Херцеговина.
- Подносилац захтјева истиче да Влада ХНК својим поступањем крши одредбе ССП-а, Уговора о слободној трговини између БиХ и Републике Турске, као и

одредбе Централноевропског споразума о слободној трговини (СЕФТА).

- Доношењем нове Позитивне листе лијекова ХНК крше се одредбе ССП-а о забрани увођења количинских ограничења увоза и мјера једнаког ефекта. Одредбама члана 21. ССП-а суштински се забрањују све мјере и прописи који могу директно или индиректно ограничити трговину између потписница ССП-а, а нарочито све врсте мјера које директно или индиректно дискриминирају производе поријеклом из потписница ССП-а, у овом случају поријеклом из Европске уније. Ово је неспорно из дуготрајне и устаљене праксе Суда правде Европске уније у предмету 8/74, Procureur du Roi v Benoît i Gustave Dassonville, који представља један од основних случајева у праву Европске уније у вези са слободом кретања роба. Поред овога, случаја у пракси Европске уније везано за количинска ограничења битан је и случај Bay Irish, гдје је Ирска влада водила медијску кампању ради промоције куповине ирских производа, желећи да повећа куповину производа произведених у Ирској. У предметном случају Суд правде Европске уније је одлучио да се све мјере за провођење ове кампање од стране Ирске владе имају сматрати мјерама усмјереним на потицање куповине искључиво ирских производа, што представља мјеру са једнаким ефектом као количинско ограничење. Слично наведеном случају, гдје су мјере за промоцију домаћих производа оцијене незаконитим, неспорно је да и мјере којима Влада ХНК директно и отворено дискриминира производе произвођача лијекова из Европске уније, представљају мјере које имају једнак ефекат као количинско ограничење увоза, а што јасно произилази из члана 124. ССП-а.
- Имајући у виду да већина лијекова које је Подносилац захтјева пријавио да буду уврштени на нову Позитивну листу лијекова ХНК, потиче од произвођача лијекова из (...)**, Подносилац захтјева истиче да је Влада ХНК прекршила и одредбе Уговора о слободној трговини између БиХ и Републике Турске, који је ступио на снагу 01.07.2003. године уније ("Службени гласник БиХ – Међународни уговори", бр. 6/03 – "Претходни споразум са Турском"), који у члану 6. став (1) прописује да стране у уговору неће увести нова количинска ограничења увоза или извоза или мјере са једнаким ефектом у трговини између њих, док се чланом 13. прописује да је основни принцип споразума забрана дискриминације између привредних субјеката из Босне и Херцеговине и Републике Турске. Босна и Херцеговина је дана 02.05.2019. године потписала нови Уговор о слободној трговини са Турском, који је ступио на снагу 01.08.2021. године ("Службени гласник БиХ – Међународни уговори", бр. 08/20 – "Нови споразум са Турском"), који у члану 2.5. прописује да ће сва количинска ограничења на увоз и извоз или мјере једнаког ефекта бити укинута на дан ступања на снагу предметног уговора и да стране у међусобној трговини неће увести нова количинска ограничења на увоз и извоз или мјере једнаког ефекта.
- Са нове Позитивне листе лијекова ХНК избачени су и лијекови произвођача (...)**, којег заступа Подносилац захтјева, те овакво поступање Владе ХНК крши и одредбе Централноевропског споразума о слободној трговини (СЕФТА). Чланом 3. СЕФТА споразума укидају се сва количинска ограничења увоза и извоза и мјере једнаког ефекта у трговини између страна потписница споразума, те прописује да се неће увести

- нова количинска ограничења увоза и извоза и мјере једнаког ефекта у њиховој међусобној трговини. Поред тога, чланом 19. СЕФТА споразума, као основни принцип споразума, прописује се забрана дискриминације привредних субјеката из држава потписница споразума.
- Подносилац захтјева истиче да никада није навео да Конкурenciјски савјет генерално не може примјењивати праксу Европске уније, него само да се ставови из Европске уније који су везани конкретно за примјењивости права конкуренције на јавне органе не могу директно примјењивати у Босни и Херцеговини, јер је у том смислу Закон о конкуренцији шири од правила конкуренције Европске уније, што је потврдио и сам Конкурenciјски савјет, а и Суд БиХ. Закон о конкуренцији другачије регулише ту материју него право Европске уније, а ова специфичност се види из члана 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији који прописује да се закон примјењује на органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште. Из овога је видљиво да је Закон о конкуренцији хтио да Конкурenciјском савјету пренесе шира овлаштења него она која постоје у праву Европске уније, с обзиром да се Закон о конкуренцији односи и на лица која могу утицати на тржиште (спречавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију), без обзира да ли се баве економском активношћу на наведеном тржишту.
 - Тумачење Закона о конкуренцији не може бити ограничено правилима конкуренције Европске уније, која се односе на јавна тијела, с обзиром на специфичности Закона о конкуренцији. Несумњиво је да се Закон о конкуренцији примјењује на Владу ХНК као јавни орган у складу са чланом 2. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, али и са њим повезаним чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији, који изричито прописује да се одредбе Закона о конкуренцији примјењују на јавне органе. Примјер за ово су Рјешења Конкурenciјског савјета број: 06-26-3-40-96-И/14 од 23.01.2020. године (Санаса против Федералног министарства здравства) и број: 04-26-3-019-88-И/16 од 12.03.2021. године (Приватне здравствене установе против Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево и Министарства здравства Кантона Сарајево).
 - Подносилац захтјева не тврди да Влада ХНК не смије доносити позитивне (есенцијалне) листе лијекова или да нема овлаштења за исто, међутим приликом вршења тих овлаштења, Влада ХНК мора поштовати и одредбе Закона о конкуренцији, како не би довела одређене привредне субјекте у неравноправан положај. Примјер за ово је Рјешење Конкурenciјског савјета број: УП-03-26-3-038-71/19 од 13.01.2021. године (Мулти Лаб против Владе ФБиХ и Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства), у вези са потицајима за ветеринарство, гдје је Конкурenciјски савјет нашао да су Влада ФБиХ и Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства привредни субјекти у смислу члана 2. став (2) Закона о конкуренцији, те да постоји забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији. Ово је дугогодишња утврђена и неспорна пракса Суда БиХ која је потврђена у пресуди број: С1 3 У 031711 19 од 10.12.2020. године (Новартис против Федералног министарства здравства).
 - Пресуда Суда правде Европске уније од 11.06.2020. године у случају *Commission v Dôvera zdravotná*
- poist'ovňa a. s. (спојени предмети C-262/18 P и C-271/18 P), на који се позива Влада ХНК је ирелевантан и непримјењив, јер Закон о конкуренцији изричито даје овлаштење Конкурenciјском савјету да примјењује Закон о конкуренцији и на јавне органе када врше јавна овлаштења. Такође, цитирана пресуда је потпуно ирелевантна и из разлога што иста има потпуно другачији правни и чињенични основ, с обзиром да се не тиче права конкуренције, него питања постојања државне помоћи. Подносилац захтјева наглашава да се предметни поступак тиче постојања забрањеног споразума у смислу Закона о конкуренцији, а не постојања недозвољене државне помоћи. Поред тога, чињенично стање у наведеном случају је потпуно другачије, јер се предметни поступак против Владе ХНК не тиче било каквих обавеза или статуса Завода здравственог осигурања ХНК, те се не тиче начина прикупљања доприноса или остваривања обавезног здравственог осигурања у Херцеговачко-неретванском кантону или Федерацији Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева ни на који начин не оспорава и не доводи у питање систем здравственог осигурања у Херцеговачко-неретванском кантону или Федерацији Босне и Херцеговине, нити принцип солидарности на којем се он темељи, јер је то неспорно, али то није предмет овог поступка.
- Без обзира на то колико је лијекова и којих произвођача уврштено на нову Позитивну листу лијекова ХНК, то не утиче на систем здравственог осигурања, те не представља веће трошкове за Завод здравственог осигурања ХНК, с обзиром да сви лијекови исте категорије на позитивним листама лијекова имају исте цијене. Дакле, без обзира да ли на новој Позитивној листи лијекова ХНК био један или више лијекова ситуација за Завод здравственог осигурања ХНК је идентична.
 - Несумњиво је да је Влада ХНК онемогућила одређене стране произвођаче лијекова да под једнаким условима учествују на тржишту, и да су њихови лијекови *de facto* уклоњени са тржишта јер би њих осигураници морали сами плаћати, док друге лијекове (првенствено домаћих произвођача) могу добити бесплатно, те Влада ХНК износи неосноване и тенденциозне изјаве да је сврха поступка да се обезбиједи привилегован положај страним произвођачима лијекова. Влада ХНК нема право да фаворизира домаће произвођаче лијекова, што је Влада ХНК изричито признала да чини, па чак ни ради наводног циља остваривања сигурности снабдијевања лијековима под повољним условима.
 - Из саме чињенице да за одређене лијекове Завод здравственог осигурања ХНК сноси трошкове, а да не сноси за друге лијекове исте категорије (АТС групе), који се користе за лијечење истих врста стања, и који су уредно регистровани за промет у БиХ, неспорно произилази да ти лијекови немају исти положај и услове на тржишту, те да је произвођачима за такве лијекова потпуно онемогућен приступ релевантном тржишту уврштавања лијекова на позитивну листу лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону. Да би заиста постојала правична конкуренција и једнаки услови на тржишту, за ону врсту лијекова (генерички назив лијека) која се ставља на позитивну/есенцијалну листу, на листи морају бити прихваћени сви лијекови те врсте (тог генеричког назива - АТС групе) који су регистровани на територији

- Босне и Херцеговине код АЛМБИХ, посебно узимајући у обзир да лијекови који се налазе на позитивној (есенцијалној) листи имају исту цијену.
- Нетачни су наводи Владе ХНК да страни произвођачи лијекова имају доминантан положај, а да домаћи произвођачи имају миноран тржишни удио. Неспорно је да страни произвођачи генерално имају већу продају лијекова у БиХ од домаћих произвођача, међутим то је потпуно логично и очекивано, с обзиром на обим производње лијекова који имају страни произвођачи у односу на домаће произвођаче и пуно већи број страних произвођача лијекова. Домаћи произвођачи лијекова уопште не производе лијекове у великом броју категорија (АТС група), па је логично да страни произвођачи лијекова имају много већу продају лијекова од домаћих произвођача лијекова у укупним износима. Међутим, домаћи произвођачи, уколико нуде своје лијекове у одређеној категорији (АТС групи) лијекова могу имати много већи удио за ту врсту лијекова у односу на стране произвођаче. Ово је видљиво из примјера за групу лијекова (..) **, гдје и домаћи и страни произвођачи нуде своје лијекове, гдје су у продаји те врсте лијекова у 2020. години домаћи произвођачи имали 79% тржишног ујела.
 - Поступање Владе ХНК представља тешко ограничење конкуренције, које је само по себи незаконито, без обзира на практичне посљедице тог ограничења, те у том смислу Подносилац захтјева нема потребе доказивати ефекте или посљедице таквог ограничења конкуренције. Ово је устаљена пракса Европске уније (случај Европског суда Правде C-228/18 *Gazdasági Versenyhivatal v Budapest Bank Nyrt. and Others*), која је прихваћена и од стране Конкуренцијског савјета. У предметном сличају Влада ХНК директно ограничава релевантно тржиште, на начин што дозвољава продају на релевантном тржишту одређеним лијековима (домаћих произвођача), а не дозвољава продају других лијекова (страних произвођача), који су у директном такмичењу. Примјер за ово на новој Позитивној листи лијекова ХНК је лијек (један генерички назив лијека) (..) **, гдје је избор смањен са 10 лијекова и 9 произвођача, на само 3 лијека и 3 произвођача и то искључиво домаћих произвођача лијекова (..) **.
 - Лијекове који се не налазе новој Позитивној листи лијекова ХНК пацијенти морају сами платити, а с обзиром на чињеницу да неки од ових лијекова могу бити веома скупи и да их љекари у том случају неће прописивати, продаја тих лијекова ће драстично опасти или потпуно нестати.
 - Избацивање одређених лијекова страних произвођача са позитивне (есенцијалне) листе лијекова има негативан утицај на пацијенте, јер смањује могућност избора лијекова које љекар може прописати и које пацијент може добити бесплатно на терет Завода здравственог осигурања ХНК. Што значи да пацијент нема могућност промјене лијека ако му је то потребно. У интересу је потрошача (пацијената) да на позитивној (есенцијалној) листи лијекова има што већи број лијекова, тако да би поступајући љекар могао пацијенту прописати лијек који најбоље одговара његовом конкретном стању (иако се ради о лијековима исте категорије могу постојати разлике у начину производње, споредним супстанцама које се користе итд, ради чега пацијент може негативно реаговати на лијек, али да му одговара други лијек исте - АТС групе).
 - Подносилац захтјева сматра да је ради бољег разумијевања потребно додатно појаснити начин функционисања позитивних (есенцијалних) листи лијекова. Позитивне (есенцијалне листе лијекова се у правилу дијеле на А и Б листе, гдје се на А листу стављају лијекови кључни за здравље пацијената, и гдје завод здравственог осигурања сноси 100% цијену лијекова, док се на Б листи налазе лијекови гдје завод здравственог осигурања сноси само дио трошкова. Лијекове који нису на А и Б листи пацијент мора у цијелости платити сам. Предметни Захтјев се односи на нову Позитивну листу лијекова ХНК, која је А позитивна (есенцијална) листа. Позитивне (есенцијалне листе се прво доносе на нивоу Федерације БиХ, чија је сврха да одреди за коју категорију (врсту) лијекова ће заводи здравственог осигурања сносити трошкове, а не за које конкретне лијекове и произвођаче. На основу федералне позитивне (есенцијалне) листе лијекова кантони праве своје позитивне (есенцијалне) листе, које не смију обухватати мање категорија лијекова од федералне, али могу обухватати више категорија лијекова, ако кантон то може финансирати. Произвођачи или заступници и дистрибутери лијекова потом пријављују своје лијекове на позитивне листе кантона у складу са одредбама Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, који ни једном ријечју не омогућава изостављање или скидање лијекова страних произвођача са позитивне (есенцијалне) листе кантона, ради фаворизовања домаћих произвођача.
 - Сви лијекови одређене категорије (АТС групе) који су регистровани код АЛМБИХ и имају дозволу за стављање на тржиште се сматрају сигурним и квалитетним за кориштење, што значи да су међусобно замјениви и међусобни конкуренти. Такође, сви лијекови које је Подносилац захтјева навео у свом Захтјеву да су изостављени са нове Позитивне листе лијекова ХНК су уредно регистровани и имају дозволу АЛМБИХ за стављање на тржиште, те испуњавају све услове Правилника за уврштавање на нову Позитивну листу лијекова ХНК. Битно је нагласити да сви лијекови из одређене категорије (АТС групе) лијекова када се уврсте на позитивну листу лијекова имају имају идентичну цијену коју сноси завод здравственог осигурања. Ово из разлога што надлежни завод здравственог осигурања одреди максималне цијене које се плаћају за одређену категорију лијека, те дистрибутер/произвођач лијека приликом подношења пријаве за уврштавање лијека на листу мора дати изјаву да пристаје на ту цијену лијека. Лијекови на позитивној листи лијекова одређене категорије, исте количине или јачине лијека, морају имати идентичне цијене, што је дефинисано Одлуком о листи лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације Босне и Херцеговине. Ово такође значи да завод здравственог осигурања нема повећања трошкова ако је већи број лијекова на позитивној (есенцијалној) листи.

4. Усмена расправа

Конкуренцијски савјет је након анализе чињеничног стања које су му предочиле странке у поступку одлучио да је ради бољег сагледавања ствари која је предмет поступка потребно одржавање усмене расправе, што је и обавеза када се ради о странкама са супротним интересима, у складу са чланом 39. став (1) Закона о конкуренцији.

Сходно томе, Конкурентијски савјет заказао је одржавање усмене расправе за дан 31.03.2022. године у 12 часова у просторијама Конкурентијског савјета у Сарајеву, те позвао странке у поступку да јој присуствују.

Подносилац захтјева позван је на усмену расправу актом број: УП-03-26-3-033-25/21 од 15.03.2022. године, док је Противној страни, актом број: УП-03-26-3-033-26/21 од 15.03.2022. године, поред позива на усмену расправу достављено и изјашњење Подносиоца захтјева на Захтјев и Закључак.

Конкурентијски савјет је у међувремену, дана 25.03.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-28/21, запримио поднесак Противне стране којим је тражена одгода, односно промјена термина одржавања усмене расправе.

С обзиром да се радило оправданом захтјеву Противне стране, Конкурентијски савјет је одобрио промјену термина одржавања усмене расправе за 31.03.2022. године у 13.45 часова, о чему је Подносилац захтјева обавјештен актом број: УП-03-26-3-033-29/21 од 28.03.2023. године, а Противна страна актом број: УП-03-26-3-033-30/21 од 28.03.2023. године.

Усмена расправа одржана је у заказаном термину у просторијама Конкурентијског савјета, а истој су поред водитеља поступка од стране Конкурентијског савјета присуствовале странке у поступку и заинтересована јавност.

Усменој расправи за Подносиоца захтјева присуствовали су пуномоћник адвокат Златан Балта и директор привредног субјекта "УНИФАРМ" Сабит Омић, за Противну страну пуномоћник адвокат Џемил Сабрихафизовић и у својству јавности Санин Пешто, по пуномоћју привредног субјекта "Zentiva Pharma" д.о.о.

Наводи Противне стране дати на усменој расправи у битном се односе на следеће:

- Противна страна своје излагање заснива на истим ставовима и питањима које је дала у свом одговору на Закључак, а то су: легитимација Подносиоца захтјева, питање да ли је одлука о позитивној листи забрањени споразум, тржишни положај страних произвођача лијекова и тврдње о фаворизирању домаће производње.
- Противна страна остаје код тога да Подносилац захтјева у предметном поступку нема активну легитимацију из разлога што он није произвођач лијекова, него је дистрибутер који и сам истиче да новом Позитивном листом лијекова ХНК није дискриминисан, нити је спријечен да продаје лијекове.
- У конкретном случају Одлука се не може сматрати забрањеним споразумом начелно се реферирајући на судску праксу Европске уније (наводи се одлука Европског суда у спојеним предметима С-262/18Р и С-271/18Р), као и на правна становишта Европске комисије, која потврђују да, нарочито у случајевима здравственог и социјалног осигурања, не постоје услови да се државни орган третира као привредни субјект и да се његови акти сматрају забрањеним споразумом. Као битна чињеница за наведену тврдњу наводи се чињеница да средства обавезног здравственог осигурања нису буџетска средства, за шта се као доказ прилаже акт Завода здравственог осигурања ХНК број: 0101-45-16-2-2-07172/22 од 30.03.2022. године, којим се потврђује да се трошкови лијекова који се прописују и издају осигураним особама темељем позитивне листе у цијелости финансирају из прикупљених средстава по основу уплата доприноса за здравствено осигурање.
- Противна страна сматра да је неосновано, осигуранике који користе лијекове који се издају на терет обавезног здравственог осигурања, третирати као потрошаче, јер

се суштински разликује заштита права потрошача у односу на заштиту права на здравље пацијената корисника обавезног здравственог осигурања.

- Релевантни су подаци да се међу лијековима произвођача које заступа привредни субјект "УНИФАРМ", а који нису уврштени на нову Позитивну листу, налази седам лијекова за које је у цијелој 2020. години издато од пет до 20 рецепата. Са медицинског становишта неуврштавање таквих лијекова на листу лијекова је оправдано и разумно, јер не постоје одговарајућа искуства у терапијској примјени, укључујући и искуство односно податке о нежељеним појавама таквих лијекова. Поред тога, важно је имати у виду и раст трошкова апотека које су према одредбама члана 25. Закона о апотекарској дјелатности (Службене новине Федерације БиХ, бр. 40/10) обавезне осигурати одређену залиху есенцијалних лијекова са позитивне листе, а у случају истека рока обавезни су осигурати уништавање таквих лијекова, што може представљати значајан трошак за апотеке.
- Противна страна сматра да позитивне листе лијекова не подлијежу правилима конкуренције, али да то не значи да уопште не подлијежу контроли законитости путем примјене специфичних прописа из области здравствене заштите, чију примјену надзиру надлежно државно и федерално министарство здравства, те могу бити предметом управних, судских и других поступака, као што је поступак пред Савјетом за државну помоћ БиХ. Ово потврђују и конкретни поступци које је у вези с тим покренуо Подносилац захтјева, као што је тужба пред Кантоналним судом у Сарајеву са захтјевом за поништење Одлуке о Позитивној листи лијекова Кантона Сарајево и акт Савјета за државну помоћ БиХ који је покренут ради испитивања да ли је доношењем позитивне листе повријеђен Закон о систему државне помоћи у БиХ.
- Везано за тржишни положај страних произвођача лијекова, за који Подносилац захтјева каже да се одлукама Владе ХНК доводе у неповољан положај, конкретни подаци показују да је за тржиште лијекова у БиХ, Федерацији БиХ и у ХНК, карактеристична екстремна доминација страних произвођача лијекова. Према подацима на тржиштима генеричких лијекова земаља окружења, и то Републике Хрватске и Словеније, које као чланице ЕУ свакако стриктно примјењују правила конкурентијског права, домаћи произвођачи у Хрватској учествују са удјелом од преко 50%, а у Словенији са удјелом преко 60%, док у БиХ на тржишту генеричких лијекова домаћи произвођачи учествују са 35%. Наведени подаци су само један од показатеља о неоснованости тврдњи подносиоца захтјева о угрожености страних произвођача лијекова на тржишту лијекова у БиХ, односно у ХНК.
- Тврдње Подносиоца захтјева о фаворизирању домаће производње, којима се настоји створити увјерење да се путем позитивне листе фаворизују домаћи произвођачи лијекова и да то нарушава конкуренцију на тржишту лијекова ХНК и шире, нису основане. Таквом дојму понекад доприносе и локални дужносници тврдећи да су доношењем позитивне листе подстицали домаћу производњу лијекова. Таквим тврдњама покушавају створити неку сопствену политичку промоцију. Да су тврдње о фаворизирању домаће производње неосноване показују подаци о учешћу домаћих и страних произвођача на тржишту лијекова на свим нивоима од кантона до државе, гдје из података произлази да је

- драстично доминантан положај страних произвођача лијекова, који су на нивоу БиХ у 2020. години остварили 82,83 % учешћа на домаћем тржишту лијекова, а у Федерацији БиХ 81,10% (извор: IMS-IQVIA). Такође, слични подаци су и у ХНК за 2021. годину, дакле у вријеме примјењивања нове Позитивне листе лијекова ХНК, гдје се од укупне вриједности лијекова са позитивне листе чија је набавка финансирана из средстава обавезног здравственог осигурања 32,95% односило на домаће произвођаче лијекова, а 67,05% на стране произвођаче лијекова.
- На питање водитеља поступка да ли је Влада ХНК подносила Конкурenciјском савјету захтјев за давање мишљења на нацрт и приједлог Одлуке због које се води предметни поступак, Противна страна није дала одговор, наводећи да нема ту информацију, па је водитељ поступка тражио да се та информација накнадно достави.
 - Противна страна се на питање водитеља поступка да ли се слаже са одређењем релевантног тржишта које је предложио Подносилац захтјева изјаснила контрадикторно, изјављујући да сматра да је релевантно тржиште предметног поступка цјелокупно подручје кантона и сви лијекови који се на њему продају, дакле сви лијекови, а не само они са листе, те истовремено изјављујући да доношење Одлуке није економска активност и да за њу не постоји релевантно тржиште. Наводи Подносиоца захтјева дати на усменој расправи у битном се односе на сљедеће:
 - Подносилац захтјева се изјаснио да остаје при досадашњим писаним поднесцима и Захтјеву.
 - Такође се изјаснио да нема питања за Противну страну, с обзиром да сматра да је из материјалних доказа и достављених докумената неспорно да Одлука нарушава одредбе члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, јер дискриминира стране произвођаче лијекова, а фаворизира домаће произвођаче лијекова.
 - Подносилац захтјева истиче да је по истом чињеничном и правном основу већ покренуо два друга поступка пред Конкурenciјским савјетом, и то против Владе Кантона Сарајево и владе Кантона 10, те да ће ускоро покренути поступак и против владе Унско-санског кантона, која је донијела сличну одлуку и сматра да би сви предмети требали бити одлучени на сличан начин, јер се мање више ради о идентичним поступцима.
 - Наводи Противне стране везани за доминацију страних произвођача лијекова односе се у глобалу на продају лијекова, али оно што је Влада ХНК признала је да на новој Позитивној листи лијекова ХНК страни и домаћи произвођачи лијекова немају исти статус, јер се са листе избацују страни произвођачи лијекова, а фаворизирају домаћи произвођачи лијекова. Забрана дискриминације страних производа је један од темеља права ЕУ, па Подносилац захтјева сматра неоснованим да се Влада ХНК позива на право ЕУ, како би оправдала дискриминацију произвођача из ЕУ, тврдећи да се Закон о конкуренцији не примјењује на нову Позитивну листу лијекова ХНК.
 - Позитивна листа лијекова ХНК је донесена без икаквог позива да се достави апликација за уврштавање лијекова на листу, чиме је Подносилац захтјева искључен са листе без икаквих критеријума, остајући на листи само у оним случајевима гдје нема домаћих произвођача.
 - На питање водитеља поступка Подносиоцу захтјева зашто се није обратио и покренуо поступак пред органом надлежним за провођење Закона о лијековима,

исти је потврдио да је покренуо више поступака и то управни спор због кршења Закона о лијековима, поступак због кршења Закона о систему државне помоћи у БиХ и поступак због кршења Закона о конкуренцији.

- Подносилац захтјева се на питање водитеља поступка о томе ко је закључио забрањени споразум који се утврђује у предметном поступку, односно ко су друге стране у споразуму поред Владе ХНК, остао при тврђњи из Захтјева да сматра да споразум може бити једностранни акт и да је то у складу са ранијом праксом Конкурenciјског савјета.
- Пракса коју је Противна страна навела, везано за принцип солидарности и прикупљање средстава у фондове здравственог осигурања, није релевантна за овај поступак, јер се овај поступак уопште не дотиче фондова здравственог осигурања, нити уплате у исте, него се поступак искључиво тиче конкуренције између произвођача лијекова, гдје страним произвођачима лијекова није омогућен равноправан приступ тржишту.
- Дајући одговор на питање водитеља поступка о могућем постојању баријера на релевантном тржишту, Подносилац захтјева се изјашњава да је процијенио да релевантно тржиште представља продаја лијекова који се пропсију на терет Завода здравственог осигурања ХНК и да на тржишту ових есенцијалних лијекова постоји баријера, јер страних произвођача има само у једном дијелу тржишта, а да им је de facto забрањен улазак на дио тржишта гдје су домаћи произвођачи. Подносилац захтјева наводи да се фокусирао на генеричке лијекове, то јест лијекове које заступа привредни субјект "УНИФАРМ", наводећи да на листи има страних генеричких лијекова, али само тамо гдје нема домаћих произвођача.
- На питање водитеља поступка да ли постоји пропис којим је одређено колико којих произвођача треба бити на есенцијалној листи лијекова, Подносилац захтјева је одговорио да не постоји, али да би како је то било прије, требали бити уврштени сви лијекови који имају дозволу за промет, сматрајући да је баријера у томе што се онемогућава да се ти лијекови ставе на листу. На крају усмене расправе водитељ поступка је упознао странке на могућност подношења захтјева за накнаду трошкова поступка, у складу са чланом 105. став (4) Закона о управном поступку, као и посљедицу неправовременог подношења таквог захтјева, те дао рок од десет дана да доставе сва изјашњења, одговоре и документацију који су тражени од њих током усмене расправе.

5. Поступак након усмене расправе

Након усмене расправе странке у поступку су доставиле поднеске којим достављају своја изјашњења, одговоре и документацију везану за усмену расправу.

Подносилац захтјева доставио је Конкурenciјском савјету поднесак, за примљен дана 12.04.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-30/21, којим доставља додатне податке захтјеване на усменој расправи, као и додатно изјашњење на наводе Владе ХНК и наводе водитеља поступка са усмене расправе.

Наводи Подносиоца захтјева дати у поменутом поднеску већином се заснивају на раније изнијетим ставовима, са неколико другачијих алтернативних ставова, првенствено везаних за нека питања и констатације Конкурenciјског савјета које су изнесене на усменој расправи и у битном се односе на сљедеће:

- Подносилац захтјева на одређене наводе водитеља поступка дате на усменој расправи поновно износи своје мишљење да једностранни акти (правилници, одлуке и други акти) могу представљати споразуме у смислу члана 4. Закона о конкуренцији, те да сматра да релевантно тржиште не представља законски ограничено тржиште, јер Закон о лијековима не обавезује Владу ХНК да ограничи број лијекова на кантоналној позитивној/есенцијалној листи, него Влада ХНК то ради својом властном вољом.
- На питање водитеља поступка постављено на усменој расправи везано за ефекте, односно последице доношења нове Позитивна листа лијекова ХНК на конкуренцију, Подносилац захтјева наводи да је то смањење или потпуно уклањање конкуренције домаћим произвођачима лијекова, чиме се побољшава њихов положај на терет страних произвођача лијекова. Приликом разматрања последица по конкуренцију, Подносилац захтјева сматра да се морају у обзир узети целокупне последице на конкуренцију на тржишту, а не само последице по Подносиоца захтјева, наводећи да су према његовим сазнањима поступке пред Конкурenciјским савјетом покренули и страни произвођачи лијекова, "Крка" д.д. Ново Место, Совенија, те "Плива" д.о.о. Загреб, Хрватска. Овакве наводе Подносилац захтјева поткрепљује табелама са својим процјенама, које је Конкурenciјском савјету раније доставио у свом одговору од 23.09.2021. године. Према тим подацима, несумњиво је да постоје негативне последице на конкуренцију на релевантном тржишту јер се у 58 категорија (АТС група) лијекова новом Позитивном листом лијекова ХНК значајно смањује избор и разноликост доступних производа за пацијенте (потрошаче).
- Подносилац захтјева наводи да је нова Позитивна листа лијекова ХНК имала последице на привредни субјект "УНИФАРМ", тако што је значајно опала продаја (...)** лијека које исти заступа, а који су избачени са нове Позитивне листе лијекова ХНК. Поређењем продаје наведена 34 лијека у периоду јануар и фебруар 2022. године те јануар и фебруар 2021. године, укупна продаја лијекова у јануару и фебруару 2022. године је била значајно мања него у јануару и фебруару 2021. године. Укупна продаја лијекова које Подносилац захтјева заступа у ХНК (преко есенцијалне листе и ван есенцијалне листе) значајно је опала и за само два мјесеца 2022. године (јануар и фебруар) умањена је за (...)**, а процјена је да то на годишњем нивоу износи најмање (...)**. Подносилац захтјева истиче да је штета и негативне последице много већа јер се не односи само на финансијске последице, с обзиром да се велики број лијекова потпуно избацује са релевантног тржишта. На овај начин Подносилац захтјева је онемогућен да конкурише другим лијековима на релевантном тржишту, те је онемогућен да подстиче и развија продају тих лијекова који су избачени, те да у будућности потенцијално повећа и унаприједи њихову продају и тржишно учешће.
- Подносилац захтјева коментаришући наводе Противне стране везано за њено одређење релевантног тржишта, упркос наводима које је дао на усменој расправи, поновно износи свој став да сматра да је релевантно тржиште предметног поступка уврштавање лијекова на позитивну листу лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону. Овакво одређење релевантног тржишта је према њему у складу са праксом Конкурenciјског савјета.
- Сви лијекови које заступа Подносилац захтјева, а који су изостављени са нове Позитивне листе лијекова ХНК испуњавају све критеријуме из члана 9. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ и према Подносиоцу захтјева исти би морали би бити уврштени на нову Позитивну листу лијекова ХНК. Подносилац захтјева, такође наводи да заштита домаћих произвођача, те ни један други евентуални услов по основу којег је Влада ХНК донијела нову Позитивну листу лијекова ХНК, се не налази у Закону о лијековима нити у Правилнику о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ.
- Подносилац захтјева истиче да је терет доказивања оправданости свих ограничења конкуренције на ономе ко ограничава конкуренцију, а то је Влада ХНК. При том Влада ХНК ничим није доказала да су ограничења конкуренције које је увела на релевантном тржишту оправдана, нити из било којих разлога (циљева), нити да су мјере пропорционалне таквом циљу. За потрошаче (пацијенте) и њихове интересе је боље да имају што већи избор лијекова који им се могу прописати са позитивне/есенцијалне листе лијекова, а Влада ХНК им ограничава такав избор, чиме спречава, ограничава и/или нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту.
- Ако се у предметном случају ради о монопсонском тржишту, које означава тржишно стање када одређени производ потражује само један купац, Влада ХНК се не може понашати како жели, него је обавезна да поштује одредбе Закона о конкуренцији, те је због свог доминантног положаја на куповној страни под већом обавезом да поштује правила конкуренције на тржишту. Ово се посебно односи на поступање јавних органа, који својим једностранним актима (правилницима, одлукама) могу нарочито озбиљно да утичу на тржиште, ради чега је још битније да у свом поступању увијек поштују начела правичне конкуренције. У предметном случају се не ради о класичном монопсонском тржишту, код којег купац врши избор производа које ће купити за своје потребе, с обзиром да у предметном случају Завод здравственог осигурања ХНК није тај који врши избор производа које ће користити корисници, него избор врше љекари и пацијенти, а Завод здравственог осигурања ХНК само врши плаћање лијекова које они изаберу. При томе Завод здравственог осигурања ХНК врши само плаћање тих лијекова, док избор лијекова који ће се ставити на листу врши Влада ХНК.
- Подносилац захтјева и даље сматра да поступање Владе ХНК представља забрањени споразум у смислу члана 4. Закона о конкуренцији, међутим ако Конкурenciјски савјет сматра да то није случај, Подносилац захтјева истиче да се користећи наведену аргументацију може тумачити да постоји злоупотреба доминантног положаја Завода здравственог осигурања ХНК, односно Владе ХНК, која одређује који лијекови ће бити уврштени на листу. Овакво поступање Владе ХНК онда несумњиво представља злоупотребу доминантног положаја, у смислу члана 10. став (2) тачке б) и ц) Закона о конкуренцији, јер Влада ХНК ограничава тржиште на штету потрошача и/или примјењује различите услове за исту или различиту врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан

- конкурентски положај, с обзиром да Влада ХНК ограничава тржиште како би фаворизовала домаће произвођаче лијекова на штету страних произвођача лијекова.
- Према Подносиоцу захтјева, Конкурентски савјет приликом вршења својих надлежности примјењује и тумачи и друге прописе како би утврдио постојање повреде Закона о конкуренцији. У складу с тим, Конкурентски савјет има овлаштења примјењивати и тумачити Закон о лијековима и релевантне подзаконске акте приликом утврђивања да ли је дошло до повреде Закона о конкуренцији. У предметном случају Влада ХНК је ограничила број лијекова, тј. избацила одређени број лијекова страних произвођача лијекова, без икаквог ваљаног разлога и без ваљаних критеријума, с обзиром да није примјенила ни један критериј прописан Законом о лијековима или Правилником о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ. Једини критериј који је Влада ХНК користила јесте да се ради о страним произвођачима генеричких лијекова, који предствљају конкуренте домаћим произвођачима лијекова, што је једини разлог за доношење овакве нове Позитивне листе лијекова ХНК. Ни Закон о лијековима, ни Правилник о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, не омогућавају избацивање лијекова са позитивне/есенцијалне листе само јер се ради о лијековима страних произвођача лијекова. Не постоји ни један од услова из члана 9. став (2) Закон о лијековима за изостављање лијекова које заступа Подносилац захтјева са нове Позитивне листе лијекова ХНК, нити је Влада ХНК понудила икакве доказе о томе.
 - Влада ХНК је са нове Позитивне листе лијекова ХНК у 58 категорија (АТС група) изоставила велики број лијекова страних произвођача лијекова и на тај начин фаворизовала домаће произвођаче лијекова, те дискриминисала стране произвођаче лијекова. Да је циљ и посљедица да се са нове Позитивне листе лијекова ХНК избаци страни произвођачи лијекова и њихови генерички производи може се видјети из одредби члана 4. Одлуке из којих произилази да ће страни произвођачи лијекова који нису оригинатори бити уврштени на листу само тамо гдје не представљају конкуренцију домаћим произвођачима лијекова. Ово је потврђено у ставу (2) наведеног члана, који прописује да се с циљем подржавања домаће фармацевтске индустрије обавезно уврштавају на листу лијекова домаћи произвођачи лијекова, док се у ставу (3) осигурава да се конкуренција домаћим произвођачима лијекова потпуно уклони или смањи. Подносилац захтјева истиче да ово није у складу са чланом 9. став (3) Закона о лијековима, јер исти прописује да се на кантоналну позитивну/есенцијалну листу требају уврстити страни произвођачи лијекова уз домаће произвођаче и оригинаторе, те не прописује да се исти уврштавају само по потреби ако нема довољно домаћих произвођача лијекова и оригинатора, како је то наведено у Одлуци.
 - Подносилац захтјева се не слаже са наводима Противне стране изнијетим на усменој расправи да су лијекови које заступа Подносилац захтјева изостављени због недовољног искуства у терапијској примјени, односно података о нежељеним дејствима лијекова. Овакви наводи су према њему паушални, неосновани и неистинити, јер влада ХНК није понудила ни један доказ у вези тих навода. Подносилац захтјева истиче да са нове Позитивне листе лијекова ХНК нису избачени само лијекови које заступа Подносилац захтјева, него и лијекови многих других произвођача лијекова, који су имали и много већу продају и потрошњу лијекова и који су били тржишни лидери у својим категоријама (АТС групама) лијекова. За такве лијекове се никако не може рећи да не постоји довољно искуства у терапијској примјени или података о нежељеним посљедицама. Нетачно је да се не знају нежељене појаве лијекова које заступа Подносилац захтјева, јер су све могуће нуспојаве документоване у пратећој документацији лијека. Сви лијекови који имају дозволу АЛМБИХ су прошли релевантна испитивања и контроле квалитете, те су сигурни за кориштење од стране портошача (пацијената), у противном може се покренути процедура за одузимање дозволе на стављање лијека на тржиште.
 - Паушални су и без доказа наводи Владе ХНК дати на усменој расправи о истеку важења лијекова на тржиштима за апотеке, јер се ово питање регулише уговорима између апотека и дистрибутера. Што се тиче Подносиоца захтјева, апотекама са којима сарађује омогућава се поврат лијекова уз поврат новца или књижно одобрење, у складу са условима који су одређени уговором са апотекама, те у пракси до сада није било значајнијих примједби апотека у овом погледу. Подносилац захтјева истиче да је очигледно да су ови наводи Владе ХНК, неистинити, јер до сада нису никада изношени и никада нису образложени Подносиоцу захтјева.
 - Подносилац захтјева сматра да су ирелевантни наводи владе ХНК изнесени на усменој расправи, према којима није дошло да избацивања лијекова са листе, него до доношења нове листе лијекова. Ови наводи се тичу форме, а не суштине поступања Владе ХНК, која је једино битна за конкуренцију. Неспорно је да представник Владе ХНК на усменој расправи није оспорио да Влада ХНК није расписала јавни позив за уврштавање лијекова на нову Позитивну листу лијекова ХНК. Влада ХНК је узела претходну Позитивну листу лијекова ХНК, са ње избацила лијекове одређених страних произвођача лијекова, те такву листу усвојила као нову Позитивну листу лијекова ХНК. Дакле, без обзира на форму поступања Влада ХНК је са нове Позитивне листе лијекова de facto избацила лијекове које заступа Подносилац захтјева и лијекове других страних произвођача лијекова из 58 категорија (АТС група) лијекова, и то без расписивања икаквог јавног позива.
 - Влада ХНК се у свом изјашњењу датом на усменој расправи позива на принцип солидарности, за који Подносилац захтјева истиче да није предмет овог поступка. Предметни поступак се ни на који начин не тиче система солидарности и система здравственог осигурања, те усвајањем захтјева Подносиоца захтјева неће доћи до било какве промјене за Завод здравственог осигурања ХНК (неће доћи до смањења уплаћених доприноса, неће доћи до повећаних трошкова).
 - Наводе Владе ХНК како се Завод здравственог осигурања ХНК не финансира из буџета, него из властитих средстава, Подносилац захтјева сматра ирелевантним, јер је неспорно да се Завод здравственог осигурања ХНК финансира из обавезних доприноса за здравство, међутим исто тако је неспорно да се ради о јавним средствима, с обзиром да се обавезно прикупљају од свих запослених у кантону (и у ФБиХ).

- Влада ХНК није донијела никакав управни акт (није донијела рјешење) којим би одлучила о стављању лијекова које заступа Подносилац захтјева на листу, иако су сви лијекови испуњавали услове. Влада ХНК није понудила било какав доказ да неки од лијекова које заступа Подносилац захтјева не испуњава услове за врштавање на листу.
 - Према наводима представника Владе ХНК датим на усменој расправи, средства обавезног здравственог осигурања ниси намјењена за подстицање ни домаће ни стране производње лијекова, међутим поступање Владе ХНК је супротно томе, јер она несумњиво користи средства здравственог осигурања како би подстицала домаће произвођаче лијекова.
 - Подносилац захтјева сматра да је позивање Владе ХНК на учешће домаћих лијекова у продаји у Хрватској и Словенији ирелеватно, јер тамо не постоји дискриминација страних произвођача лијекова.
 - Како Влада ХНК наводно штити право избора пацијентима/осигураницима, види се из примјера за категорију (АТС групу) лијекова Амоксицилин+Клавуланска киселина, избор са 10 лијекова и 9 различитих произвођача, смањује на 3 лијека од 3 различита произвођача, од чега су два домаћа произвођача (Босналијек и Хемофарм), при чему су са листе избачена два водећа лијека, који су у 2020. години заједнички имали тржишно учешће од 69% и продају од преко 400.000 КМ.
 - Подносилац захтјева је уз предметни поднесак доставио захтјев за накнаду трошкова поступка. Исти обухвата седам радњи у поступку (шест поднесака и једно присуство усменој расправи), те двије административне таксе (на Захтјев и на Рјешење), у укупном износу од (...)** са урачунатим ПДВ-ом. Према Подносиоцу захтјева наведени трошкови су утврђени на основу вриједности спора од око (...)** што је оквирна штета коју је Подносилац захтјева претрпио од дана 23.08.2021. године па до данас, ради изостављања лијекова које заступа са нове Позитивне листе лијекова ХНК.
- Конкуренијски савјет је од Противне стране, дана 12.04.2022. године под бројем УП-03-26-3-033-34/21, запримио поднесак којим се даје изјашњење на питање водитеља поступка постављено на усменој расправи, а које се односи на разлоге због којих је Влада ХНК одустала од захтјева за прибављање мишљења Конкуренијског савјета на Нацрт Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о позитивној листи лијекова.
- Противна страна је наведено изјашњење дала на основу информација добијених од стране Министарства здравства ХНК, а у битном се односи на следеће:
- Влада ХНК је актом број: 06-02-33-2446/20 од 22.12.2020. године Конкуренијском савјету упутила захтјев за давање мишљења на приједлог Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о позитивној листи лијекова. Влада ХНК је застала са поступком доношења Листе, а с обзиром да до 20.01.2021. године тражено мишљење није достављено, Конкуренијском савјету је достављен акт којим се повлачи захтјев за прибављање предметног мишљења.
 - Противна страна као разлог за повлачење захтјева наводи потребу да се ради усклађивања Позитивне листе лијекова ХНК са Федералном листом лијекова наведена одлука донесе у одређеном року и Влада ХНК више није имала могућности да одлаже доношење одлуке.
- Као други разлог за повлачење захтјева за давање мишљења, Противна страна наводи да су јој у међувремену постале доступне информације о правним становиштима Конкуренијског савјета и Суда БиХ, а везано за Рјешење Конкуренијског савјета број: 01-26-3-027-92-П/16 од 22.12.2020. године. Конкуренијски савјет је наведеним рјешењем, у поступку по захтјеву КРКА Фарма д.о.о. Сарајево и КРКА дд Словенија да се утврди да Одлука о листи лијекова КС представља забрањени споразум из члана 4. Закона о конкуренцији, заузео правно становиште да таква одлука нема карактер забрањеног споразума, позивајући се при томе на правна схватања Суда БиХ изражена у пресудама Суда БиХ број: С1 3 У 024742 У2 од 05.04.2018. године, број: С1 У 024742 Увп 2 од 10.10.2018. године, број: С1 3 У 022396 16 У од 30.08.2018. године, број: С1 3 У 021277 16 У од 10.11.2017. године и број: С1 3 У 022692 16 У од 10.11.2017. године.
- У међувремену, Подносилац захтјева је Конкуренијском савјету самоиницијативно доставио поднесак, запримљен дана 18.04.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-35/21, којим доставља Рјешење Кантоналног суда у Сарајеву број: 09 0 У 039880 21 У од 12.04.2022. године.
- Наведеним рјешењем одбачена је тужба за покретање управног спора, коју је Подносилац захтјева поднио против нове Позитивне листе лијекова Канотна Сарајево, из разлога што Кантонални суд у Сарајеву сматра да Одлука о новој Позитивној листи лијекова Кантона Сарајево, не представља управни акт, односно да се не ради о управној ствари.
- Подносилац захтјева очекује да ће исте одговоре/одлуке добити и од Кантоналног суда у Мостару и Кантоналног суда у Ливну, пред којима су поднесене тужбе за управни спор против Владе ХНК, односно Владе Кантона 10.
- Наведено рјешење Кантоналног суда у Сарајеву достављено је из разлога што Подносилац захтјева сматра да у судском поступку не може заштитити своја права у вези са новом Позитивном листом лијекова ХНК, него да заштиту својих права може остварити само у предметном поступку пред Конкуренијским савјетом.

6. Закључак о продужења рока за доношење коначног рјешења

Конкуренијски савјет је након усмене расправе и доставе одговора странака у поступку везано за усмену расправу, оцијенио да се у предметном случају ради о осјетљивом тржишту и да је за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа потребно прибавити више релевантних података и извршити додатне анализе, те је дана 19.05.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-36/21, донио Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења, којим је рок продужен за додатна 3 (три) мјесеца, у складу са чланом 41. став (2) Закона о конкуренцији.

7. Прикупљање додатних података

Конкуренијски савјет је ради утврђивања чињеничног стања у предметном поступку наставио са прикупљањем релевантних података, првенствено података који се односе на домаће произвођаче лијекова који се налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК.

У складу с тим, Конкуренијски савјет је актом број: УП-03-26-3-033-39/21 од 23.05.2022. године од Противне стране тражио да достави податке о укупном броју лијекова сваког домаћег произвођача који се налазио на претходној Позитивној листи лијекова ХНК и броју лијекова тих произвођача који се тренутно налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК.

Поред тога, наведеним актом од Подносиоца захтјева је тражено да ако постоје лијекови домаћих произвођача који су били на претходној Позитивној листи лијекова ХНК, а који су са ње скинути, односно који се не налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК, достави списак тих лијекова и разлоге због којих су скинути.

Противна страна, доставила је тражене податке поднеском запримљеним дана 30.05.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-40/21.

Подаци се односе на шест домаћих произвођача лијекова који се налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК, са бројем њихових лијекова који су се налазили на претходној и на новој Позитивној листи лијекова ХНК.

Према тим подацима привредни субјект Хемофарм д.о.о Сарајево на претходној листи је имао 93 лијека, а на новој листи има 97 лијекова, привредни субјект Босналијек д.д. Сарајево на претходној листи је имао 90 лијекова, а на новој листи има 91 лијек, привредни субјект Фармавита д.о.о Сарајево на претходној листи је имао 85 лијекова, а на новој листи има 88 лијекова, привредни субјект Zada Pharmaceuticals д.о.о. Лукавац на претходној листи је имао 65 лијекова, а исти број има и на новој листи, привредни субјект Амсал д.о.о. Сарајево на претходној листи је имао 6 лијекова, а на новој листи има 12 лијекова и привредни субјект Natura Pharm д.о.о Широки Бријег, који на претходној листи није имао лијекова, на новој листи има 2 лијека.

Наведени подаци у укупном збиру износе 339 лијекова који су се налазили на претходној Позитивној листи лијекова ХНК и 355 лијекова који се налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК, што указује на повећање броја лијекова домаћих произвођача на новој Позитивној листи лијекова ХНК у односу на претходну за 16 лијекова.

Што се тиче података који су тражени везано за лијекова домаћих произвођача који су се налазили на претходној и који се налазе на новој Позитивној листи лијекова ХНК, Противна страна се изјаснила да су на нову Позитивну листу лијекова ХНК уврштени сви лијекови домаћих произвођача који су се налазили и на претходној Позитивној листи лијекова ХНК, јер постоји законска обавеза да се поред оригинатора на Позитивну листу уврштавају лијекови домаћих произвођача, уколико су аплицирали.

Такође, Противна страна наводи да са претходне Позитивне листе лијекова ХНК није скидан ни један лијек домаћих произвођача, јер нису постојали законом утврђени разлози за покретање и провођење поступка за скидање лијека са листе.

У међувремену, Подносилац захтјева је Конкуренцијском савјету самоиницијативно доставио поднесак, запримљен дана 20.06.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-41/21, којим се везано за формирање листа лијекова кантона, на увид доставља акт Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине број: 06-19-1127-1/22 од 10.05.2022. године, те обавјештава о промјени пуномоћи за заступање привредног субјекта "УНИФАРМ".

Наведеним актом Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине даје се одговор на обавјештење привредног субјекта "УНИФАРМ" о кршењу међународних обавеза Босне и Херцеговине од стране Владе Кантона Сарајево, Владе ХНК и владе кантона 10.

У одговору је наведено да је министарство извршило увид у прописе наведених кантона, везано за стављања и скидања лијекова са листе и да на основу тога, а са аспекта релевантног законодавства у области спољне трговине и инвестиција, те одредаба закључених међународних уговора, сматра да одредбе појединих прописа могу имати елементе

различитог третмана домаћих и страних производа или произвођача, те количинског ограничења спољнотрговинског промета.

Поред поменутог одговора, наведеним поднеском достављена је и нова пуномоћ за заступање привредног субјекта "УНИФАРМ" у предметном поступку, издата дана 02.06.2022. године адвокатима Златану Балти и Аиди Хамур, запосленим у Адвокатском друштву "LEGAL PARTNERS" д.о.о. Сарајево, Змаја од Босне бр. 12ц, 71000 Сарајево, којом се опозива раније дата пуномоћ од 28.07.2021. године, издата адвокатима Нециди Салиховић – Whalen и Златану Балти, Фра Анђела Звиздовића 1, 71000 Сарајево.

8. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те чланова 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта чини тржиште одређених производа/услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјенивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно географско тржиште обухвата cjелокупну или значајан дио територија Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантне услуге под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Као релевантно тржиште предметног поступка Подносилац захтјева је у Захтјеву предложио уврштавање лијекова на позитивну листу лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону, док се на усменој расправи изјаснио да је то продаја лијекова који се прописују на терет Завода здравственог осигурања ХНК.

Подносилац захтјева се након усмене расправе, поднеском запримљеним дана 12.04.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-30/21, поновно изјасњава да сматра да је релевантно тржиште предметног поступка уврштавање лијекова на позитивну листу лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону.

Противна страна се на усменој расправи изјаснила да сматра да је релевантно тржиште предметног поступка продаја лијекова на cjелокупном подручју Херцеговачко-неретванског кантона, дакле свих лијекова, а не само лијекова са листе, при том износећи став да доношење Одлуке није економска активност и да за њу не постоји релевантно тржиште.

Конкуренцијски савјет није прихватио приједлоге странака у поступку за одређење релевантног тржишта у дијелу који се односи на релевантно тржиште производа, из разлога што Подносилац захтјева није одредио релевантно тржиште производа у складу са предметом обављања дјелатности која се врши на основу Одлуке, а у случају Противне стране што иста није дала конкретно одређење релевантног тржишта производа.

У предметном случају се ради о специфичном тржишту лијекова које је формирано и уређено у складу са Законом о лијековима и подзаконским прописима донесеним на основу њега, прије свега Правилником о ближним критеријумима за

избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ.

Конкурenciјски савјет је имајући у виду наведене прописе, а узимајући у обзир предмет обављања дјелатности која се врши на основу Одлуке, за релевантно тржиште производа одредио тржиште снабдијевања лијековима који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК.

С обзиром да Завод здравственог осигурања ХНК има надлежност на подручју Херцеговачко-неретванског кантона, за релевантно географско тржиште предметног поступка Конкурenciјски савјет је одредио подручје Херцеговачко-неретванског кантона.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметног поступка представља тржиште снабдијевања лијековима који се прописују и издају осигураним лицима на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону.

9. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа који су утврђени у току поступка, Конкурenciјски савјет је појединачном оцјеном сваког доказа, као и свих доказа заједно, утврдио слиједеће:

9.1. Законске, подзаконске и одредбе међународног споразума битне за доношење одлуке у предметном поступку

- Чланом 2. став (1) Закона о конкуренцији прописано је да се овај закон примјењује на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спречавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта (привредни субјекти) и то на:
 - а) привредна друштва, предузећа и предузетнике и њихова удружења без обзира на облик власништва, сједиште или пребивалиште;
 - б) органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утјечу на тржиште;
 - ц) остала физичка и правна лица која непосредно или посредно, стално, повремено или једнократно учествују на тржишту, без обзира на правни статус, на облик власништва, сједиште или пребивалиште, као што су удружења, спортске организације, установе, задруге, носиоци права интелектуалне својине.
- Чланом 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији прописано је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричито и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања.
- Чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији прописано је да Конкурenciјски савјет на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкуренцији.

- Чланом 27. став (3) тачка а) Закона о конкуренцији прописано је да Захтјев за покретање поступка пред Конкурenciјским савјетом, у складу са одредбама овог закона, може поднијети свако правно или физичко лице које за то има правни или економски интерес.
- Чланом 43. став (7) Закона о конкуренцији прописано је да се Конкурenciјски савјет у сврху оцјене датог случаја, може користити судском праксом Европског суда правде и одлукама Европске комисије.
- Чланом 71. став (1) тачка а) ССП-а (који је ступио на снагу 01.06.2015. године) наведено је да су са правилном примјеном ССП-а, у мјери у којој може утицати на трговину између Европске заједнице и Босне и Херцеговине, неспојиви сви споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и договорно дјеловање међу предузећима, који као свој предмет или посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције, а ставом (2) истог члана, да ће се пракса супротна томе оцјењивати на основу критеријума који произилазе из примјене конкурenciјских правила важећих у Европској заједници, посебно чланова 81., 82., 86. и 87. Уговора о Европској заједници и инструментима тумачења које су усвојиле институције Европске заједнице.
- Чланом 2. став (1) Закона о лијековима прописано је да је за област лијекова који се употребљавају у медицини у Федерацији БиХ, у дијелу за који није надлежна АЛМБИХ, надлежни орган Федерално министарство здравства.
- Чланом 5. став (1) Закона о лијековима прописано је да се снабдијевање лијековима у примарној здравственој заштити који се користе на терет средстава обавезног здравственог осигурања у Федерацији БиХ обавља у складу са Листом лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације БиХ који доноси Влада Федерације БиХ, а чланом 8. став (1) и (2) истог Закона да влада кантона прописује листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет обавезног здравственог осигурања кантона, с тим да на листе кантона обавезно улазе лијекови са Листе лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације БиХ.
- Чланом 9. став (1) Закона о лијековима прописано је да се на позитивну листу кантона уврштавају само они заштићени називи лијекова који испуњавају услове прописане Законом о лијековима и медицинским средствима и прописима донесеним на основу њега, посебно посједовање дозволе за стављање лијека у промет издате од АЛМБИХ, те позитивних налаза о урађеној контроли квалитета лијека од Контролног лабораторија АЛМБИХ.
- Чланом 9. став (2) Закона о лијековима прописано је да на позитивној листи лијекова кантона, може се ограничити број заштићених назива лијекова који испуњавају услове из става (1) овог члана у складу са утврђеним доктринарним приступима у кориштењу лијекова за обољења за која се користе лијекови са листи лијекова у Федерацији БиХ, искуству у терапијској примјени код пацијената за дати заштићени назив лијека, сигурности снабдијевања лијековима узимајући у обзир историјске податке у смислу (не)редовног снабдијевања лијековима у Федерацији БиХ, постојање евидентираних нуспојава за специфичан заштићени назив лијека, квалитет и вјеродостојност података о заштићеном називу лијека из референтних извора, статус заштићеног назива лијека у здравственим системима држава Европске уније и сл.

- Чланом 9. став (3) Закона о лијековима прописано је да се са циљем подржавања развоја домаће фармацеутске индустрије на позитивну листу лијекова кантона обавезно уврштавају и лијекови домаће фармацеутске индустрије који испуњавају услове из става (1) овог члана и то поред лијекова оригинатора као и лијекова иноземне фармацеутске индустрије.
 - Чланом 7. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ прописано је да Листа лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације Босне и Херцеговине садржава и цијене лијекова које се израчунавају у складу са државним максималним велепродајним цијенама лијекова утврђеним у Годишњем израчуна лијекова за календарску годину, објављеним од стране АЛМБИХ и то на начелу најниже произвођачке цијене лијека за исти генерички назив лијека, облик, јачину и оригинално пакирање лијека, као и преговорима с произвођачима лијекова, односно носитељима дозвола за стављање лијека. Цијене лијекова утврђене Листом лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације Босне и Херцеговине обавезујуће су и за позитивне листе лијекова кантона. Није дозвољено да надлежна тијела власти кантона преговарају са произвођачима лијекова, односно носитељима одобрења за стављање лијека у промет, о цијенама лијекова.
 - Чланом 9. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ прописани су сљедећи критеријуми за стављање заштићених назива лијекова на кантоналне листе лијекова: регистрација лијека у Босни и Херцеговини; позитивни налази о урађеној контроли квалитета лијека од Контролног лабораторија АЛМБИХ; прихваћање цијене утврђене Листом лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације БиХ; искуство у терапијској примјени лијека у Федерацији БиХ; сигурност снабдијевања лијековима, узимајући у обзир историјске податке у смислу (не)редовног снабдијевања лијековима у Федерацији БиХ; статус заштићеног назива лијека у здравственом систему Федерације БиХ/БиХ, земљама окружења, те здравственим системима држава ЕУ; етичко оглашавању лијекова.
 - Чланом 10. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ прописани су критеријуми за скидање лијекова са федералних листи лијекова, као и критеријуми за скидање заштићених назива лијекова са кантоналних листи лијекова, и то: ако лијек више не испуњава неки од критеријума прописаних овим правилником; ако је дозвола за стављање лијека у промет у БиХ истекла и није обновљена, а прошло је најдуже шест мјесеци од истека рока утврђеног у дозволи за стављање лијека у промет у БиХ односно уколико није поднијета потврда АЛМБИХ да је предата документација за обнову регистрације; ако подносилац Захтјева у року од шест мјесеци од стављања лијека на листу лијекова у Федерацији БиХ не осигура присуство лијека на тржишту; ако подносилац Захтјева континуирано не снабдијева тржиште лијеком; постојање евидентираних нуспојава лијекова, укључујући у ово и изостанак терапијског ефекта; из фармакотерапијских разлога када нема стручне оправданости за даљњу примјену лијека; на захтјев носиоца дозволе за стављање лијека у промет; ако не постоје довољна финансијска средства за набавку лијекова, сагласно Финансијском плану надлежног завода здравственог осигурања; ако лијек има цијену већу од максималне велепродајне цијене лијекова у БиХ, односно ако је цијена лијека утврђена супротно федералним прописима.
 - Тачком IX Одлуке о листи лијекова обавезног здравственог осигурања ФБиХ прописано је да су приликом израде позитивних листи лијекова кантона, кантони дужни примјењивати критеријуме утврђене чланом 9. и 11. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, као и начин и поступак израде позитивне листе лијекова кантона, који је утврђен одредбама истог Правилника.
 - Тачком II алинеја (2) Одлуке прописано је да се с циљем подржавања домаће фармацеутске индустрије, на Позитивну листу лијекова обавезно уврштавају сви заштићени називи лијекова домаће фармацеутске индустрије и лијекови оригинатора у оквиру генеричног назива лијека, облика и јачине заступљеног на Позитивној листи ХНК.
 - Тачком II алинеја (3) Одлуке прописано је да се на Позитивну листу лијекова, у оквиру утврђене генерике, облика и јачине лијекова, по потреби уврштавају и заштићена имена иноземних произвођача уколико на Позитивној листи лијекова нису заступљени домаћи произвођачи укључујући и оригинатора и када се на листи лијекова налази заступљен само један домаћи произвођач, односно оригинатор.
 - Чланом 2. тачка с) Закона о лијековима и медицинским средствима дефинисано је да појам генерички лијек означава лијек који има исти квалитативни и квантитативни састав активне супстанце у истом фармацеутском облику (или различити перорални облици са тренутним ослобађањем активне супстанце) са референтним лијеком и чија је биоеквиваленција са референтним лијеком доказана одговарајућим испитивањима биолошке расположивости односно биоеквиваленције, осим када то на основу научно прихваћених смјерница није потребно. Различите соли, естери, изомери, смјесе изомера, етери, комплекси или деривати активне супстанце ће се сматрати за исту активну супстанцу док се не докаже да се значајно разликују с обзиром на безбједност и ефикасност лијекова.
- 9.2. Битне чињенице и докази које је Подносилац захтјева изнио у поступку**
- Влада ХНК је дана 24.05.2021. године донијела Одлуку којом је прописана нова Позитивна листа лијекова ХНК, која се примјењује од 23.08.2021. године и којом је претходна Одлука стављена ван снаге. Влада ХНК је приликом сачињавања нове Позитивне листе лијекова ХНК са листе изоставила 34 лијека страних произвођача лијекова које заступа Подносилац захтјева, а на листу уврстила ограничени број лијекова исте врсте првенствено домаћих произвођача. Лијекови који су изостављени са листе су генерички лијекови произвођача (.)**.
 - Влада ХНК је без расписивања јавног позива са нове Позитивне листе лијекова избацила лијекове које заступа Подносилац захтјева и лијекове других страних произвођача лијекова из 58 категорија (АТС група) лијекова.

- Сви лијекови одређене категорије (АТС групе) који су регистровани код АЈЛМБИХ и имају дозволу за стављање на тржиште сматрају се сигурним за кориштење, имају исту цијену и међусобно су замјењиви. Иако се ради о лијековима исте категорије, у интересу је пацијента да на позитивној листи лијекова има што већи број лијекова, тако да би поступајући љекар могао пацијенту прописати лијек који најбоље одговара његовом конкретном стању. Како је пацијентима сужен избор лијекова види се из примјера за категорију (АТС групу) лијекова (..)** произвођача, смањен на 3 лијека од 3 различита произвођача, од чега су два домаћа произвођача.
- Страни произвођачи лијекова имају много већу продају лијекова од домаћих произвођача лијекова у укупним износима, с обзиром да домаћи произвођачи лијекова уопште не производе лијекове у великом броју категорија (АТС група). Међутим, домаћи произвођачи, уколико нуде своје лијекове у одређеној категорији (АТС групи) лијекова могу имати много већи удео за ту врсту лијекова у односу на стране произвођаче. Примјера за то је група лијекова (..)** коју нуде и домаћи и страни произвођачи лијекове, гдје су у продаји те врсте лијекова у 2020. години домаћи произвођачи имали 79% тржишног удјела.
- Нова Позитивна листа лијекова ХНК фаворизира и доводи у положај домаће произвођаче лијекова (..)** али Подносилац захтјева не жели проширивање Захтјева на наведене привредне субјекте. Подносилац захтјева сматра да једностранни акти (правилници, одлуке и други акти) сами по себи могу представљати забрањене споразуме и да Одлука, као једностранни акт Владе ХНК, у складу са одредбама Закона о конкуренцији, праксом Конкуренцијског савјета и Суда БиХ, потпада под забрањене споразуме из члана 4. Закона о конкуренцији.
- Закон о конкуренцији се примјењује на Владу ХНК, која се сматра привредним субјектом у смислу члана 2. став (1) тачка б) Закон о конкуренцији, јер се исти примјењује на јавне органе када својим одлукама ограничавају конкуренцију на тржишту. Није спорно да се на већину супстантивних питања из Закона о конкуренцији може директно примјенити право конкуренције Европске уније, али Конкуренцијски савјет се у предметном поступку не може позивати на праксу Европске уније да се право конкуренције не примјењује на јавна тијела приликом вршења јавних овлаштења, када је Закон о конкуренцији изричито дао задатак и овлаштење Конкуренцијском савјету да примјењује Закон о конкуренцији на јавна тијела и органе власти и управе када врше своја јавна овлаштења.
- Подносилац захтјева сматра да Конкуренцијски савјет има овлаштење примјењивати и тумачити Закон о лијековима и релевантне подзаконске акте приликом утврђивања да ли је дошло до повреде Закона о конкуренцији. Такође, сматра да је Конкуренцијски савјет главно и првенствено тијело које треба да поступа по овом питању, посебно због тога што Подносилац захтјева не може у судском поступку заштитити своја права у вези са новом Позитивном листом лијекова ХНК.
- легитимација Подносиоца захтјева, односно постојање његовог правног или економског интереса, с обзиром да је Подносилац захтјева привредни субјект који не обавља дјелатност производње лијекова.
- Влада ХНК је ради провођења Закон о лијековима донијела нову Позитивну листу лијекова, која има 725 облика, јачина и паковања лијекова, што је за 263 мање у односу на претходну Позитивну листу лијекова ХНК, која је имала 988 облика, јачина и паковања лијекова. Број заштићених назива лијекова домаћих произвођача који су се налазили на претходној Позитивној листи лијекова ХНК износио је 339 лијекова, док се на новој Позитивној листи лијекова ХНК тај број повећао за 16 лијекова и износи 355 лијекова. На нову Позитивну листу лијекова ХНК уврштени су сви лијекови домаћих произвођача који су се налазили и на претходној Позитивној листи лијекова ХНК, што се образлаже постојањем законске обавезе да се поред оригинатора на Позитивну листу уврштавају лијекови домаћих произвођача, те чињеницом да нису постојали законом утврђени разлози за покретање и провођење поступка скидања лијека са листе.
- Неосноване су тврдње Подносиоца захтјева о фаворизирању домаће производње на тржишту лијекова ХНК, с обзиром да се за вријеме примјењивања нове Позитивне листе лијекова ХНК, од укупне вриједности лијекова са позитивне листе чија је набавка финансирана из средстава обавезног здравственог осигурања 32,95% односило на домаће произвођаче лијекова, а 67,05% на стране произвођаче лијекова.
- У пракси Европског суда правде заузет је став да се правила о конкуренцији не примјењују на активности које су повезане са вршењем јавне функције. Конкуренцијски савјет и Суд БиХ, у дужем временском периоду након доношења Закона о конкуренцији, у погледу примјене Закона на органе власти примјењивали су члан 2. и члан 4. Закона о конкуренцији, без обзира на околност да ли они поступају вршећи јавна овлаштења, или се појављују у својству привредног субјекта. Противна страна сматра да доносиће нову Позитивну листу лијекова није поступала као привредни субјект и учесник на тржишту, него је поступала у статусу државног органа, у оквиру својих уставом и законом утврђених надлежности.
- Влада ХНК доношењем Позитивне листе лијекова не остварује нити може остварити било какав профит или губитак, и с тим у вези не сноси ризико пословања на тржишту, што је искључује од примјене правила конкуренцијског права у вези са доношењем Позитивне листе лијекова. Сврха позитивне листе је остваривање права осигураних особа на кориштење лијекова на терет средстава здравственог осигурања.
- Влада ХНК је Одлуку донијела као сегмент извршне власти и иста представља општи акт јавне власти, она је дио националног законодавства и није продукт договора између два или више субјеката. Сходно томе, доношење Одлуке не представља економску активност, нити се може сматрати забрањеним споразумом.
- Осигураници који користе лијекове који се издају на терет здравственог осигурања не могу се третирати као потрошачи, јер се разликује заштита права потрошача у односу на заштиту права на здравље пацијента корисника обавезног здравственог осигурања.
- Позитивне листе лијекова не подлијежу правилима конкуренције, него нподлијежу контроли законитости путем примјене специфичних прописа из области

9.3. Битне чињенице и докази које је Противна страна изнијела у поступку

- Противна страна сматра да је у складу са одредбама члана 27. став (3) тачка а) Закона о конкуренцији упитна

здравствене заштите, чију примјену надзиру надлежно државно и федерално министарство здравства, те могу бити предметом управних, судских и других поступака, као што је поступак пред Савјетом за државну помоћ БиХ.

- Влада ХНК је дана 22.12.2020. године Конкурenciјском савјету упутила захтјев за давање мишљења на приједлог Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о позитивној листи лијекова, али је исти повукла због потребе да се наведена одлука донесе у одређеном року ради усклађивања Позитивне листе лијекова ХНК са Федералном листом лијекова, као и због тога што су у међувремену постале доступне информације о правним станоштима Конкурenciјског савјета и Суда БиХ.

9.4. Оцјена доказа

- Противна страна је у току поступка изнијела примједбу да је упитна легитимација Подносиоца захтјева, односно постојање његовог правног или економског интереса за покретање поступка у складу са одредбама члана 27. став (3) тачка а) Закона о конкурenciји. Наведена примједба није основана, с обзиром да је један од услова за покретање поступка пред Конкурenciјским савјетом постојање правног или економског интереса подносиоца захтјева, што значи да је Конкурenciјски савјет био у обавези да то утврди прије покретања поступка. У предметном случају Подносилац захтјева, без обзира што није произвођач лијекова, има економски интерес, с обзиром да на тржишту Босне и Херцеговине заступа 34 лијека страних произвођача лијекова који су скинути са нове Позитивне листе лијекова ХНК.
- Влада ХНК у складу са чланом 5. став (1) и чланом чланом 8. став (1) и (2) Закона о лијековима, ради снабдијевања лијековима у примарној здравственој заштити, прописује листу лијекова који се могу прописивати и издавати на терет обавезног здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона, уз обавезу да на ту листу улазе лијекови са Листе лијекова обавезног здравственог осигурања Федерације БиХ.
- У предметном случају релевантно тржиште снабдијевања лијековима који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК у Херцеговачко-неретванском кантону није тржиште слободне конкурenciје, него тржиште ограничене конкурenciје, које је као такво формирано и уређено у складу са Законом о лијековима и подзаконским прописима донесеним на основу њега. Овдје се ради о законском монополу, тачније монопону, гдје је Влада ХНК, односно Завод здравственог осигурања ХНК једини купац лијекова који се прописују и издају осигураним особама на терет Завода здравственог осигурања ХНК и гдје су Законом о лијековима и подзаконским прописима донесеним на основу њега прописана одређена тржишна ограничења учесницима на релевантном тржишту.
- Тржишна ограничења огледају се у томе што се на позитивној листи лијекова кантона могу уврстити само они заштићени називи лијекова који испуњавају услове прописане одредбама члана 9. став (1) Закона о лијековима, као и критеријуме прописане чланом 9. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ. Поред тога, у складу са чланом 9. став (2) Закона о лијековима, на позитивној листи лијекова кантона не морају се налазити сви заштићени називи лијекова који испуњавају прописане услове из члана 9. став (1) Закона

о лијековима, него се под одређеним условима може ограничити њихов број. Такође, једно од битних ограничења је да је цијена лијекова који се налазе на позитивној листи лијекова кантона, у складу са чланом 7. Правилника о ближим критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, унапријед одређена и да није дозвољено да надлежна тијела власти кантона преговарају са произвођачима лијекова, односно носитељима одобрења за стављање лијека у промет, о цијенама лијекова.

- Влада ХНК се у складу са чланом 2. став (1) Закона о конкурenciји сматра привредним субјектом на који се примјењује Закон о конкурenciји, из разлога што преко Завода здравственог осигурања ХНК учествује у промету лијекова на релевантном тржишту и због тога што је као орган извршне власти, који врши координацију, усклађивање и усмјеравање рада кантоналних органа управе и управних организација, у овом случају Завода здравственог осигурања ХНК, доношењем предметне Одлуке непосредно утицала на релевантно тржиште.
- Ако се предметна Одлука третира онако како то тражи Подносилац захтјева, у смислу једностраног акта Владе ХНК у којем нема других учесника, онда се иста не може сматрати споразумом. Према семантичком и правном значењу ријечи споразум, иста означава одлуку донесену између два или више субјеката, која је настала као резултат преговора или расправе. Подносилац захтјева се изјаснио да осим Владе ХНК у доношењу Одлуке није учествовао ни један други привредни субјект, па у том смислу није могло ни доћи до споразума, а самим тим ни до забрањеног споразума, који је као такав прописан чланом 4. став (1) тачка б) Закона о конкурenciји. У предметном случају се ради о једностраном акту који се једнако односи на све учеснике на релевантном тржишту, односно акту који нема другог учесника коме би донио тржишну предност над осталом конкурenciјом и на тај начин спријечио, ограничио или нарушио тржишну конкурenciју на релевантном тржишту.
- Подносилац захтјева у току цијелог поступка није доказао, нити покушао доказати да је предметном Одлуком дошло до споразума Владе ХНК са неким од учесника на релевантном тржишту, него сматра да се Одлука као једностран акт може подвести под забрањене споразуме на основу неке раније праксе Конкурenciјског савјета. Конкурenciјски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкурenciји надлежан да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкурenciју, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкурenciји. Влада ХНК је дана 22.12.2020. године Конкурenciјском савјету упутила захтјев за давање мишљења на приједлог Одлуке, али је исти повукла прије него што је Конкурenciјски савјет дао своје мишљење. Ово међутим не значи да је Влада била обавезна да прибави тражено мишљење и да је поступила супротно наведеним одредбама члана 25. став (2) Закона о конкурenciји, због тога још увијек није донесен пропис којим би се одредило које су то области које имају утицаја на тржишну конкурenciју, из којих су предлагачи обавезни доставити приједлоге закона и других прописа.
- С обзиром да није доказано да је предметном Одлуком дошло до забрањеног споразума између учесника на

- релевантном тржишту, иста се може посматрати само као подзаконски акт који је Влада ХНК донијела у оквиру своје надлежности. Као таква Одлука не спада у сферу економских активности Владе ХНК, па се на њу не могу примјенити правила конкуренције. Овакав став Конкурenciјски савјет је заузео користећи се праксом Европског суда правде, сходно одредбама члана 43. став (7) Закона о конкуренцији, као и одредбама члана 71. став (1) тачка а) и став (2) ССП-а. Наиме, Европски суд правде је у случај *Wouters* (C-309/99 параграф 57) закључио да се правила конкуренције из Уговора о оснивању Европске заједнице не примјењују на активности које по својој природи, циљевима и правилима које проводе не спадају у сферу економских активности. Овдје је релевантна и одлука Европског суда правде у случај *Poucet & Pistre* (C-159/91 и 160/91), гдје је заузето становиште да здравствени фондови и организације укључене у управљање јавним системом социјалне заштите врше искључиво друштвену функцију.
- Анализом података о релевантном тржишту добијених од обе стране у поступку утврђено је да је на новој Позитивној листе лијекова ХНК дошло до промјена у односу на претходну Позитивну листу лијекова ХНК, како по броју лијекова који се налазе на листи, тако и структури произвођача тих лијекова. Број облика, јачина и паковања лијекова на новој Позитивној листи лијекова ХНК у односу на претходну Позитивну листу лијекова ХНК смањен је за 263 облика, јачине и паковање лијекова. Број заштићених назива лијекова домаћих произвођача који су се налазили на претходној Позитивној листи лијекова ХНК повећан је за 16 лијекова. На новој Позитивној листи лијекова у 58 категорија (АТС група) лијекова дошло је до избацивања лијекова страних произвођача, међу којим се налазе и (...)** лијека произвођача лијекова које заступа Подносилац захтјева. Избацивање, односно скидање са листе лијекова страних произвођача односи се искључиво на генеричке лијекове, који су као такви дефинисани чланом 2. тачка с) Закона о лијековима и медицинским средствима, а не и на лијекове оригинатора, односно произвођача који је први произвео оригиналну верзију одећеног лијека. Потребно је напоменути да са листе нису избачени, односно скинути сви генерички лијекови страних произвођача лијекова, него само у одређеним категоријама (АТС групама) лијекова. Такође, битан податак је да се од укупне вриједности лијекова са нове Позитивне листе лијекова ХНК 32,95% односи на домаће произвођаче лијекова, а 67,05% на стране произвођаче лијекова. Овај податак показује веће учешће страних произвођача лијекова на релевантном тржишту, него домаћих произвођача лијекова. Међутим, овај податак иако је битан, није релевантан за предметни поступак, зато што не постоји пропис којим се дефинише број или омјер заштићених назива лијекова домаћих и страних произвођача генеричких лијекова или оригинатора који требају да се нађу на кантоналној позитивној/есенцијалној листи лијекова.
 - Критеријуми за стављање заштићених назива лијекова на кантоналне листе лијекова прописани су чланом 9. Правилника о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ, док су критеријуми за скидање заштићених назива лијекова са кантоналних листи лијекова прописани чланом 10. истог Правилника. Критеријуме утврђене чланом 9.

- Правилника о ближним критеријумима за избор лијекова, поступку и начину израде листи лијекова у ФБиХ у складу са тачком IX Одлуке о листи лијекова обавезног здравственог осигурања ФБиХ кантони су дужни примјењивати приликом израде позитивних листи лијекова кантона. У предметном случају Конкурenciјски савјет не може да примјени наведене одредбе, јер поред тога што није стручан за предметну област, није ни надлежан за провођење наведених прописа, па у складу с тим не може ни доносити одлуке о томе да ли су били испуњени критеријуми за стављање или скидање 34 лијека страних произвођача лијекова које заступа Подносилац захтјева са нове Позитивне листе лијекова ХНК.
- Конкурenciјски савјет сматра да постоје одређене неусклађености између Закона о лијековима и Одлуке у дијелу који се односи на обавезу уврштавања лијекови домаће фармацеутске индустрије на позитивну листу лијекова кантона и то поред лијекова оригинатора као и лијекова иноземне фармацеутске индустрије. Наиме, наведена обавеза прописана је чланом 9. став (3) Закона о лијековима, док се одредбама тачке II алинеја (2) и (3) Одлуке додатно прописује да се на Позитивну листу лијекова обавезно уврштавају сви заштићени називи лијекова домаће фармацеутске индустрије и лијекови оригинатора у оквиру генеричног назива лијека, облика и јачине заступљеног на Позитивној листи ХНК, те да се по потреби уврштавају и заштићена имена иноземних произвођача уколико на Позитивној листи лијекова нису заступљени домаћи произвођачи укључујући и оригинатора и када се на листи лијекова налази заступљен само један домаћи произвођач, односно оригинатор. Наведене одредбе Одлуке нису у складу са Законом о лијековима, јер се њима приликом сачињавања Позитивне листе ХНК даје предност лијековима домаће фармацеутске индустрије и лијековима оригинатора у односу на стране произвођаче генеричких лијекова, а што није прописано чланом 9. став (3) Законом о лијековима. Потребно је нагласити да су оригинатори углавном страни произвођачи лијекова, тако се одредбама тачке II алинеја (2) и (3) Одлуке утиче само на смањење учешћа страних произвођача генеричких лијекова на релевантном тржишту, а не свих страних произвођача лијекова. Наведеним одредбама се дакле даје предност домаћим произвођачима лијекова у односу на стране произвођаче генеричких лијекова, али оне не искључују учешће страних произвођача генеричких лијекова на релевантном тржишту, нити је тако нешто уочено на новој Позитивној листи ХНК. Као што је већ речено, Конкурenciјски савјет је надлежан да даје мишљење о сагласности са Законом о конкуренцији на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, али није надлежан да мијења законе и друге прописе који су на снази, нити је надлежан да проводи Закон о лијековима, јер је у складу са чланом 2. став (1) Закона о лијековима за област лијекова који се употребљавају у медицини у Федерацији БиХ, надлежно Федерално министарство здравства. Сходно томе, Конкурenciјски савјет нема надлежности да усклађује одредбе Одлуке са одредбама Закона о лијековима.
- На основу свега наведеног, Конкурenciјски савјет је утврдио да Одлука не представља забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, те је донио одлуку као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

10. Трошкови поступка

Чланом 105. став 1. Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став 2. истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку.

У складу са чланом 105. став (4) Закона о управном поступку, странке у поступку су на усменој расправи упознате са обавезом подношења захтјева за накнаду трошкова, као и последицу неблаговременог подношења таквог захтјева, због које странка губи право на накнаду трошкова.

Противна страна до доношења предметног Рјешења није доставила захтјев за накнаду трошкова поступка, па је сходно томе изгубила право на њихову накнаду.

Подносилац захтјева доставио је захтјев за накнаду трошкова поступка поднеском запримљеним дана 12.04.2022. године под бројем: УП-03-26-3-033-30/21, којим је потраживао укупан износ трошкова од 5.518,60 КМ са ПДВ-ом.

С обзиром да је Подносилац захтјева изазвао поступак и да је поступак окончан на његову штету, Конкурентијски савјет је одбио захтјев за накнаду трошкова поступка. Подносица захтјева, те је донио одлуку као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

11. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење, у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка г) Одлуке о висини

административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18), обавезан је платити административну таксу у износу од 1.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

У складу са одредбом члана 3. став 2. тачка б) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентијским савјетом, Подносилац захтјева је прије достављања Рјешења дужан Конкурентијском савјету доставити доказ о извршеној уплати административне таксе (уплатницу).

Уколико Подносилац захтјева не изврши уплату административне таксе, Конкурентијски савјет ће покренути поступак принудне наплате по процедури која је прописана чланом 18. Закона о административним таксама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 3/10).

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овог Рјешења.

12. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Број УП-03-26-3-033-42/21

05. августа 2022. године

Сарајево

Предсједник
Небојша Попић, с. р.

AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE**30**

На основу члана 37. Правилника о природним минералним и природним изворским водима ("Службени гласник БиХ", бр. 26/10 и 32/12), Агенција за сигурност хране Босне и Херцеговине објављује

LISTU**PRIZNATIH PRIRODNIH MINERALNIH VODA I PRIRODNIH IZVORSKIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI**

I.

LISTA PRIZNATIH PRIRODNIH MINERALNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Број одобрења	Трговачки назив производа	Назив произвођача	Назив увозника	Назив извора	Мјесто црпљења извора	Земља поријекла
UP-1-26-9-24-2/22	DIJAMANT	TEŠANJSKA VRELA d.o.o.		Cerik	Kardaglijе Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-11-3/18	TEŠANJSKI KISELJAK	ZEMA d.o.o.		Raduša	Raduša - Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-24-3/17	MIVELA MG	NOVA SLOGA a.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Mivela-1	Veluće	Republika Srbija
UP-1-26-9-8-2/18	ELEMENT	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Belimarkovac	Vrnjačka Banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-9-3/18	VODA VRNJCI	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Borjak	Vrnjačka banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-10-2/18	VRNJCI	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Borjak III	Vrnjačka banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-1-3/18	JAMNICA	JAMNICA d.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Janino vrelo	Pisovarna	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-2-3/18	JANA	JAMNICA d.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Sveta Jana	Gorica Svetojanska	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-3-3/18	SARAJEVSKI KISELJAK	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.		Vrelo Park	Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-6-6/18	PRINCESS	PRIRODNI KISELJAK PRINCESS d.o.o.		BOP I Oraš Planje-Tešanj	Oraš Planje-Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-20-2/18	VITINKA	VITINKA a.d.		Vitinka	Kozluk	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-21-4/18	TILEA	TILEA d.o.o.		BM-1	Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-4-2/19 UP-1-26-9-30-2/21	EVIAN	SOCIETE ANONYME DES EAUX MINERALES D'EVIAN	PLANET d.o.o.	Cachat	Evian (Haute - Sovie)	Republika Francuska
UP-1-26-9-17-2/20	LIPICKI STUDENAC GROFOVA VRELA	STUDENAC d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Grofova vrelo	Lipik	Republika Hrvatska

UP-1-26-9-21-2/19	ACQUA PANNA	SANPELLEGRINO S.P.A.	BINVEST d.o.o.	Scarperia (Firenca) Panna	Scarperia San Piero (FI) Italija	Republika Italija
UP-1-26-9-20-2/19	S. PELLEGRINO	SANPELLEGRINO S.P.A.	BINVEST d.o.o.	S. Pellegrino	San Pellegrino Terme (Bergamo-Italija)	Republika Italija
UP-1-26-9-2-3/20	SARA	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.		Sara	Kreševo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-15-2/20	MATTONI GAZIRANA PRIRODNA MINERALNA VODA	MATTONI 1873 a.s.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Mattoni	Kyselka Karlove Vary	Republika Češka
UP-1-26-9-22-2/20	AQUA VIVA NEGAZIRANA PRIRODNA MINERALNA VODA	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Banja	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-20-2/20	MATTONI	MATTONI 1873 a.s.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Mattoni	Kyselka Karlove Vary	Republika Češka
UP-1-26-9-21-2/20	DONAT Mg	KOLINSKA PREHRAMBENA INDUSTRIJA D.D. PPE ROGAŠKI VRELCI	ATACO d.o.o.	Donat	Rogaška Slatina	Republika Slovenija
UP-1-26-9-28-2/20	VODA VODA	VODA VODA d.o.o.	FRUTELA GROUP d.o.o.	Voda Voda	Gornja Toplica	Republika Srbija
UP-1-26-9-3-5/20	HAMIDIYE	HAMIDIYE d.d.	OTTOMAN GROUP COMPANY d.o.o.	Gölyaka/Düzce	Saçmalipinar Gölyaka/Düzce	Republika Turska
UP-1-26-9-13-4/21	OAZA	OAZA d.o.o.		Kiseljak-Bušotina 7	Crni vrh Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-17-4/21	MINAQUA	BB MINAQUA a.d.	OLD GOLD-KOMERC d.o.o.	Minaqua	Futoški put 93b, Novi Sad, Srbija	Republika Srbija
UP-1-26-9-31-2/21	CHRISTINEN	TEUTOBURGER MINERALBRUNNEN GmbH & Co. KG	EUROPA TRADING MATTEO d.o.o.	Steinhagen, Felsenquelle	Steinhagen	Savezna Republika Njemačka
UP-1-26-9-33-2/20	BABYLOVE	DM-DROGERIE MARKT GMBH+CO.	DM-DROGERIE MARKT d.o.o.	Felsenquelle - Steinhagen	Wiesenburg	Savezna Republika Njemačka
UP-1-26-9-11-2/22	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A.	LEBURIC KOMERC d.o.o. Prnjavor	Scorzé	Scorzé	Republika Italija
UP-1-26-9-10-2/22	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A.	LEBURIC KOMERC d.o.o. Prnjavor	Scorzé	Scorzé	Republika Italija
UP-1-26-9-3-2/22	AQUA VIVA	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Park	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-2-2/22	KNJAZ MILOŠ	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Knjaz Miloš	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-28-2/22	STUDENA	STUDENAC d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Studena	Lipik	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-25-2/22	PROLOM VODA	PLANINKA a.d.	OLD GOLD-KOMERC d.o.o.	Veliki Pupovac	Prolom Banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-38-2/22	RADENSKA KRALJEVI VRELEC	RADENSKA d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Kraljevi Vrelec	Radenci	Republika Slovenija
UP-1-26-9-35-2/22	RADENSKA NATURELLE	RADENSKA d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Radenska Naturelle	Radenci	Republika Slovenija

II

LISTA PRIZNATIH PRIRODNIH IZVORSKIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Broj odobrenja	Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Naziv izvora	Mjesto crpljenja izvora	Zemlja porijekla
UP-1-26-9-23-2/22	DIJAMANT	TEŠANJSKA VRELA d.o.o.		Cerik - Šib	Kardagrije Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-5/17	ROSA	COCA-COLA HBC - Srbija d.o.o.	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.	Vlasina - Topli do	Vlasinka d.o.o., Beograd - Zemun	Republika Srbija
UP-1-26-9-22-4/18	EIGHT	VALLEY AQUA d.o.o.		Husića vrelo	Vesela - Bugojno	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-13-4/17	AQUA VITA	PLANINSKI STUDENAC d.o.o.		Planinski studenac	Vilčevići Caparde	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-2/18	VIVIA	VITINKA a.d.		Banjica	Raševo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-7-2/18	KRISTAL	KOBENS d.o.o.		Kristal	Priluk	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-17-4/18	BIJELA VODA	BIJELA VODA d.o.o.		Bijeje vode	Bijeje vode - Prača	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-9-2/19	GODA	KUSTURA d.o.o.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Goda	Ličko Lešće	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-15-5/19	KIYA	AQUA DORIA d.o.o.		Jablanica	Trnovo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-10/19	DIVA	HERCEGOVAČKA PIVOVARA d.o.o.		Hercegovačka pivovara	Hercegovačka pivovara	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-13-9/19	AQUA DORIA	AQUA DORIA d.o.o.		Vrela donja	Donja vrela	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-6-4/20	MAJA	BLUE GOLD d.o.o.		Rašljansko vrelo	Maoča	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-5-2/20	CETINA	NATURALIS d.o.o.	INTERA d.o.o.	Cetina	Civljane	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-11-7/19	JAZAK	NIŠ a.d. POGON ZA PROIZVODNJU PIJAČE VODE	GALEB KOMERC d.o.o.	Jaz-1/x	Niš a.d. Novi Sad, Pogon za proizvodnju pijače vode	Republika Srbija
UP-1-26-9-32-3/20	HLADIVODA	SAMS GROUP d.o.o.		Hladivoda	Kakanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-18-3/21	NEVRA	NEVRA d.o.o.		Nevra	Deževice	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-14-4/21	OAZA	OAZA d.o.o.		Bušotina "Hala"	Crni vrh - Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-23-2/20	VLAŠIČKA ROSA	UTD BEST d.o.o.		Kanare Dolac na Lašvi	Dolac na Lašvi	Bosna i Hercegovina

UP-1-26-9-26-7/20	BISTRİK	PAPAGO d.o.o.		Planinsko vrelo	Devetak - Lukavac	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-3-3/21	LIPA VODA	BIHAČKA PIVOVARA d.d.		Lipa voda	Podgrede i Dobrenica	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-4-3/21	ELLA	BIOLIFE d.o.o.		Vilenac	Blažuj Iliđža	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-34-2/21	SARAJEVSKA GAZIRANA PRIRODNA IZVORSKA VODA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B2	Izvorište Sarajevske pivare	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-33-2/21	SARAJEVSKA PRIRODNA IZVORSKA VODA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B2	Izvorište Sarajevske pivare	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-12-4/21	LEDA	LUKAS TP NAKIĆ d.o.o.		Borak	Široki Brijeg	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-4/21	VILA	VILIĆ d.o.o.		Bunar P-1	Potočani	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-18-5/16	OLIMPIJA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-29-3/20	OLIMPIJA GAZIRANA PRIRODNA IZVORSKA VODA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-23-10/19	MELI	BIO POOL d.o.o.		Pod Bratilo	Starići Kladanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-55-2/21	NOA	NOALAND-NOAZEMLJA d.o.o.		Zlatarica	Ljubnić-Bugojno	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-56-3/21	OLIMPIJA NATURAQUA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-58-3/21	PRINCESS	PRIRODNI KISELJAK PRINCESS d.o.o.		BOP-2	Oraš Planje Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-37-3/21	AQUA VODA	AQUA TIM d.o.o.		Gornji Srđevići	Gornji Srđevići	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-57-3/21	OLIMPIJA NATURAQUA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-32-4/21	LEJLA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B3	Sarajevska pivara izvorište B3	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-29-3/22	STOGLAV	STOGLAV d.o.o.		Stoglav	Pazalje	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-30-2/22	AQUA VITA	PLANINSKI STUDENAC d.o.o.		Planinski studenac	Vilčevići Caparde	Bosna i Hercegovina

III

Objavom ove Liste prestaje važiti Lista priznatih prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 21/21).

Broj 02-2-26-9-378-4/22
22. decembra 2022. godine
Mostar

Direktor
Dr. sci. **Džemil Hajrić**

Temeljem članka 37. Pravilnika o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama ("Službeni glasnik BiH", br. 26/10 i 32/12), Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine objavljuje

LISTU

PRIZNATIH PRIRODNIH MINERALNIH VODA I PRIRODNIH IZVORSKIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

I.

LISTA PRIZNATIH PRIRODNIH MINERALNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Broj odobrenja	Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Naziv izvora	Mjesto crpljenja izvora	Zemlja portijekla
UP-1-26-9-24-2/22	DIJAMANT	TEŠANJSKA VRELA d.o.o.		Cerik	Kardaglije Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-11-3/18	TEŠANJSKI KISELJAK	ZEMA d.o.o.		Raduša	Raduša - Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-24-3/17	MIVELA MG	NOVA SLOGA a.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Mivela-1	Veluč	Republika Srbija
UP-1-26-9-8-2/18	ELEMENT	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Belimarkovac	Vrnjačka Banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-9-3/18	VODA VRNJCI	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Borjak	Vrnjačka banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-10-2/18	VRNJCI	VODA VRNJCI a.d.	FRUTELA d.o.o.	Borjak III	Vrnjačka banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-1-3/18	JAMNICA	JAMNICA d.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Janino vrelo	Pisovarna	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-2-3/18	JANA	JAMNICA d.d.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Sveta Jana	Gorica Svetojanska	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-3-3/18	SARAJEVSKI KISELJAK	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.		Vrelo Park	Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-6-6/18	PRINCESS	PRIRODNI KISELJAK PRINCESS d.o.o.		BOP 1 Oraš Planje-Tešanj	Oraš Planje-Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-20-2/18	VITINKA	VITINKA a.d.		Vitinka	Kozluk	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-21-4/18	TILEA	TILEA d.o.o.		BM-1	Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-4-2/19 UP-1-26-9-30-2/21	EVIAN	SOCIETE ANONYME DES EAUX MINERALES	PLANET d.o.o.	Cachat	Evian (Haute - Sovie)	Republika Francuska

		D'EVIAN				
UP-1-26-9-17-2/20	LIPICKI STUDENAC GROFOVA VRELA	STUDENAC d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Grofova vrela	Lipik	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-21-2/19	ACQUA PANNA	SANPELLEGRINO S.P.A.	BINVEST d.o.o.	Scarperia (Firenca) Panna	Scarperia San Piero (FI) Italija	Republika Italija
UP-1-26-9-20-2/19	S. PELLEGRINO	SANPELLEGRINO S.P.A.	BINVEST d.o.o.	S. Pellegrino	San Pellegrino Terme (Bergamo-Italija)	Republika Italija
UP-1-26-9-2-3/20	SARA	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.		Sara	Kreševo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-15-2/20	MATTONI GAZIRANA PRIRODNA MINERALNA VODA	MATTONI 1873 a.s.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Mattoni	Kyselka Karlove Vary	Republika Češka
UP-1-26-9-22-2/20	AQUA VIVA NEGAZIRANA PRIRODNA MINERALNA VODA	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Banja	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-20-2/20	MATTONI	MATTONI 1873 a.s.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Mattoni	Kyselka Karlove Vary	Republika Češka
UP-1-26-9-21-2/20	DONAT Mg	KOLINSKA PREHRAMBENA INDUSTRIJA D.D. PPE ROGAŠKI VRELCI	ATACO d.o.o.	Donat	Rogaška Slatina	Republika Slovenija
UP-1-26-9-28-2/20	VODA VODA	VODA VODA d.o.o.	FRUTELA GROUP d.o.o.	Voda Voda	Gornja Toplica	Republika Srbija
UP-1-26-9-3-5/20	HAMIDIYE	HAMIDIYE d.d.	OTTOMAN GROUP COMPANY d.o.o.	Gölyaka/Düzce	Saçmalipinar Gölyaka/Düzce	Republika Turska
UP-1-26-9-13-4/21	OAZA	OAZA d.o.o.		Kiseljak-Bušotina 7	Crni vrh Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-17-4/21	MINAQUA	BB MINAQUA a.d.	OLD GOLD-KOMERC d.o.o.	Minaqua	Futoški put 93b, Novi Sad, Srbija	Republika Srbija
UP-1-26-9-31-2/21	CHRISTINEN	TEUTOBURGER MINERALBRUNNEN GmbH & Co. KG	EUROPA TRADING MATTEO d.o.o.	Steinhagen, Felsenquelle	Steinhagen	Savezna Republika Njemačka
UP-1-26-9-33-2/20	BABYLOVE	DM-DROGERIE MARKT GMBH+CO.	DM-DROGERIE MARKT d.o.o.	Felsenquelle - Steinhagen	Wiesenburg	Savezna Republika Njemačka
UP-1-26-9-11-2/22	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A.	LEBURIC KOMERC d.o.o. Prnjavor	Scorzé	Scorzé	Republika Italija
UP-1-26-9-10-2/22	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A.	LEBURIC KOMERC d.o.o. Prnjavor	Scorzé	Scorzé	Republika Italija
UP-1-26-9-3-2/22	AQUA VIVA	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Park	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-2-2/22	KNJAZ MILOŠ	KNJAZ MILOŠ a.d.	KNJAZ MILOŠ d.o.o.	Knjaz Miloš	Arandelovac	Republika Srbija
UP-1-26-9-28-2/22	STUDENA	STUDENAC d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Studena	Lipik	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-25-2/22	PROLOM VODA	PLANINKA a.d.	OLD GOLD-KOMERC d.o.o.	Veliki Pupovac	Prolom Banja	Republika Srbija
UP-1-26-9-38-2/22	RADENSKA KRALJEVI VRELEC	RADENSKA d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Kraljevi Vrelec	Radenci	Republika Slovenija
UP-1-26-9-35-2/22	RADENSKA NATURELLE	RADENSKA d.o.o.	BILI BRIG d.o.o.	Radenska Naturelle	Radenci	Republika Slovenija

II.

LISTA PRIZNATIH PRIRODNIH IZVORSKIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Broj odobrenja	Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Naziv izvora	Mjesto crpljenja izvora	Zemlja porijekla
UP-1-26-9-23-2/22	DIJAMANT	TEŠANJSKA VRELA d.o.o.		Cerik - Šib	Kardaglijje Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-5/17	ROSA	COCA-COLA HBC - Srbija d.o.o.	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.	Vlasina - Topli do	Vlasinka d.o.o., Beograd - Zemun	Republika Srbija
UP-1-26-9-22-4/18	EIGHT	VALLEY AQUA d.o.o.		Husića vrelo	Vesela - Bugojno	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-13-4/17	AQUA VITA	PLANINSKI STUDENAC d.o.o.		Planinski studenac	Vilčevići Caparde	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-2/18	VIVIA	VITINKA a.d.		Banjica	Raševo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-7-2/18	KRISTAL	KOBENS d.o.o.		Kristal	Priluk	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-17-4/18	BIJELA VODA	BIJELA VODA d.o.o.		Bijele vode	Bijele vode - Prača	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-9-2/19	GODA	KUSTURA d.o.o.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Goda	Ličko Lešće	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-15-5/19	KIYA	AQUA DORIA d.o.o.		Jablanica	Trnovo	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-10/19	DIVA	HERCEGOVAČKA PIVOVARA d.o.o.		Hercegovačka pivovara	Hercegovačka pivovara	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-13-9/19	AQUA DORIA	AQUA DORIA d.o.o.		Vrela donja	Donja vrela	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-6-4/20	MAJA	BLUE GOLD d.o.o.		Rašljansko vrelo	Maoča	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-5-2/20	CETINA	NATURALIS d.o.o.	INTERA d.o.o.	Cetina	Civljane	Republika Hrvatska
UP-1-26-9-11-7/19	JAZAK	NIŠ a.d. POGON ZA PROIZVODNJU PIJAČE VODE	GALEB KOMERC d.o.o.	Jaz-1/x	Niš a.d. Novi Sad, Pogon za proizvodnju pijače	Republika Srbija

UP-1-26-9-32-3/20	HLADIVODA	SAMS GROUP d.o.o.		Hladivoda	vode	
UP-1-26-9-18-3/21	NEVRA	NEVRA d.o.o.		Nevra	Deževice	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-14-4/21	OAZA	OAZA d.o.o.		Bušotina "Hala"	Crni vrh – Kiseljak	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-23-2/20	VLAŠIČKA ROSA	UTD BEST d.o.o.		Kanare Dolac na Lašvi	Dolac na Lašvi	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-26-7/20	BISTRİK	PAPAGO d.o.o.		Planinsko vrelo	Devetak - Lukavac	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-3-3/21	LIPA VODA	BIHAČKA PIVOVARA d.d.		Lipa voda	Podgrede i Dobrenica	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-4-3/21	ELLA	BIOLIFE d.o.o.		Vilenac	Blažuj Iližza	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-34-2/21	SARAJEVSKA GAZIRANA PRIRODNA IZVORSKA VODA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B2	Izvorište Sarajevske pivare	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-33-2/21	SARAJEVSKA PRIRODNA IZVORSKA VODA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B2	Izvorište Sarajevske pivare	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-12-4/21	LEDA	LUKAS TP NAKIĆ d.o.o.		Borak	Široki Brijeg	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-19-4/21	VILA	VILIĆ d.o.o.		Bunar P-1	Potočani	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-18-5/16	OLIMPIJA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-29-3/20	OLIMPIJA GAZIRANA PRIRODNA IZVORSKA VODA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-23-10/19	MELI	BIO POOL d.o.o.		Pod Bratilo	Starići Kladanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-55-2/21	NOA	NOALAND-NOAZEMLJA d.o.o.		Zlatarica	Ljubnić-Bugojno	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-56-3/21	OLIMPIJA NATURAQUA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-58-3/21	PRINCESS	PRIRODNI KISELJAK PRINCESS d.o.o.		BOP-2	Oraš Planje Tešanj	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-37-3/21	AQUA VODA	AQUA TIM d.o.o.		Gornji Srdevići	Gornji Srdevići	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-57-3/21	OLIMPIJA NATURAQUA	COCA-COLA HBC B-H d.o.o.		Olimpija	Coca-Cola HBC B-H	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-32-4/21	LEJLA	SARAJEVSKA PIVARA d.d.		Bunar B3	Sarajevska pivara izvorište B3	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-29-3/22	STOGLAV	STOGLAV d.o.o.		Stoglav	Pazalje	Bosna i Hercegovina
UP-1-26-9-30-2/22	AQUA VITA	PLANINSKI STUDENAC d.o.o.		Planinski studenac	Vilčevići Caparde	Bosna i Hercegovina

III

Objavom ove Liste prestaje važiti Lista priznatih prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 21/21).

Broj 02-2-26-9-378-4/22
22. prosinca 2022. godine
Mostar

Ravnatelj
Dr. sci. **Džemil Hajrić**

На основу члана 37. Правилника о природним минералним и природним изворским водама ("Службени гласник БиХ", бр. 26/10 и 32/12), Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине објављује

**ЛИСТУ
ПРИЗНАТИХ ПРИРОДНИХ МИНЕРАЛНИХ ВОДА И ПРИРОДНИХ ИЗВОРСКИХ ВОДА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

I

ЛИСТА ПРИЗНАТИХ ПРИРОДНИХ МИНЕРАЛНИХ ВОДА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Број одобрења	Трговачки назив производа	Назив произвођача	Назив увозника	Назив извора	Мјесто прљења извора	Земља поријекла
УП-1-26-9-24-2/22	ДИЈАМАНТ	ТЕШАЊСКА ВРЕЛА д.о.о.		Церик	Кардаглије Тешањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-11-3/18	ТЕШАЊСКИ КИСЕЉАК	ЗЕМА д.о.о.		Радуша	Радуша - Тешањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-24-3/17	МИВЕЛА МГ	НОВА СЛОГА а.д.	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК д.д.	Мивела-1	Велуће	Република Србија
УП-1-26-9-8-2/18	ЕЛЕМЕНТ	ВОДА ВРЊЦИ а.д.	ФРУТЕЛА д.о.о.	Белимарковац	Врњачка Бања	Република Србија
УП-1-26-9-9-3/18	ВОДА ВРЊЦИ	ВОДА ВРЊЦИ а.д.	ФРУТЕЛА д.о.о.	Борјак	Врњачка бања	Република Србија
УП-1-26-9-10-2/18	ВРЊЦИ	ВОДА ВРЊЦИ а.д.	ФРУТЕЛА д.о.о.	Борјак III	Врњачка бања	Република Србија
УП-1-26-9-1-3/18	ЈАМНИЦА	ЈАМНИЦА д.д.	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК д.д.	Јанино vrelo	Писоварна	Република Хрватска
УП-1-26-9-2-3/18	ЈАНА	ЈАМНИЦА д.д.	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК д.д.	Света Јана	Горица Светојанска	Република Хрватска
УП-1-26-9-3-3/18	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК д.д.		Врело Парк	Кисељак	Босна и Херцеговина

УП-1-26-9-6-6/18	ПРИНЦЕСС	ПРИРОДНИ КИСЕЉАК PRINCESS д.о.о.		БОП 1 Ораш Плање-Тешањ	Ораш Плање-Тешањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-20-2/18	ВИТИНКА	ВИТИНКА а.д.		Витинка	Козлук	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-21-4/18	ТИЛЕА	ТИЛЕА д.о.о.		БМ-1	Кисељак	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-4-2/19	ЕВИАН	SOCIETE ANONYME DES EAUX MINERALES D'EVIAN	ПЛАНЕТ д.о.о.	Cachat	Evian (Haute - Sovie)	Република Француска
УП-1-26-9-30-2/21	ЛИПИЧКИ СТУДЕНАЦ ГРОФОВА ВРЕЛА	СТУДЕНАЦ д.о.о.	БИЛИ БРИГ д.о.о.	Грофова врела	Липик	Република Хрватска
УП-1-26-9-17-2/20	ACQUA PANNA	SANPELLEGRINO S.P.A.	БИНВЕСТ д.о.о.	Scarperia (Firenca) Panna	Scarperia San Piero (FI) Italija	Република Италија
УП-1-26-9-21-2/19	S. PELLEGRINO	SANPELLEGRINO S.P.A.	БИНВЕСТ д.о.о.	S. Pellegrino	San Pellegrino Terme (Bergamo-Italija)	Република Италија
УП-1-26-9-20-2/19	САРА	САРАЈЕВСКИ КИСЕЉАК д.д.		Сара	Крешево	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-2-3/20	МАТТОНИ ГАЗИРАНА ПРИРОДНА МИНЕРАЛНА ВОДА	МАТТОНИ 1873 а.с.	КЊАЗ МИЛОШ д.о.о.	Маттони	Kyselka Karlove Vary	Република Чешка
УП-1-26-9-15-2/20	AQUA VIVA НЕГАЗИРАНА ПРИРОДНА МИНЕРАЛНА ВОДА	КЊАЗ МИЛОШ а.д.	КЊАЗ МИЛОШ д.о.о.	Бања	Аранђеловац	Република Србија
УП-1-26-9-22-2/20	МАТТОНИ	МАТТОНИ 1873 а.с.	КЊАЗ МИЛОШ д.о.о.	Маттони	Kyselka Karlove Vary	Република Чешка
УП-1-26-9-20-2/20	ДОНАТ Mg	КОЛИНСКА ПРЕХРАМБЕНА ИНДУСТРИЈА Д.Д. ПИПЕ РОГАШКИ ВРЕЛЦИ	АТАЦО д.о.о.	Донат	Рогашка Слатина	Република Словенија
УП-1-26-9-21-2/20	ВОДА ВОДА	ВОДА ВОДА д.о.о.	ФРУТЕЛА ГРОУП д.о.о.	Вода Вода	Горња Топлица	Република Србија
УП-1-26-9-28-2/20	НАМИДИЈЕ	НАМИДИЈЕ д.д.	OTTOMAN GROUP COMPANY д.о.о.	Gulyaka/Dъzce	Sazmalipinar Gulyaka/Dъzce	Република Турска
УП-1-26-9-3-5/20	ОАЗА	ОАЗА д.о.о.		Кисељак-Бушотина 7	Црни врх Кисељак	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-13-4/21	MINAQUA	ВВ MINAQUA а.д.	OLD GOLD-KOMERC д.о.о.	Minaqua	Фугошки пут 93б, Нови Сад, Србија	Република Србија
УП-1-26-9-17-4/21	CHRISTINEN	TEUTOBURGER MINERALBRUNNEN GmbH & Co. KG	EUROPA TRADING MATTEO д.о.о.	Steinhagen, Felsenquelle	Steinhagen	Савезна Република Њемачка
УП-1-26-9-31-2/21	BABYLOVE	DM-DROGERIE MARKT GMBH+CO.	DM-DROGERIE MARKT д.о.о.	Felsenquelle - Steinhagen	Wiesenburg	Савезна Република Њемачка
УП-1-26-9-33-2/20	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A	ЛЕБУРИТ КОМЕРЦ д.о.о. Прњавор	Scorzij	Scorzij	Република Италија
УП-1-26-9-11-2/22	BENEDICTA	Acqua Minerale San Benedetto S.p.A.	ЛЕБУРИТ КОМЕРЦ д.о.о. Прњавор	Scorzij	Scorzij	Република Италија
УП-1-26-9-10-2/22	AQUA VIVA	КЊАЗ МИЛОШ а.д.	КЊАЗ МИЛОШ д.о.о.	Парк	Аранђеловац	Република Србија
УП-1-26-9-3-2/22	КЊАЗ МИЛОШ	КЊАЗ МИЛОШ а.д.	КЊАЗ МИЛОШ д.о.о.	Књаз Милош	Аранђеловац	Република Србија
УП-1-26-9-2-2/22	СТУДЕНА	СТУДЕНАЦ д.о.о.	БИЛИ БРИГ д.о.о.	Студена	Липик	Република Хрватска
УП-1-26-9-28-2/22	ПРОЛОМ ВОДА	ПЛАНИНКА а.д.	ОЛД ГОЛТКОМЕРЦ д.о.о.	Велики Пуповац	Пролом Бања	Република Србија
УП-1-26-9-38-2/22	РАДЕНСКА КРАЉЕВИ ВРЕЛЕЦ	РАДЕНСКА д.о.о.	БИЛИ БРИГ д.о.о.	Краљеви Врелец	Раденици	Република Словенија
УП-1-26-9-35-2/22	РАДЕНСКА НАТУРЕЛЛЕ	РАДЕНСКА д.о.о.	БИЛИ БРИГ д.о.о.	Раденска Натурелле	Раденици	Република Словенија

II

ЛИСТА ПРИЗНАТИХ ПРИРОДНИХ ИЗВОРСКИХ ВОДА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Број одобрења	Трговачки назив производа	Назив произвођача	Назив увозника	Назив извора	Мјесто црпљења извора	Земља поријекла
УП-1-26-9-23-2/22	ДИЛАМАНТ	ТЕШАЊСКА ВРЕЛА д.о.о.		Церик - Шиб	Кардаглије Тешањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-19-5/17	РОСА	СОСА-COLA НВС - Srbija д.о.о.	СОСА-COLA НВС В-Н д.о.о.	Власина - Топли до	Власинка д.о.о., Београд - Земун	Република Србија
УП-1-26-9-22-4/18	EIGHT	VALLEY AQUA д.о.о.		Хусића врело	Весела - Бугојно	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-13-4/17	AQUA VITA	ПЛАНИНСКИ СТУДЕНАЦ д.о.о.		Планински студенац	Вилчевићи Папарде	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-19-2/18	ВИВИА	ВИТИНКА а.д.		Бањица	Рашево	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-7-2/18	КРИСТАЛ	КОБЕНС д.о.о.		Кристал	Прилук	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-17-4/18	БИЈЕЛА ВОДА	БИЈЕЛА ВОДА д.о.о.		Бијеле воде	Бијеле воде - Прача	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-9-2/19	ГОДА	КУСТУРА д.о.о.	SARAJEVSKI KISELJAK d.d.	Года	Личко Лешће	Република Хрватска

УП-1-26-9-15-5/19	КИУА	AQUA DORIA д.о.о.		Јабланица	Трново	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-19-10/19	ДИВА	ХЕРЦЕГОВАЧКА ПИВОВАРА д.о.о.		Херцеговачка пивовара	Херцеговачка пивовара	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-13-9/19	AQUA DORIA	AQUA DORIA д.о.о.		Врела доња	Доња врела	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-6-4/20	МАЈА	BLUE GOLD д.о.о.		Рашљанско врело	Маоча	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-5-2/20	ЦЕТИНА	НАТУРАЛИС д.о.о.	ИНТЕРА д.о.о.	Цетина	Цивљане	Република Хрватска
УП-1-26-9-11-7/19	ЈАЗАК	НИШ а.д. ПОГОН ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПИЈАЊЕ ВОДЕ	ГАЛЕБ КОМЕРЦ д.о.о.	Јаз-1/х	Ниш а.д. Нови Сад, Погон за производњу пијаће воде	Република Србија
УП-1-26-9-32-3/20	ХЛАДИВОДА	SAMS GROUP д.о.о.		Хладивода	Какањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-18-3/21	НЕВРА	НЕВРА д.о.о.		Невра	Дежевице	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-14-4/21	ОАЗА	ОАЗА д.о.о.		Бушотина "Хала"	Црни врх – Кисељак	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-23-2/20	ВЛАШИЊКА РОСА	УТД БЕСТ д.о.о.		Канаре Долац на Лашви	Долац на Лашви	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-26-7/20	БИСТРИК	ПАПАГО д.о.о.		Планинско врело	Деветак - Лукавац	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-3-3/21	ЛИПА ВОДА	БИХАЋКА ПИВОВАРА д.д.		Липа вода	Подреде и Добренница	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-4-3/21	ЕЛЛА	БИОЛИФЕ д.о.о.		Виленац	Блажуј Улица	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-34-2/21	САРАЈЕВСКА ГАЗИРАНА ПРИРОДНА ИЗВОРСКА ВОДА	САРАЈЕВСКА ПИВАРА д.д.		Бунар Б2	Извориште Сарајевске пиваре	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-33-2/21	САРАЈЕВСКА ПРИРОДНА ИЗВОРСКА ВОДА	САРАЈЕВСКА ПИВАРА д.д.		Бунар Б2	Извориште Сарајевске пиваре	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-12-4/21	ЛЕДА	ЛУКАС ТП НАКИЋ д.о.о.		Борак	Широки Бријег	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-19-4/21	ВИЛА	ВИЛИЋ д.о.о.		Бунар П-1	Поточани	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-18-5/16	ОЛИМПИЈА	СОСА-COLA НВС В-Н д.о.о.		Олимпија	Соса-Cola НВС В-Н	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-29-3/20	ОЛИМПИЈА ГАЗИРАНА ПРИРОДНА ИЗВОРСКА ВОДА	СОСА-COLA НВС В-Н д.о.о.		Олимпија	Соса-Cola НВС В-Н	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-23-10/19	МЕЛИ	BIO POOL д.о.о.		Под Братило	Старићи Кладањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-55-2/21	НОА	NOALAND-NOAZEMLJA д.о.о.		Златарица	Љубнић-Бугојно	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-56-3/21	ОЛИМПИЈА NATURAQUA	СОСА-COLA НВС В-Н д.о.о.		Олимпија	Соса-Cola НВС В-Н	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-58-3/21	PRINCESS	PRIRODNI KISELJAK PRINCESS д.о.о.		БОП-2	Ораш Плање Тешањ	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-37-3/21	AQUA VODA	AQUA TIM д.о.о.		Горњи Срђевићи	Горњи Срђевићи	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-57-3/21	ОЛИМПИЈА NATURAQUA	СОСА-COLA НВС В-Н д.о.о.		Олимпија	Соса-Cola НВС В-Н	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-32-4/21	ЛЕЛЛА	САРАЈЕВСКА ПИВАРА д.д.		Бунар Б3	Сарајевска пивара извориште Б3	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-29-3/22	СТОГЛАВ	СТОГЛАВ д.о.о.		Стоглав	Пазале	Босна и Херцеговина
УП-1-26-9-30-2/22	AQUA VITA	PLANINSKI STUDENAC д.о.о.		Планински студенац	Вилчевићи Цапарде	Босна и Херцеговина

III

Објавом ове Листе престаје важити Листа признатих природних минералних и природних изворских вода у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 21/21).

Број 02-2-26-9-378-4/22

22. децембра 2022. године

Мостар

Директор
Др сци **Цемил Хајрић**

31

Na osnovu člana 19. stav (3) Pravilnika o stonim vodama ("Службени гласник БиХ", бр. 40/10 и 43/10), Агенција за сигурност хране Босне и Херцеговине објављује

LISTU STONIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

I.

LISTA STONIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Zemlja porijekla
HERCEGOVKA	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina
SAN	Szt "D&D" Bosanski Brod		Bosna i Hercegovina
KPLUS	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina

MERCATOR VODA	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
AQUA BIANCA	CORTO d.o.o. Sarajevo - Podružnica Aqua Bianca Vareš		Bosna i Hercegovina
VIVIT	GEMAX BiH d.o.o. Orašje		Bosna i Hercegovina
MOJ IZBOR	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
BABYLOVE	m-drogerie markt GmbH+CO. KG	dm-drogerie markt d.o.o. Sarajevo, Lužansko polje 40b, 71210 Ilidža, Bosna i Hercegovina	Savezna Republika Njemačka
MOJ DAN	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
HERCEGOVKA	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina
HERCEGOVKA –	Hercegovačka		Bosna i Hercegovina

gazirana stona voda	pivovara d.o.o. Mostar		
---------------------	---------------------------	--	--

II.

Objavom ove Liste prestaje da važi Lista stonih voda u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 21/22).

Broj 02-2-26-9-379-4/22
22. decembra 2022. godine
Mostar

Direktor
Dr. sci. **Džemil Hajrić**

Temeljem članka 19. stavak (3) Pravilnika o stolnim vodama ("Službeni glasnik BiH", br. 40/10 i 43/10), Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine objavljuje

LISTU STOLNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

I. LISTA STOLNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Zemlja porijekla
HERCEGOVKA	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina
SAN	Szr "D&D" Bosanski Brod		Bosna i Hercegovina
KPLUS	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
MERCATOR VODA	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
AQUA BIANCA	CORTO d.o.o. Sarajevo - Podružnica Aqua Bianca Vareš		Bosna i Hercegovina
VIVIT	TEMAX BiH d.o.o. Orašje		Bosna i Hercegovina
MOJ IZBOR	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
BABYLOVE	m-drogerie markt GmbH+CO. KG	dm-drogerie markt d.o.o. Sarajevo, Lužansko polje 40b, 71210 Ilidža, Bosna i Hercegovina	Savezna Republika Njemačka
MOJ DAN	Nevra d.o.o. Kreševo		Bosna i Hercegovina
HERCEGOVKA	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina
HERCEGOVKA – gazirana stona voda	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina

II.

Objavom ove Liste prestaje da važi Lista stolnih voda u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 21/22).

Broj 02-2-26-9-379-4/22
22. prosinca 2022. godine
Mostar

Ravnatelj
Dr. sci. **Džemil Hajrić**

Na osnovu člana 19. stav (3) Pravilnika o stonim vodama ("Službeni glasnik BiH", br. 40/10 i 43/10), Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine objavljuje

LISTU STOLNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

I. LISTA STOLNIH VODA U BOSNI I HERCEGOVINI

Trgovački naziv proizvoda	Naziv proizvođača	Naziv uvoznika	Zemlja porijekla
HERCEGOVKA	Hercegovačka pivovara d.o.o. Mostar		Bosna i Hercegovina
SAN	Szr "D&D" Bosanski Brod		Bosna i Hercegovina

КПЛУС	Невра д.о.о. Крешево		Босна и Херцеговина
МЕРЦАТОР ВОДА	Невра д.о.о. Крешево		Босна и Херцеговина
AQUA BIANCA	ЦОРТО д.о.о. Сарајево - Подружница Aqua Bianca Вареш		Босна и Херцеговина
ВИВИТ	ТЕМАХ БиХ д.о.о. Орашје		Босна и Херцеговина
МОЈ ИЗБОР	Невра д.о.о. Крешево		Босна и Херцеговина
BABYLOVE	m-drogerie markt GmbH+CO. KG	dm-drogerie markt д.о.о. Сарајево, Лужанско поље 40б, 71210 Илиџа, Босна и Херцеговина	Савезна Република Њемачка
МОЈ ДАН	Невра д.о.о. Крешево		Босна и Херцеговина
ХЕРЦЕГОВКА	Херцеговачка пивовара д.о.о. Мостар		Босна и Херцеговина
ХЕРЦЕГОВКА – газирана стона вода	Херцеговачка пивовара д.о.о. Мостар		Босна и Херцеговина

II

Objavom ove Liste prestaje da važi Lista stonih voda u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 21/22).

Broj 02-2-26-9-379-4/22
22. decembra 2022. godine
Mostar

Direktor
Dr **Џемил Хајрић**

AGENCIJA ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

32

Na osnovu člana 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), člana 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), člana 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), te na osnovu Pravilnika o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Vijeće Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 41. sjednici održanoj dana 23.12. 2022. godine, donosi

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE ZRAČNOG SAOBRAĆAJA NA MEĐUNARODNIM AERODROMIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.
(Predmet)

Predmet ove odluke je utvrđivanje visine naknade za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja koje BHANSA vrši u kontroliranim zonama međunarodnih aerodroma u BiH (TMA i CTR) - Međunarodni aerodrom Banja Luka, Međunarodna zračna luka Mostar, Međunarodni aerodrom Sarajevo te Međunarodni aerodrom Tuzla.

Član 2.
(Naknada)

(1) Za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja na međunarodnim aerodromima Banja Luka, Mostar,

- Sarajevo i Tuzla, korisnik, odnosno vlasnik aviona plaća naknadu.
- (2) Naknada za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja ("R") obračunava se prema sljedećoj formuli:
 $R = t \times n$
 "R" naknada za realizirani let
 "t" jedinična cijena (unit rate)
 "n" broj jedinica usluge leta
 Broj jedinica usluge dobiva se pomoću sljedeće formule:
 $n = p$
 "n" broj jedinica usluge
 "p" faktor težine
- (3) Faktor težine "p" za IFR letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stepenuje eksponentom 0,7 (obračunavat će se s tačnošću od dvije decimalne jedinice):
 $p = (MTOW/50)^{0,7}$
- (4) Faktor težine "p" za VFR letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stepenuje eksponentom 0,5 (obračunavat će se s tačnošću od dvije decimalne jedinice):
 $p = (MTOW/50)^{0,5}$
- (5) Kada maksimalna certificirana masa aviona pri polijetanju (MTOW) nije poznata, uzima se maksimalna masa aviona tog tipa.
- (6) Kada avion ima više ovjerenih maksimalnih masa pri polijetanju, uzima se maksimalna dozvoljena masa zrakoplova u polijetanju koju je potvrdila država u kojoj je registriran.
- (7) Ukoliko avioprijevoznik naznači da leti s dva ili više aviona koji su različite verzije istog tipa, za obračun će se uzimati prosjek maksimalnih masa na polijetanju svih zrakoplova koji su prijavljeni.
- (8) Polijetanje i slijetanje, kao i ponovljene "touch and go" procedure računaju se kao jedan let.

Član 3.

(Jedinične cijene)

Jedinična stopa naplate "t" iz člana 2. ove Odluke utvrđuje se u valuti BAM (Konvertibilna marka), kako slijedi:

	Zona I TMA Sarajevo	Zona II TMA Banja Luka, TMA Mostar, TMA Tuzla
IFR letovi	527,93	370,80
VFR letovi	130	130

Član 4.

(Plaćanje računa)

- Računi će biti ispostavljeni u valuti BAM i EUR a na zahtjev kompanije te uz odobrenje vršioca naplate i u drugim valutama.
- Pri izračunu naknade koristit će se kurs Centralne banke BiH na dan ispostavljanja računa.
- Krajnji rok za izvršenje plaćanja je 30 dana od datuma izdavanja računa.
- Osoba koja ima obavezu platiti navigacijske usluge je osoba koja je bila operater aviona za vrijeme leta. Ukoliko nije poznat identitet te osobe smatrat će se da je operater vlasnik aviona.
- Za sve račune koji ne budu plaćeni u datom roku, obračunavat će se zatezna kamata koju propisuje i

primjenjuje Evropska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL).

Član 5.

(Izuzimanje od plaćanja)

Od plaćanja naknada za usluge prilazne i aerodromske kontrole letenja u BiH izuzimaju se:

- letovi aviona čija maksimalna certificirana težina pri polijetanju iznosi manje od dvije tone,
- letovi koji se obavljaju za potrebe zvaničnih misija vladajućih monarha i njihove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika vlade i ministara u vladi, a što se dokazuje odgovarajućom oznakom u planu leta,
- letovi za potrebe traganja i spašavanja,
- letovi u svrhu kalibriranja radio-navigacijskih uređaja i kontrole letenja,
- vojni letovi svih zemalja,
- humanitarni letovi i letovi u svrhu pružanja medicinske pomoći i vatrogasne službe,
- letovi policijskih i carinskih organa,
- letovi koji se završavaju na aerodromu s kojeg je letjelica uzletjela i u toku kojih nije izvršeno nikakvo međuslijetanje,
- letovi koji se obavljaju isključivo radi dobivanja ili održavanja letačke dozvole članova posade zrakoplovstva, ako je to potkrijepljeno odgovarajućom napomenom u planu leta, let mora biti obavljen u zračnom prostoru BiH, let ne smije služiti za prijevoz robe ili putnika, niti za pozicioniranje ili prijevoz letjelice.

Član 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1.1.2023. godine.

Broj 1-01/10-16-3-5186/22
 23. decembra 2022. godine
 Mostar
 I.C., I.P. S.M

Predsjedavajući
 Vijeća Agencije
Radivoje Pajić, s. r.

Na temelju članka 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), članka 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), članka 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), te na osnovu Pravilnika o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Vijeće Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 41. sjednici održanoj dana 23.12.2022. godine, dosnosi

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA NA MEĐUNARODNIM ZRAČNIM LUKAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.
 (Predmet)

Predmet ove odluke je utvrđivanje visine naknade za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa koje BHANSA vrši u kontroliranim zonama međunarodnih zračnih luka u BiH (TMA i CTR) - Međunarodni aerodrom Banja Luka, Međunarodna zračna luka Mostar, Međunarodni aerodrom Sarajevo te Međunarodni aerodrom Tuzla.

Članak 2.

(Naknada)

- (1) Za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja na međunarodnim aerodromima Banja Luka, Mostar, Sarajevo i Tuzla, korisnik, odnosno vlasnik zrakoplova plaća naknadu.
- (2) Naknada za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja ("R") obračunava se prema sljedećoj formuli:

$$R = t \times n$$

"R" naknada za realizirani let

"t" jedinična cijena (unit rate)

"n" broj jedinica usluge leta

Broj jedinica usluge dobiva se pomoću sljedeće formule:

$$n = p$$

"n" broj jedinica usluge

"p" faktor težine

- (3) Faktor težine "p" za IFR letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stupnjuje eksponentom 0,7 (obračunavat će se s točnošću od dvije decimalne jedinice):

$$p = (MTOW/50)^{0,7}$$

- (4) Faktor težine "p" za VFR letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stupnjuje eksponentom 0,5 (obračunavat će se s točnošću od dvije decimalne jedinice):

$$p = (MTOW/50)^{0,5}$$

- (5) Kada maksimalna certificirana masa zrakoplova pri polijetanju (MTOW) nije poznata, uzima se maksimalna masa zrakoplova tog tipa.
- (6) Kada zrakoplov ima više ovjerenih maksimalnih masa pri polijetanju, uzima se maksimalna dozvoljena masa zrakoplova u polijetanju koju je potvrdila država u kojoj je registriran.
- (7) Ukoliko avioprijevoznik naznači da leti s dva ili više zrakoplova koji su različite verzije istog tipa, za obračun će se uzimati prosjek maksimalnih masa na polijetanju svih zrakoplova koji su prijavljeni.
- (8) Polijetanje i slijetanje, kao i ponovljene "touch and go" procedure računaju se kao jedan let.

Članak 3.

(Jedinične cijene)

Jedinična stopa naplate "t" iz članka 2. ove odluke utvrđuje se u valuti BAM (Konvertibilna marka), kako slijedi:

	Zona I TMA Sarajevo	Zona II TMA Banja Luka, TMA Mostar, TMA Tuzla
IFR letovi	527,93	370,80
VFR letovi	130	130

Članak 4.

(Plaćanje računa)

- (1) Računi će biti ispostavljeni u valuti BAM i EUR a na zahtjev kompanije te uz odobrenje vršitelja naplate i u drugim valutama.
- (2) Pri izračunu naknade koristit će se tečaj Centralne banke BiH na dan ispostavljanja računa.
- (3) Krajnji rok za izvršenje plaćanja je 30 dana od nadnevka izdavanja računa.
- (4) Osoba koja ima obvezu platiti navigacijske usluge je osoba koja je bila operater zrakoplova za vrijeme leta. Ukoliko nije

poznat identitet te osobe smatrat će se da je operater vlasnik zrakoplova.

- (5) Za sve račune koji ne budu plaćeni u datom roku, obračunavat će se zatezna kamata koju propisuje i primjenjuje Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL).

Članak 5.

(Izuzimanje od plaćanja)

Od plaćanja naknada za usluge prilazne i aerodromske kontrole letenja u BiH izuzimaju se:

- letovi zrakoplova čija maksimalna certificirana težina pri polijetanju iznosi manje od dvije tone,
- letovi koji se obavljaju za potrebe zvaničnih misija vladajućih monarha i njihove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika vlade i ministara u vladi, a što se dokazuje odgovarajućom oznakom u planu leta,
- letovi za potrebe traganja i spašavanja,
- letovi u svrhu kalibriranja radio-navigacijskih uređaja i kontrole letenja,
- vojni letovi svih zemalja,
- humanitarni letovi i letovi u svrhu pružanja medicinske pomoći i vatrogasne službe,
- letovi policijskih i carinskih organa,
- letovi koji se završavaju na aerodromu s kojeg je letjelica uzletjela i u tijeku kojih nije izvršeno nikakvo međuslijetanje,
- letovi koji se obavljaju isključivo radi dobivanja ili održavanja letačke dozvole članova posade zrakoplovstva, ako je to potkrijepljeno odgovarajućom napomenom u planu leta, let mora biti obavljen u zračnom prostoru BiH, let ne smije služiti za prijevoz robe ili putnika, niti za pozicioniranje ili prijevoz letjelice.

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 01.01.2023. godine.

Broj 1-01/10-16-3-5186/22

23. prosinca 2022. godine

Mostar

I.C., I.P. S.M

Predsjedatelj

Vijeća Agencije

Radivoje Pajić, v. r.

Na temelju člana 5. Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), člana 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), članka 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), te na osnovu Pravilnika o određivanju zajedničke šeme naknada za navigacijske usluge vazdušnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Savjet Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 41. sjednici održanoj dana 23.12.2022. godine, donosi

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA NA MEĐUNARODNIM AERODROMIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Predmet ove odluke je utvrđivanje visine naknade za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole vazdušnog

саобраћаја које BHANSA врши у контролираним зонама међународних зрачних лука у БиХ (ТМА и СТР) - Међународни аеродром Бања Лука, Међународни аеродром Мостар, Међународни аеродром Сарајево те Међународни аеродром Тузла.

Члан 2.
(Накнада)

- (1) За кориштење услуга прилазне и аеродромске контроле летења на међународним аеродромима Бања Лука, Мостар, Сарајево и Тузла, корисник, односно власник ваздухоплова плаћа накнаду.
- (2) Накнада за кориштење услуга прилазне и аеродромске контроле летења ("R") обрачунава се према следећој формули:

$$R = t \times n$$

"R" накнада за реализовани лет

"t" јединична цијена (unit rate)

"n" број јединица услуге лета

Број јединица услуге добија се помоћу следеће формуле:

$$n = p$$

"n" број јединица услуге

"p" фактор тежине

- (3) Фактор тежине "p" за IFR летове се израчунава тако што се број тона максимално сертификоване масе у полијетању (MTOW), која је уписана у увјерењу о пловидбености, приручнику за летење или неком другом званичном документу, подијели с бројем 50 и добијени количник степенеује експонентом 0,7 (обрачунаваће се с тачношћу од двије децималне јединице):

$$p = (MTOW/50)^{0.7}$$

- (4) Фактор тежине "p" за VFR летове се израчунава тако што се број тона максимално сертификоване масе у полијетању (MTOW), која је уписана у увјерењу о пловидбености, приручнику за летење или неком другом званичном документу, подијели с бројем 50 и добијени количник степенеује експонентом 0,5 (обрачунаваће се с тачношћу од двије децималне јединице):

$$p = (MTOW/50)^{0.5}$$

- (5) Када максимална сертификована маса ваздухоплова при полијетању (MTOW) није позната, узима се максимална маса ваздухоплова тог типа.
- (6) Када ваздухоплов има више овјерених максималних маса при полијетању, узима се максимална дозвољена маса зракоплова у полијетању коју је потврдила држава у којој је регистрован.
- (7) Уколико авиопревозник назначи да лети с два или више ваздухоплова који су различите верзије истог типа, за обрачун ће се узимати просјек максималних маса на полијетању свих ваздухоплова који су пријављени.
- (8) Полијетање и слијетање, као и поновљене "touch and go" процедуре рачунају се као један лет.

Члан 3.
(Јединичне цијене)

Јединична стопа наплате "t" из члана 2. ове одлуке утврђује се у валути BAM (конвертибилна марка), како слиједи:

Зона I ТМА Сарајево	Зона II ТМА Бања Лука, ТМА Мостар, ТМА Тузла

IFR летови	527,93	370,80
VFR летови	130	130

Члан 4.

(Плаћање рачуна)

- (1) Рачуни ће бити испостављени у валути BAM и EUR а на захтјев компаније те уз одобрење вршиоца наплате и у другим валутама.
- (2) При израчунању накнаде користиће се курс Централне банке БиХ на дан испостављања рачуна.
- (3) Крајњи рок за извршење плаћања је 30 дана од датума издавања рачуна.
- (4) Особа која има обавезу платити навигацијске услуге је особа која је била оператер ваздухоплова за вријеме лета. Уколико није познат идентитет те особе сматраће се да је оператер власник ваздухоплова.
- (5) За све рачуне који не буду плаћени у датом року, обрачунаваће се затезна камата коју прописује и примјењује Европска организација за сигурност ваздушне пловидбе (EUROCONTROL).

Члан 5.

(Изузимање од плаћања)

Од плаћања накнада за услуге прилазне и аеродромске контроле летења у БиХ изузимају се:

- летови ваздухоплова чија максимална сертификована тежина при полијетању износи мање од двије тоне,
- летови који се обављају за потребе званичних мисија владајућих монарха и њихове уже обитељи, предсједника државе, предсједника владе и министара у влади, а што се доказује одговарајућом ознаком у плану лета,
- летови за потребе трагања и спасавања,
- летови у сврху калибрирања радио-навигацијских уређаја и контроле летења,
- војни летови свих земаља,
- хуманитарни летови и летови у сврху пружања медицинске помоћи и ватрогасне службе,
- летови полицијских и царинских органа,
- летови који се завршавају на аеродрому с којег је летјелица узлетјела и у току којих није извршено никакво међуслијетање,
- летови који се обављају искључиво ради добијања или одржавања летачке дозволе чланова посаде ваздухопловства, ако је то поткријепљено одговарајућом напоменом у плану лета, лет мора бити обављен у ваздушном простору БиХ, лет не смије служити за превоз робе или путника, нити за позиционирање или превоз летјелице.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, објављује се у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се од 01.01.2023. године.

Број 1-01/10-16-3- 5186/22
23. децембра 2022. године

Мостар
И.Ц. И.П. С.М

Предједавајући
Савјета Агенције
Радивоје Пајић, с. р.

(SI-1812/22-G)

VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

33

DOPUNA OBRAZACA
ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA I IZDAVANJE UVJERENJA O NEVOĐENJU KRIVIČNOG POSTUPKA

Obrazac broj 6

OPĆINSKI/OSNOVNI SUD

Predmet: Zahtjev za izdavanje uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka

Molim da mi sud izda uvjerenje da protiv mene pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da protiv mene nije potvrđena optužnica, a niti mi je izrečena osuđujuća presuda za krivično djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

DAJEM SLJEDEĆE LIČNE PODATKE

.....,
(ime i prezime) (spol) (djevojačko prezime)

JMB....., rođen-a u

od oca i majke.....
(ime i djevojačko prezime majke)

državljanin, po zanimanju.....

nastanjen-a u.....ulica.....k. broj.....

Posjedujem ličnu kartu/putnu ispravu, reg. broj.....izdatu od

.....

Uvjerenje mi je potrebno u svrhu

.....

U.....Datum20.....godine.

Podnosilac zahtjeva

.....
(čitak potpis)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih krivično procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovaj Zahtjev se podnosi na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 7

OPĆINSKI/OSNOVNI SUD

Predmet: Zahtjev za izdavanje uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka

Molim sud da izda uvjerenje da protiv.....
pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je
stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena optužnica, a niti je izrečena
osuđujuća presuda za krivično djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina
ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

DAJEM SLJEDEĆE PODATKE O PRAVNOM LICU.....
(naziv i sjedište pravnog lica)

JIB....., matični broj.....

Uvjerenje mi je potrebno u svrhu

U..... datum,20.....godine.

Podnosilac zahtjeva

.....
(čitak potpis)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih krivično procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovaj Zahtjev se podnosi na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 8aBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....Broj:.....
Datum, godine**UVJERENJE**

Potvrđuje se da protiv:, djevojačko prezime:.....
JMB:..... rođen-a dana: godine u
sin/kći od oca: i majke:.....
rođene:....., državljanin:, po zanimanju:
....., nastanjen-a u:, ulica: broj:
....., broj lične karte/putne isprave: izdate
od....., pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije
podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena
optužnica, a niti je izrečena osuđujuća presuda za krivično djelo sa propisanom
kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

Uvjerenje se izdaje u svrhu:,
pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju tačka Zakona o sudskim taksama („Službeni
..... broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih krivično procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 8bBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:.....

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da se protiv: djevojačko prezime:..... JMB..... rođen-a dana..... godine u sin/kći od oca: i majke:.....rođene:, državljanin:....., po zanimanju....., nastanjen-a u:, ulica..... broj....., registarski broj lične karte/putne isprave..... izdate od....., pred..... sudom u.....vodi¹ krivični postupak pod brojem..... zbog krivičnog djela iz člana Krivičnog zakona

Uvjerenje se izdaje u svrhu, pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju tačka Zakona o sudskim taksama („Službeni broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 9aBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:.....

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da protiv:JIB....., matični broj pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena optužnica, a niti je izrečena osuđujuća presuda za krivično djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

Uvjerenje se izdaje u svrhu pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju tačka Zakona o sudskim taksama („Službeni..... broj) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih krivično procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 9b

BOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da se protiv:JIB.....,
matični broj pred.....sudom u
..... vodi¹ krivični postupak pod brojem
zbog krivičnog djela iz člana Krivičnog
zakona

Uvjerjenje se izdaje u svrhu,
pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju tačka Zakona o sudskim taksama („Službeni
.....“ broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Ovo Uvjerjenje se izdaje na osnovu člana 18. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, člana 19. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, člana 18. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i člana 18. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

DOPUNA OBRAZACA
ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA I IZDAVANJE UVJERENJA O NEVOĐENJU KAZNENOG POSTUPKA

Obrazac broj 6

OPĆINSKI/OSNOVNI SUD

Predmet: Zahtjev za izdavanje uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka

Molim da mi sud izda uvjerenje da protiv mene pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da protiv mene nije potvrđena optužnica, a niti mi je izrečena osuđujuća presuda za kazneno djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

DAJEM SLJEDEĆE LIČNE PODATKE

.....,,,
(ime i prezime) (spol) (djevojačko prezime)

JMB....., rođen-a u,

od oca i majke.....,
(ime i djevojačko prezime majke)

državljanin, po zanimanju.....,

nastanjen-a u.....ulica.....k. broj.....

Posjedujem osobnu kartu/putnu ispravu, reg. broj.....izdatu od

.....

Uvjerenje mi je potrebno u svrhu,
.....

U.....Datum20.....godine.

Podnosilac zahtjeva

.....
(čitak potpis)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih kazneno procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovaj Zahtjev se podnosi na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 7

OPĆINSKI/OSNOVNI SUD

Predmet: Zahtjev za izdavanje uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka

Molim sud da izda uvjerenje da protiv.....
pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je
stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena optužnica, a niti je izrečena
osuđujuća presuda za kazneno djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina
ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

DAJEM SLJEDEĆE PODATKE O PRAVNOM LICU.....
(naziv i sjedište pravnog lica)

JIB....., matični broj.....

Uvjerenje mi je potrebno u svrhu

U..... datum,20.....godine.

Podnosilac zahtjeva

.....
(čitak potpis)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih kazneno procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovaj Zahtjev se podnosi na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 8aBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:.....

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da protiv:, djevojačko prezime:.....
JMB:..... rođen-a dana: godine u
sin/kći od oca: i majke:.....
rođene:....., državljanin:, po zanimanju:
....., nastanjen-a u:, ulica: broj:
....., broj osobne karte/putne isprave: izdate
od....., pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije
podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena
optužnica, a niti je izrečena osuđujuća presuda za kazneno djelo sa propisanom
kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

Uvjerenje se izdaje u svrhu:
pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju točka Zakona o sudskim taksama („Službeni
..... broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Termin „nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu“ preuzet je iz odredbi ranije važećih kazneno procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 8bBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:.....

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da se protiv: djevojačko
prezime:..... JMB..... rođen-a dana.....
godine u sin/kći od oca: i
majke:.....rođene:, državljanin:.....,
po zanimanju....., nastanjen-a u:,
ulica..... broj....., registarski broj osobne
karte/putne isprave..... izdate od.....,
pred..... sudom u.....vodi¹ kazneni postupak pod
brojem..... zbog kaznenog djela iz
članka Kaznenog zakona

Uvjerenje se izdaje u svrhu,
pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju točka Zakona o sudskim taksama („Službeni
..... broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 9aBOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:.....

Datum, godine

UVJERENJE

Potvrđuje se da protiv:JIB....., matični broj pred sudovima na području Bosne i Hercegovine nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu¹, odnosno da nije potvrđena optužnica, a niti je izrečena osuđujuća presuda za kazneno djelo sa propisanom kaznom zatvora do 5 (pet) godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.²

Uvjerenje se izdaje u svrhu pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju točka Zakona o sudskim taksama („Službeni.... broj) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Termin „*nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu*“ preuzet je iz odredbi ranije važećih kazneno procesnih zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.

² Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazac broj 9b

BOSNA I HERCEGOVINA
OPĆINSKI/OSNOVNI SUD.....

Broj:

Datum, godine

U V J E R N J E

Potvrđuje se da se protiv:JIB.....,
matični broj pred.....sudom u
..... vodi¹ kazneni postupak pod brojem
zbog kaznenog djela iz članka
Kaznenog zakona

Uvjerenje se izdaje u svrhu
pa se u druge svrhe ne može upotrebljavati.

Taksa po tarifnom broju točka Zakona o sudskim taksama („Službeni
.....“ broj.....) naplaćena je u iznosu od KM.

Ovlašteni radnik suda

.....
(ime i prezime)

¹ Ovo Uvjerenje se izdaje na osnovu članka 18. Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, članka 19. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, članka 18. Zakona o kaznenom postupku Republike Srpske i članka 18. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

**ДОПУНА ОБРАЗАЦА
ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА И ИЗДАВАЊЕ УВЈЕРЕЊА О НЕВОЋЕЊУ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА**

Образац број 6

ОПШТИНСКИ/ОСНОВНИ СУД

Предмет: Захтјев за издавање увјерења о невођењу кривичног поступка

Молим да ми суд изда увјерење да против мене пред судовима на подручју Босне и Херцеговине није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу¹, односно да против мене није потврђена оптужница, а нити ми је изречена осуђујућа пресуда за кривично дјело са прописаном казном затвора до 5 (пет) година или новчаном казном као главном казном.²

ДАЈЕМ СЉЕДЕЋЕ ЛИЧНЕ ПОДАТКЕ

.....,
(име и презиме) (спол) (дјевојачко презиме)

ЈМБ....., рођен-а у

од оца и мајке.....
(име и дјевојачко презиме мајке)

држављанин, по занимању.....

настањен-а у.....улица.....к. број.....

Посједујем личну карту/путну исправу, рег. број

издату од

Увјерење ми је потребно у сврху

У..... Датум20.....године.

Подносилац захтјева

.....
(читак потпис)

¹ Термин „није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу“ преузет је из одредби раније важећих кривично процесних закона на територији Босне и Херцеговине.

² Овај Захтјев се подноси на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19. Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образец број 7

ОПШТИНСКИ/ОСНОВНИ СУД

Предмет: Захтјев за издавање увјерења о невођењу кривичног поступка

Молим суд да изда увјерење да против.....
пред судовима на подручју Босне и Херцеговине није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу¹, односно да није потврђена оптужница, а нити је изречена осуђујућа пресуда за кривично дјело са прописаном казном затвора до 5 (пет) година или новчаном казном као главном казном.²

ДАЈЕМ СЉЕДЕЋЕ ПОДАТКЕ О ПРАВНОМ ЛИЦУ

.....,
(назив и сједиште правног лица)

ЛИБ..... матични
број.....

Увјерење ми је потребно у сврху
.....
.....

У..... датум,20.....године.

Подносилац захтјева

.....
(читак потпис)

¹ Термин „није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу“ преузет је из одредби раније важећих кривично процесних закона на територији Босне и Херцеговине.

² Овај Захтјев се подноси на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19. Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

*Образац број 8а*БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ОПШТИНСКИ/ОСНОВНИ СУД.....Број:.....
Датум, године**У В Ј Е Р Е Њ Е**

Потврђује се да против:, дјевојачко презиме:..... ЈМБ:..... рођен-а дана: године у син/ћћи од оца: и мајке:..... рођене:....., држављанин:, по занимању:, настањен-а у:, улица: број:, број личне карте/путне исправе: издате од....., пред судовима на подручју Босне и Херцеговине није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу¹, односно да није потврђена оптужница, а нити је изречена осуђујућа пресуда за кривично дјело са прописаном казном затвора до 5 (пет) година или новчаном казном као главном казном.²

Увјерење се издаје у сврху:, па се у друге сврхе не може употребљавати.

Такса по тарифном броју тачка Закона о судским таксама („Службени број.....) наплаћена је у износу од КМ.

Овлаштени радник суда

.....
(име и презиме)

¹ Термин „није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу“ преузет је из одредби раније важећих кривично процесних закона на територији Босне и Херцеговине.

² Ово Увјерење се издаје на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19. Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образац број 86

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ОПШТИНСКИ/ОСНОВНИ СУД.....Број:.....
Датум, године

У В Ј Е Р Е Њ Е

Потврђује се да се против:
дјевојачко презиме:..... ЈМБ..... рођен-а
дана..... године у син/кћи од оца:
..... и мајке:.....рођене:
држављанин:....., по занимању....., настањен-а у:
....., улица.....
број....., регистарски број личне карте/путне исправе.....
издате од....., пред..... судом у.....води¹
кривични поступак под бројем..... због кривичног дјела
..... из члана Кривичног закона
.....

Увјерење се издаје у сврху
па се у друге сврхе не може употребљавати.

Такса по тарифном броју тачка Закона о судским таксама
(„Службени број.....) наплаћена је у износу од КМ.

Овлаштени радник суда

.....
(име и презиме)

¹ Ово Увјерење се издаје на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19. Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образац број 9а

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ОПТИНСКИ/ОСНОВНИ СУД.....

Број:.....
Датум, године

У В Ј Е Р Е Њ Е

Потврђује се да против:
.....ЛИБ....., матични број
..... пред судовима на подручју Босне и Херцеговине није
подигнута оптужница која је ступила на правну снагу¹, односно да није
потврђена оптужница, а нити је изречена осуђујућа пресуда за кривично дјело
са прописаном казном затвора до 5 (пет) година или новчаном казном као
главном казном.²

Увјерење се издаје у сврху,
па се у друге сврхе не може употребљавати.

Такса по тарифном броју тачка Закона о судским таксама
(„Службени..... број) наплаћена је у износу од КМ.

Овлаштени радник суда

.....
(име и презиме)

¹ Термин „није подигнута оптужница која је ступила на правну снагу“ преузет је из одредби раније
важећих кривично процесних закона на територији Босне и Херцеговине.

² Ово Увјерење се издаје на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19.
Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку
Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образац број 96

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ОПЋИНСКИ/ОСНОВНИ СУД.....

Број:
Датум, године

У В Ј Е Р Е Њ Е

Потврђује се да се против:
.....ЈИБ....., матични број
..... пред.....судом у
..... води¹ кривични поступак под бројем
због кривичног дјела из члана
Кривичног закона

Увјерење се издаје у сврху,
па се у друге сврхе не може употребљавати.

Такса по тарифном броју тачка Закона о судским таксама („Службени
.....“ број.....) наплаћена је у износу од КМ.

Овлаштени радник суда

.....
(име и презиме)

¹ Ово Увјерење се издаје на основу члана 18. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члана 19. Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине, члана 18. Закона о кривичном поступку Републике Српске и члана 18. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

SADRŽAJ

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

1	Odluka o imenovanju predstavnika Bosne i Hercegovine u zajednički komitet za obrazovnu i naučnu saradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Sjeverne Makedonije (bosanski jezik)		
	Odluka o imenovanju predstavnika Bosne i Hercegovine u zajednički odbor za obrazovnu i znanstvenu suradnju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Sjeverne Makedonije (hrvatski jezik)	1	10
	Одлука о именовану представника Босне и Херцеговине у заједнички комитет за образовну и научну сарадњу између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Сјеверне Македоније (српски језик)	2	11
2	Odluka o odobravanju sredstava tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu za implementaciju Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	2	11
	Odluka o odobravanju sredstava tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu za implementaciju Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	6	11
	Одлука о одобравању средстава текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину за имплементацију Закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине (српски језик)	2	11
	Одлука о одобравању средстава текуће резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину за имплементацију Закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине (српски језик)	6	13
3	Odluka o odobravanju sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (bosanski jezik)	3	15
	Odluka o odobravanju sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (hrvatski jezik)	7	15
	Одлука о одобравању средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и Међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (српски језик)	4	17
	Одлука о одобравању средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и Међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (српски језик)	7	18
4	Odluka o formiranju Radne grupe za izradu procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtuelnom imovinom (bosanski jezik)	4	19
	Odluka o formiranju Radne grupe za izradu procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtuelnom imovinom (hrvatski jezik)	8	20
	Одлука о формирању Радне групе за израду процјене ризика од прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуелном имовином (српски језик)	5	21
	Одлука о формирању Радне групе за израду процјене ризика од прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини повезаних са виртуелном имовином (српски језик)	5	22
	Одлука о одобравању кориштења СДХ мреже у власништву Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине (српски језик)	9	22
	Одлука о одобравању кориштења СДХ мреже у власништву Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине (српски језик)	9	22
	Одлука о привременој суспензији и привременом смањену царинских стопа код увоза одређених роба до 31.12.2023. године (bosanski jezik)	5	23
	Одлука о привременој суспензији и привременом смањену царинских стопа код увоза одређених роба до 31.12.2023. године (hrvatski jezik)	6	23
	Одлука о привременој суспензији и привременом смањену царинских стопа код увоза одређених роба до 31.12.2023. године (српски језик)	6	23
	Одлука о распореду grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji (bosanski jezik)	8	24
	Одлука о распореду grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji (bosanski jezik)	8	24
	Одлука о распореду grant sredstava за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи (српски језик)	10	25
	Одлука о распореду grant sredstava за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи (српски језик)	10	25
	Одлука о распореду grant sredstava за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у иностранству (bosanski jezik)	9	25
	Одлука о распореду grant sredstava за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у иностранству (hrvatski jezik)	9	25
	Одлука о распореду grant sredstava за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у иностранству (српски језик)	9	25
	Рјешење о именовану посматрача у одбор Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине (bosanski jezik)		
	Рјешење о именовану посматрача у одбор Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине (hrvatski jezik)		

	Rješenje o imenovanju posmatrača u odbor Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	25	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје у Живаљевићима, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	32
11	Rješenje o razrješenju posmatrača iz odbora Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	25	17 Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Kramer-Selu, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	32
	Rješenje o razrješenju posmatrača iz odbora Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	25	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Kramer-Selu, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	33
	Rješenje o razrješenju posmatrača iz odbora Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	25	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје у Крамер Селу, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	33
12	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	26	18 Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Podgradcu, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	34
	Rješenje o imenovanju vršitelja dužnosti ravnatelja Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	26	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Podgradcu, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	34
	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	26	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје у Подградцу, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	34
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BOSNE I HERCEGOVINE				
13	Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	26	19 Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Brnjik, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	35
	Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	27	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Brnjik, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	35
	Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	28	20 Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје Брњик, Челић, националним спомеником Босне и Херцеговине (srpski jezik)	36
KOMISIJA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA BOSNE I HERCEGOVINE				
14	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Izbišnom, Foča, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	29	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Donji Humci, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	36
	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Izbišnom, Foča, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	29	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Donji Humci, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	36
	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје у Избишном, Фоча, националним спомеником Босне и Херцеговине (srpski jezik)	30	21 Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Džihani, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	37
15	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Vragolovima, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	30	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Džihani, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	38
	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Vragolovima, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	31	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје Цихани, Челић, националним спомеником Босне и Херцеговине (srpski jezik)	38
	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје у Враголовима, Rogatica, националним спомеником Босне и Херцеговине (srpski jezik)	31	22 Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Gornji Humci, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	38
16	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Živaljevićima, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	31	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Gornji Humci, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	39
	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје u Živaljevićima, Rogatica, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	32	Odluka o neispunjavanju kriterijuma za proglašenje đamiје Горњи Хумци, Челић, националним спомеником Босне и Херцеговине (srpski jezik)	39
		23	Odluka o neispunjavanju kriterija za proglašenje đamiје Nahvioci, Čelić, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	39

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretarka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11, ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09, ADDIKO BANK AD Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za 1 polugodište 2023. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM